

זה השער לה' צדיקים יבואו בו

ספר

פתורא דאבא

והוא מנהגי האריו"ל מעתק אות באות משמונה
שערים כל נוסחאות התפלה והמנהגים הקדושים
וכדי שלא יחסר כל בו נוסף הגהות ליקומים מספרים
קדושים נקוב בשם

בני אבא

ונכלל בו הרבה מראה מקומות לדברי האריו"ל
מזוה"ק ות"ו וזו"ח.

וקצת משבחי האריו"ל בח"ג סי' ג' ד'.

תוכן הספר ומעשיהו עי' בהקדמה ב'

נדפס

בעה"ק ירושלים תוכב"א

שנת תרס"ה לפ"ק

הוצאת

יוסף ווייס

ברוקלין, ניו יארק, תשל"ט

הסכמה:

מדריג הגאון המובהק המפורסם מאור הגולה פאר חדרו |כר| וכו' וכו'
בקשת מרן שלום מרדכי הכהן שלישי אבד"ק בערוואן
בעדה"ח ספרים יקרים.

בעדה"ח

בעוה"י חס ב' פ' שמיני תרס"ה בערוואן גאליצא.

התנצלות מנכר המחבר

נתעוררתי להדפיס מחדש את הספר היקר והחשוב
פתורא ראבא, מאת זקני וצ"ל שהדפיסו בחייו בעילום
שמו מחמת גודל ענוותנותו, והיה אדם גדול מפורסם
בתורתו ובצדקתו, ויש תחת ידי סתב נאמן המעיד
על אמיתת שייכותי לספר הזה.

הספר החשוב הזה אינו כנמצא כלל בשוק הספרים,
וזה זמן רב אשר סמו תמו ובמסגרות יחופש, לכן אמרתי
לזכות בו את הרבים. וזכות זקני המחבר וצ"ל יגן עלי
ועל כל העוסקים בספרו הסהור להתברך בכל מילי דמיטב
ובישועה שלימה בקרוב.

דברי נכד המחבר.

שרגא פייבל הערשאוהפני

הן נגלה לי מזה"ק ירושלים מיכ"א קינעזוס ניקב כשזו פזיגה דלכא והוא
ליקטים מהשערים של האר"י הקדוש וי"ע אשר אסף וקיבץ ת"ח ויה"ש אחד
מיזשבי ירושלים פעמים יקרים והוסף גם מכתב ספרי קבלה מהבאים אחרי האר"י
וה"ל ובפרט מה שהראה מקור דברי האר"י ו"ל בוה"ק בהרבה מקומות ואם כי
אדם קשה ראייתו אולם חזו ממתיקם וכל הדברים שהביאו וברורים מעט יאל מתיק
וישי' נקל ל"ל הקורא בו לכלל הגאונים בקודם עש"י דרכי רבינו האר"י ו"ל ואחרי
שהעד לפני בני הרב המאוהב וכו' מו"ה יצחק הברון נ"י הושב בעת בירושלים
עיה"ק מו"כ"ב על מעלת הרב המחבר ויראתו הקודמת לתכמתו ועתה כרעון המחבר
להוסיף ולהדפיס ח"כ ואין חשש להוכיח את שמו, לכן גם ירי חסון עמו ומתי השוכר
הואל לעדה כי מהראוי לתמוך בימיו ולהביא ברכה ח"ש א בימו וטגר האלה יאכל
פרי' וזכות הרבים מלוי צו, וע"ו בלתי עש"ח יום המיל.

הק' שלום מרדכי הכהן אבד"ק הג"ה.

התנצלות המביא לביהרפ"ו.

בגון דא לדיך למודעה דלא לחזי כרמאה כחמעקף בטליה שליט שלו מאן
דקרי בק"י הוא שהובא הרבה מאמרים מוה"ק וכו' חו"מ עוד משאר ספרים
ויחשוב הקורא שהמלקט הזה ה' בקי בלו הספרים א' יחשוב ק"י מניין האל חורה
זכ"ל המקומות שקריתי בענין השי"ך לדברי האר"י ו"ל לייחתי למקומו, גם א' יחשוב
שהמלקט הזה כבר קיים מ"ש בק"י הוא, כי ערמתי בזה שיה' כל סנהנת קדושות
לנגד עיני אולי אזכה לקיים, גם א' יאמר הקורא בעים א"כ אפה מי היא זה ואחיה
הוא שהבנים ראשו בין המחברים כי לא חובר חבר אנוכי ואין שבה בזה רק כמו
כל המדפיסים שהדפיסו ספרים ישינים וכוונתי בזה שאם זכה הקורא בו שאבנה
גם אנכי חמט ומונה ביחד לקיים מ"ש בספר החיים דברי אקיס חיים.

מכירה תראשית:

כליאת יופי פאבלישינג

131 Rutledge Street, Brooklyn, N. Y.

Tel.: 237-0119

דפוס אופסט "מוריה"
MORIAH OFFSET CO
160 JOHN STREET
Brooklyn, N. Y. 11201
(212) 852-4141

מפתחות ח"ר עד סי' פ"ז נדפס אחר ח"ר

השלחן ושנת הוונ.
 כו ענין עבילת שחרית וכוונתו. (ומי שא"ה
 לו לעבול וזריך לעבול (עי' בהשמעות).
 כז ענין תפלת שחרית דשבת וקבלת תי"ם
 נר"ג דיום השבת.
 כח ענין הס"ת וסדר העולים.
 כט ענין תפלת מוסף וגוססתו וסדר קדושת
 כתר וענין סעידת שחרית ועניינים
 קודם הקידוש.
 5 עניינים מסעודת שחרית והשומן שלו.
 6 מנהגים של יום השבת דביכורו בשבת ושינה
 בשבת (עי' בהשמעות).
 7 לא הי' משים על ראשו הכובע שיש עסק
 כחללו, אחד נעש על דקדוקי מצות שכנס
 עפר כמעלו כר"ה ולא נזהר להסירו וזמן
 עטיפת טלית כמנהג.
 8 ענין ג"פ לדקדק ושלש סעודות ואין לקדש
 כסעודה זו על היין רק כחמטת הסעודה
 זריך לשחות יין ולריך כ"ב הדסים ופזמון
 של סעודה זו.
 9 ענין עבילת עי"ט.
 10 היכור הזיווג בליל פסח ובשאר
 יו"ט יש חיוב עונה ויש לנהוג לעסוק
 בחורה כל ליל פסח.
 11 ענין הכרפס והתרופת בליל ז' ש"ס
 יש זיווג.
 12 ענין ספירת העומר וכוונתו.
 13 עיד בענין הג"ל.
 14 ענין מה שגילה הרכ סוד א' וענש
 וזריך להסת'.
 15 ענין גילוח בימי העומר וענין ל"ג בעומר.
 16 ענין חג השבועות איסור הזיווג בלילו
 ולהיות נעורים ואם לא ישן כלל לא ימות
 בשנה ההוא וסדר המקרא בלילה זו.
 17 עבילת הביקר וכוונתו ובהולאת ס"ת יאמר
 י"ג מדות ורנש"ע.
 18 ענין בין המגרים וענין גילוח בימים ההם
 ואכילת בשר ויין.
 19 ענין ס"ב כמה שנוהגין להקל אה"ל בקלת
 עניינים דנראה מהש"ס להיטוך.
 20 ענין סליחות אלול וסדר השלחן של ליל
 ר"ה ושהחיינו בליל כ' ושיר המעלות
 ממעמקים.
 21 ענין א"מ של עי"ת והתבודדות עונותיו
 בלחש (עי' בהשמעות) בין התקיעות וככ"ה
 בימים אלול.

פח שינה טוב בלילה ולא כיום והכבי' שאח"כ מה
 עניינה ושבת הקס כהלות (ועי' בהשמעות).
 פט מעלת העוסק מחלות עד אור היום ומי
 שאינו יכול להיות נעור עד אור היום
 (ועי' בהשמעות).
 צ סדר ק"ש שעל המטה וכוונתו.
 צא ג"כ בסדר ק"ש (עי' בהשמעות) ועי'
 ח"ג סי' ל"א.
 צב ג"כ בענין ק"ש שעל המטה.
 צג ג"כ בענין הג"ל ובתיקון עון הידועה.
 צד תיקון עון הידועה.
 צה ג"כ בענין הג"ל.
 צו סדר תיקון רחל ותיקון לאה.
 צז לעמוד כהלות זריך כמה תנאים.
 צח שינוי גדול שיש בכל התפילות.
 צט כיצד ינהג כחפלת שחרית ומנחה וערבית.
 א סדר ליל מו"ש.
 ב ברכת הלכנה ולא יכנה מו"ש על החורבן
 קודם הלכות.
 ג בענין ההבדלה.
 ד ג"כ בענין ההבדלה.
 ה ענין ויהי נועם ואתה קדוש כמו"ש.
 ו ג"כ בענין הג"ל וסעודה של מו"ש.
 ז בענין המשך תוספת נשמה.
 ח מנהג כל יום ויום מששת ימי החול.
 ט סדר כל יום שני.
 י סדר שמו"ת והטבילה.
 יא כוונת הטבילה בכמה אופנים.
 יב טעמת התכבילין בע"ש
 יג בענין עירובי חזירות וקליטת פרינס. (עי'
 בהשמעות).
 יד רהיט פניו ורגליו במים חמין.
 טו בענין כנדי שבת.
 טז ג"כ בענין הג"ל (עי' בהשמעות).
 טז כ' סדר קב"ש בשדה (עי' בהשמעות).
 יז סדר בואו לביתו.
 יח כוונת הסתכלות כנר.
 יט מתי קבלת חו"ס נר"ג וסדר ערכית (עי'
 בהשמעות) ומזמור רועי לא אחסר וכניסו לביתו.
 כ הקפת השלחן וכ' אגודת הדם.
 כא סדר הקידוש וגוססתו (עי' בהשמעות).
 כב ענייני קודם הקידוש וסדר נט"י.
 כג ענין שלחן וכיצד יסדר השלחן.
 כד ניסח הפזמון וקריאת פרקי שבת וטעילת
 מים אחרונים.
 כה ענינים שאחר כרהמ"ז וספור פת ויין על

מפתחות ח"ר וח"ב

ז ענין היווג באיזה לילה ובאיזה שעה מהלילה תהי'.
 ח ענין נתינת המטה בין אפון ודרום, ענין המשמש ממנו לאור הנר.
 ט פ' נח, ענין הריגת בעלי חיים.
 י ענין הולאת שז"ל, פ' לך לך מלות המילה ומניעה מלומר אז איזה פסוקים.
 יא פ' ויחי, ביקור חולים, וקבורת המת.
 יב טעם בנין הליצון על הקבר אחר ו' ימי האבלות והיינו ביום ו' עצמו, ענין הנשמה וענין ההשכחות ושינוי המקום.
 יג פ' שמות איסור להגות השם ככתבו ואיסור קבלה מעשיות.
 סו' יד שלא להזכיר שום שם משמות הקדושים אפי' מהמלאכים.
 פו פ' משפטים, איסור הזכרת שם חלקים אחרים דין כשר כחלב והרב ביום שאכל גבינה לא אכל כשר.
 פז פ' שמיני, איסור שיקון הנפש ושקלים ורמשים מפ' אל תשקפו את נפשותיכם ושלא להשהות הנקבים.
 סו' יז סוד הפרשת הגדה וחומרת אכילת דם.
 סו' יח פ' קדושים, קימת פני הזקן אפי' בן ס' אפי' שאינו ת"ח.
 יט פאת הראש (ע'י כהשמות).
 כ פאת הזקן ודין כלאים ושעטנו.
 סו' כא פ' שלח דין החלה כשאכל פת של מי שאינו מוחזק בכשרות ופת הבאה בכיסנין.
 סו' כב איסור ראיית העין מפ' ולא תחורזו אחרי לבבכם עוד מה שארז"ל איסור לילך אחר אשה ד"א.
 סו' כג פ' ואתה, מלות ת"ת מי ששוכח מה שהוא לומד אינו לבעלה שלעתיד יזכירוהו ואפ"ה מתקן הנפש, ענין השכחה ושיי השמות לתיקונו.
 סו' כד דברים הגורמים השכחה.
 סו' כה ענין התפלה קודם הלימוד וענין עסק התורה בעצמו.
 סו' כו בענין עסק חכמת האמת וכעסק הלכה.
 סו' כז בענין סלפול ועיון הלכה.
 סו' כח כיאור תורה לשמה פגולה לשכחה.
 סו' כט סדר עסק התורה שיעסוק בכל יום.
 סו' ל' סו' ל"א סו' ל"ב בסדר הג"ל.
 סו' ל"ג יוהר שלא ליטב במקום שאין בו ישוב.

תשלום המפתחות אחר ח"ב.

מו סינה בר"ה ותשליך.
 מז ענייני חטושים בימים ההם.
 סח נוסח זכרנו ומי כמוך (ע'י כהשמות).
 טח ענין לדור ודור וד"פ וכן וכוונתם.
 נ כענין הג"ל.
 נא עוד בענין התפלה.
 נב מנהג כפרות בעי"כ ועסיפת הטלית כליל יוה"כ.
 נג מנהג הולאות ספרים בעת כל נדרי ולהיות נשור כל הלילה ולומר ד' מזמורי תילים.
 נד כשעת הולאות ס"ת יאמר י"ג מלות ורכש"ע והשמות שיכיון אז.
 נה כשעה שהש"ן אומר אי' כו' וכונת האחו ביד כו'.
 נו כונת ז"פ ד' הוא האלקי' שאומרים אחר נעילה.
 נז כענין הג"ל.
 נח סדר נטילת לולב וגייעיעו.
 נט עוד כענין הג"ל ואם יהי' כביהו או כביהכ"נ.
 ס עוד כענין הג"ל.
 סא ענין נענועים בתוך ההלל.
 סב מנהג ליל הו"ר.
 סג מנהג ליל ש"ת ויומו ומולאי ש"ת.
 סד כענין הנענועים ג"פ.
 סה כענין הו"ר לשונ כהשוכה וענין חכמת העריכה.
 סו כענין נ"ח.
 סז כונת הדלקת הג"ח.
 סח כענין הג"ל.
 סט כענין הג"ל.
 ע כענין הג"ל.
 עא כענין הסורים.
 עב כענין הג"ל.

מפתחות מח"ב

סו' א' מודיע כי כל גשמה מהיבית לקיים כל תרי"ג מלות.
 ב כענין עסק התורה.
 ג כעשיית המלצה שיעשה אותה בעמחה.
 ד כעשיית המלצה שיעשה אותה לשמו ית'
 ה שלא יעשה ע"מ לקבל פרס.
 ו מלות שרי' ורובי', חומרות בענין הזוג בעת העיבור ויניקה שפריך לשהות על הכטן.

הקדמה א'

קונטרס מועתק משער הששי מהשמונה שערים והוא שער הכוונות ומועתק אוח בצורת כל הנהגות הקדושות של האר"י ז"ל וכל הנסחאות התפלה שנמלא בשער הנ"ל אחת מהם לא נעדר וליינתי הדפין של שער הנ"ל אף גם העמודים של שער הנ"ל כדי למלא כל דבר חיבה במקורו כי אפשר נפל איזה טעות בקונטרס הזה או אפשר העתקתי איזה ענין שלא ככל לרכו של המעיין, כי המעתיק מגוף הספר עיניו יחזו כל הענין ובמלות קלרות יוכל להבין דבר לאשורו העולה מתמלית כללות הענין, אבל מי שאין לפניו גוף הספר יודמן לפעמים שלא יוכל להבין בהמלות שנעשה תמלית העולה מכל הענין ע"כ רשמתי הדפין כדי שבנקל יוכל לעיין במקורו הטוב בלי בדיקה ומיפוש. ומה שהביאני לידי קום ועשה העתקה זו מחמת כי גבר עלי כח השכחה ר"ל. אמרתי א לבי אעתיק לי לעלמי עכ"פ הנהגות אשר דרכן והילוכן בקודש הנמלאים בשערים המלויים הלא המה בשער האמור ובשער החמישי מהשמונה שערים שמו נודע בשערים שער המלות. כי רובא דרובא ממנהגי רבינו מאור עיניו האר"י ז"ל מקור מולאם ומובאם בשני שערים הנ"ל ויהיו תמיד לעגד עיני ואחחקן א ה' ישלח עזרי מקודש ויבייעיני משמים שאזכה לקיימם ואקוה לשמו יתברך ויתעלה שלא ימוש ומפי זרעי ומפי זרעי מעתה ועד עולם אמן בן יהי רנון :

הקדמה ב'

יתברך וישחבה ויתפאר ויתרומם יולר ה'יטורים לבורא ה'ברואים אימן ומזקן רפיון ידים, הוריד תורתו הקדושה מן השמים, ע"י נאמן ביתו אדון הנביאים, האליל מחכמתו להחכמים והזקנים, דור אחר דור עד התנאים והאמוראים ועד אחרון שלח נביאו שעלה בסערה השמים, וגלה מלפני תורתו לחכם החיים, אר"י דבי עילאה איש האקים, הוא האר"י זלה"ה אשר נהרין לי שביני דשמים, והאיר לארץ ואשר עלי' דרים, וזירר ומיקן נוסחאות התפלה ומנהגים לדיקים וישרים, והם נפשו בכל הספרים, והרבה טעמים עלו ע"י ההעתקות והדפוסים, אמרתי אעתיק לעלמי זך וברור ממקורם, ומקורם הטוב הם בשתי השערים, ולא שרתי כלום רק כמו שנכתב במקומם, לקמתי נוסחאות התפלה והמנהגים הטובים, שנמלא בשער החמישי ובשער השישי מהשמונה שערים, ורשמתי הדפים ואף העמודים, שאם ירלה המעיין יעיין במקור הדברים, וגם משער רוב"ק ספחתי קלת מנהגים, להיות לי למשמרת ולבנים ולבני בנים שלא ימוש התורה הזאת מזרעם, ויהי לפנים כשלחן הערוך בבשר ולחמים וסכינים, שלא יעו מדרך תוה"ק שנלטווינו מתי העולמים, ע"י נביאו נאמן ביתו אדון הנביאים. והטעם שבחרתי ליקוטים מהשערים, ולא משארי כתבי האר"י ל הנדפסים כי יש בהם כמה שינוים ולא ראוי זה כראוי זה מכונים לדוגמא הראיתך שנים ושלשה גרגרים שאין ב' נביאים בסיוטן א' מתנבאים, פי' בט"ז א"ח ס"י קע"ד ס"ק ט' מה שהביא בשם ס' כונת האר"י ז"ל לענין שתיים מים קודם האכילה ומה שהקשה שם וסוף דבריו דלאו דאמרי ולא באו מפי הקדוש האר"י ז"ל, ובס' גיד ומנו' בענין דברים השייכים בסעודה מכיא ג"כ בזה דברי האר"י ל רק בסיוטן אחר קלת שלא קשה כ"כ אבל דחק ג"כ שם לסרן והנה הם לא ראו הח' שערים אבל חנו שזכינו להם ראינו שלא נטה ימין ושמאל וכפי הדין ע"י לשונו בשער

הקדמה

ב

הרב ז"ל דהרגו בשם ע"ב כנ"ל, ע"כ כ' דאין בזה קבלה מוכרחת אבל אנו דזכינו ת"ל לשערים דהרב ז"ל שהעתיק רש"י ז"ל מכתבי אביו ז"ל וכ' בהרבה מקומות שהרגו בשם מ"ב כנ"ל א"כ הוא קבלה מוכרחת. ויותר פלא בעיני על הרב הגאון הקדוש החיד"א ז"ל שכל יקר ראתה עינו וזכה לשערים דהרב ז"ל וכו' שם בס' דבש לפי מע' מ' אות כ' וז"ל וגם רבינו האריז"ל יש מי שב' משמו דהרגו בשם יכ"ש עכ"ל, והרי השערים דהרב ז"ל מלאים מזה ואך שיך בזה לומר יש מי שכ', וביותר אני תמה על הגאון הקדוש בעל מלא הידועים שבספרו ק"י בערך כהת ובע' תכה כ' שהרגו בשם ע"ב, ובערך נגד כ' שהרגו בשם מ"ב ולא התעורר כלל בזה. אבל הכ"ל בכל זה אם כי בכל המקומות בהשערים שהבאתי לעיל לא הוזכר שעשאו מאומה בשם ע"ב רק שהרגו בשם מ"ב אבל עוד בב' מקומות מלאתי בהת' שערים שעשאו בשם ע"ב, אבל השכיל בלשונו הקדוש ולא כ' דהרגו רק הכה וז"ל בשער רוח"ק דל"ח יחוד ד' המתחיל אל הגו' מתן אחת ליעקב כו' מתן הוא ב' פעמים תכ"ה והנה הוא שם א' משם בן ע"ב כו' וזה השם שהזכיר משרע"ה כו' והוא סוד ב' האחוריים דלקים כו' ולכן הכ"ה בהם משרע"ה את המלרי. וז"ל הרב בשער מאמרי רז"ל על הגמ' כל העונה אמן בכל כוחו בדף ב' ע"א לפי שהשם הזה הוא העינים של מעלה ובשם הזה היו הגדולים מביטים בעיניהם ברשעים ועושים אותם גל של עלמות ובשם הזה הבה משרע"ה את המלרי, וכן אמר משה לרתן למה תכה רעיך ר"ל מלת תכ"ה שרמו לשם כה"ת בהיפוך אהוון עכ"ל, הרי ב' עדים לפניך שכל המקומות שבשמונה שערים שהבאתי שעשאו ע"י שם מ"ב כתב שהרגו ובב' המקומות שבשערי הרב שכתב שעשאו בשם ע"ב (הוא שם כה"ת) לא כתב שהרגו רק הכ"ה משרע"ה את המלרי ולנבון בניקל לחלק בין הרגו להכה כי א"ל שלא גמר מיתחו בזה כמ"ש פרש"י פ' משפטים, כ"א, י"ב, מכה כו' שומע אני הכאה בלא מיתה, והענין בזה כ"ל ששרע"ה ענשו והכהו ע"י שם ע"ב כי זה השם סגולתו להעניש [ע"י לקמן מה שהבאתי מש' רוח"ק וס' הקנה] אבל גמר מיתחו ע"י שם מ"ב לחקן נפשו כי זה השם מעלה הנפשות, וז"ל הרב בשער הפסוקים בפ' שמות ולכן הרגו בשם המפורש לחקנו עכ"ל בדף ס"ב ע"א, ובזה כ' עוד שם ע"ב וז"ל ולפיכך הרגו בשם המפורש בשם מ"ב לחקן נפשו והועיל לו עכ"ל. ויותר מפורש שם בש' הנ"ל פ' בראשית ד"ג ע"ד וז"ל משה שהי' הבל רזה לחקן את נפש קין אחיו כו' לכן לא הרגו בחרב כ"א בשם המפורש והכוונה היתה לבררו מן הרע ולהעלותו אל הקדושה ע"י שם מ"ב שאין דבר מתברר ועולה למעלה אלא בכח שם מ"ב עכ"ל וכ"כ בש' המלות פ' שופטים כדי לחקנו ע"י שם מ"ב. וז"ל הרב בש' רוח"ק דג"ח ע"ב יחוד י' והרי כי כה"ת הם בחי' ב' העינים שבהם מביט ובכח זה השם מסתכל ברשעים ובמעשיהם ומענישם עכ"ל, הרי לפניך כי השם תכה הוא טוב להעניש ושם מ"ב טוב לחקן ולהעלות נפשו ע"י וא"כ לפי"ז ענשו והכהו ע"י שם ע"ב ולא גמר מיתחו רק בשם מ"ב להעלות נפשו ולחקנו. שוב בא לידו ס' קנה הקדוש ובחלק קנה חכמה קנה בינה בדף ל"ג ע"ב בסוד שם של ע"ב באות ח' כתב וז"ל כה"ת ר"ת כהר הרא"ש תפלה כו' ובגמ' העניש והוא טוב להעניש כה"ת אותיות תכ"ה וכו' הכ"ה משרע"ה את המלרי עכ"ל, הרי לפניך בקיזור מילין הקדושים ככל מה שכתבתי ושמתתי

מאוד

הקדמה

מאוד שנראה שכוונתי דברי אמת. א"כ לפי"ז כל בני הרבנים הגדולים הנ"ל שהבאתי לעיל בתחילת המחבר שכתבו שהרג"ו בשם ע"ב על אשר לא הי' לפניהם שערי הרב ז"ל ע"כ לא ידעו מעולם לדקדק יפה כי גמר מיתתו הי' ע"י שם מ"ב מטעם הנ"ל לתקן נפשו. וכבר נודע מ"ש הגאון הקדוש בס' שה"ג במע' גדולים אות ח' מו"ה חיים ויטאל. וז"ל רבינו האריז"ל לזה שקום א' מתלמידיו לא יכתוב זולת מהרח"ו אך הם לחקקם בתעלומת חכמה היו כותבים ומחילו הקטריסים משאר תלמידים נהגו טעויות ונסחאות ועוד כי מהרח"ו לא נזן רשות להעתיק בו' וע"י ממון לקחו מב"ב ת"ר ניירים ונתנם למאה סופרים להעתיקם במהירות בעוד ג' ימים וזו סבה שנית לטעויות ושגוים, וזה לי' שנה שילאו לאור ח' שערים מסודרים מבין מהרח"ו ועליהם יש לסמוך עכ"ל עיי"ש מה שהאריך בענין זה, עוד לו שם בח"ב מע' ספרים אות ק' קבלה מ"ש בזה ועי' בס' הק' נהר שלום דכ"ז ע"ב הנדפס פה שנת תוצר ד"ה גם בעיני פלא איך כת"ר משגיחים על דברי שאר המקובלים בו' שדבריהם מעורבים ומיוסדים על שאר תלמידי הרב ז"ל אשר לא סמך ידו עליהם ואין ראוי לסמוך כ"א על דברי האריז"ל ותלמידו מהרח"ו וללה"ה עכ"ל, ועיי"ש עוד דף הנ"ל ע"ג ד"ה וראיתי אשר האריך בזה, וסוף דבריו עידי בשמים כי כל עסק ולימודי אינו רק בדברי האריז"ל ותלמידו מהרח"ו וללה"ה לבדם ובלעדס אין לי עסק בשום ס' מספרי המקובלים ראשונים ואחרונים ואפי' בדברי שאר תלמידי האריז"ל לא למדתי וכשיזדמן לפני דבר מדבריהם אני מדלגו בו' אף בע"ח ובס' מ"ש ובח' שערים המפורסמים שכלם דברי אקי' חיים עכ"ל. על כל הנ"ל תמכתי יתודותי ללקוט השושנים מהח' שערים ולא הוספתי וערבתי בו' כלום רק למטה עשיתי הגהות ולקטתי מנהגים קדושים מהבאים אחריו דהיינו מס' אור לדיקים מהרמ"פ ז"ל כל מה שלא הובא בח' שערים. גם מס' מלות שמורים ומס' מ"מ והרמ"ז וכס"מ ועוד ספרים הבאים אחרי האריז"ל. גם כ"פ הבאתי לזה"ק השיך לדברי האריז"ל. וקראתי להקונטרס הזה פתורא דאבא, כי מאבא האריז"ל שהוא אב בחכמה הוא זכינו לשלחן הערוך הזה. ושם ההגהות קראתי בשם בני אבא, כי כל הבאים אחריו הם כמו בניו כי הי' אבא לכלם. ואקוה שייסיעני מן השמים כל הכתוב בהקונטרס לקיים כי משמים מסייעין לכל הבא לטהר, ומאורו לי' יאיר ויקוים בו' מקרא שכ' ד' ישעי ואורי :

מנהגי האר"י ענין ברכת השחר פתורא דאבא ג

א הקדמה [ד"א ע"ב] דע כי כל תפלה היא בעולם העש"י בסוד תפלה לעני והיא המלכות השואלת ליה"י ומתפללת א הו"א וסומך ואני תפלה וזהו הטעם שכל לשון תפלה נכתב בחורה בלשון שפית נפש כח"ה ואשפוך את נפשי לפני ה' והיא בחי' מל' דל"י או עולם העש"י הנקרא נפש. אסור לאדם להתפלל בעצבון ואם נעשה כך אין נפשו יכול לקבל האור העליון הנמשך עליו בעת התפלה. אומנם בעת שמתוודה הוידוי ומפרש חטאיו אז טוב להתעבב בלבד אבל בשאר התפלה נמשך לו נוק נפלא גדול

ב קודם (ג) שיסדר תפלתו בביה"ג מפרשת העקידה ואילך לריך סיקבל

בני אבא

(א) ואם משמשו בעצבות כו' ו"ל וזה"ק ס' סקודי דרס"ד ע"ב, פתחא רביעאה כו' מאף ומהי אליו נפקין כמה אלף וכמה רבין וכלהו נפקי ושארן עליהו דכני נשא אינון דמשדלני באורייתא או דמשדלני במלי דמגיה ואולי בארתי דמגיה, בגין דיתעצבון ולא יהדון בה ומתרון אליו דחיל משה כד חאבו ישראל ונחית מן עורא דכתיב כי יגורתי מפני האף והאמה עכ"ל. וז"ל הוהר"ס ויקרא ד"ח ע"א פתח ר"י ואמר עבדו את ד' בשמחה הכי אולישנא דבעי כ"ג למשל לקב"ה בחדותא ברעותא דלכא בגין דישתכח פולחניה בשלימא ואי תימא פולחנא דקרבנא כו' דעבר על סקודא דמאר"י כו' במאן אנסין יקום קמי' הא ודאי ברוח תבירא כרוה עניב אן שמחה כו' אלא כו' כ"ג דחסי קמי מאר"י כו' ואחי לקרבא קרבנא ולתקנא גרמי' ברוח תבירא ברוח עניבא כעני לאשתכחא ואי הכי שסיר מכלא, הא שמחה כו' לא אשתכח אלא במאי אחתקון כהני כהני וליואי דהא אינון אשלימו שמחה ורננה בניו' עכ"ל יעיי"ש כל הענין:

(ב) בעת תפלתו, איחא בווה"ק ס' תרומה דקס"ה סיף ע"א וז"ל עבדו א"י בשמחה דהא איצטרריך דלא לאחזאה בה עניבו ואי תימא אי הכי האי מאן דאיכו בלגרא בדוחקא דלא יכיל למחדי לביה ומנו דוחקא אית לי' למחבע רחמין קמי מלכא עלאה, אי הכי לא יללי ללותא כלל ולא ייעול בעניבו כלל דהא לא יכיל למחדי לבי' ולאעלה קמי' כדווא, מאי תקונא אית לי' להאי כ"ג אלא ודאי הא תנין כל תרעין נגעלו ואסגירו ותרעין דדמעין לא אסגירו ולית דמעה אלא מנו נערא ועניבו וכל אינון דממנין על אינון תרעין כלהו מתברין גויון ומנעולין ועילין אינון דמעין והאי ללותא עאלת קמי מלכא קדישא כדון האי אתר אית לי' דוחקא מהאי עניבו ודוחקא דהאי כ"ג כד"א ככל זרחם לא (מתכוין על הקרי לו בוא) תאובחתי' דהוא עלמא עלאה לגבי האי אתר וכו' כד מלכא עאל לגבי מטרונותא אשכח לה בעניבו כדון כל מה דאיהי בעאת בידהא אתמסר והוא כ"ג והיה ללותא לא אהדר בריקיעא וקב"ה חייס עלי' וכאה חולקיה דהוא כ"ג דאושיד דמעין קמי' קב"ה בללותיה עכ"ל, ועי' עוד זוהר ויקרא ד"כ ע"א, ועי' זו"ה וינא דקנ"א כו' ע"א כמה דא"ל אליהו ו"ל לר' חייא דירושלים קריב לאתרחבא ואחיהיב רשו' לפ"ס עלה וע"כ יודיע לחכמים ומסיים שם כל זמנא דחכימאי יחדון בה באורייתא לא יכיל ס"מ כהו כו' עכ"ל מלשנו דאמר יחדון נראה דעיקר סיה' בשמחה:

(ג) קודם סידור תפלתו, עי' בווה"ק ס' ויקהל דרס"ו ע"ב כמה שהחמיר מאד בענין לא תאכלו על הדם התפלה דסקיל כמנחש ומכשף, עיי"ש בס' עשרת לבי בהוספות ד"ה לענין שתיית חמין קודם התפלה דסני כחשלה כל דהוא חסי' שלא על הסדר שתיקנו והני מילי

שיקבל עליו מזות ואהבה לרעך כמוך ויבין לאהוב כ"א משרא כנפשו כי עי"ו תעלה תפלתו כלולה מכל תפלות ישראל ותוכל לעלות למעלה ולעשות פרי וזפרט אהבת (ד) החבירים [ד"א ע"ג] העוסקים בתורה ביחד לריך כאו"ח לכלול עלמו כאו הוא חבר א' מן החבירים שלו, וזפרט אס יש להאדם ידיעה והשגה לדעת ולהביר לחבירו בבחי' הנשמה ואס יש חיזה חבר מהס בלרה לריכים כולם לשחק עלמס בלערו או מחמת חולי או מחמת בניס ח"ו ויתפללו עליו, וכן בכל תפילותיו ולרכיו ודבריו וישחק את חבירו עמו וכו'. גם הזהירו מאד מו"ל שלא להכניס האלבע לחוך האזנים כדי לנקות הזהמא שבהס בתוך התפלה כלל מהתחלת הברכות עד גמר עלינו לשבח ואס עשה כך לריך נטילה:

ג גם מעולם לא התפלל תפלתו בקול רס אפי' סדר התפלה של מיושב

כגון בזמירות וכיולא בהס להורות הכנעה ואימה ויראה לפני השי"ת. ואמנס ביום שבת הי' מרים ומגביה קולו בנשימה בתפלה דמיושב יותר מעט ממה שז' עושה בחול ואף זה לא הי' עושה אלא מפני כבוד השבת. גם הייתי נוהג לומר בכל בוקר קודם (ה) התפלה פ' המן וי' הדברות וכיולא בזה בפרשיות אחרות ומנעני מו"ל שלא לאומרם וזפרט בי' הדברות הזכיר לי טעמו של דבר כי הרי בימים הראשונים קבעום בתפלה ומפני המינין שלא יאמרו שאין עוד ח"ו תורה מן השמים לא י' הדברות בלבד לכן בטלום ומי יערב לבו לחזק את המינין ולנהוג מה שבטלו (ה) רז"ל בגמרא:

ד ענין מו"ל בקומו בלילה אף אס הי' קודם אור היום הי' מסדר כל הברכות של שחר עד פ' העקידה ואח"כ הי' קורא ועוסק בתורה ובהאיר היום הי' מתעטף בתחילה בלית ואח"כ הי' מניח

בני אבא

מלי בליט חלש ולא יכול לכיין דעתו בתפלתו אבל אס יכול בוודאי אסור עד אחר התפלה כו' ולשון התיקונין דאכלין בלא ללותא משמע ואינו מתפלל כלל אבל איס חלש ואין דעתו ללוה עד שיטפה מעט חמין בוודאי מותר כו' וכן ראיתי אנשי מעשה הנדיקים וכן אני השפל מוכרח לעשות מחמת חלישות כחי מה אעשה עכ"ל:

(ד) אהבת חבירים, ז"ל וזה"ק פ' תשא דק"ן סוף ע"ב כל אילין חברייה דלא רחמין אילין לאילין אסתלקו מעלמא עד לא מטא ומנייהו כל חברייה' ביומי דר"ש רחמי דנפשא ורחמי הוי בנייהו כו' כל חברייה דלא רחמון אילין לאילין גרמין דלא ליהך בלח מיסור ועוד דעבדין פנימו כה דהא אירייתא רחמי ואחוה וקשוע אית בה אברהס רחיס ליעחק יאתא לאברהס כו' יהכין רחמייהו דא ברא חברייהו כההוא דונתא אלטריכו ולא למצבד פנימו:

(ה) קודם התפלה פ' המן כו' ומנעני מו"ל כו' וז"ל דהא ללא הסכים לו על פ' המן הי' דוקא על קידם התפלה והוא עש"י דברי וזה"ק פ' פתח דרכי ע"א ד"כ שס דשרנסה לא חוי למשאל אלא כתר ללותא ושרנסה דמארי מלכא ייכיל כקדמיתא ולבתר ייכלון עבדי, כו' בלותא דמנחה קודם ללותא כו' (וכ"מ בוו' מקן דק"ג גבי ר' ייסא דבתר ללותא שאל מוונא) ועיי"ש. וכיין שאמר פ' המן קידם התפלה לא הסכים לו אבל אס הי' אומר פ' המן אחר התפלה אפשר שהי' מסכים לו, ועי' בוו"ה בראשית דכ"ו ע"א דבגלותא לא הוי לשכינתא ולח"י עלמין מוונא אלא בח"י ברכאן דללותא:

(ה) מזה שבטלו כ"ל שאין בכלל זה מ"ש כס' או"ל לימר קודם הודו מזמור מי יגור שמרמוז שס עשרת הדברות כיון שאינס רק ברמו אין קפידא. ומ"ש שמרמוז עשרת הדברות כ"כ בוו"ח פ' וילא במדהנ"ע:

מנהגי האר"י ענין ברכת השחר פתורא ראבא ד

וכל העם משיבין אמן אחריה' ויש מפקפקין ומגמגמין בדבר זה לומר שכיון שענו השומעין אמן אחר האיש הראשון שצריך אותם כבר ילאו כולם י"ח ואסור להם לחזור ולברכן וראיתי את מו"ל שהוא לא הי' מסדרן בביהכ"נ אלא בביתו בקומו ממטחו כפי סדר הזכר בגמ' אבל כשהי' איזה אדם מצרך ומסדר הברכות בביהכ"נ הי' עונה אחריהן אמן ואפי' הי' באמצע הזמירות הי' מפסיק לענות אחריהם אמן אף אם היו המברכים (ו) רבים [אמר שמו"ל (ו) ולענין דינא כיון שהוא אינו מתכוין ללאת י"ח בברכות חבירו יכול לברך לעצמו] גם הח"י ברכות שיש מברכת הנותן לשכוי בינה עד סוף בה"ת הגהה הם כדוגמת הח"י אזכרות שיש באותם של י"ח כבוד ד' לעולם וכנגד הח"י אזכרות שיש בשיבת היס כו' :

ו [ד"א ע"ד] סדר נט"י שחרית (ח) הגהה בתחילה יפול הכלי של המים

מניח תפילין היפך מן המקדימין התפילין אל הטלית וטעות גמור הוא כו' ואח"כ הי' מתחיל תפלתו מן פ' העקידה ואילך. כל הח"י ברכות שיש מן הנותן לשכוי בינה עד סוף ברכות התורה כולן חייב האדם לסדר ולברכס בכל יום אעפ"י שלא נתחייב הוא בהם לפי שכולם הם רמזים נפלאים א אורות עליונים. ואין לבטלם אפי' אם האדם לא יסן בלילה או אם לא הסיר מלגפחו או בגדיו או סדרו או מנעליו וכיוצא בזה לריך לברכן בכל יום כולן אעפ"י שלא נתחייב בהם לפי שעל מנהגו של עולם נחקנו חוץ מברכת שעשה לי כל לרכי ביום ט' באב ויום הכיפורים שאז כל העולם יחפיים, וגם חוץ מברכת ענ"י ומברכת אשר יצר שני ברכות או אם לא נתחייב בהם אין לברך עליהם:

ה גם בענין הח"י ברכות הגו' אשר נהגו העולם לסדרם בביהכ"נ

בני אבא

(ו) **המברכים רבים.** ראיתי בספר עטרת לבי מהרה"ק מוידועשוב שריך להשלים ל' אמנים קודם תפלת י"ח וכעת שכחתי מקומו, וזהנ"ל כוונת האר"י ז"ל לענות אף אם היו המברכים רבים כדי להשלים ל' אמנים קודם תפלת י"ח, ומלאחי קת סעד לזה נתי' זו"ח ובהת"י שדפס עם פי' הגר"א הוא בדף ל"ג ריש ע"ג ושם איתא להשלים מאן דלא אמר לון לכיון בע"ו וויין דאמת ויזיב ודבר חדש הוא:

(ז) **אמר** שמואל כו' נראה לו' לפי מה שספק הרב מלאדי ז"ל בש"ע שלו סי' תפ"ט סי"ב לענין ספירה גם כאן אין די במה שלא מכיון ללאת רק לריך שיכוין בפירוש שלא ללאת:

(ח) **כתב** בס' כתר שם טוב וז"ל ידוע שהעולם נברא ע"י מחשבה ודבור ומעשה וראשית הכל הוא המחשבה והדבור הוא ענף המחשבה והמעשה הוא ענף הדבור וכמו בן האדם בקומו נבוקר כו' אם ידבר תחלת דבריו דברי הרשות וכש"כ דברים אשר לא כן אף אם יתפלל ויעסוק בתורה אח"כ הכל מסתעפין ונמשכין אחר הדבור הא' כי כמו שהדבור הוא ענף המחשבה וספירה אליו כן הדבור הנ' אל הא' כו', ולכן יוהר האדם שיקדש ויעתר דבורו הראשון בקומו ויזכך מחשבתו הראשונה דבוקה בקדושה כדי שימשוך אלי' כל שאר דברים שאחריו ואח"כ שיעמוד בתפלה מתוך שמחה של מלוא כו' בוודאי יהי' נענה בתפלתו עכ"ל, וכבר שמעתי אומרים כן וכמדומה לי בשם הבעש"ט ז"ל ואומרים לזה רמו ראשית בכורי אדמתך תביא ביה י"א פי' תחלת המחשבה בקומך שיעמוד על אדמתך תביא בית י"א ע"כ שמעתי, וכ"ל פירושו כי המחשבה נקרא בכור כמ"ש בזה"ק בהקדמת בראשית ד"ג ע"ב בוכרא דכל קדישין שילאין וכ' שם בס' זהרי חמה וקרא לחכמה בכור לכלם עיי"ש וידוע דחכמה הוא סוד המחשבה והגשמה

ז **ברכת אשר ילך** הוא כנגד אבא שבעולם העש"י, ולכן יש בה מ"ה תיבות כמספר אדם שהוא חכמת אבא כו'. (א"ה ע"י ס' מלות שמורים הגוססא של מ"ה תיבין. אש"י כו' או אם יסתם א' מהם א"ה להתקיים אפי' שעה א' כו' רופא כל בשר כו'). ברכת אפי' נשמה שכתה בי כו' ברכה זו סמוכה לחברתה כו' והנה אעפ"י שלא כל אדם זוכה לחלק הנקרא נשמה עכ"ז הנה יש לו חלק בנשמת אדם הראשון שהי' כולל כל הנבראים אעפ"י שאדם הזה עדיין לא זכה א"י הוא בעלמו. ואומרו טהורה היא (מכאן נראה שג"ל תיבת היא) כנגד עולם [ד"ב ע"ב] האל"י כו'. אהה בראתה כנגד חלק הנשמה הבאה מן הבריאה אהה ירחה הוא סוד הרוח הבא מן הי"ו אהה נפתח בי הוא סוד הנפש שבעש"י כו'. ברכת הנותן לשכוי בינה כו' כבר הודעתוך כי ליל נקרא קודם חלות הלילה, ולילה הוא אחר חלות הלילה ע"כ אנו מברכין ברכה זו אחר חלות לילה ואילך :

המים בידו הימנית ונתנו בידו השמאלית ואח"כ שופך מים מידו השמאלית א ידו הימנית ואח"כ ישפוך מים מידו הימנית א ידו השמאלית הרי פעם אחת וחוזר כסדר הזה ב"פ וג' ב' א"פ שחרחוק כל יד ויד ג"פ ולא תחלס יחד ג"פ כל יד לא פ"א ביד זו ופעם אחרת ביד הב' בסירוגין (ט) כי ע"כ רוח הגומאה הנקרא שיבתא נה מלך היא ומקפדת ודולגת וקופלת עד שגעתקת לגמרי משם ואם לאו אינה נעתקת, וכן נמלא בזוהר בכת"י. ועתה נבאר כוונת ברכת ענ"י. הנה בברכה זו יש י"ג תיבות כנגד י"ג מדות דא"ה דעש"י כו' ואנו לריכים להעלותם ולזוקפם ולמתקם ה"ג שבהם ע"י מימי החסד שהם ה"ח ולפי שאין המים ניטלים צורעות לא בידים לכן לפחות אנו לריכין [ד"ב ע"א] לחבר יחד שתי הצרעות באופן שלא ילאו קשרי הצרעות לאחור בסוד כל אחוריהם ביחה. גם לריך לפשוט כפות הידים כמו שרולה לקבל בהם איזה דבר וזה לרמוז קבלת הטהרה :

ברכת

בני אבא

והנשמה נקרא בית דעיך כמ"ש בזה"ק ס' בשלח דנ"ה ע"ב וכ' טס בזה"מ כי הריע הזה לא נסחה כך כ"ח לדוד בה ע"ד ושכנתי בחוכם, ולזה נקרא הנשמה בית דעיך עכ"ל ועש"י הרמוז הנ"ל ראשית בכורי (ר"ל המחשבות) אדמתך (אשר תעמוד בנזקך על אדמתך) תביא בית (היא הנשמה כנ"ל) ד' אלקיך בע"י המחשבה הראשונה בקדושה תביא הנשמה לד' אלקיך. וכן מעין זה ב' גפ' אור דיקים כי' א' ס"ח בהתעוררו משנתו לקום יזייר לפניו אומיות שמו ואומיות נשמה בשילוב, מי שנקרא שמו יעקב יזייר לפניו יעשקמב"ה ונמלא שהוא הקדים עלמו ואחו כשמתו. וזהו שגולה מהסגולות המזילות את האדם מלכא לידי העש בעה"י. וכס"ב כ' יאמר בהתעוררו משנתו תיבך מודה אני לעיך כו' רבה אמונתך ויכול לאומרה אף בשאין ידיו נקיות כו' וכס"ג כ' ולא יגע בשום מלכוש קודם נסילה ולא בעניו ומכס"כ נראה לשהוא מקום מקודש כו'. וכס"ה פ' סדר הנסילה ככתוב כאן ושיים ועיקר לנגנס יסא כי איחא בהנהות ס' הוראה כי אף רו"ר טרה עד אחר הניגוב ומסיק שזריך חחלה לנגב הידים ואח"כ יסול הידים והעניס בנת אחת :

(ט) **בסירוגין**. וכספר סדר היוס כ' דדוקא כסדרן ולא בסירוגין. מ"כ מי שרולה ללאת כל הדיעות יסול כל יד ג"פ כסדרן ואח"כ ב"פ בסירוגין ויאל לכל הדיעות, וכ' בזה"מ ס' נח על פסוק ויצאו אל נח אל התיבה וי"ל קם בשרא יומר יהי רזון מלפניך ד' שיהא לבי נכון ומשור בידו שלא אשכחך, אושיט רגלו למיזל יעיין בצעדי רגליו דלא יאטוין לאבששא אזיל לדבר מזה ירהט כו' ואפי' בשבת מזה למרהט, עבר יומא לריך למברק גוסי' מה דעביד כההוא יומא ואי לריך יעשה מיד תשובה עליו קודם שיטן עכ"ל :

מנהגי האר"י ענין ברכת השחר פתורא דאבא ה

ח ברכת (י) הנותן ליעף כח כו' נכון לאומרה והיא אחת מן הח"י ברכות שתיקנו קודם התפלה ואעפ"י שיש מגמגמין בדבר זה עכ"ז ראוי היא לאומרה עכ"פ וכמו שנבאר סודה. ודע שאין (יא) טוב לאדם ללבוש ב' מלבושיו ביחד והעושה כן קשה לשכחה וסוד הדבר הוא כי הגה מלבוש האדם מן הקדושה וע"י העבירות שהאדם עושה גורם שנתלבש בקליפה ושיתאחזו הקליפ' במלבושיו. והנה המלבושים יש בהם בחי' אור המקיף מחוץ להם כגודע כי יש או"פ בפנים ונכלל בחוץ הגוף והמלבוש סובב את הגוף ועל המלבושים הם האורות המקיפים ועומדים מחוץ המלבושים. והנה כל לבוש ולבוש יש בחי' או"מ ואין לך דבר שדוחה את הקלי' כמו אוה"מ לפי שאין יכולת בקליפ' לינק ולהתאחז בזה"מ, ולכן הוא עומד בחוץ ואין לו פחד מן הקלי' ונמצא כי המחבר ב' מלבושיו ולבוש ביחד אינו נותן מקום לאוה"מ ליכנס תוך שני המלבושים יחד ולהקיף ציין כל לבוש (ד"ב ע"ג) ולבוש ועי"כ אין הקלי' נדחית משם וכודע שאין השכחה מזוי"א לא מחמת הקלי' כו' הזכירה הוא מלך הקדושה כו' :

ט ובאשר האדם לובש מלבושיו בכל פעם שלובשם לריך לזכר לקחת ב' ידי הלבושים ביד ימינו ואח"כ

ישאיר לך הימיני ביד ימינו ואח"כ יתן לך שמאל של המלביש ביד שמאל דרך האחור ואח"כ ילבש לך שמאל של המלבוש ביד שמאל ותמיד יכוין לכלול הכל בימין ואח"כ הימין נותנו א' השמאל. ענין לבישת המעלים כבר ידעת המחלוקת שיש בסדר נעילתם ומה שתיקנו הפוסקים ללאת ידי המחלוק' הוא שילבוש תחילה של ימין ולא יקשרנו ואח"כ יעול השמאל ויקשרנו ואח"כ יקשור של ימין ואם אין קשרים במעול יעול תחלה של ימין ואח"כ של שמאל כו' :

י [ד"ג ע"ב] הקדמה א' קטנה. הנה בכל פעם שאתה מזכיר ומזכיר ומוזיא מפוך שם ההוי' בכ"מ תכוין לכלול ביחד הוי' אדנ"י לפי כי בכתיבתו הוא הוי' ובקריאתו הוא אדני כגודע. גם לריך לכוין בכל פעם שמוזיא שם הוי' בכ"מ שיהי' הזהר לכוין בזה כי הוא סוד קשר המל' עם ז"א באופן זה כי הנה כתוב בשם הוי' ותכוין כי ג' אותיות יהי' הוא ז"א וה"א אחרונה שבשם שהיא מל' תכוין שנעשה שם שלם שהיא שם אדנ"י שהיא הטוק' והוא ה"א אחרונה של ההוי' :

י הקדמה א' בענין ביהכ"נ. הא דאמרינן מצוה על האדם להיות מעשרה ראשונים בביהכ"נ לריך שאחר שיבא לביהכ"נ א' מעשרה ראשונים לא ילא (יב) משם עד שישלים תפלתו שם

בני אבא

(י) ברכת הנותן ליעף כח, כתב בס' פניס יפית על התורה פ' לך לך י"ד כ"ב היזה"ר כשרואה אדם רוצה לעשות מצוה או ליתן צדקה הוא מסיתו שיעשה ע"מ לקבל פרס או נדקה כשכיל שיתעשר כו' וזה שתיקנו בתפלה כו' ודבקנו ביה"ע ובמע"ע ובקף את ירינו שיכוף את היזה"ר שלא להסית אותו שיעשה ע"מ לקבל פרס :

(יא) נדע שאין טוב כו'. כל' בס' או"ז סי' א' ס"ח בלבשו הלבושים יהוי' מלבוש הראשון של מצוה דהיינו עליה קטן קודם שילבוש האנפלאות היינו בתי הירכים ויכוין שהוא מלבוש הפנימי של הנשמה והעלית הגדול שיתעטף אה"כ הוא לבוש אור מקיף אל הנשמה מכהוץ :

(יב) לא יא משם. כ"ל שאין הכוונה דאם ילא משם הפסיד המעלה דו' רראשונים אף דיא ע"מ לחזור דא"כ יהי' סותר מרישא לסיפא דכסיפא כתב והולכים להתשלל לביהכ"נ אחרת משמע

ברגש ורמוז ג"כ ברגש שיתרגש האדם ויודעזע בעת כניסתו צבית לקיס שהוא צביהכ"ג כו' ז"ל כשנכנס צפתח צביהכ"ג פ' ואני ברוב חסדך אבוא ביתך כו' כי רוב חסדך הוא החסד העליון שאנו לריכין תמיד איו וצפרט כשאנו נכנסין להיכל המלך לשאל אח בקשמינו כי החסד הזה הוא נקרא יומא דכולהו, ולכן בכל הימים וגם בכל תפלה מג' תפלות ערב וצוקר ולהרים שאתה נכנס לביהכ"ג תכוין בחסד הזה שהוא יומא דכלהו ותכוין אל שם אב"ג ית"ל העולה בגי' ברגש עם המלה עלמה: יב **ואחר** שאמרת פ' זה צפתח צביהכ"ג אז תכנס אה"כ צביהכ"ג ולא תאמר הפ' הזה אחר (יד) שנכנסת כי מנהג זה טעות הוא ביד הנוהגים אוחו. עוד ירלה כי כבר הודעתוך שקודם שנכנס יאמר פ' ואני ברוב חסדך כו' ויכוין לשם אב"ג ית"ל העולה במספר ברג"ש והענין הוא כי השכינה היא נקרא צביהכ"ג ונקרא בית לקיס וזמ"ש צבית אלקים נהלך ברגש כי קודם שיכנס האדם לביהכ"ג שהיא השכינה לריך לימלוך באבהון לומר פ' ואני ברוב כו' ויכוין באב"ג

שם לא כאותם הנוהגים להיות מעשרה ראשונים צביהכ"ג זה ואה"כ חוזרים והולכים להתפלל צביהכ"ג אחרת שלא היו שם מעשרה ראשונים טעות הוא בידם ולא תחשב למזה כלל. ראיתי למוז"ל שלא הי' נוהג להיות מעשרה ראשונים וא"ל הטעם מפני שהוא הי' חולה והי' לריך לשהות צביתו כדי לעשות לרכיו [ד' ג' ע"ג] ועוד סיבה אחרת כדי שאה"כ ילבש טלית ותפילין צביתו וילך מעוטר ומעוטף בטלית ותפילין לביהכ"ג והי' מוכרח לעשות כן ביום כי בלילה לאו זמן תפילין הוא והי' הראשונים היו מקדימין לביהכ"ג באשמורת טרם אור היום, ולכן לא הי' יכול לקיים מצוה זו לסיבות אלו:

יא הנכנס לביהכ"ג לריך לזכור מאד להתעכב מעט צפתח קודם שיכנס ולהראות עלמנו ירא (יג) וחרד ומזדעזע לכנס בהיכל מלכו של עולם וענין זה מועיל מאוד א השלימות של האדם וא ההשגה וז"ס הפ' וממקדשי תיראו. גם זה מ"ש בגמ' בענין אחיתופל שלמדו לרוד ע"ה פ' צבית לקיס נהלך

בני אבא

משמע דאם חוזר לביהכ"ג הראשון שפיר דמי וכן בפע"ח פ"ב משער הקרבנות כ' ואם אחר שהי' מי' הראשונים יאל והלך אעפ"י שהלך לביהכ"ג אחר כו' משמע שהלך משם לגמרי. ואם שכס"י לא א"ש מה שבי' לקמן שלא הי' מי' ראשונים כדי שילכו טו"ת, הרי הי' יכול לילך לביחו ללבוש טו"ת ולחזור לאותו צביהכ"ג, אבל מכאן ראי' למ"ש מהה"ש סי' כ"ה סוף סק"ג דעיקר הטעם שלא הי' מי' ראשונים משום עשיית לרכיו וסיבה כ' שכ' משום שילכו טו"ת הוא סניף בעלמא עיי"ש: (יג) **ירא** וחרד. מקומו טהור בהקדמת הזוהר די"א ע"א וז"ל קם מערסי' בעי לברכא למארי' ולמישל לביחי' ולמסגד קמי היכלי' בדהילו סגי' עכ"ל:

(יד) **אחר** שנכנסת, וכן משמע בפירוש מל' הזוהר פ' ויקרא ד"ח ע"ב דכ' שם וז"ל ואני ברוב חסדך כו' דלא לבעי לי' לב"ג למיעל לבי כנישתא אלא אי אמליך בקדמיתא כו'. מל' זה משמע שקודם שבגם ימליך באבהון ואפשר דאוחס דלא נהגו כן עשות מהקדמת הזו"ה די"א ע"א דאיתא שם קם מערסי' בעי לברכא למארי' ולמישל לביחי' ולמסגד קמי היכלי' בדהילו סגי' ובחר כן יללי ללותי' ויפב עיטא מאינון אבהן קדישין דכתיב ואני ברוב חסדך אבוא ביתך וגו' מל' זה משמע להם דאחר שנכנס לביהכ"ג יסיב עיטא מאבהן קדישין אבל גם שם מסיים לא לבעי לי' לאעלא לבי כנישתא אלא אי אמליך בקדמיתא באברהם יחזק ויעקב כו' ובחר כן ייעול לבי כנישתא כו' הרי כפי' שקודם שנכנס יאמר

מנהגי האר"י ענין ברכת השחר פתורא ראבא ו

באב"ג ית"ל הנקרא רוב תסדך כו':
יג ודע כי אעפ"י שהכוונה זו כוללת
 בכל הימים ובכל שלשה זמני
 התפלות שבכל יום כנו' עכ"ז יש שינוי
 אחר והוא כי אעפ"י שבכל יום תבין א'
 שם הנו' עכ"ז ביום א' של השבוע תבין
 בפרטות אל אות א' של שם הוה ותבין
 כי אות זה גוברת ביום הוה באופן זה
 אות א' גוברת ביום ראשון של השבוע
 ואות ב' ביום ב' ואות ג' ביום ג' ואות
 ד' ביום ד' ואות ת' ביום ה' ואות ל'
 ביום ו' של השבוע וענין כוונה זו תבין
 בכל ג' תפלות כו':

יד והוא"ל דאחא לידן נגמור גם
 כוונת של יום שבת כי
 אז תבין ביום ההוא א שם מ"ב האחרון
 הנקרא שקול"ת כי שם זה גובר בזמן
 (אפשר ל"ל בזמן) ביום שבת והוא נחלק
 לג' חלקות כיצד בליל שבת קודם שתכנס
 לביהכ"נ תבין לב' אותיות הראשונות
 שהם ש"ק ובבוקר יום שבת תבין לב'
 אותיות אמצעיות ו"ך ובמנחה תבין לב'
 אותיות אחרונות ית' כו'. גם לריך לבין
 בקיטור כ"ו בלילה בג"פ שאומרים ויכולו
 כו' בליל שבת והנה בויכולו הא' יבין
 באותיות ש"ק לפי שאז הנה' דו"א שהם
 ג' ענפי אות ש' נעזו מוחין א' בויכולו
 הב' יבין באות ק' כו' ובויכולו הג'
 יבין בחב"ד שהם עליונים כו':
 זו [ד"ג ע"ד] ואחר שנכנס לביהכ"נ

שמעתי בשם מו"ל שבכניסתו ישמחה
 כנגד ההיכל ואח"כ יאמר מזמור
 אקים יחגנו ויברכנו אשר יש בו ז' פ'
 וכנגדם יקף ז' הקפות סביב המיבה
 שבאמצע ביהכ"נ וטוב הוא שיבין לגמור
 פסוק א' בכל הקפה מהו' עד שיגמור
 הו' הקפות בז' הפסוקים כו' ע"כ שמעתי
 בשם מו"ל אבל אני ראיתי שהוא הי'
 בא [ד"ד ע"א] לביהכ"נ ולא הי' מקיף
 שום הקפה ואפשר כי בשביל שלא הי'
 הוא מ"י ראשונים לפי שהי' מתאחר לבא
 כנ"ל, ולכן לא הי' מקיף מפני הרוחים
 שנראה כיוהרא כנלע"ד:

טו גם ראיתי למו"ל נוהג בתכלית
 הזהירות שלא לדבר (עו) כלל
 בביהכ"נ אף שלא בשעת התפלה וכמעט
 שאי' בדברי מוסר ותוכחה ומשובה לא
 הי' רוצה לדבר כדי שלא ימשך מזה איזה
 דיבור של חול. גם ראיתי נוהג מלרוק
 בביהכ"נ ואם נזדמן לו רוק הי' מבלשו
 בטליתו או בולשו בגרונו [א"ש ויותר טוב
 הוא שיאל חוץ לביהכ"נ וירוק שם או
 ישליך מנחיריו] כו'. כל הזמירות והקרבנות
 והק"ש הי' מו"ל נוהג לאומרם מתוך
 סידור התפלות שבירו אבל בתפלת העמידה
 דלחש הי' עולם עיניו ואומר על פה וגם
 בחזרת הש"ך הי' עולם עיניו ושומע
 ומתכוין לדברי הש"ך:

זו דע כי ענין הליטת הוא בחי' אור
 המקיף כו' כי ז"א בהיותו בתוך
 א'

בני אבא

(עו) **שרא** לדבר כלל. עי' בהקדמת ת"ו ד"ג ע"א ו"ל ונריך לקשר לי' בהדה וליחרא לון
 ביהודא חדא בלא פרידא כלל ובג"ד מאן דשא בנתים עבירה הוא כיצד יהוא
 שיחה וכ' ע"ז ככ"מ שם ו"ל ולא ישיח בין הנחת תפילין עד שיקרא ק"ש כי יסוד תפילין ש"ר
 הם מוחין לזעיר ותפילין ש"י למ"ל כו' ו"ל זו"ח בתי' חדשים והבי לריכין ישראל לנעלא יונה
 קדישא לקשר לה בקשורא דתפילין ומיד יקרא לבעלה דאיהו ישראל כו' וע"כ השח בניהם עבירה
 הוא כיצד, אלא מיד כשקשר המל' בתפילין יקרא לבעלה כק"ש ואפשר שק"ש דקרבנות מושיל לזה
 לכן ירא שמים משיניח תפילין לא ישיח עד אחר וכו' לניין גואל עכ"ל:

ולכן בהיות האדם שלא בשעת התפלה בשאר היום אינו חייב בעיטוף ציצית גדול רק בציצית קטן די לו כי אז הו"א בתוך ביתו שהיא א"י כו' ובא לביהכ"נ כו' אז מתעטף בצלית גדול. [ד"ד ע"ד]:

יח ור"ה יורה כי הציצית הם ממוחין דקטנות אשר קדמו אל המוחין גדולות לכן לריך להקדים ולהניח הציצית (יו) קודם התפילין ואפי' הטלית גדול של העיטוף לסבה הנז' הפך סדרת קלת המקובלים המניחים התפילין קודם הציצית הגדול אשר שהניחו לציצית קטן ומכ"ש שאין לעשות כדברי האחרים האומרי' שהתפילין קודם לכל בחי' הציצית כו' [ד"ה ע"א]. ארו"ל כי לא ירחיק מקשר גדול כלפי מעלה ולא יקרב כלפי מטה פחות מג' אלבעות כו' נלח והוד ות"ת כמדוע והם אמה וקמילה וזרת כו' :

יט הנה טוק' דו"א בתחילה היא עומדת באחורי הו"א כמדוע ולכן

א"י בסוד העיבור לא הי' אלא בבחי' שש קלות כו' ולא הי' אז בו לא בחי' ראש ולא בחי' זרועות אלא גוף אחד פשוט בלבד וכנגד זה היא הציצית הקטן (ר"ל ט"ק) שאין מתעטפין בו לא את הראש ולא את הזרועות, אבל הציצית הגדול הועטף את הראש הוא בחי' אור המקיף כו' ולכן שיעור זה הטלית הגדול של העטיפה הוא כדי לכסות ראשו ורובו כו' והלריכו הגאונים להתעטף עטיפת ישמעאיים ומחזירי' ב' הציצית שבלד ימין א לך שמש באופן שיתחברו שם בלד השמש מאחוריו כל הד' לציצית ויהיו תלויים מאחוריו בלד שמש במקום התחלת בנין הנקיבה מאחורי החזה. גם רבינו סעדי' ז"ל כו' כ' עטיפה זו וטוב וכונן לעשות כך ולפחות ישאר מעוטף כך כדי שיעור הליכת ד' אמות צעת (טו) שמתעטף בציצית ואח"כ יסיר העיטף מעל טווארו וכך הי' מנהגו של מו"ל

בני אבא

(טו) **בעת** שמתעטף בציצית. עי' במחצית הפדיל ס' תרכ"ה שהביא שם בציצית יכוין זכר לצי"מ כמו בסוכה ולא די שיכוין לל"א ידי המזוזה שנצטוונו מפי ה"י ע"י מרע"ה רק יתכוין ג"כ לעטם המזוזה שהוא זכר לצי"מ עי"ש שם בתפילין כ"כ אבל בתפילין כבר נדפס בסידורים בנוסח לשם יחוד קודם הניחת תפילין ובלגיית אין זכר למי ע"כ רשמתי לי לזכרון. וכ' בס' זהרי חמה פ' יתרו על דפ"ת ע"א ודף הס' דנ"ע ריש ע"א וז"ל ראיתי אנשי מעשה כשהיו מניחין התפילין היו אומרים לקיים מה שנאמר וקשרתם כו' וכן קודם עטיפה לקיים מה שנא' ועשו להם ציצית כו' עכ"ל. והנה בהנחת תפילין נדפס כן בסידורים בנוסח לשם יחוד אבל בעטיפת ציצית אין זה בנוסח הנדפס ע"כ רשמתי לעצמי לזכרון לומר קודם עטיפת ציצית לקיים מה שנאמר כנ"ל. וכ' בס' מלכות שמורים בשם מהר"ם דל"ו וז"ל אמו"ל בווהר כו' כי חוטי הציצית ל"ב כנגד ל"ב נתי' חכמה ולכן ל"ל שאין ראוי לצי"מ לסמוך על הפוסקים שאף אם נפסק לגמרי ב' חייטין מלד א' כשר כי לא משנת הסידים היא זאת אלא שאם נפסק א' מהל"ב יתקנהו מיד :

(יז) **הציצית** קודם התפילין. עי' זיה"ק פ' שלח דקמ"ג ע"ב קרוב לסו"ס כ' וז"ל אף הכי בר נש אשתלק איהו לבתר בתפילין כו' וז"ל התו' דק"ל ע"ב ת"ה כד ב"י מתעטף בעיטוף דמזוזה מנה תפילין וקרי ק"ס כו' הרי מבורא דלא כסדרת המניחים תפילין קודם, וכן בווהר במדבר דק"כ ע"ב איתא וז"ל לבתר יקבל עלי' האי עול לפרשא על ריש' פרישא דמזו' לבתר יתקשר קשירא דיחודא דאיונו תפילין עכ"ל הרי בפ' כתב לבתר יתקשר אם שכי' שם לעיל מעזר בעיטפי אשתכי בכסויא לא משמע כן אבל לא כ' שם תיבת לבת"ר והיו כמ"ס אח"כ תפלה של ראש ושל יד אף דשל יד קודם :

ולכן כשמתעטף האדם בטלית לריך שיאחז בלד הימני של הטלית בשתי הזליות שבו וישליכם ללד שמא סביב גרונו על הכתף השמאי [ד"ה ע"ב] לאחור כדי שיגיעו הזליות ברישא דנוק' העומדת שם באחור בלד שמא כמדע דנוק' בשמאל אחתהדת שהם הגבורות, ושתי הזליות האחרות השמאיים ישרו תלויים נגד פניו של אדם ולא באחור (ולע"ק (יה) מאות י"ז) :

ב ודע שאין להקפיד להניח סו' בטלית לשום תמיד לד א' של הטלית על הראש כמו שנהגים האשכנזים, כי אין שורש למנהג ההוא [ד"ו ע"ד]. לריך שהטלית יכסה על התפילין והוא לפי שהזליות הוא כנגד העולמות החיובות והתפילין כנגד אומ' של בחי' הנשמות שהם פנימיות העולמות, ולכן הזליות התלוין יכסה על מקום התפילין שהם הפנימיות. גם מזה תבין טעם ארך גדולה קדושת התפילין מקדושת הטלית [ד"ז ע"א] :

בא צריך ליקח ולקבץ כל הד' זליות בעת הק"ש וישימם כנגד החזה והלב כי שם מקום גילוי והארת החסדים דגדלות כדי שיתלבנו הזליות ויתמחקו הדינים שבהם :

כב [ד"ו ע"א] הנה ע"ל כריכות שיש בזליות הם בחי' טל אוחיות שיש באקו"ק דהסי"ן בפשוט ומילוי ומילוי המילוי לפי שסוד הזליות הוא באקו"ק דהסי"ן העולה כנף כו' הנה לריך הזליות לעשותו שליש א' גדיל וז' שלישי ענף והטעם הוא לפי שבין שהזליות לנורך הנקבה, והנה מקומה הוא בחזה דז"א שהוא בסוף שליש העליון דתפארת שבו וכנגדו יעשה שליש א' גדיל וכנגד ז' שלישים התחתונים דת"ת אשר שם הוא הנוק' יעשה שם שני שלישי ענף. ואמנם הגדיל יעשהו חוליות (יע) חוליות כל חוליא מג' כריכות. ובתחילה יקשור ז' קשרים סמוך לכנף. ויכרוך ז' כריכות ויקשור [ד"ז ע"ב] ז' קשרים אחרים ויכרוך ח' כריכות ויקשור ז' קשרים אחרים ויכרוך י"א כריכות. אח"כ יקשור ז' קשרים אחרים ויכרוך י"ג כריכות ויקשור ז' קשרים אחרים והרי הם ע"ל כריכות כמנין ט"ל אוחיות אהי' דהסי"ן כנ"ל וכמספר הוי' אחד :

בג ובענין קשירת ראשי כל חוט וחוט של הזליות כדי שלא יתפרדו משירתן

בני אבא

(יה) **וצע"ק** מאות י"ז. גם בעט"ה שער הזליות נראה כסותרין בזה כי בע"א כ' כמו באן ובס"ג כ' וז"ל ולהיותן הם מתהדרין ארבעתן יחד דרך אחוהי ז"א עכ"ל והוא כמ"ש כאן אות י"ז. ושם קראו לסיף הפרק כ' וז"ל לריך להתעטף כעשיפת ישמעלים והוא לכרוך כ' זליות הימנים ולהשליכן לאחור דרך הכתף השמאלי כו' וז' זליות אחרים ישרו דרך עינים של האדם כו' עכ"ל. אח"כ מלאתי בס' שרף פרי בשער הזליות כו' בהנה שם שמתמה ג"כ כן ומסיים ע"כ יש לעשות כשיהיה היינו תחלה יחזיר רק ז' זליות הימנים לאחוריו להורות כו' ואח"כ יחזיר גם הב' אחרים ג"כ לאחוריו להורות כו' עכ"ל וכן משמע להדיא בס' נהר שלום ד"ב ע"ב דשם ירושלים בענין כוונת הב' עליחות שב' שם ובהחזיר הב' זליות שבלד ימינו מלפניו לאחוריו לנד שמאלו יכוין כו' וגם יחזיר כל הזליות לאחוריו ויכוין כו' עיי"ש :

(יע) **חוליות** חוליות. ז"ל הת"ז תי' ח"י דל"ג ע"א חילין אינון דהוי מכסין לי בעטופי דמזה דזליות בחמש קשרין ותלת עשר חילין לכל ספר ותלתין ותרין ענפי מזה מיד מני קב"ה לתלמידי דערפכתא דלעילא לנטלא לין בנדפטיהו ולפרחא בהון מאתר לאתר ולכספא עליהון מכל מויקין ומלאכי הכלה :

ביום וכשהי' יולא מבית המרחק או מבית הטבילה וכיוצא בזה הי' נוהג לעטוף ראשו בו ממש והי' מברך להתעטף בזליית ואח"כ הי' שומטו מעל ראשו ומורידו על ב' כתפיו כדרך לבישמו. גם ראיתי למוז"ל שהי' מברך להתעטף בזליית כשהי' בבית הטבילה כמו'. גם הע"ק הי' לובשו למטה משאר מלבושיו ע"ג חלוקו שלא כאותם המתייהרים ללבושו ע"כ בגדיו, וטעות גדול הוא בידם הפך החמת. גם לא הי' מסיר (בג) תפילין ועלית עד שהי' גומד כל התפלה ועלינו לשבח וע"כ נקוה לך [ד"ו ע"ג]:

משירתן ראיתי למוז"ל שלא הי' מוחה בזה אף כי יש מפקפקין ואדרבה כ"ל שהי' (כ) חפץ בקשירת ראשיה' (אמר שמואל כך הי' אבא מארי ז"ל עושה) גם ראיתי למוז"ל שבזליית (כא) קטן הי' עושה ב' נקבים סמוכים זל"ז כעין נקו' זירי בכל כנף מד' כנפות העלית והי' מוליח חוטי הזליית דרך ב' הנקבים ההם באופן שיהיו ב' קלוות חוטי הזליית מתגלים בלד אחד החיון וסברא זו הביאה בס' האגור, אבל מוז"ל לא הי' עושה כן לא בזליית קטן ולא בגדול (אמר שמואל לא ראיתי לאבא מארי ז"ל עושה כן אפילו בזליית קטן, ולכן גם אני לא נהגתי לעשות כך. ואופן העטיפה כעטיפת ישמעא'ים נת"ל מדרוש הא' של הזליית. גם נת"ל שאין להקפיד להניח בטלית סי' אחד כמו שנוהגים האשכנזים וטעות הוא וע"ש):

כה ודע כי האדם לריך להסתכל בזליית בכל שעה ורגע כמש"ה וראיתם אותו והוא תועלת גדול אבל בכוונות ההסתכלות יש בו ב' כוונות כי המסתכל בהם בעת תפלת שחרית בק"ש דהיינו כשאומר פ' זליית לריך לכיין באופן אחר כו', אבל המסתכל בהם שלא בזמן התפלה לריך לכיין כוונה אחרת כו'. דע כי לריך להסתכל בהם ב' פעמים

כד. גם לריך לכסות התפילין שבראש בטלית כו' ובענין הטלית הגדול נודע ענין עטיפת הראש משא"כ בטלית קטן אבל מוז"ל כשהי' לובש טלית קטן

בני אבא

(כ) **שהי'** חפץ כו' כ' הרב הקדוש מוידעשוב כס' עט"ז פ' פנחס על הוזהר דרכ"ו ע"א וז"ל עש"י דברי האר"י ז"ל שצריך לקשור כו' שלא יתפשטו משירתן עכ"ל א"כ פשיטא לי' בדעז הקודש האר"י ז"ל דלריך לקשור אס כי לא אדע מנ"ל כי בפע"ה לא כ' רק שלא הי' מן המוועים, גם כאן אין הכרח כ"כ, מ"מ נאמן הוא בעדותו:

(כא) **שבציצית** קטן הי' עושה ב' נקבים כו'. כ' במלות שמורים בענין סוד זליית קטן וז"ל עוד ז"ל דטוב ליהרר שיהי' הע"ק לכן כו' ולא כאותם שעושים ע"ק ממיני זכעים כו'. עיד יש ליהרר שיהי' הע"ק דוקא מבגד צמר של רהלים כו' עיי"ש. זעי' לקמן בדרושי הלילה אות פ"ו שאין להסיר הע"ק אפי' בלילה וראי' מברכות עיי"ש. ועי' במ"א סי' כ"א ס"ק ב' שדחה ראייתו ועיי"ש באחרונים שמתרצים ק"ה הראי'. ולי נראה דאפשר דהאר"י ז"ל ס"ל כדעת הב"י וסמ"ק וכל בו שהובא במ"א סי' רפ"ו ביו"ד הל' מוזהר סעיף ב' דבית שהנשים שוככות שספור ממוזהר א"כ הי' שס נ"כ ערום כמו בבית המרחק א"ו שהיה לזוג בזליית ודוק:

(כב) **לא** הי' מסיר תפילין ועלית כו' עי' בס' מלות שמורים בסוף המרחק א"ו שהיה לזוג בזליית ודוק: מתכסה בו ראשו ורובו, כ' שס וז"ל מאחר שחמת הטלית בא מן הראש לכך לריך שיהי' הטלית תמיד מכסה אף הראש כו' ועי' לקמן סוף סי' פ"א שכ' ולפעמים צימי החוט אחר שהי' מוז"ל מסיר תש"ר מעל ראשו הי' מעביר טלית מעל ראשו כו':

פעמים (כג) זא"ז כו':

ענין התפילין [ד"ח סוף ע"א]:

בו בסדר כתיבת התפילין הגה תחלה לריך שיכתוב התפילין ש"ר ויתקנה לגמרי ויתפרס [ע"ב] וישחירם ואח"כ יכתוב תפילין ש"י ויתקנס וישחירם. גם לריך לזיזר לכתוב כל הד' פרשיות ש"ר או ש"י רזופים יחד ולא יפסיק ביניהם בשום דיבור כלל ועיקר ומכש"כ באמלעם ואם הוא זקן או חולה ואינו יכול לכתוב כל הד' פרשיות ביחד יכתוב ג' פרשיות הראשונות ביחד ואח"כ יכתוב הד' ואם גם זה קשה עליו יכתוב עכ"פ ב' פרשיות הראשונות בלבד בלתי הפסק בנתיים בשום אופן ואח"כ יכתוב ב' הפרשיות האחרות יחד. והנה אם כתב ב' הפרשיות הראשונות והפסיק אח"כ כשיצא לכתוב פ' שמע לריך שבתחילה יעבור הקולמם בדיו ויכתוב על היבת וידבר של פ' קדש ועל היבת והי' של פ' שניה ואח"כ יכתוב משמע ואילך ועי"כ נקרא קלת חיבור. ואם כבר כ' ג' פרשיות והפסיק אז יעבור הקולמם גם על היבת שמע שבפ' ג' ואח"כ יכתוב פ' רביעית כולה ביחד. גם קודם שיתחיל לכתוב יתפלל ויאמר יר"מ יאו"א שתשרה שכינתך במעשה ידי ותלליחני

בכתיבתי זאת שאני כותב תפילין או לשם מלות תפילין שזיונו ד' לקינו ותלויני מטעות הכתיבה ומטעות הכוונה והיי נועם וגו' ואח"כ יתחיל לכתוב תיקף כו' [ד"ח ע"ד]:

בו וענין ד' קלפס לבנים שכורכין בהם הפרשיות נח' בצרכת אבות דר"ה ע"ש [ד"ט ע"ב]. ענין הרלועות כבר נודע שריך שיעבדם לשם קדושת התפילין וטוב שתעבד שתי עורות א' לש"ר דהיינו לרלוות ואחד לרלוות חש"י וכשתשים העור תוך הסיד והמים אם העור הוא ללורך רלוות הראש יכוין שהוא לשל ראש ויכוין לשם ההוי' ואם הוא ללורך רלוות ש"י יכוין שהוא לשל יד ויכוין לשם אד'. גם לריך שיסחירם פנים (כד) ואחור שחורות כעורב. [ד"י ע"ב]. לריך לאושטא שמלא כנו' בזוהר (כה) והכוונה הוא להורות כי ז"א מניח שמלו תחת ראשה וימינו תחבקה בסוד יד ימין הכורך את הרלועה סביב הזרוע השמאלי וסוד הדבר כו':

בח סדר הנחת התפילין בתחלה יקשור חש"י בזרוע השמאלי על הקיבורת ויכסה זרועו בטלית כדי שתהא הנחת תפילין בהלגע ואח"כ (כו) יכרוך הרלועה

בני אבא

(כג) ב"פ זא"ו. ומה שריך לכיון הוא זה כי הגה עין גי' ק"ל והוא בהי' ריבוע שם מ"ה כזה יו"ד יו"ד ה"א יו"ד ה"א וא"ו יו"ד ה"א וא"ו ה"א ובעת שהוא מסתכל יכוין כי הכנף הוא כוד אהי' דמילוי ההי"ן וכשתסיר ממנו הפסוע ישארו אותיות המילוי בני' ק"ל כמספר עין. ובאשר מסתכל ב"פ רזופות יהיו ב"פ ק"ל שהם ב"פ עין והם בני' ר"ס. וז"ש וירא ד' כי ס"ר לראות כי ע"י ס"ר הגו' הוא הראות ותכוין אל עשרה הוי"ו"ת פשוטות של ההוי"ג שנו"ם בני' ס"ר כו', עכ"ל שער הכוונת בפנים:

(כד) פנים ואחור שחורות כעורב. ז"ע כזה שלא ראיתי מי מהאחרונים שהביא זה: (כה) כנז' כזו'. פ' מזרוע דכ"ה ריש ע"א:

(כו) ואח"כ יכרוך הרלועה. ז"ל ס' כ"מ על ת"ו תי' מ"ז על דפ"ד כמ"ש בס' הכוונת יכוין לקשור השכינה עם בעלה ויניח היוד על המעברתא שהיא הדעת שלה ויכרוך עליהם כריפה אחת ומכיב הזרוע ששם נמונה הניק' יכרוך ז' כריכות כי הם ז' הנערות כו':

הא קודם שיניח תש"ר בראשו. ובענין הרלוועת ראייתו מקפידין להניחן תלויות ולא להניחן באצבע כדי שלא יגיעו לארץ אם הם ארוכות. ומוז"ל אל"ל כי אדרבה ראוי הוא להניחם באצבע דהיינו לשום קלוות הרלוועת תחת האצבע כדי שלא יגיעו לארץ [ד"ו ע"ד]:

ל דע כי לריך להתפלל כל התפילה אחר שהניח תפילין ואחר (כה) שתגמור עלינו לשבח ועל כן נקוה לך אז תסיר בתחילה תש"י מיושב כדרך שהנחת אותו מיושב כנו' ואח"כ תסיר תש"ר מעומד ואח"כ תסיר הטלית כי כמו שהנחת הטלית קודם התפילין כך יהי' הטלית בראשך עד אחר שתסיר התפילין ולריך לחלוץ תש"י מיושב עכ"פ. (אמר במו"ש ק"ל במ"ש שלריך שיסיר תש"י ואח"כ תש"ר ממ"ש מרן בש"ע סו' כ"ח שפסק בתחילה יסיר תש"ר ואח"כ תש"י וכן פסקו כל הפוסקים ואפשר שאין דברי הרב חולקים עם מהרי"ק ז"ל כי מ"ש הרב

הרלוועת סביב זרועו ז' כריכות כנגד ז' נערות הראויות לתת לה כמבואר אללנו עניינם. ואחר שיכרוך הז' כריכות אז יניח תש"ר ולא קודם הכריכות ואחר שכבר הניח [ד"י ע"ג] תש"ר שהוא בעלה אז יתן לה הבעל קידושין שה"ם כריכות הרלוועת סביב האצבע האמלעי הנקרא אמה כדרך הטבעת העגול של הקידושין הנותן באצבעה. ולריך לכרוך שם ג' כריכות והכריכה העליונה תהי' בפרק האמלעי של האצבע הזה. וב' כריכות תחתונות בפ' התחתון המחובר א קף היד שלא כדברי המיהרים לכרוך כל הג' כריכות בפ' התחתון ושיבוש הוא בידם:

בש ומוז"ל הי' נוהג שלא להוציא תש"ר מיכסן עד שיניח תש"י ויקשרנו למעלה במקום הקיבורה ואח"כ לא הי' חושש מלהוסיאם אעפ"י שלא כרך עדיין הז' כריכות סביב זרועו כנ"ל אבל ודאי שלריך לכרוך הז' כריכות

בני אבא

(כו) **כנגד** ז' נערות. ראיתי להעתיק פה מ"ש בס' או"ל סי' א' בעיף ט"ז וז"ל כוונת הנחת תפילין הם ארוכים מארץ מדה ונליג פה כוונה קלרה כו' בהיות כי ידוע שענין הנחת תפילין הם באים להזכיר תוקף הגבורות אשר פעל ית' ב"ה במצרים כדי להוציא את בני"ע עם סגולתו ופעל הנסים ע"י ג' שמות הוי' אהי' אדני כו' והג' שמות אלו מרומזים בתפילין והענין כי שם אהי' עמיר וננוו בשם הוי' והוי' בשם אדני' כמ"ש וד' בביבל קדשו כו'. והנה הד' בתים של תש"ר הם כנגד ד' אותיות שם אדני' (עי' לקמן סי' ז"ח שלא כ' כן) ובתוכם ד' פרשיות י' קדש ה' והי' כי יביאך ו' שמע ה' והי' אם שמוע כו' ובתוך הד' פרשיות כ"א פעמים שם הוי' נגד שם אהי' שגו' כ"א וכן בתפילין ש"י הבית הוא נגד שם אדני' שהיא בית והיכל לשם הוי', ובתוכה ד' פרשיות וכ"א שמות כנו', כוונה זו היא קלרה וארוכה לכיון בה כל מי אשר הרוחו ד' ביראת שמים עכ"ל ס' או"ל. וכס' באמ"ח ריש פ' תצוה ד"ה וע"כ כאשר כו' וזשחז"ל כל שיש לו תפילין בראשו כו' ולא אמרו תפילין על ראשו כי הלא על הראש המה מונחים ולא בתוכו, אכן כי זה עיקר הגההם שיהיו בראשו ילדע ולהבין במוחו ודעתו גדולת אלקינו ב"ה וז"ל מה שעשה במצרים ולו הכח והממשלה בכל העולמות עליונים ותחתונים:

(כח) **ואחר** שתגמור עלינו. כ' או"ל בתיקון התפלה סי' ע"ו אין לחלוץ התפילין עד שילמוד בהן כי לא יזכה לנר"ן אה"כ ילמוד בתפילין כו' עיי"ש דעוהבו מרובה:

הרב להסיר תחלה תש"י קאי על ג' (כט) כריכות שעל האלבע ואח"כ מסירים הש"ר ואח"כ חוזרים ומסירים תש"י מהזרוע, וזה כדברי מהרי"קוזה נלע"ד אמיתות הענין, וכן נהגתי אני כל ימי וכמדומה לי שכן הי' זוכה אבא מארי ז"ל):

לא בענין תפילין דר"ת דע כי מוז"ל בתחלה הי' מניח תפילין דרש"י ור"ת ביחד ומתפלל בהם תפילתו בשחרית כמ"ש בפ' הקומץ כי מקום יש בראש להניח בו ב' זוגות (ג"ל דל"ל ב' תפילין) ובמנחה לא הי' מניח אלא תפילין דר"ת, ואח"כ עשה זוג תפילין דרש"י כסדרת שימושא רבא שהם אלבעים על אלבעים וחרוליהן שקועין עד מקום המעברתא באופן שיהי' כל בית וביה חלוק ומופרד מחבירו ובעת התפירה היו חוטי הגידים מפסיקים ועוברים בתוך החריצים ממש מלד זה ללד זה, ובבוקר הי' לובש ב' זוגות דרש"י ור"ת ובמנחה של שימושא רבא לבד והי' אומר דתפילין

או דשימושא רבא הם כפי ב' הסדרות דרש"י ור"ת ועולים במקום ב' הסדרות כי מוחין דאור"א שהם תפילין דרש"י ור"ת שניהם מתחברים יחד וגעשים זוג תפילין א' וזהו טעם היותם אלבעים כנגד אור"א: **לב ואבנא** אופן הנחתם (ל) הוא זה כי תחלה יכניס בזרועו תש"י דרש"י ואח"כ (לא) תש"י דר"ת ופניהם יניחם במקום הנקרא קיבורת של פרק עליון שבזרוע השמאי ודרש"י יהי' למעלה סמוך כלפי לד הכתף, ודר"ת סמוך לפ' אמצעי, וכן בתפלה ש"ר יניח בתחלה דרש"י ואח"כ יניח דר"ת למעלה מרש"י, וכן גם הקשר של תפילין דרש"י יניח בעורף יותר למטה מן הקשר תש"ר דר"ת. וטעם הקדמות הנחת תפילין דרש"י הוא לפי שבתחלה קודמין ליכנס מוחין דאמא ואח"כ נכנסין מוחין דאבא שהם תפילין דר"ת כמשי"ת בע"ה, ולכן כשאתה כורך הרצועות סביב הזרוע חשים הרצועה דר"ת תחת הרצועה דרש"י באופן

בני אבא

(כט) קאי על ג' כריכות, איני מבין תירון זה א"כ מה זה שכ' תסיר בתחלה תש"י מיושב בדרך שהנחת אותו מיושב כגו' וכי היכן מוזכר שג' כריכות יהי' מיושב אדרבה בכמה ספרים איתא שצריך מעומד וכן בש"ע האר"י ובמ"ה ובסידור ר"ק איתא להנחת ג' כריכות יהי' מעומד וכן בס' אור"ז בעמוד התפלה סי' ה' ס"ו כ' וז"ל יש להניח של יד, מיושב וש"ר וכריכות האלבע מעומד ע"פ קבלה עכ"ל. ועוד אדמקסי לי' מפסק הש"ע תקשי לי' דדברי עלמו סותרין אהדדי דהרי לקמן דכ"א ע"ד העתקתי לשונו סוף אות פ"א כ' בעלמו יסיר תש"ר מעומד כו' ואח"כ ישב ויסיר תש"י כמו שהוא צעת הנהה עכ"ל, הרי שבעלמו כ' כמו הש"ע והפוסקים א"ו שנתהפך כאן בורה א' וכ"ס נפל בהעתקה וז"ל ולהגיהה כמו איתא לקמן וככל הפוסקים שתחילה יסיר ש"ר מעומד ואח"כ של יד מיושב. אלא שמכאן נובל ללמוד נודל עינתותה של הראשונים אעפ"י שנראה לעין כל שיש כאן ע"ס יראו להגיה מגודל זדקהס: (ל) **אופן** הנחתם כו', כ' בזה"ק פ' עקב דרע"ד ע"א וז"ל כל מאן דבעי לנחא תפילין דרישא מבעי לי' לאסתכלא באינין תרין שינין דאינון רמיוזין כו' עכ"ל: (לא) **ואח"כ** תפלה של יד כו', עי' בעטרת זני פ' בא על הזוהר דמ"ו שהאריך כבוד הענין זה, וסוף דבריו שס בסוף ע"א סיים ראווי ונכון להחברים בעלי נפש העבודה הנס אשר אינם יכולים להתפלל בביהכ"ג בניבור בב' התפילין מהמת דמהוי כיהורא עכ"ס ראוי ונכון להגיה ב' התפילין יחד בביתם ולכרך עליהם ולכוללם זה בזה כו' ואז וד' עליהם יהיו להמשיך היים ממקור היים:

מנהגי האר"י ענין התפילין ותפלת השחר פתורא דאבא

יולר או' עד סוף ברכת אבות הוא עולם
 הבריאה ושאר כל העמידה הוא עולם
 האני'. [ד"ב ע"ב] הנה תחילה לריך לתקן
 ד' עולמות אבי"ע ע"י מלות מעשיות
 שאנו עושים למטה בעוה"ז וכוונת תיקון
 הזה לתקנם במקומם עלמם שהקליפות
 אשר סביבותיהם שנתאחזו בהם זלילה
 יתפרדו עתה מהם לפי שהוא יום ואין
 הקלי' גוברת. והנה תחלה נוטל אדם ידיו
 שמרית ויכוין שע"י נטילה זו נפרדים
 הקלי' דג' אחרונות דעולם העשי' ונפרדים
 מהם בבחי' החילוניות ואח"כ יפנה (לד)
 ויעשה לרכיו ועי"כ יתקן גם הפנימיות
 ג' אחרונות דעולם העשי' הנז' כי הנה
 בעולם העשי' יש אחיזת הקלי' אפי'
 בפנימיותה כדוע. [ד"ב ע"ג] כי בעשי'
 וילי' יש תערובות טוב ורע ועי"מה שקפנה
 גורם להפריד ולהוליא הקלי' מן פנימיות
 דעשי'. והנה ע"י ב' דברים או שהם
 יטול

באופן שלא תהגלה הרצועה דר"ת כי
 כן אורות דאבא מכוסים באורות אמא.
 [ד"א ע"א] דרש"י ור"ת לא פליגי וב'
 הסברות הם דברי אקים חיים שלא כדברי
 החושבים שסברה א' היא אמת והאחרת
 בטילה תלילה להאמין דבר זה כו': (לז)
 לג [ד"א ע"ג] מ"ש בזהר פינחס
 דבעו לאזדהרא דלא יעדי
 (לג) יוד שהוא קשר תש"י מן עלמם והטעם
 הוא כי היו"ד הואת שהיא קשר של תפילין
 ה"ם היסוד כו' של הה"ג שממנו נעשה
 דעת הנוק' ולפי שהוא תתחון למטה
 לריך להעלותו למעלה עם התפלה עלמה
 היושבת למעלה כנגד הלב ולקשרו שם
 שלא ירד ממקומו כו':

לד [ד"א ע"ד] תפלת השחר. דע
 כי מן תחלת התפלה עד
 ברוך שאמר הוא עולם העשי' ומברוך
 שאמר עד יולר אור הוא עולם הי"י ומן

בני אבא

(לז) חל"צה להאמין דבר זה. וז"ל תיקונין מו"ח רי"ד ע"א דפוס חדש עם פי' הגר"א.
 מסערא דאמא אינון הויית באמצע כו' ובגין דלא בקיאיין חילין דדרא בתרא
 שויין חרי זוגין דתפילין מספיקא דלא ידעין ברוא דא כו' עיי"ש:
 (לג) דלא יעדי יוד. הוא בוו' בס דרל"ו ע"ב עיי"ש דמהמיר מאד וכו' ומאן דרהיק לי'
 מאתר דא רחיק הוא מעידונא דעלמא דאתי כו' מאן דרהיק עידונא דא ירחקון
 לי' מעידונא דלעילא ועי' כתיב כי מכבדי אכבד. כ' בס' או"ל בתיקון התפלה סי' פ"א מבואר
 בש"ע שהתיק של תפילין יהיה ארוך כו' ועפ"י הקבלה יהיו רהבים שיהיו מונחים פנים אל
 פנים עכ"ל וכ"כ בס' קול יעקב בהנהגה אחר התפלה ומביא ראוי' מן המדרש עיי"ש:
 (לד) ואח"כ יפנה כו'. כ' בס' או"ל סי' א' ס"י דעת הרמב"ם שלא לחלק בין בית הכסא שבבית
 ובין בית הכסא שבשדה ואפי' בביה"כ שבבית לא ישב בין מזרח למערב ואף שדעת
 שאר הפוסקים וכן הש"ע אינו כן מ"מ כמה שהוא נוגע בכבוד השכינה שהיא כמעט ראוי
 להחמיר כהרמב"ם ז"ל. ובס' י"א כ' אין להרהר בביה"כ בשום צורך מזה אלא ירהר בלרכי
 הולאות ביתו ובשבת שאכור להרהר גם בזה ירהר בבנינים נעים ומצויירם, ובס' י"ב כ' אף
 כשמקנה ביד שמאל יזהר שלא יסייע אל הקינות האלבע שנקרא אמה כי עליו קדושה יתירה
 שכוך עליו ג' כריכות. ועי' בש"ע הרב מלאדי סי' ג' ס"ט דזה דוקא במי שמקנה באלבעותיו
 ממש, משמע דמי שמקנה ע"י נייר או"ל ליוהר בכ"ל, וראיתי לא' שהלק עליו בזה ונראה דולאי
 לכתחלה ראוי להחמיר אבל מי שקשה לו ע"י איזה מיהוש שיש לו ביד שמאל או על האלבע
 האמצעי בוודאי שבעל התניא ראוי לסמוך עליו. וכ' בס' או"ל בתיקון התפלה סי' פ"ג אס רואה
 לנאת להסך את רגליו כו' כשיבא לביה"כ יפשוט מעליו המקטורין שקורין מאנטיל שהוא מיוחד
 לילך בו לביה"כ ויבין אנשים נכבדים כו' ונעמוד התפלה סי' ג' ס"ג כ' לא ידבר בביה"כ
 כי יש מין שד המחעבר בו ומחטיו:

מנהגי האר"י ענין תפלת השחר פתורא דאבא י

יעול ידיו ויפנה נתקטו ג' אחרו' דעשי' בבחי' או"פ מבחי' חילוניות ופנימיות שבהם. ואמנם ע"י ב' ברכות שצברין עני' כשטובל ידיו ואשר ילך כשיפנה נתקן אוה"מ שלהם בבחי' פנימיות ובבחי' חילוניות כנודע כי כל מלוא הגעשה בדיבור ובהבל הפה הוא בחי' או"מ והרי נתקטו ג' אחרו' דעשי' במקומם עלמם בבחי' חילוניותם ובבחי' פנימיותם ע"י ב' מעשים הו' :

לה ואח"כ ע"י ב' הטליות עליהם קטן וגדול הם ב' תיקונים ש' ג' אחרו' דעולם היצירה כנודע כי סוד עליהם הוא במט"ט אשר בינ' והנה מט"ט הוא מתלבש בטליות הוה, אבל הט"ק הוא כנגד פנימיות ג' אחרו' דינ', ולכן הוא נלבש על החלוק מתחת המלבוסים שלא כאותם הטובשים ללבושם על המלבוסים שטעות הוא בידם, והטליות גדול הוא כנגד חילוניותם ולכן הוא נלבש על המלבוסים. ואמנם הפנימיות דינ' אינו פנימיות גמור כמו פנימות העשי' אשר הוא בתוך הגוף ממש בסוד יפנה כנ"ל

לפי שאין אחיזת הקלי' בינ' כמו בעשי' ואח"כ ע"י ברכותיהן נתקן אוה"מ שלהם והנה בהיותם בעולם העשי' לא נתקטו רק ג' תחזמות אשר שם אבל עתה שנתקטו ג' אחרו' דינ' ממילא נתקטו כל הי"ס שבעשי' אשר הם למטה מג"ת דיצירה אמנם לא נתקטו רק בבחי' חילוניותם בלבד כמלא כי עתה נתקטו ג' אחרונות דינ' בבחי' פנימיות וחילוניות וז' עליונות דעשי' בבחי' חילוניות בלבד וג"ת דעשי' בבחי' פנימיות וחילוניות ואח"כ ע"י התפילה ש"י נתקנים ג"ת דבריאה וע"י הברכה נתקן אוה"מ שלהם וזה בבחי' החילוניות לבד כי לבחי' הפנימיות שלהם אין לורך לעשות תיקון אחר ע"ד הגו' בינ' ועשי' והטעם הוא שאין הקלי' נאחזות בפנימיות הבריאה רק בחילוניותה ומכ"ש בעולם האל"י כו' :

לו [ד"ר"ג ע"ג] נודע מ"ש בזהר פ' ויקהל ד' רי"ט ע"ב וז"ל ובג"כ עובדא דקטורת אלטרך (לה) לאקדמא (לו) לללותא כו'. מ"ש אומרים פ"טוס הקטורת בשחרית קודם התפלה אחר

בני אבא

(לה) **אצטרך** לאקדמא כו'. כ' בזהר"ק פ' ויקהל דרי"ח ע"ב וז"ל מלה דא גיורה קיימא קמי קב"ה דכל מאן דאסהבל יקרי ככל יומא עובדא דקטורת יאחויב מכל מילין ביסין הדסין דעלמא ומכל פנשין ביסין ומהרהורא בישא ומדינא בישא ומותנא ולא יתוק כל הדי יומא עביל, רשמתי לי לזיכרון כמה לריך לזיזר בזה :

(לו) **אצטרך** לאקדמא ללותא. ועי' בעשרת לבי פ' ואחזקן שהתרעם מאוד על אותם שאומרי' הקטורת בלא עליה ותשילין עי"ש ובאמת שכן משמע בזהר פ' במדבר דק"כ ע"ב וז"ל בתר דקם עאל לבי כנישתא מעער בעוטשי כו' ומדכי בקורבנא עי"ש שחזר ושנה ענין זה. וכן בזהר פ' ויקהל דרט"ו סיף ע"ב כ' וז"ל תקינא קדמאה כו' דאצטרך לאתקנא גרמי' במצו"ה וקדוש"א פ' (בעלית ותפילין) ולאחזקיא בקרבנא ועלון כו' עכ"ל. מכל זה נראה שהסדר הנכון טו"ת ואח"כ קרבנות כמ"ש בעש"ל ה"ל, ועוד מיסוף בעש"ל שאף ק"ם דקרבתות ח"ו לומר בלא טו"ת ולא עיד ראי' לרבותי וז"ל שאמרו הברכות כטוסח אשכנו בניהכ"ל כי אין הכרע בדברי הארז"ל לזימרם דוקא בנושא הנמרא עכ"ל. וריכס תמזו שהרי מפורש יולא מדברי הארז"ל שה' מסדרן קודם אור היום כסדר הנמרא כמו שהעקתי לשונו סי' ה'. אבל לק"מ רק קיזר לשון יש שם בעש"ל כי בהציו פרי קודם היולולים בהשתקתו ענין זה כ' וז"ל ונס באמת אין טעם בדברי הארז"ל עפ"י הסיד להיות מאדורים הברכות קודם כו' אבל הוא ז"ל עצמו נהג כן ואמרם כשעה שנתחייב כו' ומי יעזור כח כמו הראשונים או כמו הארז"ל לומר כל ברכה כנוגת הדעת בשעת חיוביה עי"ש ותראה דלק"מ :

מנהגי האר"י

ענין תפלת השחר

פתורא דאבא

ולעלמי לריכה להיות בלא ו' (לט) וא"כ
אז יהי' כ"ח אותיות):

לח מן התחלת התפלה עד ברוך שאמר
הוא בעולם העשי' ומשם עד
יולר חיר הוא עולם היצי' ומשם עד
תפלת י"ח הוא עולם הברי' ותפלת י"ח
הוא עולם האלי' ואח"כ חנו יורדים
מעילא לתתא כו' והנה מן אשרי עד
תפלה לדוד הוא עולם הברי' ומשם עד
אין קדוש כו' הוא עולם היצי' ומשם עד
עלינו לשבח הוא עולם העשי' לכן תיקנו
קדיש אחד בכל שינוי עולם ועולם ונחיל
מן הראשון שהוא הקדיש שקודם הודו
כו' [דע"ו ע"ב] קדיש הב' שבין ישבח
ליוולר כו' קדיש ג' שלאחר העמידה קודם
אשרי יושבי קדיש ד' לכלול כו' ואח"כ
היצירה תפלה לדוד ואח"כ קדיש ה'
להעלות העשי' א היצי' כו' ואח"כ העשי'
הוא פטום הקטורת והרי נשלמה התפלה:

לפ אמונא קדיש בתרא חינו מכלל
הקדישים הנו' לפי שכבר
עלו כל העולמות אמנם זה הקדיש נקרא
קדיש יתמא ר"ל קדיש שאומרים אותו
היתומים. והענין הוא שהקדיש הזה הוא
בעולם העשי' ששם בחי' המיתה כדי
להעלות כל הנשמות והנפשות בסוד תחיית
הגהות וע"כ אומרים אותו היתומים על
מיתת אב ואם כו'. ונלע"ד ששמעתי
ממוז"ל

אחר קרבן התמיד וגם בתפלת המנחה
קודם העמידה כי כוונתינו הוא להעלות
העולמות ע"י התפלות, לכן חנו אומרים
אותו כדי שלא יתאחזו הקלי' כו', וכן
בסוף תפלת שחרית חנו חוזרים ואומרים
אותו והטעם הוא כדי שלא ינקו הקלי'
מן השפע היורד ונשפע לעולמות אבל
בתפלת ערבית אין צט כח לעשו' כך
[דע"ג ע"ד] והנה ל"ל קלופה (לו) שלשה
ולא קליפא כי כך שמו קלופה גם ל"ל
כל הברייתות הכתובות בסידור שלנו עד
כי כל שאור כו' ואח"כ תאמר ג"פ או
ד' לבאות עמנו כו' לבאות אשרי כו' ד'
הושיעה כו' מפני שהם מאוגלים מאד
לאומרים אחר פטום הקטורת, וכן הו'
מנהג מוז"ל לאומרים בכל פעם (לה) שהו'
אומר פטום הקטור' קודם התפלה ואחרי'
קודם תפלת המנחה, וכן בזמן המגפה
חו" ב"מ:

לז [דע"ד ע"ג] כ"ח אותיות יש מן
יהא שמי' רבא כו' כ"ח
תיבות שיש מן יהא שמי' רבא עד דאמירין
בעלמא ואמרו אמין (אמר שמוא אינא
לא כ"ז תיבות, אולי שמנה עם מלת
אמן או עם ואמרו שאומר הש"ך ואין
לומר מן' כ"ל (לט) בשתי תיבות כו', גם מש"ל
שיש כח אותיות מן יהא שמי' עד עלמא
הנה הם כ"ע אותיות ואפשר לומר שתיבת

בני אבא

(לו) **קלופה** שלשה ולא קליפא, כס' חיר לדיקים סי' י"ג ס"ג כ' וז"ל קלופה ביוו :
(לח) **בבל** פעם שהו' אומר כו' כ' כס' או"ז ז"ל בתיקון התפלה ענין י"ג והא"י ז"ל הזכיר לומר
פסוקים אלו תמיד אחר הקטרת וכיום שאין אומרים חגיגה לא יאמר אהה סזר כו' שהם
מסוגלים להלכה מן סמא"ל כנרמו בר"ח 'אהה' סתר' לי' 'מזר' ר"ח סמא"ל ובימים אלו אין לו
לו שליטה ואין לעורר. וכ' עוד שם לעיל ס' י"ב ואחר הקטורת יאמר הפסוקים ד' לבאות כו'
ג' פעמים משמע שתמיד יאמר ג' פעמים ומסיים שם אהה סתר לי' ג' פעמים אבל בעמוד
התפלה סי' י"ג ס"ה כ' וז"ל יאמר אח"כ ג' פסוקים ד' לבאות כו' וכמעט כ"מ יאמר ג"ש :
(לט) **ואין** לומר מן כל. עי' לקמן סוף סי' מ"א העשם מפני מה ח"ל מן כל :
(לט) **בלא** ואי. וכן איתא בת"ו דע"ג ע"א :

מנהגי האר"י ענין תפלת השחר פתורא דאבא י"א

מזו"ל שצוה לומר הקדים הזה על מיתת אביו ואמו כל השנה כולה ואפי' בשבתות ויו"ט לפי שאין הטעם כפי מה שחושבים המון העם שמועיל להציל נפש המת מדינא ש"ג לבד כי הנה עוד יש מועלת אחד והוא להכניסו לנגן עדן ולהעלותו ממדרגינה למדרגינה וכפ"י וגם בשבתות (מ) ויו"ט יש לאומרו ואני ראיתי למזו"ל שהי' אומר קדים בתרא בכל שנה ושנה ביום שמת אביו בנ' תפלות והי' אומרו בטעם קדים של בני ספרד כו' לא כמנהג כו' המוספים בו דברים אחרים ע"ד מ"ש בהרמב"ם ז"ל :

גם יש חילוק אחר והוא כי בשבת עולים כללות כל העולמות משא"כ בחול שאין עולים בעת התפלה רק בחי' נשמות שעולים עם השכינה להיות לה בסוד מ"ג כוודע. גם דע בענין תפלת החול שענין העלתה לריכה להעשות על ידינו קודם התפלה אבל אחד שקבר קבלו השפע העליון אין אנו צריכין להורידן כי משלמם הם יורדין אחר עלינו לשבח [דמ' ע"ד] :

מא יתגדר ויתקדש שמי' רבא הא ד' תיבות כנגד בחי' הא' שהם ד' אותיות דהוי' פאטוה, ולכן בכלן לריך לענות אמן כדי לעשות הפרש אחד. ואח"כ יש י' תיבות מן תיבת בעלמא עד תיבת משיח' ולא הם בעלמא די (מא) ברא כרעותי וימליך מלכותי ויגמח פורקתי ויקרב משיח' כי די ברא הא ב' תיבות לא כאותם הקוראים דברא והרי בחי' ב' דעשרה אותיות המילוי ולכן לריך לחזור ולענות אמן ג"כ פ"ב כדי לעשות הפרש ב'. והנה בחי' וכוונתו הוא תפלה ואינו מכלל בטעם הענין אח"כ יש כ"ח תיבות מן יהא ש"ר עד בעלמא ולא הם יש"ר מברך לעלם ולעלמי עלמיא יתברך

מ ודע כי בשבת נמשכת חוס' הקדושה כל היום משא"כ בחול שאין חוס' קדושה אלא בשעת תפלה לבד וזו הטעם שאין חוס' נשמה רק בשבת בלבד, אבל עכ"ז ליראי ולחושבי שמו יש להם חיזה קלה הארת קדושה גם בימי החול בשעת התפלה, גם יש חילוק אחר והוא כי בשבת נמשכת חוס' קדושה מעלמה כל מה שנעשה ע"י הפלתינו בימי החול, ולכן יש חוס' נשמה בשבת.

בני אבא

(מ) גם בשבת ויו"ט יש לאומרו. מזה נראה להדיא שדינא של גיהנם אין שולט ביו"ט ודלא כמו שכ' בס' מדבר קדומות במ"ע גיהנם נשם הרא"ג וכשם המרדכי פ' ערבי פסחים דביו"ט שולט גיהנם ועי' לקמן סי' מ"ג מה שהבא י בשם הוהר וילוי דמסתמינא הייתי אומר דבר חדש להשיח דברי המרדכי עם הוהר כי אפשר שיש חילוק בין שבת ליו"ט בעת המנחה ומה שהביא לחילוק זה דברי הוהר פ' יתרו דפ"ח ע"כ שאלשונו עם משמע כהמרדכי שכ' שם וז"ל בהדין יומא מתערין אבהן כו' מה דלאו הכי בכל שאר חנין וזמנין בהדין יומא חייבי דניהנס נייחי בהדין יומא כל דינין אהכפייין כו' עכ"ל משמע ממאי דאמר דלאו הכי בשאר חנין וזמנין קאי גם אהייבי דניהנס אבל קשה הרי כר"ח לית מאן דסליג דייחי אלא ודאי דקאי אשעת מנחה מדאמר אח"כ בהדין יומא כל דינין אהכפייין ולא מתערין כו' דזה קאי אשעת מנחה דככל יומי דינין מתערין בעת מנחה ובשבת הוא רגון רעוז דרעין כנ"ל בדרך אפשר אבל מדברי האר"י ז"ל שלא חילק בכך לא נראה כן :

(מא) **בעלמא** די ברא. כ' בס' אור ישראל מהמניד הקדוש מקאוינין על חו"ז דפ"ב וז"ל כשאנו רואים עשה שיש כאן אחר יבש אנו מתנחמין בזה כבטחונינו שביודאי הסי' ראה אותו בתחילת הכריאה ואין שינוי לפנינו וביודאי יגאל אותנו ממנו וזה שאנו אומרים בעלמא די ברא כרעיתי וביודאי ימליך מלכותי במהרה בימינו אמן :

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתגשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמי' דקוב"ה לעילא מכל ברכתא ושירתא מושבתתא ונחמתא דאמירין בעלמא. והוא בחי' הג' של מילוי המילוי ולכן לריך לחזור ולענות אמן פעם ג' וג' אמיס לו הכ זולת איש"ר כו' ואם העונה מסיים לומר עד דאמירין בעלמא קודם שיאמר החזן שמי' דקוב"ה לריך לענות (מ"ז) כאן פ"א אמן באופן שיהיו ה' אמיס. אמר שמואל כאן חזרה הקושיא שהקשינו לעיל (עי' לעיל אות ל"ז) שאין כאן כ"א כ"ז תיבות שהרי מלת אמן ראשונה ואחרונה לנופי' אילטריך ואולי מלת ואמרו הוא מן המנין ואין לעשות תיקון במלת מכל ברכתא ולומר מן כל כי זה טעות מפורסם כי ההבנה משתנות יען כי ההבנת מכל הוא מכולם ביחד ומן כל ירצה למעלה ממדרגת הכל וח"ו מקלן בכתיבות לכן הככון כמ"ש):

מעומר בעניית איש"ר של הקדיש וא"ל כי הל' הנו' בירושלמי דמשמע ממנו שלריך לקום מעומד הוא מוטעה ואינו מתלמוד ירושלמי עלמנו לא הגהת חיזה חס: היתה והאחרונים הדפיסוהו אח"כ בתוך דברי הירושלמי, אמנם כשה' בקדיש דאחר העמידה דשחרית או דערבית או דמנחה, וכן בקדיש חזקבל של אחר חזרת ס"ת להיכל או הי' נשאר מעומד וגומר עניית הקדיש ואח"כ הי' יושב:

מ: ג מה שרגילין העם לומר פסיק ועתה יגדל נא כח בעת שהצ"ך אומר קדיש וכו' בס' התיקונים (מ"ג) הנה מוז"ל מנעני [ד"ז ע"א] מלאומרו ולא גילה לי טעמו של דבר ואולי שנס זה אינו מד' התיקונים ככ"ל. גם בענין שנהגו האבלים לומר קדיש על מיתת אביהם ואמס בשנה ההוא טוב לאומרו אפי' בשבת ויו"ט (מ"ג) ור"ח לפי שטעם הדבר הוא כדי להעלות נפש המת בג"ע עלמנו

מב [רמ"ז ע"ד] מוז"ל לא הי' קא

בני אבא

(מ"ז) **צריך** לענות כאן כחב' בס' הקנה דכ"א ע"א מי שלא שלם עניית אמן עם כרוך הוא קרוי הוא לכופר עכ"ל:

(מ"ג) **בספר** התיקונים ד"ג ע"א:
 (מ"ג) **בשבת** ויו"ט כו' עד דינא של גיהנום. מזה משמע כהדיא דכו"ט אין דין גיהנום שולט ללא כמ"ש הברכ"י בס' תי"ט נא"ח גם בספרו מדבר קדומו מערכת ג' אות י"ב בסם המרדכי פ' ערבי פסחים ומדברי האר"י ו"ל כאן נראה דאינו כן ומלאתי רזי' להארז"ל שב"כ בווא"ק פ' משפטים דקס"ו ע"א וכווא"ק פ' תרומה דק"ג ע"ב אח"כ מלאתי בת' תיים שאל ח"כ סי' ל"ח אות ש"ב שהיא בעלמנו הרגיש מוהר תרומה הג"ל, אבל הי' לו להביא גם מהמוקדם מש' משפטים הכ"ל גם הי' לו להביא דעת הארז"ל מ"ש כאן גם ע"י בפע"ח שער ר"ה פ"ז ד"ה כרוך שב' אח"כ יאמר היתום קדיש כי יש בו תועלת למת אף כיו"ט עיי"ש הרי דאף בר"ה אין שולט ועי' עוד פ' תרומה בווא"ק דקצ"א ע"ב ובשבת וירחי וזמני סלקי לעילא ואתהני תמן כו' גם בסיף האדרא ד"ט נשא ריש דקמ"ה בר כריש ירחי ובשבת כו' ועי' ברע"מ פ' פינחס דרמ"ג ע"א בשבת וי"ט לית שלטנותא לש"מ ולית לי' שילטנותא לגיהנום כו' עיי"ש והנה אם כי נפ' נח בתום דס"ב ע"ב איתא ולא יפקון מניה בריש ירחא ובבתא אפשר שקורא ליו"ט נמי שבת כדכתיב ממחרת השבת וכ"כ הס"מ בא"ח סי' רנ"ז במשניות סק"א דיו"ט ככלל שבת עי' רש"י פסחים מ"ו ע"ב ד"ה מדאורייתא ועי' תיי"ט ריש בילה ועי' אוה"ח פ' תשא לא י"ג. ועי' ווא"ק שלה קס"ו ע"א קס"ו ע"ב קס"ח ע"א וס' ויהי דרכ"ד ע"ב) ויותר מזה כ' בסידור יעבן כשחל יו"ט כאמ"ע השבוע קדוש יו"ט המשפחה בימי המשעה מועיל להקל דינס לנמרי בשבוע ההוא וע"כ א"א כמ"ש ויהי נועם ואתה קדוש:

מנהגי האר"י ענין תפלת השחר פתורא דאבא יב

ד' מלך כו' כי אס לקום עמהס בימי החול לזוגר מזמור לקיס יחגנו ובשבת השמים (מד) מספרים :

מו ענין ב"ש. בהגיעך (מה) אל ב"ש תקום מעמוד גם תאחוז בידך

הימנית ב' היליית של העליית אותס שהס כנגד פניך. ענין ה"ח פסוקים של יהי כבוד כו' (א"ש מ"כ מכת"י הרב ז"ל וז"ל הפסוקים של יהי כבוד כו' שאומרים אחר מזמור לתודה תמלא שהס ח"י פסוקים ובהס ח"י אזכרות הרומזים לח"י עלמין שמקבל חיות ושפע רב מאילנא דחיי וז"ס חי חי הוא יודוך כו'). אין להפסיק בין הפסוקי' האו לתהלה לדוד בשום פסוק אחר כלל להיות כי פוגס בכתר ח"י, ולכן תיכף יתחיל לומר אשרי (מו) כו' תהלה לדוד כו' שכל אשרי הוא בכתר. (א"ש לפי שרומז הפסוק הזה בכתר די"י' [ד"י"ח ע"א] עלמו ולכן אינו נקרא הפסק בין י"ח פסוקים הנו' ובין תהלה לדוד אבל איזה פסוק אחר פשיטא דהוי הפסק). [ד"י"ח ע"ב] פ' ואנחנו נברך כו' מוז"ל ה' מהג לומר פסוק זה אחר סיום תהלה לדוד בכל פעם מג' זמנים הנו' שלא כאותס שמהגיס שלא לומר פ' זה לא בשחרית בעת הזמירות בלבד. [ד"י"ח ע"ג] ויברך דוד כו' לריך לקום מעמוד מן ויברך דוד עד אתה הוא ד' האקיס כו'

עלמו ממדריגה למדריגה, ולכן נכון לאומרו אפי' בימים שאין בהס דינא של גיהנס וכבר נתבאר זה לעיל ע"ס :

מד ענין הודו לד' כו' מנהג האשכנזים לאומרו אחר ב"ש וטעם

בברתס הוא כו' אבל הספרדים אומרים אותו קודם ב"ש לפי כו' ומוז"ל נהג בזה כמנהג הספרדים. [ד"י"ז ע"ב] ענין ד' מלך ד' ימלוך כו' הנה ניקוד הוי' ראשונה שהוא ד' מלך הוא סגול באות יוד ובאות ו' אבל בב' ההי"ן א"ל נקודות והס נקודות דמלת מלך כו' והוי' ב' בשני פתחין תחת היוד והואו כנקודת מ"ך והוי' ג'. הוא נקוד ג"כ בתיבת [ד"י"ז ע"ג] ימלוך והוא חריק ביד שכל בהא חולם בוא"ו ה' אחרונה בלתי נקוד כו'. והנה בכו"י הג' הנו' של ד' ימלוך תכין אז כי כל הניקוד של ג' שמות הנו' שלשתס ביחד הס בגי' יב"ק שה"ס ד' אקיס כו' באופן הזה כי תמנה כל נקודה לעשר והפתח לששה כו' :

מה ב' פסוקים או של ד' מלך והי' ד' למלך לריך לאומרו מעמוד כו'

ואף גם זאת אס אדם אומר פסוקים אחרים או סדר הקרבנות ושומע שאומרים ד' מלך לריך לקום מעמוד עמהס בעוד שהליבור אומרים אותו ואף שהוא בסדר הקרבנות וא"ל להפסיק ולומר עמהס

בני אבא

(מד) **ובשבת** השמים, כ' כס' והרי חמה פ' תרומה על דקל"ז ע"א (ודף הס' דק"ה ע"ב) וז"ל יש למחות בני שאמר מזמור הזה (ר"ל השמים מספרים) ביומין דהול

כי אין זה התקון נעשה כ"א ביום שבת כו' ותשבתון אילין תקינו בתיקוני דשבת :

(מה) **בהגיעך** אל ב"ש. כ' כס' אור לדיקים בעמוד התשלה סעיף י"ז ראוי לומר האדרת והאמונה קודם ב"ש ובסעיף י"ח כ' אין להסתכל חין מד' אמות כל משך

פסוקי דזמרה עד אחר נפ"א כי אז הוא מהלך בין העומדים בעולם המלאכים לכך לריך לומר קודם ב"ש הריני עומד בעולם היג'י' לתקן רוחס של ישראל עם רחוי כשאומר יהי כבוד (כאן נראה דלא כמ"ס המניה בסידור תשלה למשה) כשמגיע לד' מלך ד' מלך לריך לומר בעמידה : (מו) **יתחיל** לומר אשרי. עי' וזה"ק פ' בשלח דס"ב ע"א וזקפין עיינין כ' סס כס' וזרי חמה נראה מכאן שכשאו' אשרי ומגיעין לעיני כל אליך יסברו יש לישא עיניס לשמים עכ"ל :

זו ועד בכלל להיות כי שם אהי' רמוז
בר"ת אהה הוא ד' האקים וכל אהי'
בכתר ולכן לריך לקום מעומד עד סוף
ד' תיבות הנו' בלבד :

מח ג לריך ליתן לדקה בכל בוקר
בסוד חני בלדק אחזה פיך
קודם שיתפלל תפלת י"ח ולריך לתת תחלה
ביד הגבאי ב' פרוטות ביחד אחד כנגד
לאה ואחד כנגד מל' דבינה שבחוף ראש
ז"א אשר ממנה יולאו' לאה כו', ולכן ב'
הפרוטות או נותנים ביחד. ואח"כ נותן
עוד ביד הגבאי פרוטה ג' כנגד רחל
נוקבא תחונה דז"א כו' בסוד הפסוק
לדק לדק תדרוף כו' לדק עילאה ולדק
תתאה שהם לאה ורחל כו' וע"י לדקה
זו שנותן נעשים לדקה כי לדקה הוא רחמים
כנודע ולכן לריך ליתן לדקה זו עתה מעומד.
עוד ט"א כי כיון שהטעם הוא כדי לתת
לדקה לעני שהיא השכינה והמל' כנו',
והנה המל' נופלת לארץ בעוה"ר, ולכן
לריך שיתנגה מעומד ויכוין להקימה
ולבעמידה מעומד ע"י הלדקה שהוא
התפארת דכורא כמש"ה משפט ולדקה

ביעקב אהה עשית. ולהיות שלדקה זו
ניתנת מן הת"ת למל' ע"י היסוד לכן
לריך ליתנה ביד הגבאי לדקה שהוא היסוד
לאמא או היסוד דז"א אשר הוא גובה
כל הלדקה בסוד וילקט יוסף את כל הכסף
והוא נותן לעני שהיא השכינה הנקרא'
עני ומה הטעם עלמו לריך ליתנה בעת
שהוא אומר כי כל בשמים ובארץ שהוא
רמוז א היסוד הנקרא כל. ופעם אחרת
שמעתי ממוז"ל שלריך שיתנגה בעת שאומר
ואתה מושל בכל שהיסוד נקרא כל והוא
גבאי לדקה. ונותן אותה למל'. אשר גם
היא נקרא' בכל זה כל זה בכל כמ"ש ז"ל
בת הי' לו לאברהם ובכל שמה והוא במה
שידעה כי הוי' דמילוי הדין הוא בגי'
בכל שהיא במל' והכוונה היא שע"י לדקה
זו שנותן לה היסוד שהוא שם ב"ן כנו'
יגדל פרטופה ושיעור (מו) קומתה כו':
מחז [ע"ד ד' י"ח] כשיחיל הש"ץ
לומר ברכו יאמר בלחש
אוחו הסדר הכתוב בסידורים והוא ישתבח
שמו של ממ"ה כו'. ברכת יולד אור כו'
הנה כשמחיל ברכה זו תמשמש (מח) בתש"י

בני אבא

אשר

(מו) **ב' נס' או"י** בתיקון התפלה סב"ה בשם סי' האר"י שהשירה מסוגל לכפרת חטא ובסעיף
כ"ו כ' לכיון בסוף השירה שהוא ד' אחד בד' של אחד וביוד וזין של ישתבח שם
ד"ש שהוא לירוף אחד משש לירופי שדי, וע"כ אסור להפסיק בין או יסיר לישתבח, בסעיף כ"ז
כ' הע"ו שבתות שבישתבח שהם שיר ושבתה כו' עד ברכות והודאות ועד בכלל יזהר מאוד
לומר בנשימה אחת לבלתי יפסיק ביניהם כלל ח"ו כי כל המפסיק (כ"כ בזה"ק פרשת תרומה
דקל"ב ע"א) נשימתו בהם כרוז יולא מתחת כנפי הכויות פלגיא דין דפסק בגאותא דקב"ה יתפסק
וישתאי' חיותא דליה ובל יראה גאות ד' ע"כ יזהר מאוד לבל יפסיק ולאומרם בנשימה
אחת עכ"ל, ובסעיף כ"ח כ' ושמעתי בשם הרב הגדול מהר"ן שפירא שלא להסוך פניו ממזרה
עד סיום לומר ברוך ד' המבורך לעולם ועד וכן כ"ט כ' לומר במקום ברכו כשמתפלל ביהוד
אר"ע בכל יום בשחרית מלאך א' פותח פיו ואומר ד' מלך ד' ימלוך לעולם ועד עד שמגיע
לברכו וכשמגיע לברכו היה אחת עומדת ברקיע ושמה ישראל וחקוק על מצחה ישראל עומדת
באמצע הרקיע ואומרת ברכו ד' המבורך וכל גדודי מעלה עונים אחריו ואומרים ברוך ד' המבורך
לעולם ועד, מ"ש לעיל בשם או"י לומר הע"ו שבהים שבישתבח בנשימה א' ז"ע כי בעמוד
התפלה סי' ט"ז סי"א כ' ז"ל י"ג שבהים בנשימה א' כי הם נגד י"ג מדות כו'. וכן איתא
בזה"ק חרומה דקל"ב ע"א עיי"ש :

(מח) **תמשמש** בתש"י, מלשון זה מבוחר דרך בתש"י ולא בש"ר כי לפי הטעם שכתב אין
שייך רק בתש"י וכן ע' לקמן ד"ג כמו שהעתקתי לשונו לקמן אות ע"ו וכן
או"י

מנהגי האר"י ענין הפלת השחר פתורא דאבא יג

כוד הליכות לעיל שבתחילה אין המלך, לוקחת רק ב' הליכות שמלד פנים ועתה לריך שיאירו זה כל הד' לילות וצפרט מי שהוא משרש קין והבל הם לריבים יותר א הכוונה זו ולתת הליכות על כתפיהם כיון שקין והבל הם ב' בחי' הכתפים כמבואר במקומו ולכן מי שהוא משרשם ראוי לו לכון בזה יותר משאר בני אדם:

גא ובאמרך מארבע כנפות כל (ג)

הארץ תכין כי הם בחי' ד' כנפוי הליכות של המל' הנקרא ארץ לקבלם יחד בהיותם מפוזרים כדי שיאירו ארבעתם יחד במל'. ולכן לריך שתעלה ב' לדדי הטליות ותשימם על ב' כתפיד ואח"כ תקבץ הד' לילות בדרך השמאית לפי [ד"י"ט ע"ב] שהמל' בשמאל אחתאחדת ושרשה משם ותניח ירך השמאית בהיותה אחוז הד' לילות כנגד הלב שהוא בשמאל כי משם מקבלת המל' הדיר, ומעשה כך עד שתאמר ודבריו חיים וקיימים וגאמיים כו' אחר אמת וליב כו' :

גב ובנו בחרת מכל עם ולשון כו'. דע כי ד' מלות לריך האדם לקיים בכל יום שהם ענין זכירה והם ד' זכירות הכתובים בתורה שתלויים בזכירת הלב ולו הם: הא' הוא זכרון מעמד הר סיני וקבלת

בני אבא

אוי"ס סי' ע"ז סי' כ' ו"ל ימשמש בתפ לין כשאומר יולר אור משמע מל' זה שימשמש גם בש"ר וכן בבאה"ט בא"ה סי' נ"ט סק"א כתב בפ"י כשאומר יולר אור ימשמש בתש"י וכשאומר זכורא הוסיך ימשמש בתש"ר וז"ל ע"י. ובסידור קול יעקב מר"ק ו"ל כ' רק שימשמש בתש"י אבל בס' ר"ש כ' כשאומר זכורא ימשמש בשל ראש :

(מע) אהבה זוטא. ובס' אור לדיקים סי' ע"ז סט"ו כ' ו"ל אהבת עולם ולא אהבה רבה כמנהג הספרדים, רק בשבת יאמר אהבה רבה עכ"ל. ובס' בני יששכר במאמרי הודם כיון מאמר ד' סי' ה' בהג"ה תמה על מנהג רבותיו שהנהיגו לומר בשבת ויו"ע אה"ר עיי"ש. והוא עפ"י דברי מהר"ם פאפירש ו"ל בס' או"ג, רק דבס' או"ג לא כ' כיו"ע לומר אה"ר רק בשבת :

(ג) כנפות כל הארץ ולא כנוסה כנפות הארץ :

אשר הוא בעולם הברי' בסוד המעבה כנגד תפלת יולר אור שהיא צברי' בסוד הדבור כמבואר לעיל [ע"י ד"ב ע"א וע"ג ובסוף אזה ל"ה) ובטובו מחדש [ד"י"ט ע"א] בכל יום תמיד מ"ב כך ל"ל ובטובו צבי"ת ולא יאמר וטובו מחדש כו' המחדש בטובו בכל יום תמיד מ"ב כבר נת"ל כי ל"ל המחדש בטובו בלות ב' שלא כאותם שאומרים טובו בלא בית כי מעשה בראשית ממחדש ע"י טובו שהוא החסד בסוד חדשים לבקרים :

ג ברכת אהבת עולם כו'. אין ראוי לומר אהבה רבה לפי

שהאהבה רבה הוא בחסד שבעולם האצ"י ועתה אנו בהיכלות הברי' ולכן ל"ל אהבת עולם שהוא אהבה זוטא (מע) של המל' הנקרא עולם אשר הוא עדיין למטה בעולם הברי' כו'. מהר והבא עלינו ברכה ושלוס מהרה מד' כנפות כל הארץ, בהגיעך כאן תמיר כנפות הטליות המונחות על כתיפך ותניחם שיפלו הליכות למטה והוא מה שנו' בתיקוי' דבעידן ק"ש שמטי' חיון גרפי"הו כו'. ופ"א שמעתי ממוז"ל באופן זה כי בהגיעך א מקום הזה תשים ב' לדדי הטליות על כתפיד כדרך שנוהגים קלת בני אדם וה"ם ויקח שם ויפת את השמלה וישימו על שכם שניהם והוא מ"ש צביאור

וזה זדונו בסקילה, וחטובה ופורים הם מרדבנן א"כ אינו רק ד' מועדים הגו': נג **והנה** ג' הזכירות אלו מזכירים עתה כאן וזכירת יליאת מזלרים נזכיר אותה בסוף פ' לילית כו' וזה כדרן מהן תורה לריך לרמוז אותה באומרך ובנו בחרת מכל עם כו' וקרבתנו מלכנו לשמך הגדול באהבה, כי ע"י התורה קרבתנו לשמו הגדול ובחר בנו מכל עם וקבלנו אותו עלינו למלך וזה וקרבתנו מלכנו. זכירת (נא) עמלק נרמוז אותה במלת לשמך הגדול כנודע כי בעבור עמלק אין ה' שלם ואין הכסף שלם ואנו מתפללין שימחה זכרו של עמלק ויהי' שמו גדול. זכירת מרים נרמוז אותה במלת להודות לך, פירוש כי הלשון והפה והשפתים הם כלי הדיבור שילך בנו הוא ית' עדה אהוה בהם ולא נשתמש בהם בסיפור לשון הרע ח"ו, ונזכור לה"ר של מרים ולא נעשה כמו שעשתה היא. וזכירת יל"מ תחבאר במקומה בע"ה. [דכ"א ע"ג]:

וקבלת התורה וכמס"ה יום אשר עמדת כו' בחורב כו' וכתיב בהרי' פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך כו' והוא א' מרמ"ח מ"ע להרמב"ן ז"ל. זכירה ב' זכור את אשר עשה לך עמלק והיא מלוא שנית. זכירה ג' זכור את אשר עשה י"א למרים והיא מ"ע ג'. זכירה ד' זכור את היום אשר ילאתם ממלרים והיא מ"ע ד'. והנה ד' מ"ע וארבע זכירות או הם כנגד ד' ימים טובים שיש בשנה, יליאת מלרים כנגד חג המלות שבו ילאו ישראל ממלרים מתן תורה כנגד חג השבועות שבו נתנה התורה, זכירת עמלק כנגד חג הסוכות כמ"ש חז"ל שעמלק ה' מוזב והורג כל הגחשלים אותם שלא היו עגני כבוד מקבלן, ועגני הכבוד כנגד סוכות, וזכירת מרים שדברה על משה דלטוריא הוא כנגד ר"ה שאז כל המקטרגים והדילטורין מתעוררין. וכבר ידעת כי מרים ה"ם כל הדינים המרים כו', ואמנם יוה"כ נקרא שבחן ואינו מכלל המועדים כי אין בין שבת ויוה"כ אף שזה זדונו בכרת

הסגור

בני אבא

(נא) **זכירות** עמלק נרמוז לריך לעיין בזה כי זכירת עמלק כפה ומה שנרמוז בתיבת הגדול לא היו רק במחשבה ואם נאמר דכיון על לאו דלא תשכח שהוא בלב כמ"ס ההיגוך סו"פ תלא לא משמע כן ממ"ס לעיל. והנה ד' מלות עשה וד' זכירות אלו כנגד כו' משמע דהכוונה לקיים העשה אם כי לקיים היקנו הקריאה קודם פורים מ"מ אפשר שמלוא ככל יום עיי"ש בהיגוך, ועי' ברמב"ן על זכור את יום השבת שמלוא ככל יום לזכור בשעת אמירת שיר של כל יום ועי' בס' הרידוס פ"א במ"ע זכירת שבת אות ל"ג ופ"ד אות כ"א בענין זכירת מחיית עמלק, ועי' בפנים יפות פ' יהרו על פ' זכור את יום השבת, ולכאורא יש להביא רא' מש"ס ברכות דכ"א ע"א דמקשה מ"ט מברך אי משום יל"מ הא הדכר ל' בק"ש עיי"ש דמיירי ההם דהי' מהרהר בק"ש, א"כ משמע דבהרהור ילא ידי זכירה. אחר זמן רב מלאחי בס' בני יששכר מאמר הודש אדר מאמר ג' אות ח' ט' שנתעורר על ענין זה והניח בל"ע. ועי' בהגדה ש"ס שדפס בשם הגאון ר' שאול מאמסטרדם על ארזב"ע דכ' וז"ל שאז"ל זכור יכול בלב ת"ל אל תשכח כו' ומה אני מקיים זכור כפה. נמלינו למדין כל היבא דליבא הוכחה מלינו למימר זכירה בלב כו' עיי"ש, ועי' ס' דבש לפי מע' ז' אות כ"א זכירות שבת:

(נג) **קודם** שתאמר. כ' בווה"ק ס' בלק דקט"ו ע"א וז"ל מאן דלא קרי ק"ש בעונתי בנידוי הוא כל האי יומא עכ"ל. וכ' המ"מ בס' רמ"ח היבין יש בק"ש נגד רמ"ה איברי אדם וכשיטן ונסתלקת נשמתו נכנסין ברמ"ח איבריו רמ"ה איברי הקליפה אפי' יעשה כמה מלות ומע"ט אין הטימאה יולאת מרמ"ח איבריו עד שקורא ק"ש ובכל תיבה שקורא מפנה

העומאה

חסגור ב' עיטך ביד ימיןך ומכוין למ"ש
 כסבא דמשפטים עולימתא שפירתא דלית
 לה עיינין כו' ובידך השמאלית תאחוז ד'
 ליתת ויהיו מוכחים על לבך. גם קודם
 שתאמר ק"ש לריך שתכוין א מ"ע שלטווינו
 לקרות ק"ש ב"פ בכל יום. [דכ"ב ע"ג]
 בתיבת מלכותו לריך להשפיל ראשו
 מלמעלה למטה כו'. ודברת ב"ס תכוין
 א מ"ב תיבות שבע' שמע וה"ס שס מ"ב
 שהוא בנ"ר כו', וגם ב"פ והי' אם שמוע
 עד ושמתס יש ע"ב תיבות וה"ס שס
 ע"ב והוא בנ' אלמעות דז"א, וגם תכוין
 במלת עש"ב שהס אותיות ע"ב ש' כי
 ש' הוא ג' אלמעות כו' ובהס ע"ב שנות

דיוסע ויבא ויט כו' :
 נה [רכ"ך ע"ב] ודע כי הנה ע"י
 תפלתנו ומלות שאנו מקיימים
 לקרא ק"ש יש כח ומוספות גבורה ברחל
 לעלות עד מקום ז"א דלגי' מן המקום אשר
 היא עומדת בו עתה שהיא בהיכל אהבה
 דבריאה עד ז"א דלגי', ואח"כ עולים שיהס
 יחד עד אר"א להעלות להס מ"ג כו'.
 והנה בזמן הגלות אין כח ברחל לעלות
 כו', ולכן אנו לריכין למסור (נ) נפשינו
 על קידוש השם באות ד' דאחד, ולריך
 לכיון ולקבל עליו ד' מיתות ב"ד סה"ו
 מן ד' אותיות אדני כו' כי ד' מיתות ב"ד
 שרשם ב"ד' אותיות אדני כו' ושאתה
 מוסר

בני אבא

הטומאה מאכר אחד מאכריו כו' עכ"ל ומקורו נלקח מו"ח ס' אחרי מדה"ג דס"ו סו' ע"ג
 ד"ה פתח וו"ל וכל איניש דיקרי ק"ש כדקא יאות כל תיבה ותיבה משפיע בכל אבר דילי' ואי
 איניש לא יקרי ק"ש בימחא ובליליא כל אבר ואבר, דילי' יתמלי מן רוח רעה ומכל מרעין ביסין
 דעלמא כו' עכ"ל, ועיי"ש בדף מ"ה ס"ו ע"ב באריכות מעינין תיבת ק"ש וו"ח רוח ע"ס וילך
 איש די"ד ע"ד :

(נ) **למסור** נפשינו כו"ה ס' חיי דקב"ד ע"ב במדה"ע כל המוסר נפשו בראי פסוקא נוהל
 ד' מאות עולמות לעוה"ב, וו"ל ס' אור לדיקים בזיקון התפלה ס"א כוונת ק"ש
 הוא ענינה ועמקה מאוד כו' עיקר הכוונה למסור נפשו על קדה"ש באמירת שאוק ראשון
 ולכוין ב"ד תיבות ד' אלקיני ד' אחד שהס נגד ד' אותיות הוי' ולקבל עליו ד' מיתות - ב"ד
 בדל"ת של תיבות אחד לפייס ד' אותיות אדני' שסנס בהס שתי' נשמתו נקי' כי בקבלו ד' מיתות
 ב"ד ב"ד של אחד ומוסר נפשו למיתה כזה סרה ממנו וזהמת הנהס ונשמתו נקי' מכל סוג ראוי'
 להיות מ"ג אל השכינה להצרה עם בעלה שס הוי' סיהו ב' שמת יחד : יאהדונה". ואח"כ
 יכוין להצר התורה יהד מה שהפירד בעינתו והוא כי כ"ה אותיות של ס' שמע ישראל הם נגד
 (וכן איתא כוה"ק ס' תרומה דקל"ש ע"ב) כ"ב אותיות התורה ותכ"ב להרס בנין א' ולכלול
 כולם ביחד כ"ד ספרים והס כ"ד אותיות בכרוך בשבלי' והכוונה הראוי' כו' עכ"ל ס' הג"ל,
 וו"ל ס' מקדש חלף פ' ויהי על דרל"ד ע"ב שמע ישראל היינו שמביאים שפע לזו"ן מישראל
 סבא ותבונה ד' אלקיני ד' מיתדים אר"א ע"י הדעת דאריך, אחד. אח ד' שעילים וו"ן כבוד
 מ"ג לאר"א עכ"ל, וו"ל רמ"ו פ' ואשתקן על דרס"ד ע"א כי יחוד שמע ה"ס ד' אחד ויחוד
 בשבלי' ה"ס ושמו אחד כו' וענין הוא מ"ש ב"ס הכוונת שיחוד ק"ש ליחד אר"א שידונו לתת
 מיהין לזו"ן להגדילם, ויהוד י"ח הוא לזו"ן וו"ן שישיעו אירס לעולמות ושמו הקדמה וי. האמנס
 בתחלה אמר כי שמע הוא יחיד הרמז ב"ד אחד דהיינו ליחד ועיר באר"א שה"ס ד' אלקיני
 ד' ובאהד מתיחד עם ב' נקבותיו לאה ורחל וזהו יחוד חד אבל בשבלי' הוא תיקון לאה ורחל
 להמשיך שפע שתינה לאות להתקן ע"ל הרמ"ו. ובמדרש תלפיות ענף יחוד כ' לכיון באחד
 שעולה ל"א כמנין ב' שמות הוי' אד' בשילוב כ"ד מ"א עד י"ג הוא ל"א במספר הקדמי (פי'
 א' עם ב' עולה ג' ועם ג' עולה ד' ועם ד' עולה ה' ועם ה' עולה ו' עד י"ג עולה ז"א) ח"ב
 בכוונתו מכיין באחד עולה ל"א מייחד הויות ודגות :

מוסר נפשך (נד) בד' מימו' או לקדש את
 השם בכל לבבך ולקבל עליך עול מ"ש הזה
 אשר בק"ש, כי הנה אין כח ברחל לעלות
 ע"כ לא ע"י מסו' נפשך כו'. והנה הכתוב
 או' הנו עוז לאהים כו' פי' כביכול הש"י
 לריך עזר וסיוע וכח מן מעשה ישראל
 התחתונים. והנה המל' נקרא סוכת דוד
 הנופלת כי בעוונותינו נפלה ע"י מעשינו
 הרעים, וכן כאשר רולה לעלות לריך
 שהי' ע"י זכויותינו ומעשינו הטובים כי
 עונותינו מפילים אותה כביכול וזכויותינו
 מעלים אותה, וא"כ עתה א"א לה לעלות
 אם לא יהי' בנו לדיקים גמורים כו' כי
 ישראל נק' גרפין דשכינתא להעלותה
 למעלה ולטעם זה הגלות מתעכב ומתארך
 כי אין בנו מי שיוכל לעלות במדרג' הזו
 כ"א יהי' בינינו מי שיוכל לעלות שם
 כשחמו הי' מעלה גם המל' כו' והיתה
 מתמדת קן הגאולה. אך בזמנינו בעוה"ר
 אין יכולת לעשות זוג כתיקונו למעלה
 ולסיבה זו הקן מתארך וכמעט רוב הרעות
 והנרות הבאות על האדם באות לסיבה
 זו, אמנם עכ"ז יש קלת חיקון בזה
 שנמסור נפשינו על קידוש השם בכל לב
 כי ע"כ אפי' אין בנו שום מע"ט והרשענו
 עד להפליא הנה ע"י מס"ג להריגה
 מהכפרים עונותינו כולם ויש בנו יכולת
 לעלות עד א"י עילאה כמ"ס חו"ל גדולה
 השובה שמנעת עד כח הכבוד שנא'

נו [דכ"ו ע"ד] הנה בפסוק ואהבת
 תבין לקיים מע' שנלפוטנו
 לאהוב (יה) את הש"י והוא מכלל הרמ"ח
 מ"ע. [דכ"ז ע"ב] באומרך וקשרתם לאות
 כו' ממשמש בחד"י ותש"ר כו' ובהגיעך א'
 פ' לילית תיכף בתחילה תיקח כל ד' לילות
 בידך הימנית. פי' כי כבר ביארנו לעיל
 שבהגיעך א' מהר והבא עלינו ברכה
 ושלוש חוקף ב' לרדי הטלית על ב'
 כפתורך באופן שיארו ב' הלילות מאחור
 וב' הלילות לפניו ואח"כ תקבלם יחד
 שרשי ארבעתם בידך השמאלית ותניחם
 על לבך עד עתה וכשתחיל פ' לילית
 אז תאחז כנפי הלילית גם בידך הימנית
 ושרשיהם בידך השמאלית ותבט ותסתכל
 בהם בכל פ' לילית כו' ובהגיעך אל פ'
 וראיתם אותו כו' תעבירם ע"ג עיניך
 והנשקם אותם כו'. תסתכל בהם בפ' זו
 ב"פ פעם אחר פעם, ובכל פעם תבין
 בהם לשם ק"ל שהוא בני' עי'ן כו'. לריך
 לבין כשתסתכל בלילית כאילו יש שם תכלת
 שבליילית

בני אבא

(נד) מוסר נפשך. כ' בת"ו סוף תי' ס"ו ו"ל ובהוא זמנא דלריך ב"ג ליהדח לקב"ה
 בשכינתא לריך להפשיט מיני' כל מחשבין דלינין קליפין כו' ולסלק' שבינת'
 לנבי' במחשבתא חדא כניונא דכ"ג דמתייהד בבה זוני' ושאפסו מלבושי למהוי עמה חד הכי
 לריך לאפסו מיני' כל מחשבין אחרנין בזמנא דמייהר לקב"ה בכל יומא חרין זמנין כו' :
 (יה) לאהוב את הש"י. ו"ל וזה"ק פ' תרומה דקס"ב סי' ע"א ואהבת דא ראשיתא דימינא
 למרחם לי' לקב"ה ברחימא חחדקתא דילי' כו' מאן דרחים לי' לקב"ה איהו
 אחר ער ימינא דילי' לנבי' ומקבל לי' ברחימו כל מלין דעלמא לא תליין אלא ברשיחא כו' כלו
 אשרך לבא ונפשא וממונא ודנין קב"ה אחר ימינא לנבי' ושמיס לי' לקבלי' ומקבלא לי' :

שבזוית ומסתכל כשתאמר וראית אוחו ותכוין להמשיך שם בחי' העינים העליונים והראי' שבהם ותכוין ב' פעמים ק"ל שהם ב' עינין עילאין להמשיך משם בחי' הארת ראי' עליונה א' החכלת החשך הזה שה"ס עולמותא שפירתא דלית לה עיינין כו' ובהגיעך א' ולא תתורו אחרי לבבכם כו' אז תשקף הליצית בפיך ותשימם ע"ג העינים שלך. והנה לריך שיהיו ב' ידים אוחזים בזוית ע"ד הנו' עד הגיעך א' ודבריו חיים וקיימים וגאמנים ונחמדים כו'. ובפ' אני י"א אשר הולאתי אתכם מאמ"ל תכוין אל הזכירה הד' מן הד' זכרות כו'. והנה זכירת מזרים הוא מ"ע מה"ת. ולכן תכוין בפ' זה לקיים מצוה זו של זכירת יל"מ בק"ש דשחרית ובק"ש דערבית :

נז [ד' כ"ו ע"ב] לריך לקשר מלת הדבר עם ט"ו ויין ולא להפסיק ביניהם

כלל כו'. [דכ"ח ע"א] אחר שאמרת ודבריו חיים וקיימים וגאמנים ונחמדים לעד כו' שאז כבר נשלם כו' ולכן בהגיעך כאן תשקף (נו) הליצית בפיך ותשימם על עיניך ותתירם ותניחם מידך יורדים ומשולשין מאליהן כו'. ובאומרך פודינו ומזילנו מעולם הוא שמך תכוין לב' שמות אלו כי פודינו ומזילנו ר"ת הוא בגי' אלקי' ור"ת מעולם היא שמך הוא מה"ש והוא שם א' קדוש משמות ע"ב כו'. [דכ"ח ע"ב] ובאומרך עוזר דלים כו' תכוין לעשות עלמך עני עם השכינה הנקרא עני בהיותה כאן למטה כדי שבהעלותה תזכה לעלות עמה כנו' בזו' פ' בלק ולריך למעבד גרמי' עני בהדי שכינתא כו'. ובאומרך תהלה לא עליון גואלם לריך להגי' ולומר תהלות בל' רבים כו' וגם לריך לקום (נו) מעומד כשמתחיל לומר תהלות כו' לכבוד מלכא קדישא המתנלה כו' :

בני אבא

ב' /

(נו) תנשק הליצית בפיך. מלאחי כמדרש תלפיות ענף כוונה ד"ה כיון דאתא לידן שמה שמנשקין הליצית בחיבת' לעד הטעם הוא כי לעד גי' ק"ד כמנין חוטי הליצית והקשרים כי כל חוט שזור והם כפולים א"כ כל חוטי הליצית שבד' כנסות הם ס"ד והקשרים הם ג"כ כפולים א"כ בכל אחד מהליצית יש' עשרה קשרים א"כ החוטיין והקשרים הם מנין ק"ד כמנין חיבת לעד באופן שחיבת לעד עולה ענין הליצית וליצית עולה תרי"ג מנין כל המצות ויכוין כי המצות והתורה לעד קיימת לא יהליף ולא ימיר דחו לעולמים לזולתו :

(נו) לקום מעומד. כ' כס' או"ל בתיקון התפלה סעיף ל"ח כי דעת הוהר שלא להפסיק כלל בין גאולה לתפלה וכן דעת הפוסקים הראשונים שלא לומר חיבת אמן אחר גאל ישראל שלא להפסיק אבל העור כ' דשרי כו' וב"כ רח"א, ודע כי המניד שנתלה לב"י החזיק לו עובה ע"ו שב' כש"ע שלו שלא לימר אמן כו' וכן ראוי לנהוג ואין לשנות. בנין דא לריך אני להודיע עשות הרבה בני אדם כו' שמתחייבים בנזילתי ד' לבאות ועונין אמן אה"כ אומרים נזילתי להסתיך גאולה לתפלה והוא עשות גדול שהרי מבי' מתחיל יוצר אור אסור להפסיק בשום דבר וזאת לקדים וקדושה וברכו ואמן דהא הקדוש ואומע תפלה והרי הוא עומד עכשיו באמצע הפרק כו' וא"כ האיד מפסיק באמן דנאל ישראל. ובס' אבל אברהם על א"ח מהגאון הקדוש מבועשטש ו"ל כ' שהוא נהג כשהתפלל לפני העמוד הי' אומר ברכת גאל ישראל כלתם שלא יצרכו לעשות אמן. כס' או"ל בתיקון התפלה סל"ו כ' בשם מהרי"ל לקום בתהלות ולא קודם כ' בתיקוני' תי' כ"א דנ"א ס' ע"א תפלה שקול ככל פקודין עוד שם בד"ג ע"כ בח"ל ברכאן דללות' תליא פורקנא וכ' שם הרב הקדוש מקאזוינין כס' אור ישראל ו"ל ולכן עתה בסוף תהלות לריך להיות התנברות בתפלה וכו' בראשי' דכ"ו ע"א דננלותא לא היו לשכינתא כו' מוונת אלא בח"י ברכאן עכ"ל. כ' בזו"ח כי בברכת אתה קדוש יש' י"ד תיבין שכתבי' כעת מקומו וכסוף הוהר בהוספות השייך לש' ואתה קדוש דרס"ה ע"א (ודף ה' דש"ו סוף ע"א) כ' ג"כ ו"ל קדושה אית בה ארכיבסר תיבין עזר אמירן וד' ארזון כו' עיי"ש א"כ נראה דמסתמך לא הי' מלך גדול וקדוש אתה וכן משמע בזוהר פקודי דרס"א ע"כ עתה מלאחי בן כו"ח ריש פ' תרומה :

גז ב'. ענין כוונת העמידה [דכ"ט ע"א] הגה במלת ברוך לריך אתה לכרוע (גח) כריעה א' ואל תכרע (יט) עתה רק גופך בלבד ובמלת אתה תכרע את ראשך וו"ש בתי' דבשי למכרע וא"ו לגבי ה"א יו"ד לגבי ה"א. פי' כי וא"ו הוא גופא ויו"ד הוא רישא. ובמלת הוי' תזקוף ב' זקופות בתחלה תזקוף גופך לבד וזהו ענין הא תתאה לגבי וא"ו ואח"כ הזקיפה הב' הוא שתזקוף ראשך וזהו ענין ה"א עילאה לגבי יו"ד כו'. [דל"ו ע"ד] על הגדיקים באומרך וסיס חלקינו עמהם לריך לבין כו' שלכאורה נראין כתפלת שוא כו' אך יתפלל שהש"י יסיס חלקו עם הגדיקים והרי ניתנה הבחירה ביד האדם באומרים ז"ל ואלו לדיק ורשע לא קאמר. ואם נאמר שהכוונה הוא שאף שיחזא יתפלל להש"י שיסיס חלקו עמהם הגה הקושיא כפולה ומנופלת כי העור תמים פעלו לתת לאיש כדרכיו אם עוב אס רע. אך אמנם הכוונה הוא כי כאשר האדם חוטא לפעמים ועושה עבירות המכביה את המלות אז מונע

מעלמו שכן מלותיו שעשה והנה בני בני כל זמן שלא שב בתשובה אותם האורות והמלאכים והסניגורים הנעשים מאותם המלות שעשה נותנים ללדיק (נט) הראויים לו כפי מה שגזרה חכמתו ית' בסוד יבין רשע ולדיק ילבש. אמנם יש חיזה לדיקים גדולי המעלה שאינם רואים ליהנות מזולתם אלא משלהם וכשלוקחים ההארות הנ' הגה הם בידם בחזרת פקדון בלבד בנאמנות וכאשר ישובו בעליהן בתשובה יחזרו להם אותם ההארות שלקחו מהם. ולכן אנו מתפללין לפניו ית' כי הגה אין לדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא וכמעט שהאדם מוכרח לחטוא ולכן אותן ההארות של חלקינו וגורלינו שהרווחנו ע"י מעשה המלות שעשינו בעוה"ז ואינם ניתנים לנו מחמת חטאתינו ישימש עם הלדיקים הגדולים הרשומים הכ"ל כדי שיהיו ההארות ההם קיימות וכאשר נשוב בתשובה יחזירם לנו ולא יסיס חלקינו עם זולתם דהיינו אותם שלא יחזירו לנו. [דל"ו ע"א] באומרו וכסא דוד עבדך מהרה בחוכה תכין לריך לבין זו אשר

בני אבא

(גח) לברוע כריעה א'. עי' ס' זה"מ פ' ויחי על דרמ"ד ע"א דף הס' דקפ"ד ע"ג מ"ג בענין הכריעות :

(נט) תכרע עצה. עי' בס' או"י בתיקון התפילה סי' י"ח סעיף ה', וז"ל קויה הכל ולא וקונה כו' עכ"ל. וכן הוא הנוסחה בס' התי' תי' ע' דקב"ג ע"ב וכן בע"א שם וכן הני' בזהר פקדי דרס"א ע"א :

(ס) לצדיק הראוי לו. עי' בזה בס' הלקוטים הנדפס בעשר הפסוקים בפסוק אני ישנה ולבי ער דקב"ד ע"ב בביאור יותר. ובענין תפלה בכוונה כ' בזה"ק פ' פקודי דרס"ה ע"ב וז"ל אי יאה האי גלותא לאעלאה קמי מלכא קדישא מיד פתח פתחא כו' ואי לא יאה דחי לה לבר כו' הי תב קמי מארי' כדקא יאה ולי גלותא אחרת זכאה כו' כד סקא ואתערבון כחדא ועאלין קמי מלכא קדישא עכ"ל. העתקתי בזה דברי וזה"ק שלא להתייחס ח"י. כ' בזה"ק פ' וישלח דקס"ז סו' ע"ב ועל דא גלותא דיחיד לאו איבי מתקנתא לאתקבלא כו' ובפ' ויחי דרל"ד ע"א תפלת יחיד לא עאל קמי מלכא קדישא אלא בחילא תקיפא כו'. וכ' בס' פנים יפות כו"פ עקב עיקר תפלה הוא בא"י ואיחם שבה"ל שלמים תפלתם לא"י ע"כ ראוי להסתכל בשעה שבני א"י מתפללים. בברכת השינוי והחזרתו בת' שלימה כו' בס' אור יבואל בתי"ז תי' ו' על דכ"א בת' שלימה לפניך לפי פי' אשכנו ענינו כמו בשבילך היינו שאנו נשוב בשביל הקב"ה ובענין התפלות מקובלנו שכל תפלה שהיא לאיזה ענין מעוה"ז או גם לעוה"ב הכל היא חיוני' ויגיע לה הקשרוג אם ראוי לזה עכ"ל ועי' הלק ב' סי' ה' ג"כ בעין זה :

זכרת אבות בארנו כי ד' כריעות וד' זקיפות הם בכל התפלה וכל כריעה היא כלולה מב' כריעות וכל זקיפה כלולה מב' זקיפות ושם נתבאר ענינם, אמנם כריעה זו שבתחלת ברכת (סג) מודים וגם הזקיפה שלה אינם כפולוס רק כריעה אחת וזקיפה אחת בלבד לפי שאנו עתידים לומר אח"כ מודים דרבנן בחזרת התפלה מפי ש"ך ובס' יש כריעה ב' וזקיפה ב' (ושם כ' בהג"ה וו"ל אח"מ מסופק אני בחפלת ערבית והמתפלל ביחיד עכ"ל הג"ה) כו' ולכן עתה הכרע כריעה א' בסוד ו' לגבי ה' וכנגדה זקיפה א' שהיא בסוד ה' לגבי ו' ובמודים דרבנן שם בכריעה ההיא תכוין בסוד ו' לגבי ה' וזקיפה תכוין בסוד ה' לגבי ו' כו' אח"כ בכריעה כו' באומרך בא"י הטוב שמך ולך נאה להודו' אז תכרע ב' כריעות הא' ו' לגבי ה' והב' ו' לגבי ה' כו' ותזקוף ב' זקיפות הא' ה' לגבי ו' הב' ה' לגבי ו' כו' [דל"ח ע"א]. אחר שתאמר אלקי נלור קודם שתאמר פסוק יהיו לרצון אמור פ' למען יחלצון ידיריך הושיעה ימין ועגני ותכוין בר"ת למען יחלצון ידיריך אל שם יליי שהוא שם א' משמות ע"ב כו' ושם זה הוא המעלה ומברר נלוזין של ז' מלכי אדום כו'. ותכוין להעלות כל נילוצות העולים ע"י שם זה כו'. אח"כ תפסע ג' (סג) פסיעות לאחוריק

אשר פירשו שמע' ואבטליון למו"זל יום א אשר הלכנו לגוש חלב להשהטח על קבריהם ושם א"ל הם ענמם שרריך לכיין במלות אלו בג' תפלות שבכל יום ויום לכיין להתפלל לשי"ת על משיח בן יוסף שיחי' ולא ימות ע"י ארמילוס רשיעא כמ"ס רז"ל על פסוק חיים שאל ממך כו' ועליו אנו מתפללין וכסא דוד עבדך מהרה בתוכה תכין. ובאומרך כי לישועתך קיינו כל היום תכוין לנפוש ולקוות בכל יום ויום לישועתו ית' כדי שלא תחבייש בעת פטירתך כשיעמדוך לדין וישאלוך לפית לישועה כו' :

נח אב הרחמן כו' וראוי מאד א האדם שבאומרו תפלת הלחש יאמר וידיי בשומע תפלה. אגא ד' חטאתי כו' ככו' בזו' פ' בלק דקל"ה ע"ב וו"ל לבאר לשואה גרמיה גו חסידים בשומע תפלה לפרטא חטאוי. ואני מסופק אם שמעתי ממוז"ל שיותר טוב לומר חטאתי עוייתי פשעתי סתם ולא יפרט החטאים. או אם לריך לפרט ע"ד אשמנו בגדנו כו' והדבר (ס) אללי בספק גם ראוי (סא) לשאול על מזונותיו בברכת שומע תפלה להורות שהוא בוטח בו ית' אשר בידו מזון לכל יחי כו'. [דל"ז ע"ב] ובענין ב' הכריעות והזקיפות שבברכת מודים תחלה וסוף לריך שדמע כי הגה לעיל בהחלפת

בני אבא

(ס) **והדבר** אללי בספק. לבאר דאיבעי הדר פשטי כמו שהעתיקתי לקמן סי' ע"ט : (סא) גם ראוי לשאול על מזונותיו. עי' בא"ה סי' קי"ט בש"ת סק"ג שא"ל תפלה על מזונות תפלת המנחה ועי' בס' מדבר קדימות במערכת ת' אות ד' שכ' ע"ז דיש להתיישב בדבר ועי"ל כסי' ג' מה שהבאתי מזה"ק פ' פינחס עיי"ש : (סג) **ברכת** מודים. כענין נוסח הפקודות לך ויש נוסח המפקדות לך בזו' פקודי ריש דרס"ד הנוסח הפקודות :

(סג) ג' פסיעות. כוונ"ה פ', פינחס דרכ"ט איתא דהכריעות שפושין בג' פסיעות לימין ושאל לריך לזקוף בין כריעה וזריעה דלא כנהגין דכריעה א' נוטין פניהם לימין ושאל עיי"ש וזרחה שכן הוא. ובש"ע סי' קכ"ג ס"א לא נראה כן ונ"ע. גם נראה שם בזוהר שבכל הכריעות שבתפלה לריך לכרוע עד שיחפיקו הליות שנשדדה אפי' בהג' פסיעות ובש"ע שם לא משמע

לאחוריך ויהיו פסיטה אלל פסיטה ואל תרחיב רגליך יותר מכדי שיעור פסיטה ומיש כו' :

גט בזוהר (סד) מגזס מאד בענין המשמיע קולו בתפלתו שהקליפו' אוחזות בתפלתו כו'. [דל"ט ע"א] ענייני הקדושה. תחלה תכוין לקיים מ"ע א' שגלטינו בפ' ונקדשתי בתוך בני ישראל ופרשוהו בזוהר פ' אמור ברע"מ שנתייבנו לקדש שמו ית' בסוד קדושת נקדישך ונערייך וו"ש בתוך ב"י רמוז בזה שלריך האדם לכוין כי בהמשיכו הקדושה העליונה ליו ית' שתמשוך עליו בבחי' הקדושה ההוא ג"כ ויתקדש האדם מקדושתו ית' וזהו ונקדשתי בתוך ב"י שהם יתקדשו והיא יתקדש עמהם בתוכם וזש"ה והתקדשתם והייתם קדושים כנו' ברע"מ שנקבל הקדושה מקדושתו ית' שנמשיכם עלינו. וכבר נת' כי מקום קבלתו אל הקדושה הוא מלא כל הארץ כבודו כנודע שהיא סוד המל' ותכוין כי אנו בני המ"ל ואנו מקבלים הקדושה ע"י אמנו ולכן לריך שתכוין לכלול ענמך תוך המל' לקבל מקדושה הנמשכת עלי' וזה תכוין באומרך מלא כל הארץ כבודו.

ובנהיג (סה) ש"ן אל נקדישך וכו' לריך האדם לחזור ולפסוע ג' פסיעות לפניו במקום שהי' עומד בהיותו מתפלל בלחש ויסתום עיניו בזוונה גמורה. גם תזהר בתכלי' הזהירו' לכוין הרגלים בעת הקדושה של נקדישך בסוד ורגליהם רגל ישרה ירמוז שב' הרגלים יהיו כדמות רגל אחד בלבד. גם בענין מה שנוהגים קלה בני אדם לפסוע לאחור ג' פסיעות אחר הקדושה ולומר שלום לא הי' מורז"ל נוהג כך כלל אלא שהי' נשאר עומד במקומו עד נפילת אפים וגם הי' שותק ולא הי' אומר שלום ואפי' שהוא עומד במקומו : **ם ג** לריך שתאמר עם הש"ן כל סדר הקדושה מלה במלה מן נקדישך ונערייך עד סיום כל הקדושה כולה. ואמנם ב' תיבות של נקדישך ונערייך לריך שתאמר אותם בקו"ר ושאר התיבות עד עניית קק"ק האמר אותם בלחש עם הש"ן ואח"כ כשהענה קק"ק כו' יהיו בקול רם ובעינים סגורות ובדילוג כלפי מעלה כמשי"ת. [דל"ט ע"ב] והנה ענין הנו' שהוא לומר נקדישך ונערייך בקול רם בלבד והנשאר בלחש זה נו' בתו' א' דמס' פאה, והענין של הדילוג באומרו

בני אבא

משמע כן בש"ע של הרב ז"ל שכ' יעה נראשו ללד ימינו כו' עיי"ש. וכס' הקנה ראיתי שכ' בדף י"ח ע"ב דפוס קראקא וז"ל כשמההיל בברוך (כ"ל בתחלת י"ח) ישוח ראשו מעט כו' ושם די"ט סוף ע"ב ויכוין בחכמה במלת כו' וישוח מעט כו' ויחתום מגן אברהם ושם בדף כ' כתב וכשיגיע למודים ישוח עד שיחפקו כל חוליות שבשדרה עכ"ל. משמע להדיא דבכרכות אבות ח"ו לכרוע עד שיחפקו וכש"ע סי' קי"ג לא משמע כן דלא מחלק בין ברכת אבות למודים וז"ל ח"ו תי' ח"י דל"ו ע"ב בתלת קדמאין חרי ובתלת בתראין חרי לקבל ד' אחוון דילך וקפין ד' זקופות בהון לד' אחוון דילי' דאינון אדני לסלקא ד' דאינון אד' גד' דאינון הוי' זלריך למכרע בכלהו בחי' הולין כו' עכ"ל :

(סד) בזוהר מגזס מאד. בזוהר ויגש ריש דר"י ופ' ויקהל דר"ב ע"א ואי האי ללותא אשתמע לאודנין דב"כ לית מאן דזיית לה לעילא :

(סה) ובהגייע ש"ן אל נקדישך לריך האדם לחזור ולפסוע ג"כ לפניו כו'. עי' רמ"ז סוף פ' פקודי שכ' בזה דוקא בניבור אבל אם מתפלל ביהוד יתוודה קודם שיחזור למקום שהתפלל עיי"ש שכ' כמה טעמים ע"ז. עיין לקמן סי' ס"ג :

מנהגי האר"י ענין נשיאת כפים פתורא דאבא יז

כ"י בהגביה הז"א ב' זרועותיו למעלה כמלאים ראשי אלצעותיו מכוונת משני לרדי ראשו ב' לרדי מוח הדעת שבו אלצעות זרוע ימין מימין הדעת ואלצעותיו השמאית משמאל מוח הדעת ואז האורות יולאים דרך קלוות אלצעותיו כו' ואז האורות נעשים בחי' חו"ב בלאה מב' לרדי הדעת שלה והם גבוהים יותר מהדעת כנודע כי לעולם כל חו"ב הם גבוהים מהדעת כו' וכ"ז נעשה ע"י נשיאת כפי ז"א וכנגד זה לריכוס הכהנים להגביה כפיהם כו' [ד"מ ע"ג] כאשר הכהנים מזבחים ברכת כהנים שהוא בחי' כו' קודם שיאמרו מלת יברכך (סח) יכוונו הקהל בצלותו של וידבר ד' א משה כו' ובאות ד' של ד'בר א אהרן וב' אותיות ו"ד הם גי' י' ויכוונו שאז נכנסין י' גבורות כו' :

סב [ד"מ"א ע"ב] כוונת ברוך הוא וברוך שמו כו' בסוד ד' אותיות ההוי' באופן זה כי בברוך תכוין בצלות י' של הוי' והוא שם של הוי' ובתיבת הוא

באומרו קק"ק נו' במד' תנחומא בפ' לו וז"ל בשמים יעופף וכי בכנפים יעופף לא מאן תקנו חז"ל לעוף אדם על רגליו בשעה שהש"ך אומר קק"ק ע"כ. אמנם (סו) נבאר עתה בקלרה כוונה א' רבת ההועלת הזהירו מוז"ל מאד לכיון בה וז"ל שזוה חתעלה נפשו ותקבל קדושה גדולה, והענין הוא כי הנה לקמן ית' שענין הדילוג הוא להעלות למעלה את יעקב ורחל, והנה נודע כי כל דילוג ועלי' ממקום למקום איננה לא בסוד שם מ"ב כו' וא"כ לריך ולכוין להעלות את נפשו ג"כ עממה למעלה ע"י שם מ"ב בשם אבגית"ך ובקדושה של תפלת שחרית דחול יכוין בב' אותיות ג"י ובקדושת המנחה של חול יכוין לדג ולעלות ע"י ב' אותיות א"ב ובקדושת וכל ליון תפלת מנחה (סו) דשבת יכוין בב' אותיות ת"ל כו' :

סא [ד"מ ע"א] בענין נשיאת כפים, ולריך לזוהר בזה להגביהם ממש כנגד ראשו כו' וקילור הענין הוא

בני אבא

(סו) **אמנם** נבאר כו'. מהרי"ל כשהי' אומר ברוך כבוד ה' שוהה מעט ובתיבת השם הי' ווקף וכן ראוי לעשות ואף שהרב רמ"א בד"מ השיג עי"ז שאין להוסיף על מה שאחז"ל לשחות בצלות ובמודים ד' כריעות נגד ד' אותיות הוי' היינו כשמתחיל בצלות כורע ויכוין שאות י' של שם הוי' כורע לזקוף אות א' משם אדני שהוא בעוה"ר בגלות עמנו כמ"ש בכל לרחם לו נר. ובצלות בסוף כורע ויכוין שאות ה' ראשונה משם הוי' כורע לזקוף אות ד' משם אדני כנ"ל ובמודים כורע ויכוין שאות ו' משם הוי' כורע לזקוף אות ל' משם אדני ובהודאה בסוף כורע ויכוין שאות ה' האחרונה כורע לזקוף אות י' משם אדני וכו', מ"מ גם מהרי"ל לא הי' שוהה אלא מעט וזוהי אין חוספת על מה שאחז"ל, כ"כ אור לדיקים בתיקן התפלה סי' מ"ט, הד' כריעות בכוונה הנ"ל כ' המקובלים כל שלא מכוין כוונת הנ"ל קובל עליו השכינה פ' זה נתנני ד' בידי לא אוכל קום, כ"כ שם באו"ט סי' ל' (וכ"כ בח"ז תי' ה"י דל"ה ע"א וריש דל"ו) :

(סו) **רתפלת** מנחה דשבת, בשער הגלגלים דל"ג סע"א כ' שם ג"כ כוונה זו ושם כתב דבריו שם כ' שם כהדיא בליל מו"ש אחר העמידה ואין זה רק במעריב דמו"ש וכ"כ בפע"ח בחזרת העמידה וכ"ה במשנת חסידים וע"כ נראה שט"ס נפל כאן נ"ל :

(סח) **מלת** יברכך, כתב בוו"ח פ' גשא וז"ל בעי לי' לש"ך למימר יברכך ד' כלפי הדיכל וישמרך לאסתכלא לסטרא דימנא דילי' לאמשא חוטי דחסד על עמא קדישא בקדמיחא ולבתר יאמר יאר ד' כלפי היכל פניו אליך ויחונך ויסתכל בסטרא דשמאלא דילי' כו' :

פתורא דאבא

ענין כוונת אמן

מנהגי האר"י

לריך בכוונת עניימו להקדים הנק' לזכורא שבחלה תעורר שם אדני ואח"כ שם הוי' וזה סדר כוונתו אידהנוי"ה כי הנק' מקדמת להתעורר בחלה כו', ולכן אותיות אדני קודמות לאותיות הוי' כו' אבל ב' חלוקות אחרות של אמן דהמלות וההנהגין ואמן דתפלה ועמידה כו' הוא כסדר יאהדונה"י הוי' של הזכר קודמת ל' האדני של הנק' כו' :

סג [דמ"ב ע"ב] סוד ל' מלך יושב כו' דע כי תוספות השבת מתחיל מיום ו' מתחילת (ע"ה) שעה ששית כו', וגמלא כי ז' שעות אחרונות וכל כ"ד שעות דיום השבת הקב"ה יושב בהם על

הוא תכין באות ה' ראשונה של הוי' ושהיא שם של הקי"ק ובתיבת זכרון א' אות ו' שהוא שם ההוי' ובתיבת שמו תכין אל אות ה' אחרונה שהוא שם אדני"י (סס) כוונת אמן (ע) כו' הנה נודע מה שלריך לכין בתיבת אמן שהוא ענין חיבור ב' שמות הוי' ואדני ביחד כזה יאהדונה"י שהם בגי' אמן אמנם במילת אמן יש ג' אותיות ולריך לכין הכוונה הנו"ג פ' בג' אותיות אמן כו' [דמ"א ע"ד] ועתה נבאר ענין החילוקים שיש בין עניינת אמן של התפלה והעמידה ואמן של ברכת המלות וההנהגין ואמן של הקדיש כו', והנה אמן של הקדיש נק' בחי' חיבוק, ולכן

בני אבא

(סס) **כוונת אמן**. וכ' בזה"ק פ' ויאל דק"ם ע"א וז"ל כל רוא דברכאן חד לברכא ותרין לאותבא בנין דיסלק שבה דקב"ה ברוא דתלתא חד מברך ותרין דאמרי אמן כו'. וכ' שם נס' וזה"מ כי בלא עניינת אמן אין הברכה משובה ונגמרת כי בעניינת אמן נגמר היהוד כו' גם בזה"ה פ' עקב דרע"א ע"א איתא דא הוא דרונא כדקא יאות ומאי הוא ברכה דאחיבו עלה אמן דא הוא בקיומא כו'. ובס' נחל קדומים פ' בראשית כ' בראשית ר"ת בקו"ר אברך שם י' תמיד מכאן רמו שיש לברך בקו"ר שיענו אמן עכ"ל. וכ' בזה"ק פ' תשא ריש דק"ץ לא יימא ב"ג אלא לא אכלית והואיל דלא אצטריפנא לזימון לא אשמע ולא איתא אמן הכל חייבין בי' :

(ע) **כוונת אמן**. דעת ההו' בפ' כל כתבי שסאומריס אמן לריך להרהר במחשבתו הר"ח אל מלך נאמן כ"כ האו"ס שם סי' נ"א ובסי' נ"ב כ' ז"ל כוונת אמן ח' אמן גי' ז"א שם הוי' אדני ויכוין באמן לשלב ב' שמות האלו כזה י' אה"ה' דו' י' יהוד ת"ת ומל', ב' יכוין ח' של אמן במילואה כזה ח' ל' ה' הוא אותיות פלא וספי' כתר נקרא אלף על שם פלא שמופלא. מ' של אמן הוא ת"ת מלך ונ' פשוטה היא מל' ובאמירת אמן בכוונה זו הוא מוריד שפע רב מספי' כתר לספי' מל' עי' ת"ת כו' [ונ"ל דבכוונת אל מלך נאמן הי"ל בשם התוס' נכלל הכוונה הב' כי בסידור (וכן הוא בת"ז דקב"ג ע"א) של"ה בכוונת י"ח אל עליון הוא כתר ובלק"ת פ' בהעלותך על פסוק כי בכל ביחי נאמן הוא איתא דנאמן הוא כמל' ח"כ יוכל לכלול בכוונת אל מלך נאמן הכוונה הב' היינו במלת אל יכוין אל עליון (כעין מ"ש בזה"ק פ' ואחזקן דרס"ד ע"ב בשם גדול עיי"ש דאע"ג דלא כתיב רק שם כוונה לשם גדול הי"ג לאל עליון) שהוא כתר, מלך. ת"ת, נאמן, מל' לריך האיש תשובה גדולה על שלא ענה אמן אפי' פ"א כו' ק"ו בשלא ענה איש"ר. לשון הזוהר פ' וילך אעפ"י שעונה אמן אם אינו מכין עב ל' דלא איברי כו' עכ"ל או"ס שם :

(ע"ה) **מתחלת** שעה ו'. וכ"כ בשער מאמרי רשב"י פ' קדושים דל"ז סוף ע"ד ובדפו"י דכ"ז סוע"ד אבל שם באותו דף ע"ג ד"ה ועתה נבאר משמע שם כי מתחלת שעה ה' מתחילין העימות להתעלות וכן הוא בפע"ה אחר ד' שעות וכן בנידן ומלוא ובמשנת חסידים. ועיין לקמן בענין יום ו' עש"ק אות ט' וזאת ו' וגם שם גל"ע ומלאחי בשער הגלגולים הקדמה כ"ג דכ"ד סוע"א ז"ל ושמעתי ממוז"ל כי כל הנקבר בע"ש ה' שעות ביום ושעה ה' בכלל כו' עכ"ל וכן הוא בסוף שער מאמרי רז"ל בליקוטי מהרש"ו בסופו עיי"ש :

על כסא רחמים מפגי כבוד השבת ומספרם
 ח"ל שעות וז"ס א מלך יושב על כסא
 רחמים ושאר ימי החול יושב על כסא
 דין גם בתפוקים אמרו שהם ר"ת ח"מ'
 ע"ל כ"ר'ו"ב ע"י שאנו קוראים ומתנהג עם
 ו' יתירה כו', סוד ענין הוידי שנהגו לומר
 אחר חזרת ש"ץ התפלה קודם נפ"א. דע
 אעפ"י שהתורה על חטאיו [דמ"ב ע"ג]
 בשומע תפלה ככ"ל עכ"ז לריך עתה
 שיחזור ויתודה על חטאיו ויפרשם בכלל
 הוידי שמחזירי כל הקהל, ואחר הוידי
 יאמר ויעבור וי"ג מדות ואח"כ יאמר
 נפ"א, וטעם (עב) קדימת הוידי א י"ג
 מדות יובן עם מה שנבאר עתה, והוא
 כי בעת שאתה מתודה הוידי תכה ביד
 ימיך כפוף כמו אגרוף על לבך שמד
 שמשך הכאה אחר הכאה בנחת בעוד
 שאתה מתודה בין בשחר בין במנחה ע"כ
 חיבה וחיבה של אשמתו בגדו כו' הכאה
 א' ותכוין בזה כי הנה טרע שלב האדם
 נעשה מכה גודל הארת החו"ג והיסודו'
 דלוא"ח מתגלים שם בחזה דז"א כי שם
 נפסק היסוד דאמא כמבואר אללינו והחוטא
 גורם הסתלקות המוחין לעלותם למעלה
 במקום הסתום והמכוסה ומונע ירידת
 החסדי' ההם א הלב ותכוין שעתה ע"י
 הוידי נתקן הענין ונתכפרו עונותיו בסוד

וגשא השעיר עליו את כל עונות שפ"י
 אמירת הוידי שאומרים הקהל המקטרג
 לוקח חלקו בעת הוידי והלך לו ויפרש
 במקום הקדושה כו' וע"י הכאות האו
 אתה גורם להכות שם ולסוריד החסדים
 אשר למעלה במקום המכוסה למטה
 במקום הלב שהוא מקום המגולה ולפי
 שהיד ימינית הוא סוד החמש חסדים
 בשרשם העליון, ולכן לריך להכות ביד
 ימינו על לבו ויכוין לנענש החסדים אשר
 למעלה ולהורידם למטה במקום הגילוי:
 סד ג' לריך האדם לומר כל פרטי
 הוידי כולם אשמתו בגדו כו'
 אעפ"י שידע האדם בעצמו שאין בו כל
 הדברים ההם וכראה כמדבר שקר אין
 חשש בזה כלל ואדרבה הוא מוכרח לומר
 כך וזוה תבין טעם נכון למה נתקן
 הוידי בלשון רבים כי הי' ל"ל אשמתי
 בגדתי כו' אך הענין הוא שכלבד מה
 שגענש האדם על חטאיו גם הוא נענש
 על חבירו מטעם הערבות כי כל ישראל
 הם גוף אחד כלול מאברים רבים א"כ
 לזה ראוי לאדם שיתודה בל' רבים כדי
 שיתודה ג"כ על חבירו, ולכן אף אם
 יש עבירות שלא חטא בהם הנה אפשר
 שחבירו חטא בהם ולריך להתודות בל'
 רבים אעפ"י שהוא לא עשה אותה העבירה:
 דמ"ז

בני אבא

(עב) ויטעם קדימת הוידי אל י"ג מדות. עי' רמ"ז ס' סקודי על דרס"ב ע"א דלא תקשה
 ע"ז ממה שנראה שם מדברי הזו' שיקדים י"ג מדות להוידי עיי"ש מה שחי'
 וכ' שם ללמוד משם כשהיחיד גומר תפלתו ויפטור בנ' פסיעות יעמוד שם ויתודה וכהב שם
 כמה טעמים ע"ז עיי"ש. ראיתי להעתיק מ"ש כס' והרי המה ס' שמות על ד"ד ע"כ ובדף
 ה"ס ד"ג ע"ד וז"ל בכל יום ויום אדם נידון על מוונותיו ולכן קשים מוונותיו כקריאת י"ס כו'
 לפי שבאים בעלי הדין לחלוק ולומר שאין לו זכות להתפרנס כי יש לו עוונות מונעים הטוב
 ממנו לכן לריך שיעלה מן הארץ התעוררות לעורר כחות של המלאכים המלמדים סגנוריא של
 ישראל ע"י התפלה ולכן תקנו הקדמונים להזכיר י"ג מדות בכל יום לעורר הי"ג עליונים להשיע
 עליהם המון שלא ימיתו כרעב ע"ל מזה נראה שלא יפה עושים כמה אנשים שבאזיה עליה
 קטנה מקילים שלא לומר הוידי עם י"ג מדות וז"ל ס' והרח"מ ס' תרומה על דק"ט ע"א ודף
 ה"ס דל"ח ע"א ז"ל י"ג מדות לטהר העונות שהתודה בשומע תפלה כנו' בס' ויקהל דר"ב :

מנהגי האר"י

ענין נפ"א וקס"ח

פתורא דאבא

סו [דמ"ח סוע"ג] בענין ס"ח שמוזיאין
 צב"ו וה' בחול כו' מנהג
 מוז"ל שהי' נוהג לנשק [דמ"ח ע"ד]
 הס"ח וללוותו לילך אחריו בשמוליקין אותו
 מן ההיכל א' התיבה לקרות בן ואח"כ
 הי' נשאר שם סמוך א' התיבה עד שהי'
 פותחין הס"ח ומראין אותו לקהל כנדע
 ואז הי' מסתכל באותיות ס"ח ממש והי'
 אומר שעי' ההסתכלות האדם מקרוב
 כ"כ עד שיוכל לקרוא האותיות היטב
 עי"ו נמשך אור גדול א' האדם ואח"כ הי'
 חוזר למקומו הראשון ויושב שם מיושב
 עד (עד) סיוס קריאת הפ' לא כמותם
 הנוהגים לעמוד, וזמן הרבה התפלל מוז"ל
 בביתו בעשרה ולא חשש שיהי' שם ס"ח
 לקרוא בו בין בחול בשבת, ועתה נבאר
 מה ענין הולאות ס"ח כו' עורא תיקן
 לישראל שיהיו קוראים בתורה שני וחמשי,
 והנה נתבאר אללינו כי ציוס צ' וה'
 שולטת עולם היצי' בעולם. ולכן טוב
 לעסוק בתורה צב' ימים או כו', ולכן
 צב' ימים או בלבד מוזיאין ס"ח כו'
 דמ"ט

סו [דמ"ז ע"ג] ודע כי פ"א א"ל
 מוז"ל שאמר לאחד מן
 החבירים סוד א' בענין נפ"א כו', ושאלתי את
 פי אותו החבר כו', והשיב לי כי מה שא"ל
 מוז"ל הוא זה שזכר כשנופל על פניו שלא
 יסיס פניו הוד ידו השמאית ממש אמנם
 יסיס פניו על זרועו השמאית:
 סו [דמ"ח ע"א] שמעתי מאדם א'
 שמע ממוז"ל כי מי שחטא
 בחילול השם ארו"ל שאינו מתכפר לו
 עד יום מותו כמ"ס אש יכופר כו', הנה
 יש לו תיקון וכפרה ע"י מסירת נפשו
 למיתה בעת נפ"א צפ' איך ד' נפשי
 אשא כמ"ס בזהר (עג) פ' ויקהל וזהו
 מה שצריך לכוין להמשיך ג' הוי"ת דב"ן
 דהי"ן מוז"ל לטוק, ולא הן מ"י ז"ה ה'איש
 ר"ת גי' צ"ן וזה כנגד הרוח ולפי שאנו
 ממשיכין אותם מוז"ל שהוא בחי' רוח
 כנדע לכן אנו מתחילין מבחי' הרוח,
 נ"פשו ב'טוב תלין ר"ת בן והוא כנגד
 הנפש כדמשמע מבחי' נפשו ב'טוב תלין
 ס"ח בן כנגד הנשמה:

בני אבא

(עג) **בזוהר** פ' ויקהל. וכן הוא בזוהר פ' במדבר דקב"א ריש ע"א וז"ל דאית חובין דלא
 מתכפרין עד דאתער ב"י מעלמא הה"ד אש יכופר העון הזה לכם עד תמותין
 והאי יהיב גרמי' ודאי למותא ומסר נפשי' כו' וכדין קב"ה מרחם לי' לחובי' עכ"ל וכן הוא
 בסוף הו"ל דש"ז ע"ב השיך לדרס"ה ע"א וכן הוא בזו"ח פ' תרומה דכ"א ע"ב:
 (עד) **ער** סיוס. כ' בס' או"ל בעמוד התפלה סי' כ' ס"ה אין ראוי לשום אדם לסייע להון כשעת
 הקריאה כלל. דוגמת נתינת התורה בהר סיני עמדו (ו"ל הרע"מ פ' פינחס דרכ"ט
 סוף ע"א ואינין דהשות לס"ת בזמנא דדיבור נפיק מפי הקורא חשיב לנבייהו כאלו מקבלים
 אורייתא בעורא דסיני) כל ישראל. ר"ל שתקי, והקב"ה בעלמו דיבר כך בשעת הקריאה ראוי
 להיות כן. כי הש"ך כביכול במקום הש"י והעומד אליו לסגן הוא במקום הסרסור מרע"ה. לכן
 אוי להם ואוי לנשמתם המשמיעים קולם ולועקים עם הש"ך בקריאת התורה, עד סיוס הפ', וכס' או"ל
 סי' הג"ל ס"ו כ' צריך להיות עימד בשעת קריאת וטוב ליטב בין נברא לנברא שיהא ניכר
 שהוא עומד אח"כ לכבוד הס"ת ודוקא בקהילות גדולות שיש בנין בילעמר שהס"ת כרשות אהרת
 אבל לא בקהילת קטנות שהס"ת מניחת על השלחן שאין להם בנין בילעמר. מ"ס לעיל דש"ך
 כביכול כו'. וז"ל זיה"ק פ' שלה דקב"ד ע"ב אלערך צדיק דא דלהוי חזן הכנסת זכאה דקאשע
 ודיוקנא דצדיק עילאה עכ"ל איתא בת"ו בסוף התי' תי' ג' דק"מ סוף ע"ב וז"ל אינון שלוחא
 דציבורא צריכין כד קראן בס"ת דיהתכון מילין ולא יימוון להון בהלעעה כנוונא דערב רב דאתמר
 בהון הכשר עידיה בין שיניהם והוי אכלין בהלעעה כו':

מנהגי האר"י ענין קס"ת ומזמור יענק פתורא ראבא יט

בב"י וע"ש. גם לריך לזוהר כשיעלה לקרות בס"ת שיאחזו בס"ת בב' ידיו ולא התיק כ"א הריעה עלמה יד א' מגד זה ויד א' מל"ו אבל תאחזו אותה ע"י מפה של הס"ת לא בידך ממש כאמרס ז"ל כל האוחז ס"ת ערום נקבר ערום מאותה מלוא [א"ש ולע"ד שאין החיוב הזה לא בעת קריאת הס"ת בליבור שאז מתגלים אורות העליונים כאמור, אבל שלא בשעת קריאת הס"ת כגון שריך לתקנו או לענין אחר אין בכך כלום] כו' ואחר שאחזת בב' ידיך כו' אז תכוין לכלול יד שמאל ביד ימין כטודע ואז תסיר משם יד שמאל ותשאר יד ימינה לבדה אחיזה בס"ת כל זמן קריאתך בו :

סמ' [דמ"ט ע"ג] מזמור יענק ד' ביום כו' לריך לכיון במזמור הזה כמה שזאת של יב"ק שהם בגי' הוי' אקיים ואו הם יענק ד' ב'יום ל'רה ר"ת יב"ק ו'נפלו ו'אנחנו ק'מנו ר"ת יב"ק ו'אנחנו ק'מנו ו'נתעורר ר"ת יב"ק ו'נתעורר ד' ה'זשיעה ה'מלך ר"ת ויה"ה והוא לירוף א' מ"ב לירופי הוי' ולכן להורות זה לריך לחבר מלת המלך עם מלת הושיעה ולתת טעם מפסיק אחר (שה) תיבת המלך ואח"כ תאמר יענינו ביום קראינו וגם כי ר"ת יענינו ביום קראינו הוא בגי' (עו) יב"ק כו' קדושה וצא לניון [דמ"ט ע"ד] ראיתי מן המדקדקים שאין לומר מלות התרגום בקול רם לא בלחש ויש שאין חוששין ומנהג

[דמ"ט ע"א], היותר גרועים במעלה בו' העולם הם הרביעי והחמש, אבל הג' והו' הם משובחים ומעולים יותר מן הו' העולם כו', אמנם יש חילוק ביניהם כי הג' מעולה מן הג' כי הג' אין בו גילוי רק בב"ש התחתונים יבלבד שהם מן התזה ולמטה אבל השש שהוא כנגד סיום היסוד כולו הוא מגולה לגמרי ולכן הוא מעולה מאוד כו' וגמלא לפי"ו שהשי הוא מעולה מכל הו' כו' גם נמלא שהשי והג' כו' לריך שיהיו האנשים היותר חשובים במעלה שבכל העולים אז כדי שיהיו ראויים לקבל האורות המגולים ההם, (א"ש מספקא לי ביום שיש חתונה שעולים בס"ת יותר מו' אם טוב יותר לעלות ששי למנין או יותר טוב הוא לעלות סמוך למשלים אעפ"י שעלו יותר מו' וז' ונלע"ד שיותר טוב הוא לעלות סמוך למשלים לפי שהסמוך והמשלים לריכים לקרות בדבר חדש בס"ת משא"כ בעולים באמצע שחוזר כל אחד וקורא מה שקרא חבירו וא"כ אינו נקרא ששי לא הסמוך לשביעי כנלע"ד :

סח [דמ"ט ע"ב] לריך לזוהר שיראה מקום הקריאה ויסתכל בפ' אשר עתיד להתחיל אח"כ תכסה הכתובה ואז תברך בה"ת שלפני' ואח"כ תפתח ותקרא ואח"כ תחזור ותסתום הכתובה ואז תברך בה"ת שלאחרי' ואעפ"י שיש פוסקים שכתבו שא"ל לכל זה כמ"ש

בני אבא

(שה) **אחר** חיבת המלך. בפע"ח כ' ע"ו מלאתי הגה"ה להר"מ זלה"ה וז"ל מה אשום כו'. ומה אפסיק לא הפסיקו ד' וכל העושה ככה מקלל הכהוב כו' כי המפסיק בהמלך נמצא שהוא מתפלל על המלך שיושיעהו, הכוונת אפשר לניון גם בלי קלקול הפסיקים כו' עכ"ל בפע"ח :

(עו) **בגי' יב"ק כו'.** ז"ל תזו"ח ד"ל ע"ג יחוד ברכה קדושה דכיון יענינו ביום קראנו דאינון ר"ת דעליהו אחר ויעבור את מעבר יב"ק וסלקין בחשבון אהי' הוי' אדל' כו' :

מנהגי האר"י ענין פטום הקטורת ועלינו לשבח פתורא דאבא

ומנהג (עו) מוז"ל הי' לאומרם בקול רם ולא הי' חושש למדקדקים לאומרם בלחש כו'. [ד"ג ע"א] ענין פטום הקטורת שלאחר התפלה חזר בזוהר פ' פינחס כו' ענין הקדיש שלאחר פטום (עח) הקטורת כו' והוא הנקרא קדיש יתמי כו'. בענין ב' פעמים ברכו שהם א' קודם התפלה וא' לאחר התפלה דימי החול כבר נחבאר ענינים בענין ב"פ ברכו שיש בליל שבת כו' עלינו לשבח כו' הנה השבח הזה לריך לאומרו אחר כל תפלה מהג' תפלות ולא כאותם שנהגים לאומרו בשחרית בלבד והנה הוא שבת גדול מאוד מאוד כו' וכ"כ בתשובה שאלה לבאון הר' רבינו האי ור' שרירא גאון ז"ל ושם האריך בסיפור שכתו במאוד מאוד ושם הביא ג"כ תש' הרב רבי גרשון מאוה"ג והרי"ף ז"ל [ד"ג ע"ג] על כן נקוה לך כו' גם שבת זה לריך לאומרו אחר עלינו לשבח בג' תפלות ע"ד שאומרים עלינו לשבת. גם טוב מאד ויועיל לאדם חועלת גדולה להזהר ולומר אחר סיום ב' שבתים הנו' פסוקי והי' ד' למלך על כל הארץ כו' ויכוין שבת' זה. מתחיל בו' וסיים בד' שהם בגי' עשרה ותכוין שהם שתי' י' היוו"ת דבין במילוי ההי"ן כו' :

ע [ד"ג ע"ג] ועתה אכתוב נוסח התפלה שקבלתי ממוז"ל ובראשונה אכתו' ענין א' שא"ל מוז"ל בענין הפזמונים והפיוטים [ד"ג ע"ד] שתיקנו האחרונים דע לך כי מוז"ל לא הי' אומר שום פזמון ושום פיוט ובקשה מאלו שסדרו האחרונים כגון ר' שלמה בן גביריל וכיוצא לפי שאו

האחרונים לא ידעו דרכי הקבלה ואינם יודעים מה שאומרים וטועים בסדר דבורם בלי ידיעה כלל ובפרט פזמון יגדל אלקים כו' וכן וידוי אשמנו באומר ובפועל כו' וכן ביום הכפורים לא הי' אומר וידוי של רבינו ניסים ור' ש"ט בן אדרותיל ור' יצחק בן ישראל שתקנו כל אחד וידוי בערבית ושחרית ובמוסף ובמנחה ובנעילה לא הי' אומר ולא א' בהם כלל אבל הי' אומר התפלות והבקשות והפזמונים שתקנו הראשונים כמו תפלת ר"ע ע"ה ותפלת ר"א בן ערך ותפלת ר' נחוניא בן הקנה ע"ה וכן היה אומר כל הפיוטים והפזמונים שתיקן ר"א הקליר הלא כמה במחזור האשכנזים לפי שכל אלו הראשונים תקנו דברי דבריהם עפ"י חכמת האמת והיו יודעים מה שתקנו ואף גם אם הם באמצע ברכות יולר הי' אומרם לפי שהם היו תנאים והיו יודעים מה היו מתקנים וכל דבריהם היו מיוסדים עפ"י האמת ושמעתי בשם מוז"ל כי הקליר שסידר קרובין במחזור האשכנזים הוא ר"א ב"ר שמעון כנו' במדרש ע"פ מכל אבקת רובל זה ר"א ב"ר ש' דהוו קראי ותנאי וקרובין אבל אני לא שמעתי ממוז"ל (אעפ"י שכ' זה אבא מאר"י ז"ל ראיתיו שכשהי' ש"ן בקהל בימים נראים הי' אומר כל היודוים הנו' משום שמנהגם של ישראל מורה :

עא **ואמנם** בעיקרי המנהגים עלמם שיש הפרשים רבים ושטים רבים בענין נוסח התפלות בעלמם חוץ מענין הפזמונים והפיוטים הנוספים בתוך התפלות אלא בנוסח הברכות והתפלות עלמה

בני אבא

(עו) **ומנהג** מוז"ל כו'. כ' ב' אה"ל בתיקן התפלה סי' ע"ג שריך האדם למסור נפשו על קדושת הסם יחברך כשאומר בריך אלקינו שבראנו לכבודו כו' כן דעת המקובלים :

(עח) **פטום** הקטורת כו'. ע"ל סי' פ"א מה שהעתיקי ע"ו :

בני אבא

(עו) **ומנהג** מוז"ל כו'. כ' ב' אה"ל בתיקן התפלה סי' ע"ג שריך האדם למסור נפשו על קדושת הסם יחברך כשאומר בריך אלקינו שבראנו לכבודו כו' כן דעת המקובלים :

(עח) **פטום** הקטורת כו'. ע"ל סי' פ"א מה שהעתיקי ע"ו :

מנהגי האר"י ענין נוסח התפלה פתורא ראבא ב

חילוק ביניהם כלל בכל השבטים:
עב וזה נוסח התפלה כאשר קבלתי
 ממוז"ל וכדי שלא אחרוך אכתוב
 סידורו כפי דפוס הסידור של כל השנה
 ממנהג ספרד הנדפס בשנת רפ"ד ליורה
 הגה כל ברכות הנאמרות בשחר קודם
 התפלה לא קבלתי ולא שמעתי ממוז"ל
 אבל ברכות הגותן ליעף כח ה' הוא ז"ל
 נוהג לאומרה שלא כמ"ש בש"ע. גם ראיתי
 אותו עונה אמן באמנע ב' ברכות של
 אשר קדשנו על דברי תורה ובין ברכת
 והערב נא י"א כנראה שהם שתי ברכות
 וכמ"ש בעל הטורים כי והערב נא י"א
 היא ברכה שניה בפ"ע ואינה סיוס ברכה
 ראשונה. אלקינו ואלקי אבותינו זכרנו
 (ע) בזכרון טוב מלפניך ופקדונו בפקודת
 יצועה כו' הגה דלת של בפקודת תהי'
 דגושה. רבש"ע כמו שכבש א"א את רחמיו
 כו' במדת החסד ובמדת הרחמים ותכנס
 לנו למ"ה ובטובך הגדול ישוב חרון אפך
 כו' והביאך י"א כו' והטיבך והרבך
 מאבותיך ונאמר ע"י נביאך ד' חנו לך
 קיווי כו' בעת לרה ונאמר ועת לרה הוא
 ליעקב וממנה יושע ונאמר בכל לו לר כו'
 אלו דברים שאדם עושה אותם אוכל
 מפירותיהם בעוה"ז וז"ל מפירותיהם
 בתוספת

עלמם יש שניים רבים בין סידורי התפלות
 בין מנהג ספרד ובין מנהג קאטלוגיא ובין
 מנהג אשכנז וכיוצא בזה הגה בענין הזה
 א"ל מוז"ל שיש ברקיע י"ב חלוטת כנגד
 י"ב שבטים וכל שבט ושבט עולה תפלתו
 דרך שער א' מיוחד לו וה"ם י"ב שערים
 הגז' בסוף יחזקאל. והנה אין ספק כ"א
 תפלות כל השבטים היו שוות לא ה' ה'
 זורך ל"ב חלוטות ושערים וכל שער יש
 לו דרך בפני עצמו אלא ודאי מוכרח הוא
 שכיון שתפלותיהם משוות לכן לריכס
 שערים-- מיוחדים לכל שבט ושבט
 כי כפי שורש ומקור גשמת השבט
 ההוא כך לריך להיות סדר תפלתו
 ולכן ראוי לכל אחד וא' להתחזק במנהג
 סדר תפלתו כמנהג אבותיו לפי שאין אמתו
 יודע מי הוא משבט זה ומי הוא משבט
 זה וכיון שאבותיו החזיקו במנהג ההוא אולי
 הוא מן השבט ההוא הראוי לו אותו
 המנהג ועתה בא לבטלו ואין תפלתו עולה
 למעלה אם לא בדרך הסדר ההוא. אבל
 לריך שתדע שאין זה אלא בענין תיבות
 משונות באמנע התפלה וכיוצא בו כגון
 להקדים הודו קודם ברוך שאמר או אח"כ
 וכיוצא אבל מה שמיוחד עפ"י הדין מפורש
 בתלמוד זה הוא דבר השווה לכל נפש ואין

בני אבא

(ע) **זכרינו** בזכרון טוב. כ' בס' או"ל בתיקון התפלה סי' א' ס"ב ידוע כי אמירת פ'
 העקידה הוא לכבוש הדין וע"כ יכוין בשם אלקים שכל פ' זו שהוא גי' ש'
 במילואו כזה אל"ף למד ה' יוד למ' כמנין שם הוי' בא"ת ב"ש מלפ"ן גי' ש' וכוה ממתיק
 הדין שבשם אלקים בהיותו גי' מלפ"ן שהוא שם הוי' בא"ת ב"ש שהוא רחמים. ובהיות העטם
 של אמירת העקידה הוא כדי לכבוש הדין ע"כ כ' בס' היראה בהגות שלא לומר פ' העקידה
 כר"ח ושבת ויו"ט שאין בהם דין ואין לעורר הדינים עכ"ל. ובס' זהר"מ סו"פ וירא על דק"כ
 ע"ב וד' הספר דס"א ע"ד קריאת העקידה מועיל לבטל המגיפה ר"ל עכ"ל ומלאתי כן בסוף
 הת"ז תי' ב' דקל"ט ע"א וז"ל נפיק קלא ואמר משית יומי בראשית אתברי לעקידה דלחק
 בנין דלא אית קרסן דבטל מותגא בעקידה דלחק עכ"ל ועי' בזה"ק סו"פ וישלח בפסוק אתה
 סתר לי בישר והפך וכ' שם בס' זהר"מ וז"ל וג"כ הוא מסוגל שלא ישלש בו מגפה האומרו
 ב"פ ישר והפך :

ריחם נודף ומבושם כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לד' וכאן יאמר ג' פסוקים ד' לבאות עמנו כו' ד' לבאות אשרי כו' ד' הושיעה כו', ולא יאמר שום פסוק א' כלל ולא שום תפלה כמו שדפסם בסידורים אחר עלינו לשבח וזה נוסחתה רבש"ע גלוי וידוע לפניך שמדת הדין מתוחה ואפי' בזמן שיהי' המגפה ר"ל לא יאמר אותה תפלה ולא שום פסוק אחר מאותם שנהגו לומר אחר פטום הקטורת כגון ויאמר איהם ישראל אביהם כו' וכיוצא ולא הי' נוהג לומר ביום שבת פ' וביום השבת כו' כמנהג ספרדיים לפי שאו הם מעטין קרבן מוסף שבת ואין עתה זמנה עד אחר סיום תפלת שחרית. אביי הוה מסדר כו' בהגיעך א מלת והקטרת קודמת לאברים כו' אין להקפיד מכאן ואילך להזכיר מלת קודמת רק לקטורת לאברים ואברים למנחה כו' עד הבזיכין שהם באחרונה ואז ל"ל ובזיכין קודמין לתמיד של בין הערבים כו', עלי' השלם כל הקרבנות כלם ולא יאמר השלים:

עד **אנא** בכח גדולת ימיך כו' כל ב' תיבות ביחד אנא בכח ויפסוק גדולת ימיך ויפסוק תהיר לרורה ויפסוק וכלע"ד שהטעם הוא לכיין א מה שנתבאר אללינו כי כל שם מאו הו' שמות של מ"ב יש בו ששה אותיות ומתחלקים לג' בחי' בשמים יבשה פניו ובשמים יבשה רגליו ובשמים יעוסף ולכן לריך לחבר שני אותיו' ביחד. גם הי' אומר מו"ל שבת זה בנעימה ובניגון ואחר סיומו יאמר בשכמל"ו. רבון העולמים אתה לוינתו להקריב כו' שיהא שיש שפתותינו חסוב ומקובל ומרולה לפניך כו' גם כשהי' קורא איזה פ' או פסוק

מן

במוספת מס. לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר כנגלוי עם קף. קדש את שמך בטולמך ע"ע מקדשי שמך ובישועתך מלכינו תרום והגביה קרנינו ותושיענו בקרוב למען [דנ"א ע"א] שמך ברוך המקדש שמו ברבים. אבינו שבשמים חי וקיים עשה עמנו חסד כו' :

עג **אחר** פרשת התמיד קודם פ' וערבה לד' כו' יאמר פטום הקטורת כו' ואח"כ יאמר פ' וערבה וזה נוסח פטום הקטורת בין בסדר הקרבנות בין אח"כ בסוף התפלה ובין בפטום הקטורת דתפלת המנחה כולם שוים. וזה נוסחו אתה הוא י"א שהקטירו אבותינו לפניך כו', תנו רבנן פטום הקטורת כו'. ולא הי' מוסיף בה פסוק והקטורת אשר תעשה כמתכונתה כמנהג קלה בני אדם, וטעל מהם מלא חפניו כו' ושבלת גרד ביחד כי שניהם הם דבר אחד ולא שתי סמים קלופה (פ) שלשה יין קפריסין יוד ראשונה בלירי ולא בפתח לפי שהוא סמוך למלת קפריסין. מלח סדומות רובע ואל"ל רובע הקב כי סתם רובע האמור במשנה ובברייתא הוא רובע הקב מכפת הירדן כל שהיא בחיריק ולא כל שהוא. בורית כרשינה למה היא באה כדי לשפות בה את הלפורן כדי שתהא נאה יין קפריסין למה הוא בא כדי לשרות בו את הלפורן כדי שתהא עזה והלא מי רגלים יפין לה כו' תניא רבי נתן אומר כו' תני בר קפרא כו' מפני שהקול יפה לבשמים הבית של בשמים בשבא ולא בקמץ כמנהג קלה בני אדם כי הנה בפירוש ארז"ל בגמ' שהבל הקול היולא מפי האדם בשעה שכותש הבשמים במכתשת גורם שיהא

בני אבא

(פ) קלופה בס' אור זדיקים סי"ג ס"ג כ' קלופה בוי"ו :

מנהגי האר"י ענין נוסח התפלה פתורא דאבא כא

הליכות, וכן ברוך שאמר שניהם הם בעולם
הילירה ברוך שאמר יש בו פ"ז תיבות וי"ג
ברוך וזה נוסחו, ברוך שאמר והי' העולם
ברוך הוא [דג"א ע"ב] ברוך אומר ועושה
ברוך גזור ומקיים, ברוך עושה בראשית,
ברוך מרחם על הארץ, ברוך מרחם על
הבריות, ברוך משלם שכר טוב ליריאו,
ברוך חי לעד וקיים לנצח, ברוך פודה
ומליל, ב"ש, בא"י אמ"ה הא אב הרחמן
המהולל בפה עמו משוכח ומפואר בלשון
חסידיו ועבדיו ובשירי דוד עבדך נהללך
י"א בשבחתי ובזמירות ונגדלך
ונשבחך ונפאריך ונמליכך וזכיר שמך
מלכינו להיו יחיד חי העולמים מלך משוכח
ומפואר עדי עד שמו הגדול, בא"י מלך
מהולל בתשבות, ול"ל ברוך מרחם על
הבריות בשבא (פג) הבית והריש בחיריק
והיוד בחולם, וכן מזכר בס' היכלות, גם ל"ל
מהולל בפה עמו ולא יאמר בפי ביד, לפי
שמלת בפה בגי' פ"ז כמנין פ"ז תיבות שיש
בב"ש, גם בתשבות התיו בחיריק ולא
בשורוק כמ"ש המדקדקים כו'.

עו מזמור לתודה כו', יהי כבוד כו',
והוא רחום כו', ויאמר פ'

מן התורה או מן הנביאים או מן הכתובים
הי' אומרו כפי יגון טעמו ממש כו' לא הי'
נוהג לומר קודם איזה מקומן פהוק עורי
לפון ובואי תימן כו' באחי לגני כו' כמנהג
קלח בני אדם, רבי ישמעאל אומר בי"ג
מדות התורה נדרשת כו' וכן שני כתובים
המכתישים זא"ו לא הי' אומר וכן אלא
הקף בפתח, ואומר קדיש דעל ישראל כו':
עה הודו לה' קראו בשמו כו' מופתיו
ומשפטיו פיהו ולא פיו, ה'
מלך ה' מלך ה' ימלוך כו' יאמר ב"פ (פא)
מעומד, ואח"כ פ' והי' ד' למלך על כל הארץ
כו' ג"כ מעומד, ואח"כ ישב ויאמר הושיענו
עד הללויה, ואח"כ אס הוא בחול יאמר
למנצח בנגינות מוזמר שיר כו', ואס הוא
שבת יאמר מוזמר השמים מספרים כבוד
כו', ואח"כ יאמר סדר המזמורים שהם
רננו לדיקים עד סיום הלל הגדול כמודע,
ברוך שאמר לריך לקום מעומד ויאמר
אוחו עד סיום הברכה מלך מהולל
בתשבות, ואח"כ ישב (פג) ויאמר מוזמר
לתודה מיושב, ובהגיעו לברוך שאמר
ימשמש בב' הליכות אשר לפניו ויאחסם
בידו עד גמר הברכה וזה לרמוז כי [שני]

בני אבא

(פא) **יאמר** ב"פ. עי' לעיל בפנים בשער הכוונת דו"ו כו"ב דהניקודות של תיבת מלך
הב' בשני פתחין כזה פ"ד. ובסידור הרמ"ק וכן בס' של"ה הניקוד בקמץ פתח
כזה פ"ד. וכן בס' אור ישראל על תיקון נ"ו כתב ג"כ כן דהניקוד בקמץ פתח עיי"ש דכתן טעם
דמן הראוי לומר בהיפוך בניקוד הסגול באמצע אבל הענין הוא כי יהיה שייך לקדם הבריאה
שאל הי' הוה בעלמותו וברצונו הי' יכול להוות כל היות בכל עת שירצה ולא יזויר מאז עבר
ועתיד וגם הכל הי' במחשבתו וזה א"א לעמוד עליו. ולזה אומרים תחלה מלך כסגול לשון הוה
שמורה על קדם הבריאה ואח"כ בפתח לשון עבר כי עתה בבריאת העולם נתגלה זאת גם לעינינו
שד' פ"ד קודם הנריאה וימלוך גם לעתיד כו' עיי"ש:

(פג) **ישב** ויאמר מוזמר לתודה מיושב. מל' זה משמע שדוקא מיושב יאמר מוזמר לתודה וכס'
או"ש בתיקן התפלה סכ"א כתב מוזמר לתודה ראוי לומר בעמידה כו' עיי"ש:

(פג) **בשבת** הנית כו', ולא על הבריות. כ"כ בס' או"ש בעמוד התפלה כי ע"ו ס"ה
וגם מסיים: ול"ל בתשבות בשורק:

זה אפי' בשבת, ויברך דוד כו' יאמר (פד) אותו מעומד עד שיאמר ד' תיבות אלו אהה הוא ד' האקים שר"ת שלהם אה" כו', וישב אח"כ במלת אשר בחרת, אז ישיר כו', ד' ימלוך לעולם ועד, יאמר פסוק זה ב"פ בלשון הקודש ובפ"ג בלשון תרגום ד' מלכותי קאים כו', כי בא סוס פרעה כו', ובנ"י הלכו כו', כי לד' המלוכה כו', ועלו מושיעים כו', והי' ד' למלך כו', ישתבח שמך ולא יאמר פסוק שמע ישראל קודם ישתבח כאשר נמלא בקלנת סידורים הנדפסים, גם אל' ובכן ישתבח שמך כו' אח"כ הוא בשבת שאומרים נשמת כל חי ואח"כ אומר ובכן ישתבך שמך כו' גדולה גבורה תהלה ותפארת, ויקדים גדולה לגבורה כי כן הסדר ב"ס וכן מזכר בזוהר פ' תרומה דק"ל ע"א, בא"י מלך גדול ומהולל בתשבותות התיו בחזיקו כו' הבוחר בשיירי זמרה מלך א' חי העולמים אמן. ושמעתי מפי חכם א' כי בשבט זה תקנו א"א ע"ה ונרמזו בכ"ת שאחר סיוס הברכה אל' ההודאות צ"ורא כל הנשמות ר'בון כל המעשים הבוחר בשיירי זמרה מ'לך א' חי העולמים. אמנם אני לא קבלתי דבר זה ממוז"ל [א"ש] אני כמעתי שתחילת ברכת ישתבח תיקן אותה שלמה הע"ה ונרמזו בו ד' אותיותיו בר"ת ש'מך ל'עד מ'לכנו ה'א, אל' שתחילת הברכה תיקן אותה שלמה

הע"ה והברכה עלמה של ברוך כו' תיקן אותה אה"ע"ה], ואומר קדיש עד דאמירן בעלמא וזה נוסחו, יתגדל ויתקדש כו' ככתוב בסידור ויאמר די ברא בב' תיבות מחולקין ולא בתיבה א' דברא, גם מן וישתבח עד ויתהלל כל תיבה מאז השבעה מתחיל בלות וא"ו והס' ו' ויין תשבתתא התיו ראשונה בחזיקו כנ"ל במלת תשבות, ונוסח קדיש זה. נוהג בכל הקדישים אף בקדיש היהומים שאומרים אותו על מיתת אביהם, ברכו את ד' המבורך ועוין הקהל ברוך ה' המבורך לעולם ועד, ובעוד שהש"ן אומר ברכו יאמרו הקהל בלתי יתברך וישתבח ויתפאר שמו שממ"ה כו' ככתוב בסידור :

עז ברוך

אתה יאמ"ה יולד אור כו'. הנה כשיתחיל ברכה זו לריך למשמש בתפלה של יד, כי היא ותפלה של יולד אור הם בעולם הבריאה כמבואר לעיל [ע"ל סי' מ"ט ומש"ש] ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית ולא יאמר וטובו אלא ובטובו, ופי' הוא כי הש"י מחדש בכל יום את מעשה בראשית ע"י טובו שהוא אור הגנוז ללדיקים כנו' בזוהר (פה) פ' תרומה, בקול דברי אקים חיים ולא יאמר קול בדברי כו'. ובנעימה קדושה לריך להפסיק בין מילת ובנעימה למלת קדושה וגם ל"ל קדושה בשורוק, והענין הוא

בני אבא

(פד) **יאמר** אותו מעומד כו'. לעיל סי' מ"ח העתקתי שאז לריך ליתן זקנה ויתן ג"כ מעומד וכ' בס' או"ז בחיקן התפלה סי' כו' שגם הלדקה הנותן קודם קריאת התורה יהי' ג"כ מעומד ומסיים גם גם בלה"ה לריך לעמוד מפני הגבאים המחזירים עם הכיס של זקנה כי שלוחי מזה הם וצריכים לעמוד מפניהם כדאיתא פ"ק דקדושין כו' עכ"ל. והוא גם דל"ג ול"ע גם דהא הש"ס דחי זה דשם הטעם דמכשילן לע"ל ואף קודם דהייא איתא גם הטעם שהציבה מזה בשעתה ועי' בפ"י הרמב"ם פ"ג מ"ג דבכורים טעם אחר דהוי כמו ליבור והרע"ב סי' הטעם דש"ס קידושין ול"ע ולומר דדעתו כיון דמנהג ליקח הלדקה קודם קה"ת הוי כמו מזה בשעתה הוא דומק. וכ' בס' זהרה"ס פ' תרומה על שאיתא שם בזוה' דקל"א ב' ונמרי עמרון כהדא כ' שם בס' הג"ל ד"ק ע"ב ומעתה לא ולמד כמה אזהרה לריך כשאומרים הזמירות שיהי' ביחד בשפה ברורה אחר שהם חברים עמנו בזמירותינו עכ"ל :

(פה) **בזוהר** פ' תרומה. כוונתו על מ"ש בזוהר שם דקס"ח ע"ב ובטובו. ולא מטובו, ובטובו דלא ימינא עלאה כו' ועי"ש דקמ"ט ריש ע"א ואיהו מחדש כרי"י עובדא דבראשית :

מנהגי האר"י ענין נוסח התפלה פתורא דאבא כב

הוא כאלו אומר כן בשפה ברורה ובנעימה כולם כאחד עונים קדושה ב'אומה, ואומרים ביראה קק"ק ד' לבאות וכ"כ אבודרהם וגם רש"י ז"ל, והאופנים וחיות הקודש ברעש גדול מהנשאים לעומת השרפים לעומתם משבחים ואומרים כו' וכן הוא נוסח האשכנזים, לא ברוך נעימות ל"ל הלמ"ד בקמ"ן ר"ל לא הידוע שהוא ברוך יתנו לו נעימות ואם תהי' נקודה בשבא אז יהי' פירוש לא של ברוך ואין לו הכנה כי הא עלמו הוא הברוך. וכן למלך א חי וקיים לריך לנקוד אות הלמד ראשונה בקמץ כלומר למלך הידוע שהוא א חי וקיים זמירות יאמרו ותשבחות ישמיעו המיו נקוד בחיריק כנ"ל בברוך שאמר במלת בתשבחות, המחדש בטובו [דנ"א ע"ג] בכל יום תמיד כו' ולא המחדש טובו כמ"ל גבי ובטובו בכל יום תמיד, גם אין לומר כמנהג האשכנזים והתקין מאורות קודם חתימת הברכה אלא כמנהג הספרדים :

עח אהבת (פו) עולם כו' והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במלותיך כל"ל כי התורה נאמר בה ותורה אור והיא המאירה עינינו להבין בנה הפלפ"ל ידיעת

התורה, ודבק לבנו במלותיך שיאהב לקיים המלות הפך מן הנוהגים לומר והאר עינינו במלותיך ודבק לבנו בתורתך, ובאמריך מהר והבא עלינו כו' יש"ס ב' לדדי הטלית ע"ג ב' כתיביו ואח"כ יקבץ ד' לילות ביד שמאו ויניחם על לבו ביד שמאו כל עיד שהוא קורא ק"ש עד ודבריו חיים וקיימים כמו שנת"ל, מהר והבא עלינו ברכה ושלוש מהרה מארבע כנפות כו' כל"ל. שמע ישראל כו' יסגור עיניו ביד ימינו עד שישלים בשכמל"ו, כשיגיע א וקשרתם לאות על ידיך ימשמש בתש"י והיו לעוטפות בין עיניך בנש"ר, וכן כשיגיע אל וקשרתם אותם כו' וכשיגיע א ויאמר כו' שהוא פ' לילות תיקח ראשי חיי"י הד' לילות ביד ימין ושרשם הנאחזות בכנפי הטלית יהי' ביד שמא ותניחה כך נחוכה על הלב בלד שמאל, וכל עוד שאתה אומר פ' לילות תהיה מביט ומסתכל בלילות ההם, וכשתגיע אל וראיתם אותו תעבירם (פז) ע"ג עיניך ותנשקם וכמ"ש בתש"ו הגאונים וכן עמודי גולה הנק' סת"ק שזו היא א' מרמ"ח מ"ע שיסתכל בלילות, [וגם בהגייך אל פ' ואחרי עיניכם תנשק הלילות בפוך ותשימם ע"ג עיניך

בני אבא

(פו) **אהבת** עולם כו'. ע"ל סי' כ' מ"ט ונל"ע בהוספה בסוף הזוהר דף ש"ז ע"א השייך לפ' ואהתקן דרם"ה הנוסח שם אהבה רבה ובע"כ שם הנוסח אהבת עולם. דבר חידוש מצאתי בס' הקנה ד"א ע"א בכיונת ק"ש וז"ל בא"י יעמדו (ד"ו בק"ש) אבל בני כבל ישבו כו' א"י לא דמי לבני הו"ל כשאתה מקלם ומייחד למך בתוך ביתו לריך אתה לעמוד שכן המלך עומד ומשפיע ומברך את ביתו אבל כשאתה מייחדו חוץ מביתו לריך אתה לישב שכן אין המלך עומד בביתו עכ"ל. כ' בזה"מ פ' משפטים על דקט"ו ודה"ס דפ"ה סי' ע"א שהכנינה מלמדת לאדם שאע"פ שיא קושלת בשבועה ונזורת איזה גזירה רעה על בן אדם עכ"ו היא נותנת לו זמן קצוב עד הנוקר שאם הוא יכוין בק"ש של שחר בל' דאחד שימסור עלמו על ד' מיתות ב"ד כו' שאם מתבטל הגזירה אל השבועה כו' ע"ל סי' כ"ה בכ"א :

(פו) **תעבירם** ע"ג עיניך. וכ' בס' מלת שמורים בשוד הסכלות הלילות בשם הקדמונים שכל המעביר לילותיו על עיניו כשהוא קורא פ' לילות יהא מוכנה שלא יבא לידי סימיו עינים וכתיב בס' קול יעקב מר"ק ז"ל בסוף כוונת תפלת יו"כ וז"ל עיקר ק"ש צריך לקרות בציבור :

מנהגי האר"י ענין נוסח התפלה **פתורא דאבא**

ועל פליטת בית סופריהם כו' כל"ל, שמע קולינו (ג) ד' לקינו אב הרחמן רחם עלינו כו' כל"ל, וכשיגיע אל תיבת מלפניך מלכנו ריקס א תשיבנו כו' יאמר וידוי על חטאיו בדרך קלרה, רבש"ע חטאתי עייתי פשעתי לפניך יר"מ שתמחול ותסלח ותכפר לי על כל מה שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך מיום שנבראתי עד היום הזה ואם ירצה יתודה בפרטות, ואח"כ יאמר ומלפניך מלכנו כו' גם לריך לשאל על מזוונתיו דרך קלרה במקום הזה קודם שיאמר ומלפניך מלכנו כו' :

פ בחזרה יאמר נקדישך ונערייך כמנהג בני ספרד ולא כמנהג בני אשכנז שאומרים נקדש את שמך כו', וכן במוסף לא יאמר נערייך ונקדי' כמנהג בני אשכנז כ"א כהר יחנו לך כו' כמנהג בני ספרד, וכשיגיע הש"ן אל נקדישך כו' יכול האדם אז לחזור למקום שעמד שם בתפלה וישאר שם עד אחר העמידה שלא כמנהג קלח יחידים שאחר הקדושה פוסעים ג' פשיעות לאחוריהם, ונותנים שלום לימים ושמש, וכ"ו מנהג בטעות, בברכת כהנים כשמגיעים אל וישם לך שלום יאמר החולם אני שלך כו' ככתוב בסידור ויש לו להשלים תפלה

עיניך כמו' לעיל (כ"י) [וכשתגיע אל דבריו (פח) חיים וקיימים וגאמיים ונחמדים לעד, הנה במלת לעד במלת לעד תנשקם ותעבירם ע"ג עיניך ותסירם מידך שישתלשלו למטה כדרכן, גואלינו גואל אבותינו יולרנו לור ישועתינו ככ"ל ולא זורינו, למלך א חי וקיים בקמ"ן הלמ"ד לא בשבא ע"ד מה שנחב"ל גבי לא ברוך כו' רס וכשא גדול ומרא, כל"ל תהלות לא עליון גואל כל' רבים ולא כל' יחיד ככתוב בס' תהלה לא עליון, ובאמרו תהלות לא עליון יקום מעומד עד סוף תפלת י"ח : **עמ העמידה.** בקין יאמר ברבינו ובחורף יאמר בך

עלינו שלא כאותם שנהגו לומר בין בקין בין בחורף ב"ע, תשכון בתוך ירושל' עיניך כו' וכסא דוד עבדך כו', כל"ל שלא כאותם שמדלגים וכסא דוד עבדך ואומרים שחינה מעין ברכה זו לא מעין ברכת את למח דוד עבדך כו', ופעם נסתכל מורז"ל במלה אדם א' וא"ל שכל יומך לא התפללת תפלת י"ח שלימה והי' זה בשביל שהי' מדלג וכסא דוד עבדך, והודה לו האיש ההוא שגך הי' נוהג, על הדריקים (פ"ט) ועל החסידים ועל שארית עמך בית ישראל

בני אבא

(פח) **אל** דבריו חיים וקיימים כו'. וכ' בוו"ח פ' תרומה דמ"א וו"ל כיון דאמר אמת אמאי וי"ב דאיהו תרגום אלא כו' אמת דא יעקב וי"ב דא יוסף כו', אי הכי אמאי תרגום אלא בנין דאמת אמת לא אמרינן בנין פנימו וע"ד איהו תרגום וליח פנימו בתרווייהו עכ"ל : (פ"ט) **על** הדריקים ועל החסידים, עי"ל סי' ס' לשימ"ש בפירוש וסיס חלקינו עמהם נראה לשי"ז דהג"י ולעולם לא ניבז לא כהני' וסיס חלקינו עמהם לעולם ודוק : (ג) **שמע** קולנו כו'. וכשער הגלגלים הקדמה ל"ע קרוב לסופו דע"א ע"א ד"ה, עוד כזונת כו' בברכת א"ב הרחמן שמע קולנו בארתי שם כו'. מזה הלשון משמע שתחילת ברכה זו תיבת א"ב הרחמן דלא כמ"ש כאן וז"ע גם לעיל ב"ש בצונת צבונת הצמידה דרוש י' דל"ו ע"כ שירה ל"ד כ' בברכה אחרונה של הי"ב ברכות אנצעות שהוא א"ב הרחמן גם לעיל ב"ש הכוננת דל"ו ע"א ד"ה אב הרחמן בת"ת מכל הג"ל דתחילת ברכה זו בתיבת א"ב כו' גם בס' אור"ל ממה"ר מ"פ בס' י"ח ס"ח כ' וו"ל כל"ל אב הרחמן שמע קולנו כו' ומפע"ה אין הכרע כי פעם משמע כך ופעם כך גם בס' שרף פרי גירסו ג"כ אב הרחמן בתחילת הברכה :

מנהגי האר"י ענין נוסח התפלה פתורא דאבא כג

א תעז כו', ואח"כ כל ס' והוא רחום כו', ואח"כ יושבים ואומר הש"ך קדיש עד דאמירן בעלמא ואמר מורו"ל אעפ"י שעתה אומרים שנים ג"פ ויעברו אין בזה חשש כי ה"ס זיווג לאה וישראל כו', גם מורו"ל ה"י טוהג בזה הקדיש או בקדיש שאחר העמידה או אחר חזרת ס"ת למוקומה שאז כל הקהל עומדים שה"י נשאר עומד עד שיענה אמון יש"ר כו', עד דאמירן בעלמא ואז ה"י יושב משא"כ בשאר הקדישים שלא ה"י עומד לענות איש"ר אח"כ אמר אשרי י"ב ויערך ד' וזא לניון גוש כו', ואומר קדיש מתקבל ואח"כ תפלה לדוד כו' וקדיש יהא שלמא כו' קוה א ד' כו', ופסוס הקטורת (ג) וטסחו כמ"ס לעיל בס' הקרבנות ועיי"ש תנא דבי אי' כו', אר"א כו', וקדיש על ישראל וא"ל מ"ס בסידור רבש"ע גלוי וידוע כו', ואפי' בזמן המגפה ת"ו ולא שאר פסוקים כנהגו לומר בכאן בזמן המגפה. עלינו לשבח כו', וע"כ נקוה לך כו', ואח"כ יסיר תש"ר משומד ויניחנה בכיס ואח"כ יסב ויסיר תש"י מיושב כמו שהוא בעת הגתה ויניחנה בכיס ואח"כ יסיר העליה ולפעמים בימי החוס אחר שה"י מו"ל מוסיר תש"ר מעל ראש ה"י מעביר העליה מעל ראשו ומורידו על כתפיו ואח"כ מסיר תש"י ואח"כ מסיר העליה לגמרי:

אבל

זו עם גמר ברכת כהנים כדי שיענו הקהל אמון אחר תפלתו ג"כ ואז תקיים תפלה זו של רבש"ע, בין חזרת העמידה לגפ"א אין לו להפסיק כלל ועיקר זולתי באמירת הוידוי, או"א תבא לפניך כו' ואח"כ ויעבור וי"ג מידות פ"א ותיכף יעשה נפ"א ואותם ע"כ פסוקים הכתובים בס' בני ספרד אין לאומרים כלל ועיקר לא או ולא אח"כ ולא ירבה לומר פעמים רבות ויעבור, גם לא ירבה בוידויים פעמים הרבה, כי אדרבה הסופל וידויו הוא ככלב שב אל קיאו ע"ד משרו"ל עבירות שהתוודה עליהם ביוה"כ זה כו' :

פא [רנ"א ע"ד] א מלך יושב על כסא דחמים ומתנהג בחסידות כל"ל ולא יאמר מתנהג בלא וי"ו לפי שר"ת מלות או הוא אמני" ע"ל כרו"כ בסידור וירכב על כרוכ [אש"ו כן מלאהו בחיקונים ומתנהג בו"ן], נפ"א (ג) יסיס ראשו בין ברכיו ופניו טוחות בקרקע וכמ"ס הרמב"ם ז"ל וכשישלים זוקק ראשו ואומר אבינו מלכינו מיושב עד עזרינו לקי ישעינו כו', ואש הוא ביום ב' או ביום ה' או יקום ויאמר ס' והוא רחום הגדפז בס"י של בני ספרד אבל לא יאמר הס' ההוא בין חזרת התפלה ובין נפ"א לא אחר פסוקי עזרינו לקי ישעינו כו' יאמר א מלך יושב כו', ויעברו ואנשי אמנה כו', ויעברו כו', תמהנו כו', ויעברו כו', או"א

בני אבא

(א) **נפ"א** יסיס ראשו כו'. כתי' ע' דק"ו בדפוס לבוב כ' מתנהג בלא ו' אבל בדפוס ירושלים כ' ומתנהג בוא"ו וכן ברע"מ פ' פינחס דרכ"ח ע"א איתא ומתנהג בוא"ו ובת"ו דכ"ו ע"א כ' מתנהג :

(ג) **ופסוס** הקטורת, ע"י בהקדמת ת"ו ד"ח ע"כ וזכא איבו מאן דשחית לי' כו' כ' ע"ו ככ"מ וז"ל וזכא איבו מאן דשחית לי' בתפלתו בהשכמה שהוא תפלה בזמנה ובש"כ אס יאמר פסוס הקטורת בזמנה אחר תהלה לדוד שאז מתיז כח ס"מ ומסיר כל היותו ואפי' נמסר גו"ד בידו להמתו או לאחד מבני ביתו מתבטל הגו"ד בכה פסוס הקטורת כמ"ס הרשב"י כו' מאן דיימי פסוס הקטורת בחר תהלה לדוד פעל מותנא מביחא :

פב אב"ל בתפלת המנחה א"ס ה' אומרה סמוך לשקיעת החמה וי' רואה שכבר שקעה החמה ה' תיכף מסיר מעל ראשו תפ"ר ואח"כ ה' מוריד העליה בין כתיבין משום דלילה לאו זמן עליה הוא, וכשהוא בין כתיבין אין חשש א"ס הוא לילה כמו שנת' בס' המנהגים של מורז"ל, גם לקמן ית' בס' שכיבת הלילה כי עליה קטן נכון שיה' על האדם תמיד ביום ובלילה ולשון עמו ושם יתבאר, תפלת ערבית בצרכה אשר בדברו מעריב ערבים בתחמה, פותח שערים בתבונה ויאמר מעריב (ג) ערבים בתבונה ויפסיק ואח"כ יאמר פותח שערים בתבונה ויפסיק ואח"כ יאמר משנה עתים כו', בשבת א' ארון על כל המעשים כו' דעז ותבונה סובבים הודו ולא יאמר סובבים אותי, שרפים וחיות ואופני הקודש כל"ל ככתוב בתי' תי' ע' כי כן סדרן, ולא יאמר שרפים (גד) ואופנים וחיות הקודש, כי שרפים הם בצריחה וחיות בלי' ואופנים בעשי', אחר תפלה מוסף בשבתות וי"ט יאמר אין קדוש כד' כו' וכו' פעום הקמורת כמו בחול ולא כאותם שנהגו שלא לאומרו בשבתות וי"ט, ענין האפ"א ביתא ושיר המעלות שנהגים לאומרם במו"ש מוז"ל לא ה' טהג לאומרם כלל ועיקר ע"כ :

פג [דנ"ב ע"א] ענין הידוי של אחר תפלת המנחה גם הוא

ע"ד מה שבארנו ביודוי דשחרית שחכה באגרוף על החזה בכל תיבה ותיבה מן תיבת היודוי כו', שאר מנהגים שיש בתפלת המנחה הנה בענין הלדקה עיקר נתינתה הוא בשחרית גבי ויברך דוד כנ"ל, אבל עתה בזמן המנחה הוא זמן הימים ואינו כ"כ מוכרח נתינת הלדקה עתה כמו בשחרית אבל עכ"ו ה' מוז"ל נוהג לתת לדקה גם במנחה קודם שיחמיל להתפלל וה' ניתן שלש פרוטות ע"ד בשחרית, גם נוהג מאוד לאומרה בעליה ותפילין, וכבר כתבתי בתפלת שחרית כי בראשונה היה נוהג להניח במנחה תפילין כסדרת ר' ת' ואח"כ עשה זוג תפילין ע"ד שמי"א רבא וה' מניחם בתפלת המנחה וה' נוהג מאוד שלא להניח מעוטף בעליה ותפילין אחר [דנ"ב ע"ב] שקיעת החמה ותיכף ה' מסירה מעל ראשו וה' מושש בדבר זה מאוד כו', גם ה' נוהג מאוד בתכלית שלא לאומרה בלא (גה) חזרה א"ל בתחילה בלחש ואח"כ בקו"ר כמו בתפילת שחרית וב"ש בתפלת שחרית ומוסף ואף א"ס ה' סמוך לשקיעת החמה מעט, ולא עוד א"ל אפי' א"ס ה' בע"ש קודם לשקיעת החמה ה' אומר בלחש ואח"כ בקו"ר, גם ה' נוהג מאוד שלא לאומרה א"ל סמוך לשקיעת החמה כנו' בנמרה על פסוק יראוך עם שמש כו'. גם לריך ליהדר שבעת העמידה של תפלת

בני אבא

(ג) מעריב ערבים בתבונה ויפסיק. עי' ש"ע א"ח סי' רל"ו בש"ת שכ"כ בש"ס ש"ל שכ"כ בש"ס הארז"ל ותמה שם בש"ת שאדרכה בפע"ח איהא בתבונה פותח שערים ובתבונה משנה עתים עיי"ש כפ"ת והאמת א"תו שש"כ פע"ח איתא כמו שמביא אבל אנו זכינו לשער הכוונות איתא כמו שכ' הש"ל כמ"ש הש"ת דהרואה יראה כי המחבר ש"ל ה' לו כתבי האר"י מדויקים :

(גד) ולא יאמר שרפים ואופנים, א"ס כי כו' תרומה קל"כ. א' איתא בן כ' שם וזה"מ כבר גילוי בתי' שרפים וחיות וכן גי' הקליר ולא נתיב הכא למידק סידרי' :

(גה) בלא חזרה. ז"ל ס' הקנה סוף די"ע הש"ן צריך להתפלל ב' תפלות א' בלחש לתפלה הרוחניות הנשלמת אשר כל התפילות בלחש שם וזה בקול רם לתפלה הנגלות מעלה לתפלה למעלה ווי' להו לאוהו אטור דלא מתפלל ש"ן דדכו ב' תפלות כו' :

מנהגי האר"י ענין מנחה וערבית פתורא דאבא כד

עם ברכותיה אשר ה"ם היכלי עולם
 הבריאה כדודע. אבל איננה דומה
 לתפלת שחרית כי אז שהי' בוקר והי'
 החסד מתעורר בו הי' צנו כח ויכולת
 להעלות ד' עולמות מן העשי' עד האלי'
 ולכן נסדרו אותם הארבע סדרים של
 הקרבנות והזמירות והיוצר והעמידה כו'
 אבל עתה בערבית כיון שהוא דין אין
 בו כח רק להעלות היכלי הבריאה בלבד
 שהוא עולם העליון מכולם ואין בו קלי'
 ואו הי' דינא קשיא לא היינו עולים אפי'
 היכלי הבריאה אבל כיון שהוא דינא
 רפיא אנו יכולים להעלותם כו' :

פה **[דנ"ב ע"ג]** ועתה נבאר ברכת
 השכיבנו כי הנה זווג זה
 ושכיבנו זו היא אין זה זווג ללורך המלאכים
 ולכן נקרא **(יז)** אבינו כי הוא ללורך
 נשמותינו התחתונים ולפי שהזווג הזה
 נעשה ע"י היסוד בלבד כו', לכן אמר
 לשלום שהוא היסוד וכנגד מה שהוא
 אחר חלות אמר והעמידנו מלכינו לחיים
 טובים ולשלום. כי הת"ת עלמו הוא
 המתגלה ומזדווג עם הנקבה ומביא עמו
 המשך חיי הבינה הנקרא חיים טובים
 וכנגד היסוד אמר ולשלום כמלא כי
 לחיים טובים ולשלום הם ת"ת והיסוד
 ולפי שהזווג הזה הוא ללורך בריאת נשמות
 מלאכים לכן אמר מלכינו כי אין מלך
 בלתי

תפלת המנחה בלבד שתאכור ותחבק
 בידך זו ע"ג זו יד ימנית על השמאית, גם
 לריך שתעלם עיניך ותהגרם בעת עמידת
 תפלת המנחה **(יז)** בלבד כו' :

פר הזמורים שנהגו לומר קודם
 תפלת ערבית לא
 הי' ערב מוז"ל לומר שום מזמור כלל
 זולתי ג' פ' או ד' לבאות עמנו כו' ד'
 לבאות אשרי כו' ד' הושיעה כו', ואח"כ
 אומר קדיש וברכו ותפלת ערבית [א"ש
 טעם הפסוקים הג' כדי שלא יהי' קדיש
 ראשון על דבר ריקס] וכן בליל מו"ש לא
 היה נוהג לומר אפא ביתא ואתם המזמורים
 כלל, ובענין הדקה אין לורך לתת קודם
 תפלת ערבית כמו בשחרית יען כי עתה
 הוא זמן דינים קשים. גם ענין הג"ל בתפלת
 המנחה, והוא לזכור לאכור ולחבק ב' ידיו
 זעג"ז, וכן לסגור ולעלוס עינים בעת
 התפלה כ"ז לריך לעשוהו גם בתפלת
 ערבית, אבל כאן יש יתרון אחר, והוא
 כי עתה בת"ע לריך לעשות ב' דברים
 או משעה שמתחיל אשר בדברו מעריב
 ערבים כו' עד תשלום כל העמידה כולה
 כו'. תפלת ערבית איננה כתפלת המנחה,
 כי תפלת המנחה הוא דינא קשיא כו'
 ולכן עיקרה הוא העמידה אשר היא
 בעולם האלי', אבל ת"ע הוא דינא
 רפיא, ולכן אנו אומרים בה יחוד הק"ש

בני אבא

(יז) שר תפלת המנחה בלבד כו' המנחה בלבד. ר"ל כי בתפלת ערבית לריך חיבוק ידים
 זו ע"ג זו והגירת עינים מתחילת תפלת ערבית היינו מברכה ראבויה דק דס ק"ש
 עד סוף העמידה ובמנחה א"ש רק בעמידה ולא בקרבנות ואשרי דקודם העמידה וזה מפורש
 היטיב לקמן דנ"ע ע"ב בסופו כמו שהעתיקו דבריו לקמן סי' פ"ד וסו' ק' :

(יז) נקרא אבינו, מזה נראה דאין הנוסח כמו שהוא נוסחאות השכיבנו מלכינו לשלום.
 רק השכיבנו אבינו וכן הנוסח בתיקונים מוז"ח די"ב ריש ע"ג הנדפס מחדש
 עם פי' הגר"א וסיוס נוסח הברכה איתא בזה"ק פ' תרומה ק"ל ע"א. שומר את עמו ישראל לעד
 אמן. וכן נוסח בסי' הרמ"ק וידוע דבכל מקום דלא הגיה האר"י בנוסח ספרד כן הי' נסחתו :

מנהגי האר"י

ענין דרושי הלילה

פתורא ראבא

מן הליכות קטן לא (נח) דוקא במרחק :
פז גמ דע כי בחלות לילה הראשונה
אין ראוי לומר כלל שום סליחות

ולא להזכיר י"ג מדות דויעבור זולתי
בליל יום הכפורים, וענין הסליחות שאומרי'
בלילי חודש אול ית' במקומו גבי תפלת
ר"ה, גם אין ראוי לומר שום קינה ולא
לעורר שום בכי' על חרבן הבית רק אחר
חלות כנו' בזהר פעמים רבות פ' ויקהל
כי בחלות הלילה אז מתעוררת הבכי'
למעלה על חרבן ביהמ"ק ואז זמנה
האמיתיות, גם לריך לזהר מאד האדם
שלא להזכיר בפיו שם סמא וז"ס ושם
לקים אחרים לא תזכירו, ובפרט בלילה
שאינו זמן שליטתו וממשלתו, ולא עוד לא
שגם הוא אסור להזכיר מעין דברים או כגון
אלו בני אדם הרגילים לומר בל' אין דיא"ב
וכיוצא בדברי' או אין להזכירם כלל לפי שגם
השדים הם בחלקו ומתגבר כח כשמזכירין
אותם, ופעם אחד הייתי עם בני אדם
בלילה ובתוך הדברים שהייתי מדבר עמהם
הזכרתי שם סמא ואח"כ בבוקר הלכתי
לבית מו"ל ונסתכל בי וא"ל הרי בלילה
שעברה עברת על לאו ושם אהים אחרים
לא תזכירו וזהו כל יומך שלא תזכירנו
לא שמו ממש ולא כיוצא בו ובפרט בלילה
שאינו זמן לו כח להתגבר עליך ועל אחרים
בסיבתך אם תזכיר שמו כו' :

פח [דנ"ג] ע"ג הגה זמן השינה הוא
בלילה ואז השינה טוב מאוד כו'
האמנם ענין השינה ביום רעה הוא ללדיקים
וטובה לרשעים זולת ביום שבת כו', ואמנם
השינה של הלילה נבאר אותה בבוד ברכת
המפיל כו' דע כי טוב הוא לזהר שלא
יישן האדם תיכף אחר תפלת ערבית,
אמנם ישהא עד שיעברו ג' שעות מן
הלילה

בלתי חיילות שהם המלאכים ויען שאחר
חלות הוא זמן הקימה מהמטה אחר
והעמידנו :

פו [דנ"ב] ע"ד מנהגים בענין שכיבת
הלילה הגה מתחלת הלילה
ישכב על ג' שמשא כנו' בהרמב"ם ז"ל
ואחר חלות לילה אם ירצה לישן יתהפך
על ג' ימינו ומוטיל מאד לבטל כוחות
החינו'. עוד דע כי לילה לאו זמן לינות
הוא כנו' בגמ', אמנם אין זה לא בטלית
גדול שמתעטפין בו בשעת התפלה, והטעם
הוא במה שנת' חללינו בדרושי הליכות
כי הטלית והליכות הוא בחי' אה"מ הנמשך
מאד אי' עילאה א ז"א הנקרא מדת יום
אבל טוק' דז"א הנקרא מדת לילה כי
אז זמן שליטתה אין לה בחי' או"מ משה
אבל הט"ק כבר נת' כי בחינתו הוא
מבחינת זמן הקטנות שאז הז"א הוא
בבחי' הציבור דג' כלילן בג' ולכן נוהג
אפי' בלילה לפי שבליילה הז"א ישן בסוד
הציבור כו', ובחי' זו אינה מתבטל אפי'
בלילה כי דוקא טלית דבחי' הגדלות
הוא שנפסק ומבטל בלילה, אבל לינות
דזמן ג' כלילן בג' אינו מתבטל כלל לעולם
אפי' בלילה, ולכן לריך לזהר שלא להסיר
מעליו לינות קטן לא ביום ולא בלילה
וישכב עמו בלילה ויטיל מאד לבטל
כוחות החינו' ואין זמן שלריך להסיר
אותו מעליו לא בכניסתו לבית המרחץ
וראוי לדבר ממה שאמרו בגמ' דברכות
שכשנכנס דוד למרחץ וראה עלמו ערום
אמר אי לי שאני ערום מן המלות עד
שנסתכל במילה כו' ואם בהיותו ישן הו'
מסיר לינות קטן ח"כ למה לא הו'
מלטער בכל לילה שהו' נשאר ערום בלי
שום מלוא לא ודאי שאין זמן שיה' פטור

בני אבא

(נח) אלא דוקא במרחק, עי"ל אות כ"ג שהבאתי שהמ"א סי' כ"א דחה ראה זו ומלתי שם
לענ"ד קושיית המ"א :

מנהגי האר"י ענין דרושי הלילה פתורא ראבא כה

מאוד, ונמצא כי ירדת רחל בח"ל היתה לסיבה הנו' ולאנו גרמנו כ"ז עוונותינו, ולכן לריך האדם לבכות ולהשתתף בצערה זה, ובפרט מי שיודע שהוא נמשך משורש נשמת קין בן אדה"ר אשר זוהמת הנפש מתרבה בו, והנה צוה"ח ההוא נצבעין נילוות הנשמות, ואדם זה במשל יותר משאר בני אדם, ומז"ל מאד הזדוני בזה ואחר שפשה בכ"ו זו מיד יקום ויעאוק בתורה עד אור הבוקר, וגם בזה יטוין שהוא לצורך כנו' וכמו שבאר, וז"ל דהע"ה שהי' עוסק בתורה בזירות (ק) ותשבחות כל ח"ל לתת עור וסיוע אל השכינה שהיא רחל כנו' ואל הסוד הזה רמזו צוה"ר על פ' ולא אמר איה איה עושי נותן זמירות בלילה והכוונה הוא שתכין לתת נחת רוח אל רחל השומרת בבני' כי כמו שצ"ל הראשונה היתה לאה הולכת ונתקנת עד נקודת ח"ל ואז מזדווגת עם בעלה כן בחלות האחרונה של הלילה רחל הולכת ונתקנת בכח עסק התורה של בני אדם החתומים, ובעת עלות השחר נמצאת רחל מתוקנת כדי שתוכל לעלות בתפלת שחרית בעולם האל"י ותזדווג עם בעלה ובני עסק שהמכוין לכל זה שנתבאר הוא נקרא באמת שושבינא דמטרותא, וזוה תבין שבח העולם שהפליגו לספר צוה"ר בשבח מי שעוסק בתורה אחר חלות לילה :

פ"ז ורע כי העיקר (קא) הוא שלריך להשתדל בכל כחו לעסוק

הלילה ואח"כ ישן וענין זה תלוי במשרז"ל בפ' אין עומדים, חסידים הראשונים היו שוהים שעה א' ואח"כ מתפללין, ושעה א' אחר התפלה עלמה כו' [דכ"ד ע"ג] הנה בתחלת הלילה כשרוזה ליטן יאמר הם' שנסדר בע"ה בענין ברכת המפיל כו' ויכוין שענין השינה הוא תכליתה היא להעלות נשמתו בסוד הדרמיטא כדי שיהי' נשמתו בסוד מ"כ כדי לזווג לאה עם יעקב אחר חלות לילה, כי קודם חלות גס לאה עומדת באחור כו' וכשיקום בחלות לילה אז אינו יכול [ס"א א"ל] להעלות מ"כ, ולכן יכוין אל בחי' האחרת של רחל לפי שאז ממש אחר חלות [ס"א בעת חלות] יורדת בעולם הבריאה כו' ואז תעשה ב' דברים, הא' הוא ענין (נ"ט) הבכיה בעת חלות ממש על חורבן הבית לפי שאז הוא עת ירדתה מן האל"י א' הבר"י והקב"ה בעלה ז"א לועק מבפנים והיא מבחוץ כו' וישתף עלמו בצער השכינה שהיא זו הנקודה השרשית של רחל שירדה למטה ויבכה כמו ח"י שעה ויותר על עירו' רחל גירושא וגלותה ועל חורבן צ"ה כי כל זה נעשה ע"י עוונותינו, ולכן לריך שיכוין באופן זה שהנה ע"י עוונותינו גרמנו שיפלו הנשמות למטה בקל"י ויתערבו בו קוב ברע כוודע, ולסיבה זו הוכרחו רחל הנו' לירד למטה בגלות ולכנוס בין הקל"י כדי ללקט ולהוילא ממש אותם הנשמות, וז"ס א' גנת אגוז ירדתי כו' והבן זה

בני אבא בתורה

(נ"ט) **ענין הכני'** כ' צוה"ק פ' שמוז די"ב ע"כ פורקא דישאל לא חלין אלא בבני וכן הוא במד"ר פ' ויגש סוף פ' ז"ג וכו' צוה"ה פ' שמוז ריש ד"כ הא' מאן דללי וכדי וזעק עד ללא יכול למרחש בשפותי' הנה ללותא שלימתא דהוא כלבא ולעולם לא הדרא ריקניא :

(ק) **בשירות** ותשבחות, כ' צוה"ה פרשת ויגש דר"ז ע"כ וז"ל ד' אלקי ישועתי אימתי איהו ישועתי כההוא יומא דאקדמת הושבתא כלילה לנבך כדון איהו ישועתי ביממא .

(קא) **העיקר** הוא, וז"ל הו' תרומה ק"ל ע"כ זכאה חילקי' מאן דקס נצפחא מני הושבתא לאורייתא וכו' ע"כ צוה"ח מ' מכאן תשובה לאוזן שמכנימין וחורים ליטן שיעקר הכל לקשר מדה לילה כיוס ואם חיוור ליטן מספיק חוט של חסד שנמשך עליו עכ"ל :

מנהגי האר"י ענין הלילה וק"ש שעל המטה פתורא דאבא

א' כי הוא ענין רב החופלת, הכלל העולה מכל זה הוא כי נתבאר לך איך כמה גדולה ונפלאה מעלת אדם העושה כסדר שאמרנו שיכין א הזיווגים הנעשים בכל יום מתפלת ערבית עד סוף תפלת המנחה ואין ס' שהיודע לכיין כ"ז על אמיתותו גורם שהזיווגים הנז' נעשית ע"י ממש ואין קץ ותכלית לשכרו ואין למעלה ממנו ויהי' מכלל אותם הזדקקים הגוזרים למטה ודבריה' מתקיימים למעלה: צ **בסדר** הענין [בק"ש שעל המטה] בקלרה הנה ותאמר ברכת המפיל ואח"כ (קב) תקרא שלשה פ' שמע והי' ויאמר כו', והנה לריך שתכין שאתה עושה נשמתך מרכבה לאו הרמ"ח תיבין שי' בק"ש זו ושנשמתך מתלבשה בהם כדי שעל ידם תעלה (קג) נשמתך לרקיע לפני אדוניה ית' וכדי להשלים מס' הרמ"ח תיבין לריך שטרם שתחיל הק"ש תאמר א מלך נאמן או תכפול (קד) ג' תיבות ד' אלקים אמת כבודע שאין בק"ש רק רמ"ה תיבות ויכין שבפ' שמע ישראל יש מ"ב תיבין כנגד שם מ"ב אבגית"ך כו' ויכין שהוא עושה את ראשו מרכבה אל שם מ"ב הנז' ושראשו מתלבשת בו לעלות

בחורה כל חנות לילה עד שייעלה עמוד השחר וילך להתפלל ולא יפסיק בשינה כלל ודבר זה אין למעלה ממנו אבל אם אין באדם יכולת להיות נעור כל חנות האחרונה של הלילה אז יקום מאש בחנות ויבכה על המרבץ כמו חלי שעה כנ"ל, ואח"כ תעסוק בחורה שעה אחרת ותכין לצ' הכוונות הנז' ואח"כ תחזור לישן ובלבד שתחזור ותקום כמו חלי שעה קודם עלות השחר ותחזור לעסוק בחורה באופן שקודם שייעלה עמוד השחר [דנ"ט ע"א] תהיה מתקשר עם השכינה רחל כנז' וכאשר הגיע עלות השחר אשר אז עולה השכינה עם דודה באל"י כנודע, הנה ימלאוהו נעור ומתקשר עמה בסוד בני היכלא דמטרותא ותעלה אותך עמה בעת עלותה בתפלת השחר וז"ס אעירה שחר אני מעורר השחר כי העיקר הוא שיהא ניעור בעת עמוד השחר כו' ולריך להודרו בכל יכלתו לקום בחנות לילה ממש, והנה אם הוא בלילי הקיץ הקלרים אף כשיקום משנתו יהי' קרוב לעמוד השחר א תחוש לעסוק בחורה באותה שעה רק שהעשה סדר הבכ"י כנז' ואח"כ אם ישאר זמן תעסוק בתורה וזוהר מאד שלא תתבטל מזה אפי' לילה

בני אבא

(קב) **ואח"כ** תקרא ג' פ' שמע, כ' בס' או"ל בעמוד התפלה סי' כ"ו סי"ב הק"ש שעל המטה כו' יקרא קידם שיסבב במטה ובסעוף י"ג כ' אסיר להשטיק כלל בין ק"ש לשינה עכ"ל:

(קג) **תעלה** נשמתך לרקיע, איתא בוו"ח פרשת לך לך במהנ"ע דכ"ד ע"ד אמה ר' יצחק כל הקורא ק"ש כחקנה על מטתו עולה נשמתו לשטע בארץ ההיים כו' מאי כחקנה

ס' אותיות ידיעות יש בק"ש של לילה שיהא מכיין בהם כו' עיי"ש עוד בדכ"ה ע"א:

(קד) **תכפול** ג' תיבות, במניד משרים מהכ"י ישע"י כו"ס"י מ"ב כ' לית רשו ליחיד למימר לון כי היכי דל"ל רשו למימר קק"ק עכ"ל וכ"מ בת"ו דכ"ה ע"ב דאיתא שם

מ"ד) פראשין דק"ש דאינון רמ"ח תיבין עם אמ"ג ובגין דלא יעבדון הפסקה תקינו למהדר ש"ך ד' אלקים אמת עכ"ל מזה משמע דבק"ש שעל המטה שאין חשש הפסקה טוב יותר להשלים עם אמ"ג וז"ע ואפשר דאחר שתקנו בתפלה משום הפסקה להוור ד' אלקים אמת והנ' תיבות הללו הם השלמה לרמ"ח גם בק"ש שעל המטה הם השלמה לרמ"ח ועי' שעת' בא"ה סי' ס"א ס"ק ב':

מנהגי האר"י ענין ק"ש שעל המטה פתורא דאבא כו

לעלות למעלה ע"י כנו', וצפ' והי' אם שמוע תשמעו שיש בה ע"ב תיבין עד מלת ושמתם ויכוין בהם א שם ע"ב היולא מפ' ויהעו ויבאו ויעשה זרועותיו וגופו עד בטנו מרכבה א שם זה ושהם מתלבשים בו כנו', ויכוין כי מן ושמתם ע"ס פ' והי' אם שמוע יש חמשים תיבין ויכוין להלביש גופו מן בטנו ולמטה עד סיוס הגוף בסוד נש"ב הרמוזים כאלן וז"ס מבטן מו ילא הקרה וצפ' ויאמר יכוין שיש בה ע"ב תיבין ויכוין להלביש תרין ירכין ויסוד דילי' בשם ע"ב דויסע ויבא ויט' שהוא נרמוז ג"כ כאלן בע"ב תיבין שבפ' לילית כו' ותכוין שאו הרמ"ח תיבין הם רמ"ח איברי דכורא ותכוין לחברם עם נוק' הנק' מטה שהיא המל', ולכן אח"כ תאמר פ' או הנה מטמו שלשלמה כו' כולם אחויו חרב כו', ג"פ בכל פעם יש בהם כ' תיבין ובג"פ יש בהם ס' תיבין והי"ס ה"ג גבורי [דנ"ה ע"א] עלמס' הנז' בלו הפ' והס' ו"ק דנוק' וכל אחד כלול מו' הרי ס' שכולם בחי' הגבורה גם תכוין כי ר"ת הנה מטמו שלשלמה הוא שם מה"ש והוא שם א' מע"ב כו' :

לתקן איברי הטוק' כנו' בסוד ס' גבורים ולכיבה זו חנו קוראים עתה ג' בחי' פסוקים ובכל בחי' מהם יש ס' תיבין, הא' הם בב' פסוקים הנה מטמו כו' כנו' והב' אח"כ נקרא ג' פסוקים דברכת כהנים שיש בהם ס' אותיות והס' ג"כ בסוד ס' גבורים הנז' ואח"כ תאמר יושב בסתר עליון כו', עד כי (קה) אתה ד' מחסי והס' ס' תיבין ג"כ כו', אח"כ יהודה ס' הודיו על עונותיו ולריך להתודות מעומד אמנם שאר הסדר אם תוכל לאמרו מעומד שפיר טפי כו', ואמנם כשאתה מתודה לריך שתכוין שאתה עומד בעו' העשי' ומדע שהנפש היא מהעולם העשי' גם נודע שהנפש היא החופאת בסוד ונפש כי תחטא והנה בחי' נפשך היא האומרת עתה בודיו הזה, וסוד הענין לפי שעתה רולה האדם לישן והשינה היא א' מס' במיתה ובפרט עתה בכונתך הוא להעלות נפשך בסוד מ"ג למעלה כו', ולכן לריך שתחשוב בעלמך בלו עתה (ק) אתה נפטר מהעולם ורלוךך להעלות נפשך למעלה כנו'. והנה בהיות החמשים מו"ס בגפש הקלי' דבוקים בה ואינן מניחים אותה לעלות ולכן באמרך הודיו בלב שלם מתפרדין הקלי' מנפשך אשר בעולם העשי' ואז עי"כ תוכל לעלות לעולמות העליונים ותכוין בלב שלם כאלו אתה עומד לפני ז"ד וידון לפניהם ונתחייבת

צא ודע כי מטה זו היא בהיכל קה"ק דבריהה כי שם יורדת המל' בלינה כו' וכוונתינו עתה שאחר שנתקנו רמ"ח איברי דכורא בק"ש חנו לריכין

בני אבא

כי אתה ד' מהסי, בסי' יעב"ן כ' ע"ו ולא אחמין שיאל מפי האר"י ו"ל לפסוק באמנע כו' עכ"ל אבל המעיין במס' שנועות דס"ו ע"ב ובתו' שם ובירעב"א שם יראה דפסקו משרע"ה בעלמא אחר גמר מלאכת המשכן וראה שזה כוונת הגאון הנר"א בהגהתו גם ואלו מוכרחים להאמין בדברי האר"י ו"ל :

קו) עתה אתה נפטר כו', מקומו טהור מזוה"ק פ' ויקהל דרי"ג ע"א וז"ל בלינה ישויו רעותה דהא אחפער מעלמא דא וגמתי' נפקת מיני' ויהדר לה למרא דכלא וכזו' פ' נו דל"ג כו"ט"א במה"ע איתא וז"ל דבכל יום לריך ב"ג לאהדרא בחיובתא ולמימסר רוחי' לגבי' דיפיק באחד :

מנהגי האר"י ענין קש" שעל המטה פתורא דאבא

מחסד עד מל' ולכן אחר הוידוי עס כוונת הנו' תאמר תפלה אגא בכח וכו' ואל תזכור שם מ"ב בפ"ך ממש אבל תכוין איך נרמו בר"ת של תפלה זו דאגא בכח כו' ואחר שאמרת הפלה הנו' אשר ע"י עולה (קח) נפסך אל הי"י הנו' בסדר תפלת השחר כי אין שום עלי' אלא ע"י שם מ"ב גם נתבאר שם כי שם מ"ב-זו הוא ביצירה, והנה אח"כ יש בזה שמים והמשל בזה כי בליל א' מהשבוע שהיא ליל מו"ש אחר שגמרת כל התפלה הנו' תחזור לומר ששה תיבות ראשונות שהם אבגית"ך אשר בהם נרמו שם אבגית"ך ותכוין ששם זה הוא בספי' החסד המושל ביום א' מהשבוע ותכוין כי שאר ו' שמות נכללין בזה השם הראשון השולט עתה כו' ובליל ב' של שבוע יעשה הסדר הנו' ממש אבל ההפרש הוא שעיקר כוונתו תהי' בשם הב' של קרעשט"ן השולט ביום הב' שהוא גבורה חילוף השם הא' שהי' שולט ביום א' וגמלא שאחר שתיים תפלת אגא בכח כו' יחזור לכוין בפרטות בשם קר"ע שט"ן בסוד בשמים יכסה פניו כו' כנ"ל ממש ושאר השמות כלולין בו כו' ובליל ג' יכוין בפרטות [דכ"ה ע"ג] אל שם גג"ד יכ"ש כו' ובליל ד' יכוין אל שם בט"ר לת"ג כו' ובליל ה' יכוין בפרטות אל שם חק"ב טנ"ע כו' ובליל ו' יכוין בפרטות אל שם

וכתחייבת מיתה ואתה מוסר עלמך לקבל מיתה בסדר פנים יפות ע"י ב"ד לכפר עונות ותכוין כאלו אתה מקבל ד' מיתות ב"ד עשה"ו ותשים נגד עיניך ב' שמות הוי' אדני בחיבור יאהדוכה"י ותאמר בלב שלם ירמ"י או"א שאם חטאתי לפניך באות י' של הוי' ובאות א' של אדני יהי' נחשב לפניך כאלו נסקלתי בב"ד ע"י אות א' של אדני ויחשוב בעלמו כאלו בעת ההוא מת ונסקל ע"י ב"ד. ואם חטאתי באות ה' ראשונה של הוי' ובאות ד' של אדני יהי' נחשב לפניך כאלו נשרפתי בב"ד ע"י אות ד' של אדני ואם חטאתי באות ו' של הוי' ובאות כ' של אדני יהי' נחשב לפניך כאלו נהרגתי בסייף בב"ד על ידי אות כ' של אדני ואם חטאתי לפניך באות ה' אחרונה של הוי' ובאות י' של אדני יהי' נחשב לפניך כאלו נחנקתי בב"ד ע"י אות י' של אדני וכבר ידעת מ"ש בתי' הוי' כ"א דנ"ז ע"ב כי ד' מיתות [דכ"ה ע"ב] ב"ד באית משם הוי' בההלכשו בנרתקו שם אדני :

צב ואח"כ תכוין כאלו נפטרת מעולם העשי' ונפסך עולה מהעשי' אל הי"י ותכוין ממש כאלו נפסך פורחת ועולה (קז) בעת הזה מעולם העשי' אל היצירה והעלי' זו בכח שם מ"ב אבגית"ך כו' שקול"ת שהם ז' שמות כנגד ז' ספי'

בני אבא

(קז) ועולה בעת הזה מעולם העשי' כו'. בספר שערי ג"ע שער האותיות אות א' פחה ב' סוף דרך ב' ב' לריך כל אדם לכוין לזה השם (ר"ל שם אלו"ה) בשעת ק"ש שעל המטה שהי' המנין על הגשמה שעולה בלינה למעלה שלא יאחזו בה החיזונים כו' ואם לא יכוין לזה השם אז יש שליטה לחיזונים לאחזו בנשמתו כו' וזריך לכוין לזה השם בתפלת ר"ג בן הקנה שהוא שם של מ"ב שהוא סוד זה השם אלו"ה במספר השוה :

(קח) עולה נפסך אל הי"י כו'. ז"ל תי' זו"ה ד"ב ע"ב דפוס חדש ודפוס ישן דע"ב סוף ע"א. שם אב"ג כו' עליהו אתמר ו' כנפים ו' כנפים לאחד והאי חיהו סגולתא די"י' לכספה לנשמתא כד סליקת לעילא בכל לילה ולינה לאסדהא על עובדין עבין דב"ג ממלאכ"י חבלה ומכל מויקין ורוחין וליגין ושידין ובהון פרחת לעילא בשמים אתיון מכל שם תכסה אנפיהא מהון ובשמים אתיון תכסה רגלאה ובשמים אתיון פרחת לעילא ואוף הכי לרוחא ואוף הכי לנשפא עכ"ל :

מנהגי האר"י ענין ק"ש שעל המטה פתורא דאבא כו

האדם מאד מאד ממה שחטא ואעפ"י שכבר נתבאר תקונו בשער הז' הנקרא שער רוח"ק (תיקון כ"ז מדכ"א ע"ב ואילך) והוא תיקון המוליא שז"ל הנה התיקון ההוא מועיל לנקות לו עונו שלא יכנס לגיהנם ושימחלו לו עונותיו אן, אבל עדיין לריך תיקון אחר גדול וחזק ממנו כו' והוא לתקן ולחיות אותם הטפות בעלמס שילאו לבטלה וכנסם בקלי' ולהחזירן א הקדושה, וזה ענינו דע שכל עבירות שבתורה אפילו החמורות אין בהם מי שמוליד מוסיקין ממש כמו המוליא שז"ל כמשי"ת כי אפי' הבא על כל העריות שבתורה נולדים משם ממזירים גופנים בעוה"ז והאמת הוא שמי שעובר שאר עבירות מתלבשין בו המוסיקין ונעשים קטיגורים עליו אבל המוליא שז"ל עונשו גדול ואין קץ הלא תראה מה שהפליגו בזוהר במקו"ר ובפרט בפ' (ק') ויחי שאמרו שכל העבירות הליין בתובתא לבד ממוליא שז"ל דלית לי' תובתא בר בטורח סגי ויתיר ולא חוי אפי' מלכא לעלמין

שם יג"ל פז"ק כו' ובליל (קט) שבת יכוין בפדמות אל שם שק"ו ז"ת כו' ואל השכח את אשר זכרנו לעיל שבכל לילה מזו לילי השבוע תכוין אל שפי' א' מחסד עד המל' כי מלכות שולטת בכל שבת :

צג אח"כ תאמר בידך אפקיד רוחי כו', ודע שלריך תיקף אחר פסוק זה ליטן ולא יהרהר בנתיים בהרהור אחר כלל ואם אינך יכול ליטן תיקף לריך שהכוין במחשבתך ותעסוק באיזה דרוש המוגע לבחי' נוק' דז"א לפי ששם הוא עליית נשמתך עתה ככ"ל, ודע כי פעם א' שמעתי ממוז"ל שאחר הק"ש האמר ב' פסוקים או שהם יעלו חסידים בכבוד כו', רוממות א בגרונו כו', ואח"כ תאמר פסוקים או הנה מטמו שלשמה כו', [דנ"ו ע"ב] לעיל כו', בארנו כי הק"ש זו ודשחרית כוונתם שיה וולתי בכמה פרטים כו', אבל לריך שדע שטיקר כוונה זו היא כדי לתקן ולכפר על עון א' חמור מאוד אשר הוא המוגע עליית הנשמה בלילה לארונ' וע"י כוונה זו נתקן

בני אבא

(קט) **ובליל** שבת יכוין וכו', וז"ל ס' והרח"מ פ' תרומה על דק"ל ע"א וד' הספר דז"ט ע"א שאסור לומר פסוקי דרחמי כשרו"ס לשכב על מפותיהם בליל שבת כו'. ומ"מ ק"ש וכן פסוק בידך אפקיד רוחי לאו פסוקי דרחמי אינון משמע דלגא בכה לא יאמרו בליל שבת וכו' כי שיאמר בליל שבת א"ב :

(קי) **בפ'** ויחי שאמרו כו', בר בטורח סגי לא ראיתי בפ' ויחי רק בדרי"ט כו' ע"ב איתא שם בזה"ל אר"י לית לך חובא בעלמא דלא אית ליה תשובה בר מהאי כו' אבל בר בטורח סגי ליתא שם (אח"כ בא לידי ס' והרח"מ זכ' שם וז"ל עכ"ו כבר גלה במקום אחר בפ' נח דפ"ב ואמר בר בתובתא סגי הרו שגס לפניו לא הי' הגי' בפ' ויחי בר בתובתא סגי) וראיתי בר"ח שער הקדושה פי"ו דקס"ח ע"א ד"ה עיד בווהר מביא דברי זוהר פ' ויחי זכ' דנקת נוסחאות איתא בר בחילא דתובתא חקיעא, אבל אינו לשון הווהר שהבאתי ומזויין שם דרס"ב ודף זה אינו בפ' ויחי עי' בווהר פ' נח דפ"ב ע"א שם איתא בר בתשובה סגי גס בפ' שמים ד"ג ע"ב איתא אס לא בחילא דתובתא יתיר ועי' בפ' תרומה דק"כ ע"ב כסופו ואינון דמחבלי אורחיהו כו' עיי"ש, זכס' ויקהל דרו"ד סי' ע"ב והגי' מילי כד לא עביד תובתא שלימתא תובתא דאיהי אחתייהא לחפייא על כל עובדיו ועי' בת"ו תי' כ"ב דפ"ו סוף ע"א אס לא תב בתובתא זכ' שם בדרך אמת מלאן ראי' שמועיל תשובה למי שפגס בכרית קודש (וכ"מ מ"ל הו"ה תרומה ק"ג ע"ב דאמר שם ואית חייבין אינון דמתלכלכין בחוביהו מדיר כו' ומיתן בלא תשובה כו' אינון דמחבל ארחיהו על ארעא כו' מ"ל זה משמע דקאי על דמיתו בלא תשובה אבל

מנהגי האר"י ענין ק"ש שעל המטה פתורא דאבא

שהאדם ממית בכל לילה ע"י הק"ש של המטה ולריך האדם לכיון בכל ק"ש שאומר על מטתו לכיון בתיקון עון זה ולהמית כל אותם [דנ"ו ע"ג] הגופות של מוזיקין הנז' ויש אדם שגדול כח כוונתו עד שיוכל להמית בכל לילה אף וקכ"ה כנז' צפ' בלק דרי"א ע"ב ויש אדם שלא יוכל להמית אלא דבר יום ביומו וכמספר הימים שחטא כך לריך ימים אחרים כנגדם לתקן עון זה כו', וגמלא כי עיקר התיקון הוא שיכוין להמית ע"י הק"ש של מטתו אותם הגיפיים של המוזיקים ועי"כ יוכל האיש הזה להעלות עם נפשו אותם הנשמות למעלה א הקדושה לתקנם בכל לילה: **צה ודע** כי כמו שיוצאים המוזיקין או מן האדם המוליא שז"ל להיותו בלא חשה כך האשה בוראה מוזיקין בלא איש, וזה נרמז צפ' לא האונה א"ך רעה ר"ל לא האונה א"ך שאתה זכר כרעה שהיא לילית חשה זנוגים ונגע לא יקרב (ק"ב) כו' ר"ל נגע שהוא סמ"ל דבורא א יקרב באהליך שהיא אשתך וכו', ואמנם ענין כוונת מיתות הגופות הנז' הוא ככוונת שמות העולים בגי' כמנין וחרב פיפות בידם כו' :

צו [דנ"ח ע"ב] בענין קומו מן המטה בחזי לילה אחר שיטהר וינקה גופו וירחק פניו ידיו וילבש מלבושיו ויסדר ברכותיו על סדר הנז' בגמ' וכמ"ס הרמב"ם

לעלמין כו' וע"ש וזה עניינה דע כי המוליא שז"ל פוגם (ק"ה) במחשבה כי אינו משמש בשום כלי ובשום ערוה ועוקשו גדול שפוגם בדעת עליון דאו"א, וכמו שמעשיו הם זכר בלי נקבה כן כביכול גורם למעלה שממשיך אותה הטפה של אותה הנשמה מן הזכר העליון ואינה נשפעת במל', אבל יולא לחוץ א הקל' הנק' קל' נוגה כו', וגמלא שהפך והחזיר הקדושה א הטימאה והטוב אל הרע :

צד והנה כדי לתקן עון זה לריך שימית אותם הגופות הנשמות המלבישים לאותם הנשמות ועי"כ אותם הנשמות יברחו משם ויחזרו א שרשם שבקדושה וגמלא שלריך ב' כוונות, אחת להמית הגופות ההם, ב' להחזיר הנשמות ההם א מקום הנק' העליונה דקדושה שיתוקנו שם ויזוירו כשאר כל הנשמות ואח"כ יבואו בעוה"ז כשאר כל הנשמות גם יש עון אחר דומה לזה והוא מי שממש מטתו ואינו שוכח עד שלא כל הטיפין לגמרי כי אותם שזרי הטיפות היוצאות לבעלה אעפ"י שאינם ראויים להוליד עכ"ז כבראים מהם ג"כ בחי' מוזיקים ומשמיתים רעים ע"ד הנז', ובכל זה הנז' חבין סוד גדול הנז' בזוהר פ' בלק על פ' לא ישכב עד יאכל טרף כו' ובדרושי חז"ל בענין אותם אלפים ורבעות של מוזיקין

בני אבא

אבל תשובה מהניח) זעי' פ' שלה ריש דקנ"ה ועי' פ' תזריע דמ"ד ע"ב ושם מיירי באנחו אחרא זעי' פ' וישב דקפ"ח ע"א ושם מיירי דאפיך בידא ר"ל ואפשר דבמוקומות דמגוס מאוד מיירי בענין זה ולא על מי שראה לאונכו ר"ל כי אפי' ע"י הרהור נקרא אונס ואינו מעמא בזיבה כדאיתא ב"מ קידושין ד"ב ע"ב :

פוגם במחשבה, כ' בשער רוב"ק ד"ו סוע"ב וז"ל הרונה לינצל שלא יראה קרו בחלוס כו' אחר שיאמר פ' בידך אפקיד רוחי כו' יאמר אח"כ קבל רנת עמך שבבינו טהרינו נורא שם קר"ע שטן כלו נקוד שכל ויכוין שבסם זה יהי' קורע כה השטן כדי שלא יביאנו לידו קרי :

ונגע לא יקרב כו', כן איתא בזוה"ק פ' בראשית דנ"ד סוף ע"ב ופ' פקודי דרס"ד סו' ע"א :

הרמב"ם זה"ת כבר נת"ל שאחר ח"ל
 נעשו ב' דברים הא' הוא זיוג לאה ויעקב
 והב' הוא לבכות על רחל שירדה בצריחה
 בסוד שכינה בגלות היורדת למטה צעת
 הוא ממש, ולכן לריך שתלך ותשב אלל
 הפתח סמוך להמוזזה שה"ס השכינה פתח
 העליון ותסיר המגעלים ותשב יתף ותעטוף
 ראשך כאבל ותרבה בצבי' כפי כחך
 ותקח אפר מקלה ותשיב על מלחך
 במקום הנחת תפילין גם תנוף ראשך
 ותחבק פניך בקרקע ממש ותסין בזה
 על שריפת התורה שנעשית אפר, וגם
 תכוין למה שנת' אללינו בש' דוה"ק איך
 מיום שנחרב ביהמ"ק וכשרפה התורה
 נמסרו סודותי' וזויה לחילוניים וזה נקרא
 גלות התורה בעו"ה ותאמר תחילה על
 נהרות צבל ותכוין לבכות על חרבן
 הבית ואח"כ מוזמר לאסף לקים באו
 גוים כו', ותכוין לבכות על הריגת הלדיקים
 ואח"כ האמר פסוקים או זכור ד' מה
 הי' לני כו', עד סיום מגילת איכה ותכפול
 בסוף פסוק השיבני כו', [דכ"ח ע"ג]
 ואח"כ האמר פסוקי ישעי' צסי' ס"ג
 והש הבט מזמרים וראה כו', אתה אבינו
 כו', למה תהעינו כו', למלצר ירשו כו',
 ואח"כ פסוקים שצסי' ס"ד והש ועהה
 ד' אבינו כו', א תקטוף כו', ערי קדשך
 כו', העל אה כו', ואח"כ תאמר פסוקים
 דנחמה שצסי' ס"ה והש על חומותך ירושלים
 כו', אל תתנו דמי לנו כו', נשבע ד' בימינו
 כו', כי מאספיו יאכלוהו כו', ואח"כ
 ג' פסוקים או והש אתה תקום תרחם
 ליון כו', כי ראו עבדיך כו', בונה ירושלים
 כו', והרי נשלים ענין תיקון רחל :

צו ואח"כ תתחיל בתיקון לאה ותאמר
 לדוד מוזמר לד' הארץ כו',
 כל המוזמר וכשתאמר שאו שערים ראשיכם
 חזוין שעתה הקב"ה נכנס בג"ע להשתעשע
 בנשמות הלדיקים כנ"ל וז"א שאו שערים
 ראשיכם ויכוין כי בתחלה אומר והנשאו שהם
 סוד עליית יסוד ומל' שה"ס ב' אותיות ו"ה
 של ו' הנשאו וה' נשאו ואח"כ אחר ושאו והוא
 רמוז אל ו' עילאה ת"ת וזהו שאו' ו' כו'
 ואח"כ תאמר מוזמר כאיל תערוג על
 אשיקי מים כו' כולו ומוזמר הסמוך והוא
 שפעינו אלקים וכו' כולו ולפי שב' מוזמורי'
 אלו מיוחדים בענין חשק ותשוקות המ"ל
 לעלות עם דודה שהוא הת"ת וגם ישרא
 בני' הם בתשוקה הגו' כו' ואח"כ יאמר
 מוזמר יעקב ד' ביום לרה כו' כולו כו'
 ואח"כ תאמר מוזמר אלקים יחננו כו'
 ודע שבימי העומר תכוין בכל תיבה ותיבה
 ובכל אות ואות מן הטוגעים ומיוחדים
 לאותה הלילה כו' ודע כי כוונת אלו אל
 המוזמורים הם ענין זיוג לאה כו' ולכן
 תאמר מוזמר הללויה אודה כו' כל המוזמר
 כולו כו' [דכ"ח ע"ד] ודע כי פ"א שמעתי
 מוזמור' סדר המוזמורים הנ"ל בחופן זה כי
 לדוד מוזמר לד' הארץ ומלואה אין לאומרו
 אלא אחר מוזמר של יעקב ד' ביום לרה
 כו' והגה סימן מוזמורים אלו הוא כך כי
 צליל המול סדרם הוא כאי"ל תערוג שהם
 כאיל תערוג כו' יעקב ד' ביום לרה לד'
 הארץ ומלואה וצליל ר"ח סימנס כלא"ה
 שהם כאיל תערוג לד' הארץ ומלואה
 אלקים יחננו ויברכינו הללויה אודה והענין
 הוא כי אש הם לילי (קיג) ר"ח או ימים שאין
 בהם נפ"א אין לבכות ולהתאבל על החורבן
 וגם

בני אבא

(קיג) ר"ה וכו' נספר נהר שלום דף ע"ב דשג ירושלים ת"ו וז"ל מליל ב' דר"ה עד
 שמיני עשרת כו', נראה שאין לומר תיקון חצות עכ"ל :

לרקה, באופן שלא ידע הוא למי נתנה, והמקבל ג"כ לא ידע ממי קבלה, והג' הוא לקרות הפסוקים בכל יום באהבה וציראה ובתפלין ותכין להמשיך ולעודר היראה והאהבה מן או' והאהבה מאות ה' והמורה שהם הפסוקים מאות ו' והתפלין שהם מלוא מאות ה' אחרונה, הדי' הוא להניח תפלין בזונה זו כי ד' פרשיות תש"ר הם כנגד ד' אותיות הוי' וכ"א אזכרות שבהם כנגד שם אהי' וד' בתים (קטו) שלהם כנגד ד' אותיות אהי' ויכוין שבד' אותיות הוי' יש ד' שמות עסמ"ב ואלו כולם הם מן ג' אותיות יה"ו בלבד בד' מילויים הגו' זולת ה"א האחרונה וד' פרשיות תש"י הם כנגד ד' אותיות הוי' ובהם ד' שמות יה"ו פשוטים בלתי מילוי כ"א אזכרות שבהם כנגד שם אהי' והבית שלהם כנגד שם אדני כמבואר אללנו בשער התפלות, והמקיים בכל יום תנאים הגו' יזכה שיעזרוהו להתעורר לעמוד בחל"ה ע"כ מ"כ :

ענין

וגם אל' כל המזמורים אלא יתחיל ויאמר מזמורים אלו שסי' כלאה בלבד ואח"כ יעסוק בתורה. גם לריך שתדע שאחר שכבר גמרת כל המזמורים כו' לריך שתבכה בכל לילה על עונותיך ותבקש מחילה מלפניו ית' ולכן אחר שתאמר מזמור הללויה כו' תאמר מזמור בבוא אליו כו' כולו בבכי' ותחנה ובקשה ואח"כ תאמר עד אנה בכי' בזיון ומספר בירושלים תקום תרחם ליון ותבנה חומות ירושלים ואח"כ תקום ממקומך ותלך למקום אחר לעסוק בתורה עד עמוד השחר כזכ"ל, וכשיאמר עד אנה בכי' בזיון כו' לריך שתכוין בזה כי ליון היא כנגד רחל וירושלים כנגד לאה ותכוין להמתיק שתיכן מגבורתיהם כו' : צח [דנ"ט] ע"א] (אמ"ש מלאתי ב"ש רוב"ק (קיד) אזהרה א' טובה למי שקם בחלות וראיתי להעתיקה פה וז"ל לעמוד בחל"ה לריך כמה תנאים, הא' הוא להחזיר בני אדם בתשובה, הב' הוא ליתן

בני אבא

(קיד) ב"ש רוב"ק כ"ב הוא נדי"א ע"א דפוס ירושלים עה"ק ת"ו כב"א שנת תרכ"ח : (קטו) וד' בתים שלהם. עי"ל סי' כ"ח או"ק כ"ז שהעתיקתי מס' או"ל כנגד ד' אותיות אד' וגי' שבכל כתבי הארז"ל ב' הכוונות שע' התפילין ושע"ת וכס' מאזרי רשב"י ד"א ע"ג על תיקון ח"י ובע"ה ש' הנסירה סופ"ע ועוד כמה מקומות בכתבי הארז"ל ד"ד בתי הרח"ש נגד שם אהי', וכן מלאתי בפי' בת"ז סו' דנ"ה וז"ל ד' בתי דרישא אינון אקי' כו', וא"כ איך יהי' המהרמ"פ ז"ל נגד כל כתבי הארז"ל ובפרט בדבר שמפורש בת"ו ככ"ל, אמנם מלאתי ברע"מ ס' פינחס כמהרמ"פ כס' או"ן וז"ל שם דרכ"ה סופ"א אד' היכלא לד' אחוון בד' בתי דתפילין עכ"ל, וכן מלאתי בתי' מוז"ח שדפס עם פי' הנר"א בד"ג סופ"ג וז"ל וד' בתי תפילין אינון כהיכלא לד' אחוון מאן היכלא דא אד"ג כו' עכ"ל, הרי מפורש במ"ש האו"ל אבל מאן יוכל לומר דהאר"י יהי' ח"ו נגד הו' ורע"מ, וגם דדברי הו' יהיו סותרים אהדדי עד שמלאתי בעט"ס עם כס' פינחס שהקשה כן דהאר"י ז"ל יהי' נגד הרע"מ ותירץ דהו' קורא לבית ש"י ד' בתי ומביא ראי' מתי"ז ד"ע עיי"ש, גם אני מלאתי בתי"ז תי' ל"ה וז"ל וכד' בנדי זהב דאינון אד"ג בד' בתי דתפילין ליד כו' עכ"ל, וכן בדקמ"ה ע"כ בתי' ו' כ' בד' בתים דיל"ה דאינון אד"ג כו' עיי"ש דאח"כ כ' שם מלך אסור ברהטים אלין ד' רהטי מוחא ד' בתי דתפילין דאינון אקי' כו' עכ"ל, הרי כדעת הארז"ל וכמו שתי' העט"ס ולק"מ מכל המקומות הנ"ל, אבל מה נעשה בדברי המהרמ"פ שהוא נגד דברי הו' ודברי הארז"ל ונ"ל בדרך אשכר דהאו"ל מורה דד' בתי הראש הם נגד אקי' אבל היינו חללי הבתים אבל דושנו הבתים הם באד"ג וזה למדתי מדברי והח"מ ס' בא על דמ"ב ע"א וזה"ש ל"ב ע"ד וז"ל בד' בתים ד' תללים ד' אותיות אקי' עכ"ל אם כי לא אוכל לצייר זה בשכלי אבל מזה ליישב דברי מהרמ"פ ז"ל ואם ימלא מי שיתרץ דכריו בטוב וודאי שכרו אמו :

מנהגי האר"י ענין שינוי התפלות פתורא דאבא כמ

והחזק יריך מתחלה וע"ס פירוש משעה שתתחיל ברכת אשר בדרבו מעריב ערבים עד שתשלים כל העמידה כו', גם לריך שתזהר בענין סגירת העינים בכל ג' התפלות ממש כו', והענין [דכ"ט ע"ג] הוא כי תעלים ותסגור עיניך בשחרית ובמנחה בעת העמידה בלבד ובתפלת ערבית תסתום עיניך בכל התפלה בין בברכת ק"ש ובין בתפלת העמידה כו' :

עניני שבת.

א [ד"ס ע"א] אמר שמואל ראיתי לקחת דרך אבא מאר"י ז"ל להתחיל מליל מו"ש ואח"כ מנהגי יום הו', דע כי יען שמיזם הא' שבשבע מתחיל ו' ימי החול, לכן ראיתי לבאר בתחלה ענין ליל מו"ש ואח"כ אבאר ענין ו' ימי החול ואח"כ ענין שבת עצמו, אבל מה שאבאר עתה בענין ימי החול לא אבאר רק החלק הגועג אל תכלית קדושת שבת כו', ליל מו"ש כבר בארתי כי מה שנהגו לומר בכל מו"ש סדר האפא ביתא קודם תפלת ערבית לא הו' מורז"ל נוהג [ד"ס ע"ב] לאומרים כו' אותם הפסוקים של ויתן לך האקים מטל השמים כו', הכתוב במחזורים במו"ש בסדר ההבדלה הו' נוהג מו"ל לאומרים בכל מו"ש בעת שמבדיל על הכוס בביתו: (א)

ב **אחר** שאומרים ברכת הלבנה לריך האדם לומר ג"פ שלום עליכם והענין הוא כי הקטרוג הא' שבשולס הוא אשר קטרגה הלבנה באמרה א"א לב' מלכים **בני אבא**

צמ **ענין** הק"ש והתפלה שמתפללין בכל יום תמיד ג"פ ערב ובוקר ולהרים בחול ובשבת וי"ט דע לך כי יש הפרש ושינוי גדול בין התפלות של חול אל תפלת השבת ור"ח ואל תפלת היו"ט ואל חוה"מ, ולא עוד אלא אפי' ביו"ט עצמו אין תפלת חג הפסח דומה לתפלת חג השבועות או לתפלת חג הסוכות וכיוצא בזה, ולא עוד אלא כי גם בכל יום ויום בעצמו אינו דומה תפלת השחר לתפלת המוסף או לתפלת מנחה או לתפלת ערבית ולא עוד אלא שבימי החול עצמם יש שינוי גדול בין תפלת יום זה לתפלת יום שלאחריו ולא ראוי זה כראוי זה ואין לך שום תפלה מיזם שנברא העולם ע"ס העולם שהדמה לחברתה כלל ועיקר והענין בקיור הוא לפי שתכלית מלות התפלה היא לבדר הביורדין של הז' מלכי אדום שמתו ובכל יום ויום ובכל תפלה ותפלה מתבררים ברורי נילוות שעדיין לא עלו בשום זמן כו' :

ק [דנ"ט ע"ב] בתפלת שחרית בעת העמידה בלבד שאתה מתפלל תפלת י"ח בלחש אתה לריך לחבר ב' יריך ולהניח יד ימיך על יד שמאך פני כף ימין על גס אחורי כף שמאלית כו', וכן בתפלת המנחה בעת העמידה בלבד תאסור ותחזק ב' יריך זעג"ל כנו' כי כבר הודעתך כי עיקר תפלת המנחה הוא העמידה בלבד וכל אותם המזמורים שאומרים קודם תפלת המנחה אינו אלא מנהג בעלמא, אבל בתפלת ערבית תאסור **בני אבא**

(א) על הכוס בביתו, והנה נזכר בהקדמת זוהר דפ' בראשית כן מסיים שם ב"ש הכוונת נ"ב והוא בזוהר דו"ך ע"ב עיי"ש דשם לכאורה נראה דנליבזר אומרים אותם אגל לפי"ש שם בס' מ"ח לתרץ לשון זוהר שם דפעם אומר לקדושה דסדרא ופעם אומר דמבדיל על כסא וכ' שם שמהגס הו' להבדיל מיד אחר הקדושה על הכוס כנהוג בק"ח מקומות ואח"כ מדליק ומברך בורא מ"ה א"כ לפי מהגס היו אומרים תיכף בליבזר ויתן לך משא"כ לפי מנהגינו שכ"א מבדיל על הכוס בביתו הו' נוהג בעת שמבדיל על הכוס בביתו :

בליל מו"ש צעת ברכת עלי בשמים תקח שלשה הדסים הנו' בידך הם (ג) לנדם ותריח בהם ויהיו ג' הדסים או קצורים קשר א' ואגודה א' ותכוין כי ג' הדסים הם כנגד נר"ג ותכוין להשאיר לך כח מן תוס' נר"ג שניתוספו לך בשבת וזה נעשה לך עתה ע"י ג' הדסים האו והריחך בהם. וכבר נודע כי כל פעולות ליל מו"ש הם כדי להשאיר חלק מן תוס' קדושה שבת לימי החול הבאים כו' :

ד ובענין ברכת מאורי האש הי' נוהג לכפוף ראשי אלצעותיו הימנים א' חוץ כפו הימנית והגודל מכוונה תחתיהם ויהיו נכפפים כנגד פניו של האדם המברך וגם יהיו נכפפים לפני הנר והיותם ד' אלצעותיו הוא בלא אלצע הגדול הנקרא גודל ונק' בזה כו' בלא כדברי הנוהגים להסתכל באחורי האלצעות בהיותם פשוטים בלתי כפופים. גם שלא כאותם הנוהגים לשום פני האלצעות זקופות כנגד הנר, ואח"כ כופפים אותם כנגד הנר. גם שלא כאותם הנוהגים לכפוף אותם כנו' אלא שמהפכים פני הכף כלפי מעלה כלפי הקרקע ואחורי האלצעות שהוא מקום הליפרנים כלפי מעלה לשמים אלא לרדך לזקוף ידך הימנית ואלצעותיך כלפי מעלה ופני האלצעות כנגד פניך ואח"כ תכפוף ראשי אלצעותיך א' חוץ הכף והשאיר אחורי (ד) אלצעותיך כנגד מעלה נגד הנר אמנם אלצעותיך יהיו כפופות למטה ע"ג הגודל בני אבא כנו'

מלכים להשתמש בכתר א' ולזה אחר ברכת הלבנה לנו אומרים שלום עליכם כו', בלשון תפלה שלא יהי' עוד קטרוג בעולם, גם דע כי צמו"ש קודם חלות לילה אסור להתאבל ולצכות על החורבן שלא כאותם שנוהגים היפך מזה לומר קינות אחר תפלה ערבית צמו"ש וטותים נעם לדבריהם מפני שאז נחרב ציה"מ צעה מו"ש כנודע, אבל דע לך כי הוא אסור לפי שקדושת שבת נמשכת כל הלילה ההוא צמ"ש לקמן בע"ה וראי' לזה ענין סעודה ד' כו', ואפי' צמתי' תוס' נשמה יש המשך קדושה בליל זה כו', ולא עוד אלא שאפי' אחר חלות לילה של מו"ש לא הי' (ב) מו"ל מרבה צבכי' על החורבן יותר משאר לילות, אעפ"י שנחרב הבית בליל מו"ש כנו' אלא הי' בוכה ומתאבל כבשאר הלילות :

ג בענין ההבדלה מה במדלין צב"ה מנהג טוב הוא ומו"ל נתן ד' זהובים ללדקה כדי שינחווהו אנשי הקהל להוציא יין משלו להבדיל עליו צב"ה, גם הי' מדליק נר של שווה ומברך עליו בודא מאורי האש ולא הי' מדליק על הנר שבבית רק באבוקה מיוחדת, ודע כי אין להטיל מים בכוס של הבדלה. בשום אופן צמ"ש צב"י צמ"ש הר"י גיקטלייא ז"ל. ובענין עלי בשמים כו' מן אותם ב' אגודות הדם שיש לך מוכנים מן שבת כנודע הזהר כאשר תקנה אותם שיהיו בתוכם ג' הדסים משולשים כשרים, ועתה

(ב) **לא** הי' מו"ל מרבה צבכי'. צמ" או"ל בעמוד התפלה סי' א' ס"ו כ' צמו"ש יש להאריך צבכי' יותר משאר לילות כי ביום א' הרב ציהמ"ק עכ"ל. ונ"ע ונ"ל שבכתובים שהיו לפניו לא הי' כ' כן :

(ג) **בידיך** הם לנדם, ז"ל הרמ"ו פ' או שב' אגודות הם כנגד זכור ושומר צמ"ש צמ"ש שבת ולפי"ז א"ש שהבדלה מברכין על אגודה אחת שהוא דשומר עכ"ל, וכזה מובן לבון זה שכ' כאן הם לנדם :

(ד) **אחורי** אלצעותיך כו', נגד הנר עי' צמ" וזהו חמה פ' יתרו על דס"ז ע"א ודף ה"ם דמ"ט ע"א וענין זה מבאר בזה"ק פ' ויקהל דר"ח ע"א ורי"ט ע"ב :

Digitized by Google

כנו' ויסתכל בלפורניו בלבד ולא בתוך פני האלבעות כו' :

ה ענין קדושת ובא לציון שנהגו לומר בליל מו"ש הכוונה הוא להמשיך הארת עולם האלי' אשר בסוד תוס' שבת אל עולם הבריאה כי שם בתי' קדושת ובא לציון גואל כו' וכוונתו הוא להמשיך תוס' הקדושה ההיא בבתי' כדי שתתקיים כל ששת ימי החול עד שבת האחרת, ולכן אין קדושה זו נאמרה בלילה אחרת זולת זו כי אין ביריבו כח להמשיך הארת האלי' בבתי' אלא בלילה הזו ולא בשאר ימי החול. ענין ויהי נועם שנהגים לומר בכל מו"ש ובה יתבאר ענין כפלא [ד"ס ע"ג] להמשיך תוס' קדושת שבת לכל ימי השבועה הבאה עד שבת האחרת. הנה מוזמור זה של ויהי נועם לריך לאומרו כלו מעומד ועל הפחות תאמר פסוק זה מעומד ואח"כ תשב כו', דע כי לריך להכין עצמו לקבל אור תוס' השבת בו' ימי החול ובתו ימי' מכלל והתקדשתם והייתם קדושים כו', וזה דבר גדול להתקדש האדם בימי החול מקדושת שבת. וזה ענין הכנתו. דע כי הנה בכל שבת ניתוסף קדושה בלדס בכר"כ שלו, ויש מי שאין בו רק בתי' נפש בלבד כו', והנה ענין השארות תוס' הקדושה הוא עד"ז כי ביום א' של השבוע נשאר בלדס בתי' תוס' קדושת הנשמה ובהתחלת ליל ב' תלך ממנו ותסתלק כו', ותוס' הרוח נשאר עד סוף יום ב' בשבת ואח"כ יסתלק ותוס' הנפש נשארת עד

סוף יום ג' בשבת ואח"כ תסתלק ובוה תבין טעם למה שאז"ל כי אם לא הבדיל בליל מו"ש יבדיל והולך עד יום ג' כו', והטעם הוא כי עד אז נשאר בתי' תוס' שבת והבין זה. ומיום ד' ואילך לריך לכון בזופן אחר והוא להכין (ה) עצמו שיהי' ראוי ומוכן לקבל תוס' נפש משבת הבא וביום ה' יכון להכין עצמו שיהי' ראוי ומוכן לקבל תוס' רוח משבת הבא וביום ו' יכון להכין עצמו שיהי' ראוי ומוכן לקבל תוס' נשמה משבת הבא גם לסיבה זו לא היו אנשי משמר מתענין ביום ששי מפני כבוד השבת פי' כדי לקבל תוס' נשמת השבת הרי נמלא כי יום השבת הוא ד' וו' כי הנה ג' ימים הראשונים הם מכלל השבת שעברה וג' ימים האחרונים הם מכלל שבת הבאה נמלא שיום השבת הוא ד', וע"י שיכין כוונת או בג' ימים האחרונים יוכה לתוס' שבת הבאה והרי בארנו כי בכל הו' ימים לריך לכון ענין קבלת תוס' שבת או משבת שעברה או משבת הבאה כו' :

ו דע כי ב' מיני תוס' קדושת שבת כתוסף ביום שבת. הא' ע"י כוונת התפלה, והב' הוא ע"י כוונת הסעודות וכנגד המסכת תוס' קדושת שבת לימי החול מבתי' הסעודות אלו עושים סעודה ד' במו"ש. וכוונתה הוא לכון להמשיך אור קדושת סעודות שבת לכל סעודות ימי החול. וכנגד המסכת תוס' קדושת שבת מבתי' התפלות אלו אומרים מוזמור זה של ויהי נועם ועי"ז אלו ממשיכים אותו נועם (ו) העליון בכל תפלת

בני אבא

השבוע

(ה) **להכין** עצמו. מלפני כ' טוב שאחר תפלת ערבית של ליל ד' יאמר הריני מכין עצמי בשעה"י לקבל תוס' נפש משבת הבאה עלינו לחיים טובים ולשלום ואחר ת"ע של ליל ה' יאמר הריני מכין עצמי לקבל תוס' רוח משבת הבאה עלינו לחיים"ו ואחר ת"ע של ליל ו' יאמר הריני מכין עצמי לקבל תוס' נשמה משבת הבאה עלינו לחיים"ו :

(ו) **נועם** העליון. כל בם' זכרי המה פ' תולדות על דקמ"ב ע"כ ודף ה"ס דע"ז סוע"ב וז"ל ויהי נועם וכו' כלומר כי הנועם הזה הוא הארת כל העולמות והשקאחם לכך אנו מתפללים

השבו. אזר חיים הכותב בלע"ד כי נודע שהסעודות והמוון הוא חילוניות העולמות והתפלות הם פנימיות העולמות ודי בזה כו':

ז [דס"א ע"א] הנה נתבאר למעלה בענין ויהי נועם כי כוונתו הוא להמשיך תוס' שבת אל ימי החול הבאה וזה סוד אור החוזר מן הבינה הנקרא נועם והוא סוד השבת כי הבינה הוא שבת גם בארנו לעיל כי המשיך תוס' קדושה היא בג' חלקי נר"ן [דס"א ע"ב] כי הנשמה מתקיימת עד יום א' והרות עד סוף יום ב' והנפש עד סוף יום ג' וג' ימים האחרים שהם ד' וה' וו' תכיון להמשיך לזורך שבת הבאה בסוד הג' חלקים שהם נר"ן והנה ז"ס מ"ש בסערי זכור את יום השבת מלכה הוא למנות בו ימי השבת לומר א' בשבת ב' בשבת כו' וכ"כ הרמב"ן בחי' על התורה והענין הוא להורות כי כל ימי החול תלוים ונקשרים ונמשכים מיום השבת ומשם נמשכה להם הארתם וזכור היטיב ענין זה כי הוא מכלל רמ"ח מ"ע למנות ימי החול עד"ז א' בשבת כו' וכיון שנתבאר ענין הקדמה זו לריבוי אנו להודיעך מה הוא ההכנה שיבין האדם כדי להמשיך עליו תוס' הקדושה הנו' בו' ימי החול:

ח הנה ביום א' בשבת כל עסקיך תהי' בבחי' מחשבה שתי' פנוי'

ונקווי' מכל לכלוך שע"כ תתקיים כך

באותו יום תוספת הנשמה ואמנם סוד המחשבה בזה היא שבכל רגע היום ההוא 'ביון זהו' דס"ג ובשם אהי' אשר אהי' ובשם אהי' יהו' כי כל בחי' אלו הם בעו' הבריאה אשר משם הוא חלק הנשמה. וביום ב' בשבת תעסוק בדיבור בתורה והכל לכוונה קבלת תוס' שבת בבחי' הרוח. וביום ג' בשבת תעסוק במלות מעשיות שהם כנגד חלק הנפש ובפרט במלות הנעשות ע"י הרגלים כמו הליות התא וביקור חולים וכיוצא בזה וכעד"ז יעשה בג' ימים האחרונים והם הד' במעשה והה' בעסק התורה ע"י הדיבור והו' במחשבה (א"ש מזה יובן מה שמוציאים ס"ת ביום ב' וה' ולא זולתם, וגם טוב למי שעוסק בתורה יום או ימים בשבוע שלריך שיהי' בב' ובה', וכן נהגתי אני כנלע"ד). אמנם כוונת ימים או הם להכין לקבל תוס' שבת בבחי' נר"ן ביום עש"ק הבאה וכל כוונתך ועסקך יהיו א פנוי' זו לקבל תוס' שבת בבחי' נר"ן ודבר זה תועלת גדול לקבל האדם תוס' קדושת שבת:

ט [דס"א ע"ד] דע כי לריך האדם ליזהר לקנות (ו) כל לרכי שבת ביום ו' כו' ולא ביום ה' כו', ובכל מה שיקנה יזכיר ויאמר לכבוד השבת, והרי זה ענין מעשה. גם תזהר בחי' הנכונה של שבת, אמנם הדלקת הנר היא מלכה

בני אבא

מתפללים ומבקשים תהנה שימשיך אותי הנוגע גם עלינו וזהו ויהי נועם אותי נועם המנעים ומייחד בין ד' אלקינו שהם השמה וכינה ימשך גם עלינו ולא יפלא בעיניך לשאלו שאלה זו שהרי דוד ה' מתפלל כך אחת שאלתי מאת ד' כו' לחזות בנועם ד' כו' הרי שבשבתו בבית ד' יונה להמשיך עליו הנוגע עליון עכ"ל, ובס' יתרו כ' על ד"ג ע"כ ודה"ס דס"ב ע"כ ומעשה ידינו שאין בנו כי אם המעשה בלא כוונה אהה תכיון המעשה הזה ומעשה היחוד העליון עלינו כמו בשבילינו כי הנס שאין אנו מכוונים אל היחוד אהה תנמור בעדנו:

(ו) לקנות כל לרכי השבת ביום ו'. כ' בש' או"ל בעמוד התפילה ס' כ"ה ס"ו מאזה גדולה לקנות דגים לכבוד שבת ולאכול בכל סעודה ובשרע בסעודה ג'. וראיתי כ' שאין לאכול דג בחול כי אין הם בקול להעלות התפלות רק הכל בנסות שבת עכ"ל:

מלוה על האשה בעלת הבית כנודע, וגם זה הוא ענין מעשה, ואם בענין הדיבור והלימוד בתורה כבר בארנו בסדר המקרא שנהג בכל יום ויום שלריך לקרות בכל ליל הששי כו' פסוקים מפ' השבוע באותה הכוונה שנת' שם בשער ה' שער המלות וע"ש. גם ביום ששי עלמו לריך לקרות כל הפרשה כולה במקרא ותרגום באותה הכוונה שנת' שם, ועוד יש כמה מיני דברים אם ענין הטבילה ואם ענין הרחלת פי' במים חמים וענין קבלת שבת בתפלת המנחה ביום ששי ואח"כ קבלת שבת בשדה וכ"ל רבות וכולם הם מכלל הנגה כו', ענין א' שאמר לי מורו"ל שקבל מאדם [דס"ב ע"א] אחד גדול שאמר לו שקבלה היתה בידו מרבותיו שכל מי שנקבר בע"ש אחר שעה ה' מן היום שאין לו חיבוט הקבר לפי שזמן שעה הה' מתחיל תוס' קדושת שבת ויש לו דין כאילו נקבר ביום שבת עלמו וא"ל כי ז"ס ה' יתירה של יום הששי כי בכל הימים לא נזכר בהם ה' כמו ביום א' ולא אמר האחד, וכן ביום ב' כו', אבל כאן באמר הששי לרמזו כי בה' שעות מיום ו' תיכף סמך אליו ויכולו השמים כו', ותיכף נחשב כאילו הוא יום שבת כו', ומורו"ל הודה לדבריו והסכים איהם (א"ש נראה מדברי הר"ז"ל שאפי' נקבר בחו"ל):

הולך לביהכ"נ או לבית מדרשו אם הי' שם ס"ת הי' מוליאו וקורא בו הפ' שמו"ת והוא הי' קורא המקרא מתוך הס"ת והי' לו תלמוד א' שהי' קורא לו התרגום מתוך ס' התרגום והוא אומר אחריו, וכן הי' עושה בכל פסוק ופ' עד תשלים הפרשה ולא הי' עושה כמו שיש מתייירים לקרוא כל הפ' כולה מקרא פ"א ולשנותה מקרא פ"ב אח"כ קוראים כולה יחד תרגום פ"ג. אבל כל פסוק ופסוק בפ"ע הי' קורא שמו"ת והיה דוחק עלמו לקרוא ביום ו' והי' אומר כי ז"ס והי' ביום הששי והבינו את אשר יביאו זולת אם אירע לו שום אונס גדול מאוד שאז הי' קורא הפ' שמו"ת אחד סיום ת"ש דיום שבת קודם סעודת שחרית כמו ש"ל רבינו הקדוש ולא כמו אותם הקורים באמצע תפלת שחרית דשבת ואחר קריאה הפ' הי' טובל הטבילה של ע"ש הגו' בס' הזו' פ' תרומה דקל"ו ע"ב דרב המנונא סבא ע"ה הוה סליק מנהרא בכל ע"ש כו', והי' אומר מורו"ל כי כיון שכבר קרא הפ' כבר יש באדם כח לקבל תוס' קדושת השבת, ולכן לא הי' טובל קודם שיקרא הפ' זולתי דרך מקרה ואף גם מקרה זה לא הי' טובל רק אחר (ע) שהתחיל שעה ה' מיום ו' כמו שבארנו לעיל על ה' יתירה דיום הו' והי' אומר מורו"ל כי תוס' שבת הי' ניכר ומתגלה במלח האדם תיכף אחר הטבילה

בני אבא

הגו'

(ח) תיכף נסיימו. כ' בפע"ח בשער השבת פ"ג וז"ל ומלוה שמו"ת בזמנה יום ו' אחר חלות שאז נסרד הקליפה מהקדושה ובסוד שמו"ת אנו מפרדין הקליפה מהקדושה ואז"כ נכוונת הטבילה משפיעין הארת קדושת שבת לזה אמר יתפרדו כל סועלי און (שבת אוחיו) בזה כי ראוי לאדם להתכווש מקדושת שבת) וכן כתב בס' חבל נביאים בשם כתני הרמ"ע מסאני וז"ל בע"ש מן המנחה ולמעלה דהיינו ו' שעות ומתלה אז לכל המאוחר בע' ומתלה בו' לריבין להבין קליפת נוגה להעלותה בקדושה בקריאת שמו"ת כו' עכ"ל אבל מסידר הלשון לכאן שכ' נסיימו ת"ש דיום ו' כו' משמע שקודם חלות הי' קורא כי לעיל בשער הכוונת ד"ג העתקתי לשונו בס' י' בסכה של א' מ' הראשונים שלא יכול ללבוש עו"ת קודם אור היום משמע שהי' מתפלל תיכף אחר אור היום וכי שהה בתחילתו עד חלות:

(ט) אחר שהתחיל שעה ה' כו'. ע"י מה שזיינתי לעיל סי' ס"ג:

הנו, אבל עיקר הגילוי לא הי' רק אחד חלי היום ודוקא אם טבל כבר והסיר ממנו קליפין דחול ע"י כוונתו כנודע שקליפין דחול הם הם בגדי חול של נפש האדם ואפשר שכל מה שיהיה קרוב לליל שבת יתגלה יותר תוס' שבת :

יא כוונת (י) הצבילה של ע"ש, הנה אחר שנכנסת תוך מי הים או הנהר או המקוה קודם שמתבול תכוין כי המקוה היא סוד שם אק"י דההין העולה בני' קנ"א כמנין מקו"ה כי שם מתקבצין כל שמות אק"י היותר עליונים ממנו כמ"ש ואח"כ תכוין להמשיך במקוה הזה את הנחל העליון והוא ד' הוי"ו"ת עסמ"ב וג' אק"י דירדין ודאלפין ודההין כי כאשר הם פשוטים יש אות יו"ד א' בכל שם מהם וכמלא שיש ז' יודין בז' שמות האלו, וכבר ידעת כי ז' שמות אלו הם סוד ז' שמות של שבת בסוד ז' אותיות של אק"ק יה"ו הנו' בר"מ פ' יתרו ולריך לכוין כי בפשוטים יש בהם ז' יודין פשוטים אבל תכוין גם במילוייהם והוסף עליהם שם י"ה כי הוא סוד השבת והרי הם ח' יודין שהם בני' נ"ל מנח"ל ועם כללות הח' יודין עלמם הרי נחל ואח"כ תכוין לכלול כללות היודין בעלמם ובכללותם כנו' והם ז' כללים ותלפפם עם נחל ויהיה בני' מים והרי נמשכו המים לתוך המקוה אח"כ תכוין שכל זה יהי' לכבוד שבת והוא כי הלא בח' שמות הנ"ל שהם ד' היות וג' אק"ק ושם י"ה יש בהם ל' אותיות וזה ל' של לכבוד וכשחוסף ז' כללים שהם כללות הו' שמות וכללות שם י"ה

יעלו במספר כבוד ומספר כל הח' שמו"ת עלמין הם בני' שבת, וכשחעלה מן המים האחר אם תשוב משבת רגליך [א"ש הנה לא פי' הדב המספר כינר הוא והנלפע"ד שהמספר כך הוא שהד' היות הם במילוי עסמ"ב וכללותם הם רל"ב וג' אק"י הם, א' דירדין קא"א וא' דההין. קנ"א, וא' דאלפין הוא קמ"ג וכללותם הם תנ"ה ושם י"ה פשוט כולם כא' הם כמנין שבת ככלע"ד] כוונה אחרת דע כי לריך האדם לטבול ז' טבילות זא"ז והא' הוא להפשיט בגדי החול של הנפש והב' הוא לכבוד שבת לקבל תמוס' וזכ' תכוין לשם אק"י דמילוי יודין [א"ש ז"ל ולומר במילוי ההין] שהוא בני' מקוה, וזכ' תכוין לב' שמות אק"י יהו"ה הנו' בר"מ פ' יתרו ולז' שמות היולאים מז' אותיותיהם [דס"ב ע"ב] שהם אן, הוי', הוי' בניקוד לקים, מלפן, י"ה אדני' אל, מלפן, אלקים, כי כל אלו השמות הם סוד קדושה שבת ותכוין כי באלו השמות יש ה' יודין הרי חמשים וז' השמות של אק"י יה"ו העקרים הם בני' מ"ב הרי הכל בני' במים ובהעלותך מהטבילה הב' תכוין אל ד' היות עסמ"ב ולג' אק"י דירדין דההין דאלפין כי כולם בני' תרפ"ז ותוסף עליהם שם י"ה והרי הכל בני' שבת כי סוד שבת הוא עליית זו"ן באו"א ואז הם סוד שם י"ה, וכשחעלה מהטבילה אל הנגב עלמך במטפחת כי מימי שבת לריך הגוף שישאב אותם כוונה ג' יכוין כי המקוה בעלמו שהוא הכלי הוא אק"י דההין שהוא בני' מקוה וז"ס כלי ומלבוש אל שמת הוי' שבתוכו שהם בחי' המים והם

סוד בני אבא

(י) **כוונת** החבלה, כ' בס' או"ז בעמוד התפלה סי' כ"ה סכ"ג סדר טבילה עיי"ש יבנים במים ויאמר הריני טיבל להפשיט הוהמא, ויטבול פעם ב' ויאמר הריני טיבל להפשיט בגדי חול, ויטבול פעם ג' ויאמר הריני טיבל לכבוד ש"ק ויאמר זכור ושומר כדבור א' נאמרו ויאמר הפסוק ויקרא אלקים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים וטבול פעם ד' ופסע לאחריו ויאמר הפסוק אם תשוב משבת רגליך וכו' עד כי פי' ד' דבר אח"כ כשלוש מלבושיו יאמר הפסוק כל כלי חצר עליך לא ילנה :

מנהגי האר"י ענין ערב שבת פתורא דאבא לב

יג [דס"ב סו' ע"ג] אחר תפלת המנחה הי' מקיים מוז"ל [דס"ב ע"ד] מלות העירוב כמו שכתבאר בע"ה ענין העירוב הי' נזהר מוז"ל לקיים מלו' זו בכל ע"ש שלא כאותם הנוהגים לעשותה משנה לשנה וכיוצא בזה והי' מערב בכל ע"ש ב' מיני עירובין עירובי חירות על לחם א' ושופי מבואות על לחם ב' ובסעודת ליל שבת הי' אומר המוליא בפת של שופי מבואות ובסעודת שחרית של שבת היה אומר המוליא בפת של עירובי חירות, ואמנם בענין סדר העירוב, בהחלה היה מבדק על הפת ברכת העירוב ואומר בדין עירובא יהא שרא לן כו', ואח"כ הי' מוכה הלחם ההוא לבני החצר ע"י אדם א' גדול כי תחלה לריך שיערב לעצמו ואח"כ יוכה לאחרים, והנה ראיתי למוז"ל שבשחרית יום שבת הי' מוליד עמו הטלית והחושש מדינתו לביה"כ וגם הי' מוליכו לבית הטבילה אשר מחוץ לעיר לפת ת"ו אותה הגודעת ולא הי' מקפיד וחושש לחקור בענין העירוב שנעשה בשיחוף כל מבואות לפת ת"ו או אשר נעשה לבית הטבילה אם היו נעשין כהלכתן או לא, אח"כ (יב) הי' חותך וקולץ לפורטיו לכבוד שבת מידיו ומרגליו והי' קולצין כסדרן ולא הי' חושש ולא מקפיד אל אותו הסדר הכו'

סוד ד' היות עכמ"ב ובהם ט' יודין כמנין מים ולפי שד' היות אלו בהם סוד המים שרשם הוא הוי' הא' של ע"ב שהוא בחכמה וכתיב כולם בחכמה עשית וגם עיקר המים הם במדת החסד שעולה בגי' ע"ב ולכן היו המים שבמקוה מ' סאה כנגד הד' יודין של הוי' דע"ב כי היא העיקרית גם לריך שיטבול ויכוין להסיר ולהפשיט מעליו הרוח שהי' שורה עליו בימי החול וישרה עליו עתה רוח מן הבריאה וזה ע"י אקו' דהבין שהוא בגי' מקוה גם יכוין אל ב' שמות אקו' יה"ו שסודם בעולם הבריאה אשר מהם יולאים ז' מרגלאן שהם ז' שמות אחרים כו' והם עולים בגי' תתמ"ט ועם קנ"א של המקוה דאקו' דהבין הרי הכל אלף והם סוד אלף עלמין של אורות היוולאים מן הבינה ומאירים למטה ויכוין לקבל גם הוא הארה מהם: **יב ג** ראוי לאדם לטעום כל המזשילין שמזשל בע"ש לכבוד השבת כי הוא דוגמת האדם המכין סעודה למלך וטועם המזשילין אם הם טובים ואם חסרין חייה תכלין שיחנקם או כדי שיבשל תבשילים אחרים וכ"ז הוראה שמקבל האורח בספר פ"י וז"ס טועמיה חיים זכו שתקנו בתפילת מוסף כו' כי כל הטועם התבשילין של שבת מערב (יא) שבת זוכה לחיים עליונים:

בני אבא

(יא) **מע"ש** זוכה לחיים עליונים, מקומו טהור נראה לכאורה מזה"ק פ' בראשית דמ"ח ריש ע"ב וב"כ מ"מ אבל לריך לעיין שם כ' בליילא דשבתא בעי לאטעמא מכלא כו' עיי"ש וכאן כ' בע"ש וב"כ בפע"ה ביוס ו' ועי' בת"ו דס"ט ריש ע"ב ז"ל וכן לאטעמא בשבת מכל מאכלין עבין כו':

(יב) **אח"כ** הי' חותך כו', לפענ"ד זל"ע וקשה לומר שאהר מנחה ואחר עשיית העירוב הי' חותך האפרנים שהרי כ' אחר תפלת המנחה הי' מקיים מוז"ל מלות עירוב כו' ואח"כ כ' שאח"כ חתך האפרנים מסידור לבון זה משמע שהתיבת האפרנים הי' אחר תפלת המנחה ודבר זה קשה לאומרה ובפרט לפימ"ש לעיל דנ"ב ע"כ והעתקתי לבנו לעיל סי' פ"ג שהי' נזהר מאד שלא להתפלל מנחה רק סמוך לשקיעת החמה ומשמע שגם בע"ש הי' נזהר כן כמש"ש אפי' אם הי' בע"ש קודם לשקיעת החמה הי' אומר בלחש כו' א"כ בוודאי קשה הדבר לאמר שהי'.

הגו' בס' אבודרהם בענין קליטת הלפורנים :
 יד אח"כ היו מביאין לפניו עריבת
 מים חמין ורוחץ בהם תחלה
 פניו ואח"כ ידיו והי' מנגב אותם במטפחת
 ואח"כ רוחץ רגלים במים חמין הגו'
 ומנגב אותם וטעם רחילה זו היא מה
 שרמזו בס"פ ויקהל דר"ג ע"א בענין
 מה שנעשה בכל יום ע"ש כי מתקבלים
 אותם שבעים כוכבים בו', ואח"כ נעשין
 כעין מדורה א' של אש ורולים להתקרב
 ולהתאחו לקבל שפע מעולם האלי' וכדין
 אתער חד שלהובא דאשא בו', והענין
 הוא כי אותה המדורה של אש הוא סוד
 אותה קליפה הדקה הנק' קלי' נוגה
 שהיא הקליפה היותר קרובה אל הקדושה
 והקלי' בראותה כי השפע של יום השבת
 שעבר לקחוהו ו' ימי החול בו' ימי המעשה
 ועתה שהוא ע"ש היא יודעת שתחזור
 הקדושה להתעלות בו' לכך נמשך מן
 הגבורות העליונות כח א' הנק' שלהובא
 דאשא ומוריד את הקלי' ההוא אשר היא
 בחי' ההוא כוכבא דאתעביד כעין חד
 מדורא דאשא למטה עד התהום בו' ו"ס
 ענין קליטת הלפורנים בע"ש ולרחוץ אח"כ

הרגלים במים חמין להורות על ההוא
 שלהובא דאשא הנמשלת במים החמין
 כי היא המגרשת והדומה את הקלי' ואת
 הזוהמא מן הרגלים העליונים ומורידים
 אותם בתהום בו', בתחלה לריך לרחוץ
 הפנים העליונים ונדחין משם ואח"כ
 רוחצין הידים ונדחין משם ג"כ ואח"כ
 רוחלים הרגלים שהם למטה ואז נגמרו
 להפריד ולהסתלק לגמרי משם. והנה נת'
 כי המים חמין הם צמוד שלהובא דאשא
 הגו' בזוהר המגרשת את הקליפה, ולכן
 לריך שבעה (יג) רחילתך במים החמין
 תכוין צמוד כוונת שלהבת י"ה ר"ל כי זו
 השלהבת יולאת משם י"ה כדי לגרש ולהפיל
 הקלי' למטה בו' :

שו [דס"ג ע"א] עוד לריך לבוין
 בענין רחילת פי"ו במים
 חמין בע"ש, והטעם הוא כי השכינה בימי
 החול רגלי' יורדות מות זעתה רוחלת
 רגלי' מאותו הטינופת שדבק שם ועולים
 רגלי' בהם הנה"י שבה במקום החג"ת
 ועד"ז נעשה בכל העולמות צמוד רחלתי
 את רגלי' איכבה אטנפס אס אחזור
 להורידה במקום הקלי', אח"כ לריך ללבוש
 בגדי

בני אבא

שהי' ממתין בהתיבת הלפורנים עד סמוך לשקיעת החמה וז"ל בפע"ח פ"ג אחר קריאת הפ' יקון
 לפרניו בו' וזהיר בה להקדים אותה קודם מנהה קטנה בו' עיי"ש מההבירים וכי"ג מש"ע האר"י
 ובמשנת חסידים ולולי דמסתפינא הי' ג"ל דמ"ש אח"כ הי' חותך ט"ס הוא וז"ל והי' חותך
 וכיונחו לומר דכמו שלא הי' מקפיד בענין העירוב אס נעשה כהלכתו כמו כן לא הי' מקפיד
 בהתיבת הלפורנים, ובענין קליטתו לפרנים עיין במקדש מלך פ' ויקהל על דר"ה ע"ב כתב וז"ל
 וכ' רבינו האר"י ז"ל שלא חטעה ח"ו שהלפורנים הם מזד העומאה דא"כ מה רבותי דאדה"ר
 שהי' לבוש בליפורין אלא שהם דינים קדושים ומלד שהם דין יש אחיזה לינק ומה שהוא על
 הכשר הוא קדושה גמורה ומה שיואל הוץ לכשר משם יונקים החילונים ולפיכך איסור גדול יש
 בהנחתם בו' ומהר"ח הי' נוטל ליפרני כסדר בו' אכן אנו יזהר שלא ליטול דיד ורגל ביום א'
 בו' וכ"כ בס' או"י סי' כ"ח פ"ג וז"ע שהוא נגד דברי האר"י ז"ל ובמס' נדה די"ו דאמר ולא
 אמרן אלא דשקיל ידי' ודכרעי' משמע קלת כדברי האר"י ז"ל גם יתא נזהר שלא לקון אותן
 על בגדיו בו' ואם אשה נדה חטעה ככה, ביום טהרתה לקון אותן על בגדיו מעולם לא תלא
 מידי דופנה של עומאתה וחגרום להפיל ולדוחי' בו' וכ' המקובלים שמלבוש אדה"ר הי' צפורן
 ולא הי' דבר רע וכול לקרב אליו וכיון שחטא נסתלק ממנו אותו לבוש ולא נשאר אלא בראש
 לפרנים בו' ולפי שאין להביא עומאה במקדש לריך כל אדם ליטול לפרניו בכל ע"ש בו' עיי"ש :
 (יג) **שבעת** רחילתך בו'. כ' בס' או"י בעמוד התפלה סי' כ"ה סי"א, ויאמר בשעת רחילה
 והי' הנשאר בזיון והנותר בירושלים קדוש יאמר לו :

מנהגי האר"י ענין יום עש"ק וענין קב"ש פתורא דאבא לג

בגדי שבת דוע כי מורז"ל הזהרנו בענין זה שנאמר ונ"לעד שגם לכל בנ"א הוא לריך לעשות כן והוא שיהר ששום מין מלבוש וכיוצא בו מכל מה שלבש האדם בימי החול אין ראוי ללבושו ביום שבת ואפי' החלוק של שבת אין ללבושו בימי החול כלל:

מן ג הזהרנו שבעה שאביש החלוק של שבת בע"ש שאכיון בשם (יד) קדוש והריא"ל כו' וכוונה זו מעולה מאוד אל האדם כדי שימשך את הקדושה ש"ו. גם לריך האדם ללבוש בגדי לבן ולא של לבשים אחרים וקבלתי ממוז"ל שכפי הלבע וגוון המלבושים שלבש האדם ביום שבת בעוה"ז כן ממש יתלבש האדם בעוה"ב אחר פטירתו תמיד ביום שבת. וא"ל כי בקבלת שבת פ"א נתגלה ש"ו נשמת חכם א' שנפטר בימיו וראהו לובש שחורים וא"ל לפי שבעוה"ז ה' לובש שחוריה ביום השבת שלכך ה' מענישים אותו שם להלבישו אחר פטירתו בגדים שחורים אף ביום השבת, ודע דאין לפחות מן ד'

בגדי לבן והם המלבוש העליון והתחתון והאזור אשר על לבשו התחתון והחלוק אשר על בשרו, וראיתי למוז"ל בימי החורף שהי' לובש ביום השבת מפני הלינה מלבוש א' של בגדי ארגמן תחת המלבוש הלבן העליון ולא היה חושש רק לשיכ"ו לו ד' בגדי (טו) לבן שהם לבוש העליון והתחתון ואזור והחלוק כנ"ל, וכן כיוצא בזה ומספר ד' בגדים הם כנגד ד' אותיות שם הוי' כו':

[דס"ד ע"ג] קיצור סדרי קב"ש:
יו ב' הוא שחלא לשדה ותאמר באו ונלא לקראת שבת מלכתחלה לחקל תפוחין קדישין כו' ותעמוד מעומד במקום א' בשדה ואם יהי' על גבי הר א' גבוה הוא יותר טוב ויהי' המקום נקי כפי מה שלריך לפניו כמלא עיניו ומאחריו ד' אמות כו' ותחזור פניך כנגד רוח מערב ששם החמה שוקעת ובעת שקיעתה ממש אז תסגור עיניך ותשים ירך השליט על החזה ויד ימיך על גבי שמאל ותכוין באימה וביראה כעומד לפני המלך לקבל תום' קדושת שבת ותתחיל ותאמר מזמור הבו

בני אבא

(יד) **בשם** קדוש, ובשער רוח"ק די"ב ריש ע"ב כ' וז"ל גם לריך לכוין כשלוש בגדי שבת בשם אהרריא"ל עכ"ל וזה לא כמ"ש כאן גם בפע"ח כ' וז"ל בלבישת החלוק יכוין בשם והריא"ל וכשילבש הלבוש יכוין בשם אכתריא"ל, וכ"כ במ"ח ובשער הגלגולים ד"ע ריש ע"ב כ' וז"ל ולכוין בעת לבושו של שבת בשם אהרריא"ל עכ"ל, ויש בזה כ' שינויים ממ"ש בפע"ח כי בפע"ח כ' כוונת השם והריא"ל רק בלבישת החלוק ובשער הגלגולים כ' בעת לבושו של שבת, וגם בפע"ח כ' בה"א אחד לא ב"ב ההי"ן אח"כ מלאחי בליקוטי שבת מהרמ"ע מפאנו שם' חבל נביאים כ' כמ"ש בפע"ח וז"ל וכשילבש ע"ש החלוק של שבת יכוין בשם זה והריא"ל שה"ס שם החלוק העליון כו' עכ"ל והשם והריא"ל מלאחי נוכר בזה"ק ב"ב מקומות כפ' יורא דק"ח כס"ת כפי שהגיה כס' והרמ"מ עיי"ש, גם פ' פקודי דרי"ט ע"א פתחא ד' עיי"ש אשר כפי הג"ל נראה שבשער רוח"ק והגלגולים נדפס בשיבושים:

(טו) **בגדי** לבן, וכסידר הרמ"ק בחיקויי שבת שדרש החכם כמוהרא"ל בתי' י"ב כ' וז"ל ללבוש בגדים לבנים או משאר גוונים חוץ מן השחור עכ"ל וכוה מלאחי בזו"ח פ' יתרו דל"ו ריש ע"ב קודם ד"ה הינא בספרא דשלמה מלכא וז"ל והאטריך לון לאחזאה חדוה ומיכלא ומשתי' ולבושין חורין או דגוויין שפירין כו' דלאו הכי לכל אינון דאחידן בכוכביא דשבתאי דאלטריך כו', ולמלבש שחורין ולכסאה שחורין כו' עיי"ש וז"ע:

הבו לר' בני אליס וכו' כולו בנעימה ואח"כ תאמר ג"פ (טו) באי כלה באי כלה שבת מלכתא ואח"כ מזמור שיר ליום השבת כו' כולו ואח"כ תאמר ד' מלך גאות לבש כו' עד לאורך ימים ואז תפתח עיניך ותבוא לביהך וכו' [דס"ו ע"א] ול"ל ב"פ באי כלה הראשונים בקול רם לפי שהם כנגד חכמה וזינה דיני' העולים אבל באי כלה שבת מלכתא לריך לאמרה בלחש ולא בקו"ר לפי שהנה הוא כנגד הדעה דיני' אשר אינו מכלל מספר הי"ם כנודע, וזוה (יו) תבין למה בס' התיקונים לא נזכר רק שאומרים ב' זמנין באי כלה ולא הזכיר הפעם הג' והפעם הוא כי לא חשש להזכיר רק את הב"פ הנאמרים בקו"ר ולא הזכיר את הג' הנאמר בלחש שהוא כנגד הדעת שאינו מכלל הי"ם וכו', ודע כי עתה באמרך ג"פ באי כלה כו' תכוין לקבל סוד תוס' קדושת הנפש :

יו [דס"ו ע"ד] אח"כ תילך לביתך והכנס ותהטף בטלית מזולת כהלכתם ותהטף ראשך בו כנודע סביב גרויך כו' ותקף השלחן המסודר עם הלחם לסעודת שבת ותקיפיהו כמה פעמים עד שתחזור ליגור כל מה שאמרת בהיותך ידעה שהוא מזמור לדוד הבו לר' בני אליס כו' וג"פ באי כלה כו' ומזמור שיר ליום השבת כו' והכונה שתכוין בזה הוא, כי שם בשדה לא נתקן רק בחי' חילוניות בבחי' א"פ שבו ועתה נתקן לעלות גם בחי' אור מקיף של בחי' החי'ו' ואח"כ תקרא ד' פרקים ראשונים של מס' שבת ותכוין שהם כנגד ד' אותיות הוי' כי הם

כוד תכשיטי הכלה העליונה כו' [דס"ז ע"א] ובקונטרס אדם אחד מלאהי כו' אח"כ תבא לביתך ותהטף בלילית ותקף השלחן כו' והנה תכדר השלחן ב"ב ככרות כו' ותאמר מזמור שיר ליום השבת, ואח"כ תקרא ד' פרקים הראשונים ממס' שבת שיש בה כ"ד פרקים כנגד כ"ד קישוטי כלה, ולמחרתו גם לערב במנחה י"גלים הכ"ד פרקים קודם סעודה ג', ותאמר באי כלה מימין באי כלה משמאל באי כלה מן האמצע שבת מלכתא שהיא מקבלת מן ג' אבות וג"פ באי כלה הם בגי' יה"ו במילוי אפ"ן ומחברו עם השבת שהוא אות ה' אחרונה :

יח אח"כ תסתכל באור הנר אשר צרכו עליו להדליק נר של שבת וזו הכונה בעת הסתכלותך בו הנה נודע כי שם א' אדני' הוא במל' הנק' נוקבא וזוה בהיותה בימי החול אבל כאשר תעלה למעלה במקומה אז יהי' לה שמות אחרים יותר מעולים והכל יהי' כפי מעלות המדרגות אשר תעלה בה וזכור הקדמה זו כו', והנה שכבר יש תוס' קדושת של שבת כו' מוכרח הוא שהמל' עלתה אי"ו מדרגה למעלה ממקומה, והנה השם שיש לה עתה הוא זה כי שם אל' הג"ל שהי' פשוט עתה נתעלה במילואו ועתה נקרא בשם אל"ף למ"ד אדני' וכ"ז הוא בגי' נר, וכבר ידעת כי נר שבת רומז במל' ולכן תכוין כי עתה המל' נק' בשם הגז' העולה בגי' נר ואח"כ תכוין כי ענין נר הוא חבור ו' שמות הוי' אהי' הוי' אקים הוי' אדני' כי כל זה בגי' נר, נלע"ד ששמעתי ממוז"ל כי ב' כוונות אלו

בני אבא

(טו) ג"פ באי כלה ובס' או"ל בעמוד התפלה סי' כ"ט ס"ב כ' ויכוין בס"ת שהוא ג"פ י"ה שהוא שם מ"ה :
 (יז) ובוה תבין למה בס' החי'. הוא בתיקון כ"ד דס"ט ע"א :

מנהגי האר"י ענין קב"ש פתורא דאבא דר

שבת בצרכו הא' או אם לא שמעת איתו
 תכין עתה בזה הצרכו האחרון לקבל
 ביחד תוס' הרוח ותוס' הנשמה לפי שאם
 לא קבלת תוס' הרוח בצרכו הא' א"א
 שתקבל תוס' הנשמה בפרוס סוכת שלום
 כנ"ל לכן עתה תכין לקבל ב' ביחד תוס'
 הרוח והנשמה, אח"כ תלך לביתך ובכניסתך
 לבית תאמר בקו"ר שבת שלום כי הוא כחתן
 המקבל את הכלה בשמחה גדולה, ובס'
 פנים יפות ואם אמך קיימת בחיים [ד"ע
 ע"ג] חיונה תלך ותנשק ידיה והרמו
 בזה כו' :

ב אח"כ תעמוד מעומד בשולחן
 המסודר לפניך ותעמוד
 במקומך אשר תשב בו ואמור בפ"ך דא
 היא סעודתא דחקל תפוחין קדישין כו'
 אח"כ תקוף השלחן פ"א דרך לך ימין
 בשתיקה כו' ואח"כ תקח בידך ב' אגודות
 הדם וכמשו"ל במס' שבת פ' במה מדליקין
 על הא' גברא דרביט ובידי' תרי מדאני אסא
 וראוהו רשב"י ור"א בנו בלאחס מן המערה
 ואמרו חזו כמה ישראל זהירין במלות כו',
 וקחם בין ב' ידיך ימנית ושמאלית ותחברם
 יחד ותברך עליהם בודא עני בשמים ואח"כ
 תריח בהם, ואח"כ תחזור להקוף בהם
 את השלחן פ"ב בשתיקה כו' ואמנם היותם
 ב'

אלו הנז' במלת נר הם סוד ב' (יה) נרות
 של שבת הנז' בס"ה שלריכין להדליק ב'
 נרות כליל שבת וגם הם סוד זכור ושמור
 ויכין בזה המלוה כללע"ד :

יש [דס"ח ע"ד] כמה מיני בחי' תים'
 נשמה הם כי כלילה יש
 לאדם ג' מיני תוס' שבת הא' תוס' נפש
 וזה נעשה בעת קב"ש בשדה והב' תוס'
 הרוח וזה נעשה בעת שאומרים ברכו, והג'
 תוס' נשמה וזה נעשה כשאומרים ופרוס
 סוכת שלום עלינו, וג' אלו הם כולם מלד
 הנקבה שזמן עלייתה הוא בל"ט, ואח"כ
 ביום שבת יש ג' מיני תוס' כר"ג וג' מלד
 הזכר כי זמן עלייתו ביום שבת כו' : ענין
 יולר דערביזת והק"ש דע כי כונת כל
 התפלות והק"ש לילל שבת ודיוס שבת
 אינה כמו הכונת כו' דימי החול כו',
 נהגו לומר ברכות ק"ש בנעם ובחן טוב
 ובקול נעים לרמוז אל נועם הנמשך עתה
 מן הבינה הנקרא נועם ד' כו'. [דס"ט ע"ד]
 פסוק ושמרו בני' שנוהגים לומר קודם
 הקדיש הוא לפי שהלילה היא בחי' שמור
 כו'. [ד"ע ע"ב] כונת הקדיש שאחר
 העמידה תכין ממש ע"ד ב' הקדישים,
 הא' כו' ואח"כ מזמור ד' רועי כו' והנה
 אם שכחת לקבל תוס' חלק הרוח דקדושת

בני אבא

(יה) **ב' נירות** של שבת. עי' בזה בשער ריה"ק תיקן כ"ז דכ"ד (שם נדפס כ"ג במקום
 כ"ד) ע"ב ושם נאר היטיב כונת ב' נירות בדרך אחר וז"ל שם הוי'
 אק'י' כתר דז"א עם כתר נוקביה הוי' אלקים מוחין דז"א עם מוחין דנוקביה הוי' אדנ"י הם
 ו' תחתונות דז"א עם ו' תחתונות דנוקביה, וג' יחידים אלו הם בני' נר וכלם הם בזווג זו"ן,
 וכנגדם נר ב' למעלה בזווג אז"א ממש עד"ו וז"ס חיוב אדם להדליק בכל ליל שבת ב' נירות
 לרמוז אל ב' זוגים אלה שהם זוג דאבא באימא וזוג דז"א עם נוקביה והנה ממש כנגד ב'
 אלו דקדושה יש בקליפה, ולכן חובה להדליק ב' נרות אלו בקדושה כדי שיתבטו ב' נרות של
 הקליפות כו' עכ"ל שם. ועי' בס' סידורו של שבת שורש ב' ענף ב' עלה כ' שהאריך בכונתן
 הנירות וסוף דבריו כ' וז"ל ואך אף אם אין דעתך יפה להשיג כו' עכ"פ תתאמן בעמידתן
 ובתיקונן הנכון ושיהי' אורן מזהיק כו', ובצואך מביה"כ תסתכל בהן ותכין לבקש מאת ד'
 הטיב שיקבל באהבה עשיות מלתך כאלו כונת בכל הכונת הנרכיבין לכין ויהי' הנר עולה יפה
 כפי המאורות הראוי להשרות עליהן :

ב' אגודות הוא לרמוז אל זו"ן ולכן אחר שפירח בהם תאמר תיקף זכור ושומר בדיבור א' נאמרו לרמוז סוד זו"ן המתחבר' יחד ונק' זכור ושומר כנו' במס' שבת שטעם ב' אגודות הם א' כנגד זכור וא' כנגד שומר :

בא אה"כ תאמר הקדוש מעומד וענין הקידוש הוא אור פנימי מג"ר דז"א אל נוק' שהיא תאכל סעודתא משם ולכן נקרא קידוש לפי שהארה זו היא מבחי' מוחין עלמין דז"א הנק' קדוש כו' והנה המשכת אור"פ הזה דמוחין דז"א אל נוק' נעשה בב' הכונת הא' בסוד המעשה שהוא לקחת כוס היין בידך כו' ובוה נמשך אלי' אור"פ במוחין שלה, והב' הוא בסוד הדיבור שהוא אמירת הקידוש ויכולו כו' בתחלה תקבל (יע) הכוס מוזלתך בב' ידך מב' ידיו לב' ידך ותחזיקהו בתחלה בב' ידך [דע"א ע"א] המל' נקרא כוס של ברכה, ולכן טוב להשים הכוס כנגד החזה כו', ואחר שנתכוונתה להמשיך בה הג' מוחין כו' אז תחזיק הכוס בידך ימנית לבדה מבלי סיוע ידך השמאלית כו'. [דע"א ע"ב] ואח"כ ע"י ויכולו והקידוש שהוא בחי' הדיבור נמשך מן א"פ עלמין דמוחין דז"א בחי' אור המקיף אל מוחין דנוק' כו', וזה סדר

הקידוש תחלה תאמר יום הששי ויכולו השמים כו' ואח"כ תאמר סברי מרנן בא"י אמ"ה צפה"ג, ואח"כ תאמר נוסח הקידוש הזה בא"י אמ"ה אשר קדשנו במלותיו ורלה בנו ושבת קדשו באהבה וברלון הנחלנו זכרון למע"ב תחלה למק"ק זכר לי"מ ושבת קדשך באהבה וברלון הנחלתנו בא"י מקדש השבת, ובס' הוזהר בפ' בראשית נתבאר בפ"י כי יש ע' תיבות בס' ויכולו ובס' הקידוש, ל"ה תיבין בויכולו ול"ה תבין בקידוש, ולכן אותם הנוהגים לומר אחר תיבת זכר לי"מ כי בנו בחרת ואתנו קדשת מכל העמים ושבת קדשך כו' הם טועים טעות גמור כי מוסיפין בחשבון המי' ואין לומר סדר גירסא זו לא בקידוש של יו"ט בלבד והטועים העתיקוהו משם בסדר הקידוש של שבת, וטעם מה שמקדימין לומר ב' תיבות יום הששי קודם ויכולו כבר נודע לכאורה כי נרמזו ד' אותיות הוי' ברת"ס יום הששי ויכולו השמים כו' : **בב [דע"א ע"ד]** קודם הכוס של קידוש לריך שיאמר כל המזמור הזה והוא מזמור לדוד ד' רועי כו' בין בלילה בין ביום בשחרית ובין בסעודת מנחה ובכר"ת אך (כ) טוב וחסד ירדפוני יכוין שהם כמנין שם הוי' וגם בס"ת אך טוב וחסד

בני אבא

(יע) **תקבל** הכוס, ובס' אור"ל בעמוד התפלה סי' כ"ט סי"א כ' יקבל הכוס ב"ב ידיו ומניח הכוס על ה' אלצעות יד ימנית עכ"ל. ובס' כ"ג סל"ז בענין כוס ברהמ"ו כ' וז"ל ויחזיק הכוס על כף ימין והאלצעות וקושים למעלה סביב הכוס עכ"ל מזה הל' משמע דהכוס יחזיק על כף היד ולא על האלצעות רק דהאלצעות יהיו וקושיין סביב *) דלא כמ"ש בכוס קידוש שעל האלצעות יניח הכוס וז"ע ועי' לקמן בחלק ב' פ' עקב סי' כ"ג שהעתיקתי לשון שער המלות וז"ל ותשמידיו על ה' אלצעותיך הימניים ממש על גובהן כו', וכ"כ בעטמי המלות פ' עקב וז"ל כוס ברהמ"ו נקרא כוס ישועות דכעי למהוי ממש על ה' אלצעות עכ"ל, וכ"כ במשנת הסידים במס' מו"ט פ"ט מ"י וכ"כ מל' הוזהר בהקדמה ד"א ע"א וז"ל כוס של ברכה אשרך למהוי על ה' אלצעות : *) (וכ"כ בס' דרך סעודה ונתן סימן על כף פרעה כף דייקה) (כ) **אך** טוב וחסד ירדפוני מה שאוכל בשבת ויו"ט הכל הוא רוחניות ונכלט באיבירין וזה ה' טעם שמאי שהי' לוקח ביום א' ובשהי' מולא ביום ב' יותר גאה הי' אוכל הראשון לפי שנין שלקחו ללבוד שבת הל עליו קדושת שבת אף שאכלו בחול נכלט באברים.

וחסד יכוין שהם כו' בני' והם שם הוי' אלא שבסעודה הלילה יכוין בהוי' דיודין, ובשל שחרית בהיו', ובשל מנחה באלפין כו'. תפלה טובה קודם כל סעודה מלאחי כתוב בקונטרס א'. ונלע"ד שאינו משם מו"ל, וז"ל זאת התפלה טוב לאומרה קודם כל סעודה מג' סעודות של שבת וזה סדרה [דע"ב ע"א] יהא רעוא מן קדם עמיקא קדישא דכל קדישין עמירא דכל עמירין סתימא דכולא דיתמשך טלא עילאה מיניה למליא רישא דז"א ולהטיל לחקל תפוחין קדישין בנהורי דאנפין ברעו וחדוא דכולא ויתמשך מן קדם ע"ק דכל קדישין עמירא דכל עמירין סתימא דכולא רעוא חנא וחסדא ורחמי בנהירו עילאה ובריעותא וחדו עלי ועל כל ז"ב ועל כל ישראל עמך ויפריקנא מכל עקתין בישין דיימין לעלמא ויזמין ויחיהב לנא ולכל כפשתנא חנא וחסדא ורחמי וחיי אריכי ומוזני רויחא מן קדמי' אכי"ר כו', וקודם התפלה יאמר אהקינו סעודתא דמהימנותא שלימתא חדווא דמלכא קדישא אהקינו סעודתא דמלכא דא היא סעודתא דחקל תפוחין קדישין וז"א וע"ק כו' אח"כ תטול ידך ולריך שבעת שתנגב ידך ובשעה שתברך ענ"י תגביה ז' ידך זקופות למעלה כנגד ראשך, מב' גדי ראשך גם יהי' כ"ז מעומד כו' לריך לברך ברכה זו מעומד לפי שהיא למע'

בסוד המוחין דז"א ונדע כי עלמא דדכורא כל עובדי' מעומד, ולכן עמה אשר כונתך להעלות את הנקבה וליחדה עם בעלה לריך שיהי' מעומד גם בכל נטילה מג' סעודות דשבת לריך לקיים ז' הדברים הנו' שיהי' מעומד ושיגביה ידיו עד כנגד ראשך :

בג ענין השלחן ראיתי למו"ל שהי' חושש ומקפיד מאוד וזהיר לאכול בשלחן של ד' (כא) רגלים כדוגמת שלחן שבציהמ"ק גם בענין לחם המסודר עליו לריך לזהר לשים בכל סעודה י"ב לחמים על השלחן כנגד י"ב חלות לחם הפנים ותסדרם כסדר זה ו' (כב) לחמים מזד ימין השלחן וז' מזד שמא השלחן, והו' הימנים יהיו ג' ע"ג ג' וכן בלד שמא והג' שבלד ימין יהיו מונחים, כעין סגול וג' העליונים מונחים עליהם, וכן בלד שמא זה שדרן נמלא כי בלד ימין השלחן יש ד' לחמים ז' ע"ג ז' כזה וכן בלד שמא, ובחמלעו יש ד' לחמים אחרים, ז' ע"ג ז' כזה לא שהב' מופסקים מן הב' האחרים וריוח ואויר בגיהם כי הב' האמצעים שהם זו ע"ג זו הם קרובים לשני חלות הימנים והב' האמצעים האחרים קרובים אל ז' חלות השמאים. וענין זה נמלא מפורש בביאור בס"ה במאמרים דכ"י כו' [דע"ב ע"ב

בני אבא

מ"מ פ' ויקהל על דרי"ח, ונ"ל לפי"ו דכ"ש מה שאוכל משיורי שבת דנבלע באיברים. ובת"ו תי' עי' דקל"א כ' מאן דנטיר שבת ואוקיר לי' ומענג לי' בנין יקרא דקב"ה הכי קב"ה יהיב לי' אתר לעילא בנייחא כו' וכ' שם בכ"מ בנין יקרא דקב"ה ולא לשובע כריסו אלא לשובע נפשו נפש יתירה של שבת כי היא מתענגת באכילת שבת שכולה קודש ואין בה שריי' לחילונים כו', וכ"ש אם יזמין עניים כו' ובשמענג העני כו', גם מל' הוא מתענגת כו', ואם אמרו עליו ד"ה אכילתם בקרבן ממש בקדושה יתירה של נפש יתירה כו' :

(כא) ד' רגלים. ז"ל תי' תי' מ"ו דש"ד ע"ה ושבת לריך לתקנא כו' פתורא בד' רגלין כנוונא דלעילא כו' פתורא איהו סמכא על ד' סמכין דאיהו כנוונא דנושא דשמכין לי' דרועין וסוקין דאיתון ד' :

(כב) ו' לחמין מזד ימין כן איתא שם בת"ו בדף הג"ל וז"ל ולריך שית נהמין מהאי סערא ושית נהמין מהאי סערא ורוא דילה זה השלחן אשר כו' זה בהשכונ וז' :

ע"ב] וברכותך לומר ברכת המוליא אז תקח ב' לחמים העליונים שבד' אלמעים ותקבר שניהם ב"ב ידיך וב' שולי הלחמים יהיו דבוקים זה בזה וב' פנים מב' לדדים שלהם יהיו פן זה מלד ימין ופן זה מלד שמא ואז יתראו כאלו הב' לחמים נעשו לחם א' ובו ב' פנים מב' לדדיו ויהיו כדמיון לחם הפנים שבמקדש ותכוין כי הלחם שביד ימיך הוא אוח' ו' של הוי' והלחם שבדך שמאך אוח' ו' ותברך אז ברכת המוליא ובה' של המוליא תכוין ב' א' עלא' ובה' של הארץ תכוין במל' ובמלת לחם תכוין בת"ת כו', ואח"כ תבלע מן הלחם הימני שהוא כנגד אוח' ו' כו' ותבלע ממנו תחלה שיעיר כזית ותאכלנו עתה כו', ואח"כ תבלע בליעה ב' כשיעור כבילה והתן לאשתך כו', ואח"כ תבלע ותתן לשאר בני הסעודה היושבים שם:

בד ואחר האכילה ה' נוהג מורז"ל לומר פזמון אחד בקול נעים והוא ז"ל תיקן ג' פזמונים מיוחדים ע"ד חכמת האמת בכל פרטי הכוונת של שבת פזמון א' לסעודת הלילה ופזמון א' לסעודת שחרית, ופזמון א' לסעודת מנחה וזה נוסח [דע"ב ע"ג] פזמון סעודת הלילה ובראשי פרקים של הפזמון העז' נרמזו אלני ילחק לוריא בן שלמה לתן מתי יבושר עם, אסדר (כנ) בשבתין כו' נזמין לה השתא כו' ימינא ושמשא כו'

במאנין ולבושין, יחבק לה כו', נזמין אף עקתין כו' חדי סני כו', קריבו שיושבינן כו', למעבד נשמתינן כו', בתרתין ובתלתין ותלתא שבשין, ועיטורין שבשין להכו', רשימין וסתימין כו', יהא רעוא קמי' כו', אשוי לדרומה מנרתא כו', בחמרא גו כסא ובמדאני אסא כו', לאתקפא חלשין נעטר לון כרתין כו', שבימין ושביקין כו', וכל זינו חרשין. שכינתא תתעטר כו' למבלע על רפתא כו', משח זיתא כו', דנגדין נחליא כו', הלא נימא רזין ומנין דגניזין דלתיהון כו', אעטרת כלה כו', אחר הפזמון יקרא כמה (כד) פרקי משנה ממש' שבת. ואם תרלה תקרא ח"פ הראשונים בליל שבת, וח' אלמעים בסעודת שחרית, וח' אחרונים בסעודת מנחה ותכוין כי הם כ"ד פ' כנגד כ"ד קסוטי כלה כנודע אללינו, אבל רוב פעמים מה שנוהג מורז"ל הוא לומר ד' פ' הראשונים ממש' שבת בלילה וד' הב' בשחרית וד' פ' הג' במנחה כו' ולפעמים כשה' מוז"ל טרוד בעסק התורה על השלחן עם בני אדם לא ה' קורא רק פ"א בכל סעודה, ואח"כ תטול ידיך במים אחרונים ואח"כ תאמר הסדר הנוהג אללך בימי החול אחר נטילת מים אחרונים קודם ברהמ"ז והם כמה פסוקים נכתבו גבי סעודת החול כו':

בה ואחר ברהמ"ז תחזור לקחת ב' אגודות של הדם בב' ידיך ותחברם יחד בכונה הג"ל ותאמר זכור ושמו

בני אבא

(כנ) **אסדר** בשבתין כו'. ז"ל ת"ז תי' מ"ו דפ"ד ע"ב דלכלו פרתין בשתורא קדם ד' בכמה רגנות וכ' שם בס' אור ישראל מקאזינין מבאן רמו לומירות על השלחן בשבת אסדר בשבתין כו'. לא העתקתי רק ראשי תרוות גס שינוי גרסאות. ומעולם תמהתי שאנו אומרים אותו קודם האכילה עד שמלאתי בס' אחד מספרתי כ' ויש לתת טעם למנהגי שהפיוט יסדו האריז"ל ע"ד האמת בכל פרטי כוונת שבת והוא ה' מכוין בכל הכוונת בכל דבר במקומו ושעתו ולא ה' לריך לומר הפזמון קודם הקידוש ואנחנו שאין לנו יודעים לכון יותר טוב לומר הפיוט קודם הכל שיהי' נחשב לנו כאלו כווננו כל הכוונת הרמוזים בו בדברים הנעשים אח"כ וע"כ ז"ל עובר לעשייתן:

(כד) **במה** פרהי' משנה. ז"ל ת"ז דפ"ד ע"ב וזריך לחברא להאי פתורא אורייתא דאיהו קב"ה:

מנהגי האר"י ענין ליל שבת וענין הטבילה פתורא דאבא לו

כו ענין הטבילה דשחרית דשנת, הגה
 א"ס נטמא בקרי או בתשמיש
 המטה אין צורך להזכיר כי הטבילה (כה)
 אז מוכרחת אבל אף א"ס לא הולך לטבול
 לסבה הנו' לריך לטבול בצוקר ציוס השבת
 והוא כי כדמיון מה שזארנו לעיל שלריך
 לטבול בכל ע"ש להפרישמן החול לשבת כן
 לריך עתה טבילה אחרת כי הפרש גדול יש בין
 קדושת ליל שבת לקדושת יום שבת שהוא
 קדושה יתירה אבל החילוק הוא כי בע"ש
 הולך לב' טבילות, הא' להפשיט בגדי
 החול מעל נפשו, והב' להתדבק ולהמשיך
 בו קדושת שבת, אבל עתה בצוקר יום
 שבת די לו בטבילה אחת להמשיך עליו
 קדושה עליונה של יום השבת ואינו מפשיט
 מעליו ח"ו קדושת (כו) שבת והנה שם
 בע"ש זארנו כוונת ב' טבילות, אבל עתה
 שאין שם רק טבילה אחת אל תכוין רק
 אל הכוונה הנו' שם שהוא שתכוין א' ד'
 היות עכמ"ב ולג' שמות אהי' הא' בירדן
 והב' בלפני והג' בההין וז' שמות או
 הם בגי' תרפ"ז ותוסף עליהם שם י"ה
 ויהי' הכל בגי' כמנין שבת, והטעם
 לתוס' שם י"ה הוא זה כי סוד שבת הוא
 ענין עליית ז' צמקס או"א ואז (כו) הם
 בבחי' שם י"ה, ואעפ"י שכוונה זו לריך

ושמור דביבור א' נאמרו ואח"כ תברך
 ברכת ע"ב והריח [דע"ב ע"ד], גם מנהג
 טוב הוא לקרוע שבת אחר ברהמ"ז כל
 מ"ס עירובין וכוין א' כוד ע"ב בירדן
 נ"יז שהם אוחיות עירוב לענין אותם
 הפסוקים שנכתבו בס"ה בפרשת בלק
 בכ"י שיאמר אותם האדם בקומו בחלות
 ליל שבת קודם שישימש מטתו והס' ד' אפי'
 אחת ארומימך אודה שמך כו' אורך על כי
 נוראות נפלאתי כו', כו' לא הנחני
 מו"ל לכהוג לאומרם וכמעט שהוא
 מגמגם שאינם מדברי הזהר עלמו,
 גם מנהג מו"ל להניח השלחן במקומו
 בליל שבת והמפה פרוסה על השלחן
 וגוס של הקידוש ושל הברהמ"ז מונח עליו
 והי' מניח כל שהיא טפת יין בכוס ההוא כזי'
 להשאיר שם ברכת ליל שבת בסוד אסוך שמן
 הנו' בלשפע כנו' בזה, גם הי' משייר
 בשלחן תחת המפה הפרוכה קלה פתיחין
 ופרורין של פה לסיבה הנו' אבל לא לחם
 שלם משום העורכים לגד שלחן ולא איקרי
 הכי אלא בלחם שלם [דע"ג ע"א] ענין
 הזווג והעונה של שבת כו' הת"ח אסור
 לשמש מטתו בלילי החול אפי' אחר חלות
 אבל בליל שבת אחר חלות מלוה וקודם
 חלות אסור אע"פ שהוא ליל שבת:

לכוין

בני אבא

(כה) **הטבילה** אז מוכרחת, ראיתי להעתיק כאן מ"ש בס' או"ז סי' ע"ו סעי' י"ד מי
 שא"א לו לטבול א"ס אירע לו ח"ו מקרה בלתי טהור או נודווג ישפוך עליו
 ט' קבין או ירחץ בשרו מהמתנים ולמטה כו', הירא את דבר ד' ורוצה להדבק בקדושתו ית' יזהר
 מאד באם שאירע לו מקרה בלתי טהור ח"ו יעבר עלמו כו' ולא יקיל כלל כי אף שפסק הרמב"ם
 דהאידיגא בטלו כו' כבר כ' בת' שמימיו לא ביטל כו' ולא רצה לכתוב בפסקיו שהוא חייב מטעם
 מוטב שיהיו שוגגין כו' ע"כ יזהר אדם לטהר עלמו מעומאה זאת הן ע"י טבילה כו' או
 רחיצה ממתנים ולמטה דהיינו רגליו והקרב והכרעים עד ההגור כמ"ש מהרה"ו ז"ל ומועיל
 ג"כ לטהרת עומאה זו, ע"כ לא יקיל כי אין טענה להמקילין. בזה עכ"ל:

(כו) **קדושת** יום שבת. בלוח הטעות איתא ב"ס כ"י ליחא תיבת יום ובדפוס כ' ליל עכ"ל:

(כז) **ואז** הם בבחי' כו', וכ' הרה"ק מזידעטוב בספרו עטרת זכבי פ' יתרו על דפ"ח שזה
 כוונת הזהר שם שבת שמא דקב"ה שמא דלחיהו שלום מכל כעריו ששם שבת עולה
 כמספר כל השמות הנ"ל עיי"ש. ול"כ בדרך אפשר כי ידיעה ששם הוי' אלקים נקרא בכל הזהר
 שמא שלים ועי' שער הכוונת דנ"ח ע"א העעם ועי' מ"מ פ' ויקהל על דרי"ג ע"א. א"כ י"ל
 כי

מנהגי האר"י ענין שחרית של שבת פתורא דאבא

לכוין אותה בטבילה ע"ש בעלייתך מן הטבילה אבל עתה בטביל' זו תכוין כוונה זו קודם שמתבול ותכוף ראשך במים: **כח ענין** התפלה של שחרית דיוס שבת הנה נת"ל כי בלילה יכוין האדם לקבל תוס' גר"ן ושלשתן מן המל' הנק' מדת לילה ושלשתן הם בחי' נוקבין וביוס שבת יכוין ג"כ לקבל בחי' גר"ן ושלשתן דכווין מבחי' קדושת היום שהוא

דכורא ואמנס ג' המקומות שבהם לריך לקבל ג' הנו', שמעתי בחתלה ממוז"ל שבכרכו של קודם יולר דשחרית לקבל תוס' הנפש דכורא ובסמיכות גאולה לתפלה יכוין לקבל הוס' רוח ובמוסף במלת איה מקום כבודו כו' יכוין לקבל תוס' נשמה, אבל אח"כ שמעתי ממוז"ל באופן אחר כו' תכוין באמרך נשמת (כח) כל חי לקבל חלק תוס' נפש דכורא שך מבחי' יוס

בני אבא

כי אחריות שבת כל אות יש לפניו ולאחריו שם הוי' אלקים דהוא שמה שלים, כי איה ש' דשבת לפניו אות ר' גי' אלקים בריבועו ואחר השי"ן אות ת' רמו לשם הוי' דע"ב דיודין ד' יודין כל אחד כלול מ'י' הוא ת' הרי מדד זה וממד זה שמה שלים ואוח ב' משבת לפניו א' לורחו י'ו' הרי הוי' ואחר הב' גימל עולה פ"ו עם ג' אחריות המבטא כי היוד שבתוך הגימל אינה בזמנא הרי גי' פ"ו כמנין אלקים הרי גי' הוי' ואלקים לפניו ולאחריו שמה שלים. ואות ת' דשבת לפניו שי"ן גי' אלקים דיודין ולאחריו אות א' לורחו יו"י כנ"ל גי' כ"ו הרי דשם שבת מכל דדיו שמה שלים מכל סטרוי, ועוד אפשר לומר בדרך אפשר עפ"י מ"ש ברע"מ פ' סיגחם דרמ"ג ע"ב וז"ל ו' ימים תעשה מעשיך אבל בת יחידה שבת ל"ד כו' ומסערא דא כו' והכי לכל סערא בשית סטרוי כו' חינון ח"י אחוון דכלילין בלדיק ח"י עלמין כו' ה"א מסערא דשמה מפרש יו"ד ה"א וא"ו, יוד בהסד כו' עכ"ל, והנה האמרו והכי לכל סערא בשית סטרוי והס ח"י אחוון במילואן כמו שסיים מסערא דשמה מפרש יו"ד ה"א וא"ו יו"ד בהסד כו' והנה ח"י פעמים ל"ט (כי מספר ג' אחריות הנ"ל במילואם הם מספר ל"ט) מכוון במספר שבת, ועוד אפשר לומר עפ"י דברי זוה"ק פ' וינא בס"ת דקמ"ו ע"ב וז"ל בנהווא הוי' שלימו דכל סטרוי וכ' שם המ"מ פ' שת"ת מכריע בין ח"ג ובין בינה ומלכות א"כ י"ל כי בינה גדולה סהד מלכות מספר שבת עם הכולל והוא שלימו דכל סטרוי כן י"ל בדרך אפשר ואם אין בדרכים הנ"ל דרך אמת הריני כאילו לא אמרתי כלום:

(כח) **נשמת** כל חי, כ' בס' זרה"מ פ' תרומה על דקל"ה ודף הם' ק"ל ע"א וז"ל האני נשמתא נשמה יתירה שזכה בה האדם בשבת שאחר שזכה בה האדם לריך לתת שבה לשמו ית' שזכה לכך והיא היא אשר תספר שכתו ותברך את שמו כו' אין הכוונה שנשמת כל בעל חי תברך את שמך כי מה יש לנו עתה ביום שבת בשבת זה אלא פ' נשמת כל חי הנשמה יתירה אשר זוכה בה האדם בשבת אשר פרהה עליו מהיסוד הנקרא כל חי ככ"ל, עוד כ' שם על מ"ש הזוהר במ"ה תיבין שנשמת שהשכונ הזה אינו כ"א בנוסח איעליא כו' ואני שמעתי שהשבת הזה של אלקי הראשונים שהכניסו בתוך מ"ה תיבין אלו הוי' ע"י מעשה שאירע שהעלילו הגוים על ישראל שהיו עושין ספה בדם ערל ושחטו נער אמד והשלכוהו ברחוב היהודים ויהי בבוקר כו' עד שהגיעו לשערי מות עד שבא חסיד א' וכ' שם ונתן בסיו והחיהו ודבר כל המאורע ואחר שנגמר הדברים נפל ומת ואז ניולוי כל היהודים ואז תקנו השבת הזה המשיח אלמים שהשיח המת הזה שהי' אלם וגלה הנעלמים וזהו התפנה נעלמים כו' עכ"ל ועי' בסידר תפלה למשה מהרמ"ק ז"ל קודם נשמת רמו לזה המעשה וברוך שם כבודו ית"ש על הנסים שעשה עמנו, ועי' בת"ז דל"ד ע"כ נשמה יתירה נשמת כל חי, בפע"ח פ"ו קודם ד"ה ונחזור לענין כ' בבוקר תכוין בכרכו לקבל נפש ובסמיכות גאולה לתפלה לקבל תוס' רוח ובמוסף בא"י מקום כבודו לקבל נשמה ושלשתן מן הת"ת מדת יוס. ובפ"ה ד"ה מההכרית כ' ואח"כ בבוקר נשמת יכוין לתוס' נפש כו', וכן בס' קול יעקב מר"ק ז"ל וכן בס' ר' שבת י"ל כתבו ג"כ

מנהגי האר"י שחרית של שבת פתורא דאבא לו

כלם הם אורות סתומים, ולכן אינם במדרגות אלו הב' הב' אלא פחותים מהם אבל בהם עלמם יהיו מדרגות כי החסד גדול מהגבורה, אחריו הגבורה, ואחריו הנלח, ואחריו ההוד, אבל הגרוע מכלם הוא הו' כי הוא כנגד עטרה שביסוד ואין שם אלא הארה מועטת בתכלית :

כח ענין תפלת מוסף. דע כי לריך לומר כמנהג אשכנז שהוא סדר חכמת שבת כו' הנחמן על ס' אפ"א ביהא דתשר"ק ובאחריו מוסיפין ה' אותיות מנלפ"ך והם משיני נלטוו ליווי פעלי' כראוי כו' גם בתפלת מוסף ל"ל כמו בלילה בלשון הזה חמדת ימים אוחו קראת זל"ב, או"א רלה כו' [דע"ד ע"א] ובחזרת מוסף בקו"ר או ז"א עולה בכח דאו"א כו' והנה לריך האדם לרלב על רגליו לפני מעלה בעת שאומר קק"ק כו' ובעת שאומר היה כו' תכוין לקבל בעלמך תוס' נשמה דכורא ממדת יום השבת כו'. ענין סעודה שחרית דשבת כו' [דע"ד ע"ב] ונבאר האדר שתעשה הגה תבוא ותעמוד לפני השלחן במקום שאתה עתיד לישב בו ותקיף השלחן דרך ימין פ"א כו', ואח"כ קח בידך ב' אגודות ההדס ותחזור להקיף השלחן פ"ב כו' [דע"ד ע"ג] ואח"כ תאמר מומור לדוד ד' רועי כו' ותכוין בר"ת ד' לאורך ימים אל שם יל"י כו' ותכוין גם כן ס"ת ה' לאורך ימים הם בני' ס"ה כמנין אדני ואח"כ תאמר ושמרו ב"י את השבת

עד

יום שבת דכורא כו' כל חי הוא בני' ס"ח אה"י הוי' אה"י והם בני' חיים והם סוד התפלגין הגק' חיי המלק', והכונה הוא כי זה הוא תמורת התפלגין שבימי החול : [דע"ג ע"ב] אחר שתאמר פסוק אדני (כט) שפתי תפתח כו' קודם שהתחיל ברכת אבות תכוין לקבל ת"ס' הרוח דכורא ממדת יום שבת כו' [דע"ג ע"ג] ישמח משה כו' מה שתקנו להזכיר בנוסח (ל) ברכה זו פ' ושמרו בני' את השבת כו' עם היות כי שמור הוא ניק', אבל המעש הוא כדי לכלול מדת לילה ביום כו' :

כח ענין הס"ת. מוז"ל ה' נוהג ומוזר בכל יום שבת בשחרית בעת הולאות ס"ת מן ההיכל לומר כו' בריך שמי' דמארי עלמא כו'. גם ראיתי למוז"ל כשהיינו מתפללים בבית מדרשו שעלה ביום שבועות וקרא עשרת הדברות בפיו בקו"ר כדרך שנהגים חכמי הקהילות כמנהג ספרד, וכן בפ' בחוקותי ראיתי שעלה ביום השבת הוא וקרא בפיו ובקו"ר הקללות של פ' בחוקותי כחכמי הקהילות ספרד, גם ראיתי שכל ימי השבת לא הוי' עולה לס"ת אלא ששי כו' [דע"ג ע"ד] מספר העולים בס"ת ביום שבת הם ז' כנגד ז"ם והם כהן בחסד לוי בגבורה ישראל בת"ת ד' בגלח ה' בהוד ו' ביסוד ז' במל' כו'. ר' כרוספראי לא הוי' סליק לס"ת אלא שתיחאה שהוא כנגד היסוד המגולה ומקבל האור כולו בגלוי גמור ואחריו במדרגה הוא הג' כו' ושאר העולים

בני אבא

ג"כ שנשמע יכוין לחוס' נפש. ובמ"ח ב' וז"ל ועתה בהתחיל נשמת כל חי יכוין לקבל חוס' הנפש כו', ואח"כ ברכו כו' וכאן הוא מקום הראוי לקבל ת"ס' הנפש של יום השבת עכ"ל, והנה נראה שלהמתיק ב' הסברות כ' כן :

(כט) **שפתי** תפתח. ללוחא דשכתי איכו שקולא לאורייתא, וז"ל יתרו ל"ג סו' ע"א :
 (ל) **בנוסח** ברכה זו כו', ובנוסח אל אדון ויוזר ופיעוס הקעורת אחר מוסף עיד-ענינים השייכים לשבת עי' לעיל ס' ס"ב בענין תפלת ערבית :

עד וביום השביעי שבת וינפש ותכוין לכלול מדת לילה שהוא שמור עם מדת יום שהוא זכור ואח"כ תאמר פ' או תתענג על ד' כו' כנדע כי בזה הפ' נרמזו בו ג' סעודת דשבת כו' ותכוין כי תי' או תתענג על ד' הם רמז לזו הסעודה דשחרית הנק' סעודתא דע"ק ואח"כ תטול ידיך משומד כג"ל בסעודת הלילה וע"ש : ל ענין הלחם שבסעודה זו הוא ממש ע"ד הלחם שבסעוד' הלילה ויהיו י"ב לחמים מסודרים כסדר הג"ל בסעודת הלילה ממש כו' והנה בסעודת שחרית עולה ז"א עד א"ח הנק' כתר, ולכן אומרים בתפלת מוסף כתר יתנו לך ולפיכך הסעודה הזו נקראת סעודתא דע"ק ר"ל שעולה עד ע"ק ואינו סעודת ע"ק עלמו כו' : פזמון [דע"ד ע"ד] סעודת שחרית והוא ג"כ לחן מתי יבושר עם כמו פזמון סעודת הלילה אסדר לסעודתא בלפרא כו' נהורי' ישרי בה כו' : ישר לן שופריה כו' : יגלה לן טעמיה כו' : לרורא בו' ויתרבא חילא כו' חדו מחלדי כו' ומלילו מילה דחפיה בלבושא : קדם רבון כו' לעטר פתורא כו' : ואילן מלייא יהון ברקיעי' כו' רבו יתיר כו' : קודם שיטול מים אחרונים יאמר זה ידי אסחי אגא לגבי חד מאגא לסטרא אחרינא דלית בה מששא אומן בתלתא בכסא דברכתא

לעילות עילתא עיתוקא קדישא : לא ענין המנהגים של יום השבת. ענין הדיבור הי' מו"ל נוסח מאוד שלא לדבר בלשון לעז ביום שבת לא בלילה ולא ביום וזלתי כשהי' אומר לנו איזה דרוש והי' לריך לאומרו בלשון לעז כדי שיבטוהו העם השומעים. גם היה טהר שלא לדבר (לא) שיחה בטילה או דיבור של חול אפי' בל' הקודש וכן הי' נוסח בכל היו"ט כמו בשבת : ענין השינה ביום שבת כבר נת"ל בסדר שכיבת הלילה, וגם יתבאר לקמן בסדר אמלע היום דימי החול כי בשינה בלילה היא טובה ומוכרחת והשינה בימי החול טובה לרשעים ורעה אל הצדיקים וזלתי אס' יהי' איזה לדיק גמור גדול שבדורו כו', אבל השינה ביום שבת היא טובה אל הצדיקים כי אין דבר רע שולט ביום שבת ואין חשש שיפסיד איזה עיבור נשמת איזה לדיק ע"י השינה ואדרבא אפשר שיכוויו וימשך עמו איזה עיבור נשמת לדיק, ולכן נכון הדבר לישן ביום שבת אחר האכילה, וכך היה נוסח מו"ל לישן ביום שבת אחר האכילה שיעו' ב' וג' שעות כי אדרבא זהו מכלל עונג השבת : לב העיד לי הרב גדליה נר"ו כי הוא שמע מפי שאני אמרתי לו שמורו"ל לא הי' משים על ראשו ביום שבת אומן הכובע של לבדים הנקרא קפיליין

בני אבא

(לא) שלא לדבר שיחה בטילה. ז"ל וזה"ק פ' ויקהל דר"ה ע"כ ומאן דאשתדל במילין אחרתין ובמילין דעלמא דא איהו ב"כ דקא מחלל שבתא לית לי' הילקא בעמא דישראל תרין מלאכין ממנן על דא ביומא דשבתא ואיטון שווי ידיהון על רישי' ואמרו ווי לפלגיא דלית לי' חולקא בקב"ה וע"ד בעי' לאשתדלא בללותא ובשירין ובתשבוהין דמאריהון ולאשתדלא באוריתא, וכ' בס' זיה"מ פ' יתרו על דפ"ט א' ודה"ס ג"ט ב' מנז' הנעשה בשבת יש בה חוס' קדושה כי קדושת היום גורם עכ"ל וכענין זה כ' בס' שמות י"א ב' ודה"ס ז' ב' שהומרו' המלות כ"א בח"י כי סס קניית המלות סגולה נפלאה עכ"ל מזה תדין בהיפך ח"ו בעשיית עבירה בשבת או בח"י ומשנה שלימה שנינו פ"ד דדמאי פאלו בשבת ויאכל על פיו כי אפי' ע"ה אימת שבת עליו .

מנהגי האר"י ענין יום השבת פתורא דאבא רח

ולכן אנו אומרים ואני תפלתי להורות כי
 אע"פ שזמן המנחה בימי החול הם דינים
 קשים, אמנם עתה בשבת הוא עת רצון
 (לג) רחמים גמורים כו' :

לג [דע"ה ע"ד] ענין ג"פ לדקתך כו'
 דע כי סדרן הם כמנהג

ספרד לדקתך כהררי א ולדקתך לקים עד
 מרום כו' לדקתך דק כו' שלא כמנהג
 בני איטלייא שמהפכים אותם למפריע
 ממתה למעלה כו' : ענין סעודה (לד) המנח'
 כבר הודעתוך לעיל כי עתה מזדווג ע"ק
 בבחי' הפה שבו מיני' ובי' ומהשפע
 הנשפע מזיווג זה אנו אוכלים סעודה זו,
 והוא כי ז"א עולה עתה עד דיקנא דע"ק
 במול העליון כו' ושם הוא מקום השם
 דעתיקא ומשם אוכל ז"א בסעודה זו
 משומא דע"ק ולכן ז"ל תחלה בקו"ר דא
 הוא סעודתא דז"א כי המל' איננה עולה
 עמו רק הוא לבדו, ולכן אין בחי' קידוש
 על היין בסעודה זו כמו בסעודת הלילה
 ובשחרית שלא כדברי הרמב"ם ז"ל שפסק
 [דע"ו ע"א] לקדש על היין בכל הג'
 סעודות, וטעם הוא לפי שעתה הוא למעלה
 בשם דעתיקא ואין שם בחי' יין שהוא דין
 וגבורה דעתיקא לא איתחוי דין כלל אלא
 רחמים

קפייליו שרגילים ליתנו על הראש מפני
 הגשמים, והטעם הוא כי יש בחללו בין
 החלל לראש עלמו אהל שיטור טפת,
 ובפרט חוץ למדינה לא היה יולא בו משום
 שהוא משא, ואני לא זכרתי אם אמרתי
 לו הדבר. הגיד לי מו"ל כי פ"א הראו
 לו בהקצן חכם א' גדול בדורו והיה מן
 הדורות הקודמים אלינו, ובעת הזאת הגיע
 זמנו להעלותו מדרגה עוד אחרת למעלה
 מן המדרגה שהיתה לו אז, ונדע כי
 בפעם הראשון אינו נענש על דקדוקי
 מלות כאלו, ועתה שרעו להעלותו במדרגה
 עליונה היו דנין אותו בדקדוקי מלות קלים
 ואחד מן הדברים שהיו דנין אותו עתה
 הי' על שפ"א הי' האיש ההוא הולך בדרך
 ביום שבת וכנס מאין מעט עפר (לג)
 הוך מנעליו בר"ה בלתי כונה ולא נוהר
 בו להסירו והלך בו ד"א בר"ה ועל הדבר
 הזה היו משנשין לו עתה : זמן עטיפת
 הליצית בתפלת המנחה הוא אחר קדיש
 דקדושת ובה לזיון קודם שיאמר הש"ץ
 פ' ואני תפלתי כד' [דע"ה ע"א] שחתענך
 בליצית בעת רצון כו' והנה בימי החול בעת
 המנחה הוא עת לרה שכל הדינין מתגלין
 אז אבל במנחה שבת נקרא עת רצון כו'

בני אבא

(לג) מעט עפר הוך מנעליו. איתא בת"ו דס"ה ע"א וז"ל מאן דעקר חפץ מאתרי' ואנח לי'
 בר מאתרי' ומרשותי' כאילו אעקר אילני דתיי כו' מאן דעבד דא גרם דאעקר
 בשמתי' מרבות דילה ואנח לה ברשו אחרא דאיהו מרה ושהול דא גרם לישראל דאתעקרו מארעא
 דישראל ואיתגלחו בארעא נוכראה דאיהי רבות הרבים :

(לג) עת רצון ורחמים. כ' בפע"ח בתיבת ועל מנוחמס יקדישו את שמך צריך לכוין למבור
 עלמו על קדושת השם כו' עי"ש :

(לד) ענין סעודת המנחה. כ' בזה"ק פ' ויקהל דר"ו ע"א וז"ל כד נפק שבתא כו', בני
 לאתעבכא לאתחזאה דלא דחקין באושעיא קדישא ג' ולאושעא בסעודה וו מהול על
 שמאריכין בסעודה ג' ועוד נראה סמך לזה לארכא בסעודה ג' ולאושעא בסעודה וו מהול על
 הקודש מוה"ק ברע"מ פ' עקב דער"ב ריש ע"ב דאיתא שם תליחאה למיכל ג' סעודות
 ולאושעא מהול אל הקודש עכ"ל, משפט לשון זה משפט שבסעודה ג' יוסף מהול אל הקודש, וכן
 פי' גם בדרע"ג ע"א ואמר תליחאה למיכל ג' סעודות יהא חלקי עם גומרי ג"ס אלמא דאסעודה
 ג' קאי וקאמר דבסעודה ג' יוסף, ואם כי המתעקש יוכל להתעקש בזה, אבל המודה על האמת
 יודע

מנהגי האר"י מעודה ג' וכוונת הטבילה בעיו"ט פתורא ראבא

רחמים פשוטים ואין ראוי לעורר שם בתי' דין אבל בב' סעודות הראשונות הי' היין שהוא נמשך מאי' עילאה בסוד י"ן המשומר בטבובו י"ן המשמח ואינו משכר ח"ו, אמנם עכ"ז באמצע אכילת הסעודה הזו לריך לשחות יין ולברך עליו בפה"ג, אבל לא לקדש עליו בקידוש היום בתחלת הסעודה כבשאר הסעודות כו'. וכל הפרטים אחרים שבארנו בב' סעודות הראשונות תעשה אותם ג"כ בסעודה זו, וגם יהי' לפניך ב' אגודות ההדס ותכרך ותריח בהם בתוך הסעודה, פומון סעודת המנחה לחן לה"י עו תהלתי כו', בני היכלא דכסיפין כו', לבו לחדא כו', חמו השתא ביהאי שעתא דבה רעוא וליט זעפין קריבי לי חו חילי כו', והא אומין עתיק יומין למחתי כו', רעו דיליה כו' לבטולי לכל קליפין ישוי לון כו' בחדווחא דז"א :

רחמים פשוטים ואין ראוי לעורר שם בתי' דין אבל בב' סעודות הראשונות הי' היין שהוא נמשך מאי' עילאה בסוד י"ן המשומר בטבובו י"ן המשמח ואינו משכר ח"ו, אמנם עכ"ז באמצע אכילת הסעודה הזו לריך לשחות יין ולברך עליו בפה"ג, אבל לא לקדש עליו בקידוש היום בתחלת הסעודה כבשאר הסעודות כו'. וכל הפרטים אחרים שבארנו בב' סעודות הראשונות תעשה אותם ג"כ בסעודה זו, וגם יהי' לפניך ב' אגודות ההדס ותכרך ותריח בהם בתוך הסעודה, פומון סעודת המנחה לחן לה"י עו תהלתי כו', בני היכלא דכסיפין כו', לבו לחדא כו', חמו השתא ביהאי שעתא דבה רעוא וליט זעפין קריבי לי חו חילי כו', והא אומין עתיק יומין למחתי כו', רעו דיליה כו' לבטולי לכל קליפין ישוי לון כו' בחדווחא דז"א :

לד כונת (לה) הטבילה בעיו"ט כמו בע"ט כי כך אמרו"ל חייב

לד דפ"א סו' ע"ב] מ"ט בס"ה פ' אמור כי בליל פסח הוא זיווגא עילאה מסטרא דעילא ולא מסטרא דילן, והענין הוא כי בשאר הי"ט נבנסין המוחין בסדר המדרגות בטבעם, ולכן נעשה הזוג העליון ע"י תפלתו ומעשינו אבל בליל פסח הוגדל ז"א שלא כדרך טבע כי לא הי' יכולת בדימו ע"י תפלתו להגדילו [דפ"א ע"ג] ברגע א' תכלית ההגדלה ואין זה אלא ברמחי המאליל יתכרך

בני אבא

יודה בזה, כ' בס' הקנה דס"ג ע"א זכיר וזכריהו בכניסתו לקבלו קידם שקיעת החמה ושומר שמריהו ביציאתו כאדם השומר את המלך כשהוא בביתו ואינו אוהב שיצא מביתו כו' ווי לכס עמי הארצות שאינם מכירים המלך והמלכה לכבדם כו' עכ"ל הקדוש, כ' בס' עשרת לבי בהוספה על פ' תרומה על דקנ"ו בתוך סעודה ג' ודאי מותר לומר תורה ולדרוש אחר שכבר התפלל הנחה זמן הסתלקות אלה הנדיקים כו' אפי' לדרוש בריבוי כו' כדאשכחן לר"ש פ' אמור דל"ה בזמנא דאסתלק סעודתא דשבתא מסדר פתורי' ואסתדל במעשה מרכבה, איתא כו' שלח קע"ג א' כד נסיק שבתא נשמתי' סלקין כו' סלקין וקיימיין בדיוקנא קמי' מלכא קדישא וקב"ה שאל לבלהו מאי חידושא הוה ליה זכאה איהו מאן דחידושא דאורייתא אמרת קמי' כמה מדוה עבד קב"ה כו' :

(לה) **כוונת** הטבילה, כ' בפע"ח סו' פ"א משער המצות וז"ל מו"ל לה"ה הי' אומר שצריך לעשות הגעלה קודם הליכון כדי שיפלוט החמץ שכלע מפני שלאחר הליכון נשאר הבדיל כמו שלאוי ואין החמץ יכול לבאח מתוכו וכלי אינה כ"כ חס שיכלו לבאח ממנה. נלוצין כ"א לא הי' איתו מין מתכות שזורקין עליו תהלה דק כעשר הניק' נאשר"ר לא הי' הבדיל יכול להיות ניתך ולהתפשט אל הכלי. גם לריך לזוהר מליחת הכלי אחר הליכון במים שאומן עושה מהן מלאכתו והזור ובלוע, כ' בזה"ק פ' פינחס דרי"א ב' אחאי אתקריאח מזה משום דקא משדר ומזרחת בכל סערין ביטין ועבדי קטעה בהו כנווגא דשר"י דמוזיה דמכריח לשדים ומויקיס דתרעא אוקי הכי איהי מברחת לון מכל משכני קדושה ועבדי מריבה וקטעה בהו כו' ובס' תנ"י דקפ"ג ב' ב' זומא דר"ה דאיהו יומא דדינא דלאו איהו אלא לאיין דלא נעלי מכלא דאסותא ושכך

קומון וז' מיני פירות והם ענבים ותאנים ורמונים ותמרים ואגוזים ותפוחים ופירא"ש, אבל האשכנזים נוהגים לשום עיקר החרוסת מג' דברים או ואו הם היוגר מוכרחים והם ר"ת אב"ן בל' אשכנזי והם אגוזים ותפוחים ופירא"ש כי בל' אשכנזי ר"ת ג' פירות או הם ניטרקין אב"ן ונותנים סימן לדבר ובחרושת אב"ן למלאות ע"כ מלאהי] [דפ"ה ע"ב] כ' שם שבשצוב א' מתחיל לכנוס ולהתפשט החסד הא' לכן הוא חוה"מ מכלל חג המנוח אבל לפי שעדיין לא נשלם לכנוס עד יום הז' לכן אינו יו"ט גמור רק חוה"מ, אבל בז' של פסח שאז נשלם להתפשט נק' יו"ט גמור, ולכן יש (לו) זיווג תחתון למטה כבשאר הי"ט כי הנה כל הזיווג אינו נמשך לא מצחי' החסד כי הוא טפת הזיווג של מ"ד, ועתה שנשלם החסד הא' כבר יש זיווג, אבל לפי שלא נכנס רק החסד הא' שלא נשלמו כל החסדים להתפשט, לכן אין אומרים הלל גמור כו' :

לז [דפ"ן ע"א] בענין (לו) ספירת העומר לריך שהכוין להשפיע מן המ"ט יומין דכירין א המ"ט יומין נוקבין כו', גם יכוין לרך פרט בז' ימי בני אבא השבוע

יתכרך אשר הפליג חסדו ברחמיו לעשות עם הגדול הוא שלא כדרך טבע ולא נעשה ע"י אלא מאלוין, ומה חבין ענין איסור הזיווג בליל פסח, משא"כ בשאר הי"ט שהותר הזיווג אלוין ואדרבה יש חיוב מלות עונה יפן כי ע"י התחמונים נעשה אז הזיווג העליון אבל בליל פסח שאין הזיווג העליון נעשה ע"י נאסר לנו הזיווג התחתון, ודע כי ראיתי אנשי מעשה נוהגים לעסוק בחורה כל ליל פסח עד הבוקר וכמש"כ מנעשה בר"א ור"א בן עזרי' שהיו מספרים בינ"מ כל אותו הלילה כו' :

לו [דפ"ג ע"א] לקחת הכרפס בליל פסח אינה בהודמן כמ"ש החוס' שלוקח ירק אחר במקומו אם ירצה ואין הענין כך כי דברי חכמים ומנהגם תורה הוא ולריך לריק ולהזהר לאכול דוקא כרפס ולא ירק אחר [דפ"ג ע"ד] [א"ש עוד ראיתי לכתוב בענין החרוסת כי'ד נעשה וממה נעשה, וז"ל מוז"ל הנה חקדתי את פי אמו של מורז"ל מה מיני פירות הי' מניח בחרוסת וא"ל כי או הם הדברי' שהי' רגיל תמיד מוז"ל להני' בחרוסת ג' מיני תבלין שבלת נרד ובערבי נק' סיכבול' ובושאי ווינביבלי' וקאניל"ה הנק'

ושבקי לאסותא דאורייתא בנין מיכלא אחרא דאיכו חמך דהא ביומא דא דר"ה האי חמך סלקא למקטרגא עלי' דכ"ג ואלשין עלי' ובפ' כי חלא רפ"ב ע"ב, בזמנא דשליט עלייהו ליל שמורים נלכו לריבוס למתוי שמורים ונטורים מחמך ושאר ככל שהוא וכל מאכלים ומשקים נלכו נטורין ומאן דנטעיר לון מחמך ושאר גופי' איהו נטיר מיליה' לתתא ונשמתי' לעילא ואחמר בי' לא ינורך רע בנין דהא אשעביד גופי' קידש ונשמתי' קדש קדשים :

(לו) יש זיווג תחתון כו', כס' או"ל בעמוד התפלה סי' כ"ו סי"א כ' בשם האר"י ו"ל דנהגו פרישות בליל ז' של פסח עיי"ש ונ"ע ממ"ש כאן גם הוא עצמו כ' כס' ל"ב ס"ה ליל ז' מותר בזיווג :

(לו) בענין ספירת העומר בליל ב' של פסח שיש מקובלים שעושין הסדר ואחר גמר הסדר סיפרים העומר ויש חולקים ע"ו והרב חיד"א ו"ל נאאל על זה כשפרו חיים שאל ח"ב סי' י' והביא שם כמה הילקים והביא דעת הגאון יעב"ך ז"ל והמקובל מהר"ש שרעבי ז"ל להקדים סה"ע להסדר והוא ז"ל מסיק להלכה להקדים הסדר לסה"ע כהרמ"ע והרמ"ז והרב הנשיא, כתב כס' או"ל בהל' פירים נהגו חסידים לעשות זכר לאסתר ביום שני של פסח כי בו נחלה המו :

מנהגי האר"י ענין פסח וספירת העומר פתורא דאבא

השבו כי בשבוע א' שהיא כנגד החסד יטוין בליל ראשון להשפיע מחסד שבחסד הזכר א' חסד שבחסד הנקבא, בליל ב' מגבורת החסד שבזכר אל גבורות החסד הנקבא, וכן עד ליל ז' יכוין להשפיע ממל' דחסד של הזכר א' מל' דחסד דנק' ועד"ז בשבוע הב' בשבעת הימים שבה כולם הם מבחי' הגבורות שבזכר לגבו' שבנקו', וגם גבו' זו נחלקת לז' בחי' לז' ימי השבוע ע"ד מ"ט בז' ימי השבוע הא' הנחלקים בז' בחי' ועד"ז בכל הז' שבועות, גם יכוין כוונה אחרת והיא בשם מ"ב הרמזו בר"ת תפלת אגא בכח כו', והוא אבנית"ך וחביריו שהם ז' שמות ובכל שם ו' אותיות בשבוע הא' תכוין לשם הא' שהוא אבנית"ך ותחלקיהו בז' ימי השבוע ההוא בזה האופן אזה א' בליל א' אזה ב' בליל ב' אזה ג' בליל ג' אזה ד' בליל ד' אזה ה' בליל ה' אזה ו' בליל ו', וכל הז' אותיות עלמס בליל ז', ועד"ז בכל שבוע בשם של חלקו, גם יכוין כוונה אחרת ג', בסוד ההוי' בשבוע א' יכוין א' הוי' א' שבספי' החסד כולה מנוקדת בסגול ובשבוע ב' בניקוד שבה שהוא הוי"ה גבורה ובשבוע הג' בהוי' הת"ת והיא כולה בנקודת חולם, ובשבוע הד' בהוי' הגלגל וכולה מנוקדת בחיריק ובשבוע הה' בהוי' ההוד כולה מנוקדת בקיבוץ ובשבוע הו' [דפ"ו ע"ב] בהוי' יסוד כולה מנוקדת בשורק ו' ובשבוע הז' בהוי' המל' בניקוד לבאות שבה וקמן וחולם ויחלק כל שבוע לפדעות ז' ימים שבה כולל ליל א' משבוע א' יכוין בהוי' בניקוד סגול עם רוחניות שבתוכה שהיא נשמה איו והיא הוי' אחרת גם היא כולה בסגול בליל ב' בהוי' בניקוד שבה עם רוחניות שהיא הוי' בסגול, וכן בשבוע ב' יום א' יכוין בהוי' בניקוד סגול עם

רוחניות שהיא הוי' בניקוד שבה ועד"ז בכל שאר הלילות עד ליל ז' שאז יכוין בהוי' בניקוד לבאות עם רוחניות שהיא הוי' בשבה ועד"ז בכל שבוע מז' שבועות: לח גס טוב לאדם לגוין במ"ט ימים אלו לתקן כל אשר חטא בכל הז' ספי' והמשל בזה בהיותו בשבוע א' יכוין לתקן את אשר חטא ופגם בספי' החסד ובשבוע הב' יכוין לתקן את אשר חטא ופגם בספי' הגבו' וכעד"ז בז' השבועות' גם ראיתי למוז"ל מקפיד וזה"ר מאוד לומר אתר ספי' העומר מזמור לקים יחזנו כו' כולו משומד ולכוין בכל יום ויום מן המ"ט ימים בתוכה א' ממ"ט תיבות שיש בזה המזמור, גם יכוין באות א' ממ"ט אותיות שיש בפסוק ישמחו וירננו כו' וזה נוסף אותיות המ"ט של הפ' ישמחו כדי שלא תטעה בהם תיבת לאמים חסד ו' תשפט מלא ו' ת' מיסור מלא ו' נו' :

לח מאמר א' בס"ה בפ' בשלח דכ"ב ע"ב בענין קריעת י"ם בפ' מה תצוק אליהם עש רשב"י ע"ה בהאי מלה לא תשאל ולא תנסה את ד' ובודאי שביאור המאמר הזה עמוק מאוד כיון שמינו להשב"י ע"ה שהפליג בהסתרת סודו כו' וביום שמואל יאמר לנו המאמר הזה היינו יושבים בשדה תחת האילנות ועבר עליו עורב א' לוטק וקורא כדרכו ומוז"ל ענה ואמר אחריו ברוך דין האמת שלתי את פיו וא"ל כי א"ל העורב ההוא כי לפי שגילה הסוד הזה לכל בני האדם בפרהסי' לכן נענש בעת ההוא בב"ד של מעלה וגזרו עליו שימות בט' הקצן ומיבך הלך לביתו ובטו היה מטייל בחצר ובאותו הלילה חלה את חליו ומת אחר ג' ימים ר"ל ולכן ראוי לכל בעל נפש הראוה הדברים האלו להסתירם בחלית הסתה כו' :

מנהגי האר"י ענין ימי העומר וחג השבועות פתורא דאבא מ

לפ' [דפ"ן ע"ד] ענין הגילוח במ"ט ימים או לא הי' מוז"ל מגלח ראשו אלא בערב פסח ובערב חג השבועות ולא הי' מגלח לא ביום ר"ח אייר ולא בל"ג לעומר בשום אופן [דפ"ז ע"א] ענין מנהג שנהגו ישראל ללכת ביום ל"ג בעומר על קברי רבב"י ור"א בנו אשר קבורים בעיר מרון כמדוע, ואוכלים ושותים ושמיחים שם, אני ראיתי למוז"ל שהלך לשם פ"א ביום ל"ג בעומר הוא וכל אנשי ביתו ויישב שם שלשה ימים ראשונים של השבוע ההוא וזה הי' פעם הא' בבא ממזרים, אבל הין אני יודע אם אז הי' [דפ"ז ע"ב] בקי ויודע בחכמה הזו הגפלאה שהשיג אח"כ, והה"ר יונתן שאגיש העיר לי שבשנה הא' קודם שהלכתי אני אללו ללמוד עם מורז"ל שהוליך את בנו הקטן שם עם כל אנשי ביתו ושם גילחו את ראשו כמנהג הידועה ועשה יום משחה ושמחה. גם העיד הה"ר ר' אברהם הלוי כי בשנה הנו' הלך גם הוא שם והי' טוב לומר בכל יום בברכת תשכון נחם ד' לקינו את אבלי ליון כו' וגם בהיותו שם אמר נחם כו' ואחר בגמר העמידה אל מוז"ל כי ראה בהקץ את רבב"י ע"ה עומר על קברו ואמר לו אמור את האיש הזה אברהם הלוי כי למה אומר נחם ביום שמחתינו ולכן הוא יהי' בנחמה בקרוב ולא ילא חודש ימים עד שמת לו בן וקבל עליו תנחומין, וכתבתי כ"ז להורות כי יש שורש במנהג הזה הנו' כו' | א"ש גם ראיתי למוז"ל שהי' מגלח ראשו ביום מ"ח לעומר ולא ידעתי מה הי' כוונתו ואפשר להיות שכיון שגשמו ב' לירופים כו', והוא הסתיר ממני הדבר ודוחה אותי בקש וא"ל שמה לא יכול היהודי המגלח לבא למחר לבית לגלחתי ואשב במועד בלא תגלחת כו' :

בו ענין חג השבועות [דפ"ט ע"א]

הזיווג התחתון נאסר כליל שבועות כי גם למעלה לא יש זיווג עד היום ולא עוד לא שצריך האדם שלא לישן כלילה הזאת כלל ולהיות כל הלילה נעורים ועוקים בתורה כנו' באורך במ"ה צפ' בראשית ובפ' אמור, ודע כי כל מי שלא ישן כלילה הזאת כלל אפי' רגע א' ויהי' עוסק בתורה כל הלילה מובטח לו שישלם שכחו ולא יארע לו שום נזק בשנה ההוא וכמו"ש רשב"י בהקדמת בראשית וז"ל דיפיק ההוא שחא בשלם כו' ע"ש, ולא עוד לא שהוראת חיי האדם בשנה ההוא תלויה בענין זה כי אם לא ישן כלל ודאי שלא ימות בשנה ההוא ודי בזה. ולכן פשט המנהג הזה בישראל לעסוק בתורה כל ליל חג השבועות כו' והוא הסדר של המקרא שהעסוק בו כלילה הזה כו', תתחיל מפ' בראשית ותקרא פ' בראשית עד לאה תולדות השמים והארץ בהבראש כו', ואח"כ תדלג ותקרא ג"פ האחרונים כל בראשית ומשם ואילך תקרא ג"פ הראשונים וג' האחרונים מכל פרשה ופרשה ממשך הפרשיות ואם נודמה פ' קטנה של ד' של ה"פ הן בהחלפת איזה פ' הן בסופה תקראנה כולה וכשתגיע לפ' יתרו אז תקרא ג"פ הראשונים ותדלג ותקרא מן בחודש השלישי ללאה ב"י עד סוף פ' יתרו וכשתגיע לפ' משפטים תקרא ג"פ הראשונים ותדלג ותקרא מן ואל משה אמר עלה א' ד' כו', עד תשלים הפ' [א"ש ובפ' פינחס תקרא וביום הביכורים כו'] וכשתגיע לפ' ותתחיל תקרא ג"פ הראשונים ותדלג ותקרא עשרת הדבדות השניות שהם מן ויקרא משה א' כל ישראל עד סיום פ' שמע ישראל שהוא עד ובשערך ומשם תדלג ותקרא ג"פ האחרונים וכשתגיע לפ' ראה תקרא ג"פ הראשונים ותדלג ותקרא מן

מנהגי האר"י ענין חג השבועות ובין המצרים פתורא ראבא

מן שבעה שבועות חספור לך עד סוף ה"פ וכשחסיים לקראו כל הפרשיות על הסדר תקרא כל נביא ונביא וכל כתוב וכתוב מן הכתובים ע"ד הנו' ג"פ ראשונים וג' אחרונים שכל אחד וא' מהם עד שחסיים כל הכ"ד ספרים והפסוקים של מגלת איכה תקראה בלחש מפני שהוא יו"ט ומגלת רות תקראנה כולה ובהגיעך א יחזקא תקרא הפטרת יום א' של שבועות כולה שהיא מן ויהי בשלשים שנה כו' עד תשלומה, ותדלג א פ' ותשאני רוח כו', ומשם תדלג א ג"פ האחרונים שבו ובהגיעך א ותדלג א פ' ור' בהיכל הראשונים שבו ותדלג א פ' עד סוף קדשו כו', תפלה לחבוקו כו' עד סוף חבוקו כי זאת הוא הפטרת יום ב' דשבועות, והוה הסדר המוכרח בענין המקרא ואח"כ (לה) שאר הלילה בסודות הקורה ובס' הזוהר כפי השגת שכלך: **מא ובהגיעך** אשמורת הבוקר מעט קודם עלות השחר בעת שמשחירין פני הרקיע במזרח אשר אז נקרא אילת השחר כנודע, אז לריך לטבול במקוה ותכוין א המקוה העליון שהוא כתר עליון דז"א הנמשך לו בלילה והוא נקרא שער התמשים כו' [דפ"ט ע"ב] יום שבועות יקרא ג"פ י"ג מדות ואח"כ יאמר תפלה זו רבש"ע מלא כל משאלותי והפק רצוני ותן שאתי לי ולבני ביתי כו', [דפ"ט ע"ג] והבוטח בד' חסד

יסובבנהו אכ"י, ויחזור התפלה ג"פ ואח"כ יקרא ג"פ ואני תפלתי לך כו', וכן יעשה במוסף וביום ב' ציולר:

מב ענין (לט) בין המצרים והס' כ"א

ימים שבין י"ז בתמוז עד ט' באב, מנהג טוב וכשר הוא מאד לכל בעל נפש לשבת באבילות אחר חגי היום בכל אלו הימים ולבכות בכי' ממש על חרבן הבית וטעם היות זה אחר חלות היום היא כי לאז היא התעוררת הדין בסוד כי יענו לללי ערב אשר לבכה הזו נשרף ההיכל אחר חגי היום ודבר זה עושה תועלת גדולה בנפש האדם וענין חלות הלילה אין לורך להזכירו, כי אפי' בכל שאר הלילות לריך להתאבל על החרבן ומכ"ש—בלילות בין המצרים ש לריך להוסיף בכבי' ועליו נאמר שמחו את ירושלים כו' כל המתאבלים עלי'. גם לריך לזהר ולהמנע מלאכול בימים ההם שום פירי חדש ושלא ללבוש שום לבוש חדש כדי שלא יטריך לבדך עליו ברכת שהחיינו וכמו שנו' ענין זה בהפרי הפוסקים האחרונים וענין זה נוהג בשבתות ובר"ח אב. [א"ש] גם ראיתי למח"ל שלא הי' אוכל בשר ולא שותה יין מיום י"ז בתמוז עד מולאי ט"ב ומולאי ט"ב בכלל אם לא שאס' הי' דחוי שאז הי' אוכל במולאי ט"ב ודבר זה הי' נוהג בחול אפי' ביום ר"ח אב, אבל לא בשבתות, גם לא הי' מסתפר מיום י"ז בתמוז עד אחר ט"ב, ואני מקיל בסיפור להיות כי הוא חומרא ואני

בני אבא

(לה) ואח"כ שאר הלילה, כוזה"ק פ' אמור דל"ת ריש ע"א כ' ואוליפנא דאורייתא דכפי למלטי בהאי לילה (ר"ל בליל שבועות) אורייתא דכע"פ כו' וכ' סס המ"מ וז"ל עי' בס' בראשית ד"ח דקאמר תנ"ך וואלי ר"ל דגם כן תורה דכע"פ לריך ללמוד. וכ"כ הרב שכתבות א' ליל שבועות ילמוד תנ"ך שהם כ"ד וכתבות הב' יעסוק בקבלה לבר שהוא חושבנ"פ עכ"ל: (לט) ענין בין המצרים, כ' בס' מאור ושמש פ' בלק פ"פ ויעמוד מלאך ונו' במשעול הכרמי' בימים שבין י"ז לט"ב מתעוררים הדינים כו', ולואת עלה היעושה לעסוק בפשטות המורה בימים האלו ולא בנסתרות כו':

מנהגי האר"י ענין בין המצרים, וענין ר"ה פתורא דאבא מא

בעלמא והאבילות הוא יסנה משא"כ בבשר ויין שהוא רמו לביטול הקרבנות והנסכים כמ"ש ז"ל וכו' :

מג ענין ט"ב. מה שנהגו ביום ט"ב במנחה לומר פסוקים של נחמות וגם לקום לבבית על הפסלים לזעלה ואדרבא נראה מן התלמוד בבלי כי לעת ערב היתה אש בהיכל ביום ט"ב ושקף בעת המנחה ופי"ז הי' ראוי להחמיר במנחה יותר מבשחר, אבל הענין יובן בזה שדרשו בגמ' ע"פ מזור לאסף לקי' באו גוים כו', והקשו מזור קינה מבע"ל ותי' כי בתחלה התחילו האויבים להרוג את בני' ואז חשבו ישראל שלא יהי' ח"ו תקומה לנפלתם ויכלו ח"ו בחרב האויבים, ובראותם שהיתה אש בהיכל לעת ערב שהוא זמן המנחה אז אמרו מזור ושמתו שמה גדולה וקבלו נחמה כי אש ח"ו לא הי' הקב"ה משליך חמתו על העמים ועל האזנים לא היתה תקומה לשוגאי ישראל וכמשא"ל כלה את חמתו וילת אש בליון, וכמלא כי לעת מנחת ערב שהיתה אש בהיכל אז אמרו ישראל מזור וקבלו נחמה על ארצם, א"כ המנהג הנו' הוא עוב ונכון, ונלע"ד בשמעתיה ג"כ ממוז"ל טעם אחר והוא כי אז במונחת ט"ב נולד המשיח הנק' מנחם כנו' במד' איכה רבתי [דפ"ט ע"ד] :

מד ענין הסליחות של בני ספרד באשמורת הבוקר ליל חודש אלול עד יוה"כ, העיד לי כהר"י האגיש

ז"ל שהוא ראה למוז"ל שהי' אומר מלה במלה עם הליבור כו', [ד"ל ע"א] בליל ר"ה עוב לקרוא על השלחן קודם שיטול ידיו למים אחרונים שקודם ברהמ"ז מ"מ ר"ה שהם ד' (מ) פרקים של מנהג ומכין כי הם ד' פ' כנגד ד' אותיות הוי' וכנגד ד' בחי' שיש אל המלכות, ועי' בברכת אבות דהפלת ר"ה כו' יתבאר ד' בחי' המל' וכו' בליל הב' של ר"ה ז"ל ברכת שהיינו בקידוש של הלילה ואין לורך לחפש אחר פרי חדש כלל. בכל עי"ה עוב ונכון מאוד לומר בין יסבת לומר מזור מושמקים קראתך כו' כי בכל יום מאז העשרה ימים מהעורר א' מו' עומקים הנו' בס' יצירה שהם עומק ראשית ועומק אחרית עומק עוב ועומק דע עומק רים ועומק תחת עומק מורח ועומק מערב עומק לפון ועומק דרום כו'. בכל י' ימי השבוע ז"ל אחר העמידה עושה השלום במרומוי בה"א יהי' ולכון כי השלום הוא בני' ספריאל המלאך שהוא הכופר הכותב בהפר החיים את כל בני' אדם ב' ימי השו', משא"כ בשאר תפלת הבנה שאין אומר אלא עושה שלום במרומוי חכר ה' : **מה ענין א"מ שאומרים ב' ימי השו' אחר העמידה מוז"ל לא רלה** שיאמרו בשבת שבין ר"ה ליוה"כ ולא בב' י"מ של ר"ה א"מ חטאגו לפניך, א"מ מחול וסלח לכל עונותינו, וכיולא בזה בשאר א"מ תזכר בהם בחי' חפאות ועוונות וודוים, וכנראה מל' ס"ה שאין להזכיר

סוס

בני אבא

(מ) ד' פרקים של מנהג. כ' בס' או"ז בעמוד התפלה סי' ל"ה סט"ו וז"ל ויזהר שיקרא בב' לילות זוהר פ' אמר בחודש השביעי ר' יצחק פתח הקעו כהודש בשפר בכסא כו' וספרית דר"ה ילמוד בזוהר אמור הרעיא מתימנא כהודש השביעי שקודם דא לתקוע בשופר וגו'. וכן בפעיק ט"ו כ' וז"ל וזהנין בליל ר"ה לאכול חפאים עם דבש מיד אחר הקידוש ומצרך בפ"ע ויאכל וזה"כ יאמר יר"מ יהו"א בהדש עלינו שנה טובה ומתוקה כו' :

שום חטא ביום ר"ה, האמנם בענין הודוי ביום ר"ה נמלאו בם"ה מאמרים חלוקים כי ממאמר א' נר' דאכור לפדשא חטאוי בהאי יומא ובמ"ה נראה להיפק, ומוז' ל' ה' נוהג להתוודות על חטאיו בלחש שלא ישמעו הדברים לאזניו והי' אומר כי המאמר הא' שבס"ה לא אסר אלא בקור' ולא בלחש ואמנם אפי' בלחש לא הי' נוהג להתוודות אלא בעת הקיעת שופר דמיושב לפי שאז מתערבב השטן ואינו משגי' לקטרג ואז דברי הודוי עולים למעלה בהתחברות קול השופר העולה למעלה גם הי' נוהג מוז' ל' לבכות הרבה בתפלת ר"ה אפילו שהוא יו"ט ומכ"ש בתפלת יוה"כ והי' אומר מוז' ל' כי מי שאין בכי' תפלת עליו (מא) בימים האלו הוא הוראה שאין נשמחו הגונה ושלמה גם הי' אומר כי יש בנ"א נידונים ביום א' ואז הם דינא קשיא ויש נידונים ביום ב' שהוא דינא רפיא ורזא הב"ה לרחם עליהם ודן אותם ביום הב' ואמר כי האדם הטופלת עליו בכי' רבה מאליו בימים ההם בתפלה הוא הוראה שנידן באותו שעה למעלה אם ביום א' ואם ביום ב' :

ענין

השינה בר"ה נלפע"ד ששמעתי ממוז' ל' שאין ליטן ביום ר"ה לפי שז"א הוא יטן למע' עד שנהעורר ע"י הקיעת שופר כו', אשר ז"ס משז"ל כי תקיעת שופר הוא לומר עירו ישנים מתרדמתכם כו', וכבר יתבאר לקמן כי עד יום ב' של ר"ה הוא יטן וכוונתינו הוא לעוררו, ולכן אין ראוי ליטן האמנם נלפע"ד ששמעתי ג"כ ממוז' ל' שאין זה

לא עד חלי היום ומאז ואילך יכולים ליטן כי כבר נהעורר ז"א ע"י ההקיעות דמיושב ומוסף ואני זוכר שראיתי למוז' ל' שאחר חלי היום שכב על מטתו וישן, [ד"ל ע"ב] ענין המנהג שנהגו האשכנזים לילך ביום ראשון דר"ה אחר תפלת המנחה מעט קודם שקיעת החמה אלל הם הגדול או אלל מעיין או באר מים חיים וקורים אותו השליך הנה הוא מנהג יפה ויותר טוב הוא אם יהי' חוץ לעיר ויעמוד על שפת הים או על שפת הנהר או המעיין ויקרא בשם ג"פ של מי א' כמוך כו', התן אמת ליעקב כו', שבוךף מיכה המורשהי שאלו הם בחי' י"ג תי' דיקנא עילאה דא"א ונריך שחכוין בפי' המלות אך נרמזים בהם הי"ג ת"ד כנדע והיכן הוא מקום כל תי' ותי' באיזה מקום מן הפנים העליונים דא"א כו', מי א' כמוך א. נושא עון, ב. ועובר על פשע, ג. לשארית נחלתו, ד. לא החזיק לעד אפו, ה. כי חפץ חסד הוא, ו. ישוב ירחמינו, ז. יכבוש עונותינו, ח. ותשליך במזלות ים כל חטאתם, ט. התן אמת ליעקב, י. חסד לאברהם, יא. אשר נשבעת לאבותינו, יב. מימי קדם, יג. וכשתאמר ותשליך במזלות ים כל חטאתם סכוין שיושלו כל חטאתיך ועוונותיך וגם המקטרג העליון יושלך במזלות הים העליון כי לסבה זו הונרך לאומרו על הים או על המים חיים כו' :

בני אבא

מז [ד"צ ע"ג] א"ל הר' משה גלאנטי ששמע ממוז' ל' שאם האדם (מב) יתענה בו' ימים שבין ר"ה ליוה"כ ויעשה

(מא) בימים האלו, כ' בם' או"ל בעמוד התפלה סי' ל"ה ס"ד וז"ל טוב להעביר העונות מפל מזהו ומעל ידיו בדמעות : (מב) האדם יתענה כו', ומי שאין יכול להתענות כ' בם' זכרי חמה ס' שמות על ד"כ ט"ב ודף ה"ס די"ג ע"ב וז"ל תיקן אחר יש לזה שאינו יכול להתענות שכמו שבזמן בהמ"ק קיים הי' אדם מקריב קרבן ועתה שנחרב הבית תשלמו מכפר לו ג"כ זה שאינו יכול להתענות יתפלל ויכוין בתפלתו בענין זה ויער עכ"ל עיי"ש שפי' כן דברי הוהר :

ביאור והוא כי אין זה מספיק רק למחול ולכפר להעביר מעליו ביסורים שהם עמודים לבוא עליו בעוה"ז לסבת עוונותיו אבל עקר עונש עוונותיו והוא מה שעמיד ליענש בגיהנם אחר פטירתו אין זה נמחל ע"י התעניות הגו' אמנם לריך לחי' אחרים כאשר בארנו בספרינו אלה:

מח [דצ"י ע"ג] יש בזכרנו לחיים י"א תיבות וזה סדרם זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים כתבנו בספר חיים למען חלקים חיים ולא יאמר אל מלך וגם לא יאמר אל חי כו' [דל"ו ע"ד] כי אין להוסיף בזכרנו יותר מי"א תיבות כו' כו'. אח"כ ברכת אלה גבור ותיקנו בה נוסח מי כמוך אב הרחמן כו, והם ח' תיבות ואלו הם מי כמוך אב הרחמן זוכר יאורו ברחמים לחיים ויש בין התפלות שינוי שבתפלת שחרית ומנחה וערבית תאמר אב הרחמן ובתפלת מוסף תאמר אב הרחמים וגם זה נוהג בתפלת יוה"כ [א"ש כך קבלתי מאבא מאר"י] לומר אב הרחמים גם בתפלת מוסף של יום השבת שאירע באמלע ע"ת] עוד שמעתי מפי מגידי אמת מן החברים שלנו שאמר להם מו"ל

ויעשה בהם תשובה (מג) גמורה כל יום מהם מכפר על כל העוונות שחטא כל ימיו ביום שכיולא בו כילד הרי שחל יום א' של ז' ימי תשו' הגו' ביום א' של השבוע והתענה בו ועשה תשו' בו הנה הוא מכפר ע"כ עבירות שעשה האיש ההוא בכל ימיו ביום א' שבכל שבוע מכל ימי חייו ואם החזנה ועשה תשו' בכל ז' הימים ההם יתכפרו לו כל עוונותיו שעשה כל ימיו. גם נלפע"ד אני חיים כי גם אני שמעתי ממו"ל כי העושים ד"פ בכל שנה ג' ימים רלופים הם ולילותיהן שהם קודם ר"ה וקודם יוה"כ וקודם עשרה בטבת וקודם י"ז בתמוז אף אם לא עשאה רק פ"א בשנה בכל ימיו יספיק ואין לריך לעשותה בכל שנה ושנה, אבל אינו מספיק רק לבטל מעליו מה שנגזר עליו לבא בעוה"ז לסבת עוונותיו, אבל עונש עוה"ב אינו נמחל בזה. מ"ש בס' התשובה שחיבר הרב ר' אליעזר מגרמזיא ז"ל הנק' מורה חטאים המתענה (מד) ג"פ בכל שנה בד' זמני התקופות ג' ימים רלופים בכל פעם מהם מתכפרים כל עוונותיו כך הוא האמת, אמנם דברים אלו לריכים

בני אבא

(מג) ב"ר יום מהם מכפר. כ' בס' נחל קדומים בס' נלכים ע"פ ושבת עד וגו' וז"ל כי התשובה לא תכון אם לא בשמירת שבת כו' כי ע"י החטא ממשיך העומאה בפנימיותו ובחילוניותו אמנם ע"י התרתה והכני' ממשיך בחובו קדושה אבל לריך להמשיך ניצון שכינה ואותו ניצון מנרש בה העומאה מפנימיותו והב' לריך לעשות חבילות מצות באברים שחטא בהם ועי"ז יתהוו מלאכים ויגרשו מלאכי חבלה אשר בחילוניותו ופתיים א"א כ"א בשמירת שבת כי אז יזכה לניצון שכינה על נשמה דאילנות גם לריך זמן רב לקיים מצות באברים שחטא ומי יזכה אבל שמירת שבת שקול ככל התורה והוי כאילו קיים מצות חבילות. הראת לדעת ללא אפשר לשיב בתשובה א"כ יודרו. מאוד בשמירת שבת והיא ריח גדול דבנקל תעלה תשובתו לפני ד' כו' וכפ' וילך כ' דעיקר תשובה לשוב לתורה כמי שתקנו בתעלה כו' השיבו אבינו לחירתך ואה"ז וקרבנו ואה"ז והחזירנו כו' עכ"ל ובעין זה כ' האו"ה פ' נלכים ע"פ ומל י"א אח לבכך שהתחלת התשובה שריך השב עשות הוא תלמוד תורה עי"ש שפי' בזה הסבוק:

(מד) ג"פ בכל שנה. כ' בזה"ק פ' משפטים דק"ע ע"ב ז"ל זכאה עמא קדישא דאתקריאו עאזא דקב"ה לתקרב גרמיהו קרבנא קמי' כד"א כי עליך הרגנו כל היום נחשבנו כזאן עבה וקרבינ גרמיהו כעאנין כמעיתא דמיעט חלבא ודמא דמעיתא איהו חבוב יתיר מקרבנא דבעירין כו' זכאין אינין ישראל דמקרבין רוחין להין קרבנא קדם ד' עכ"ל. וכ' בזה"ש פ' יתרו דל"ח סע"ב וז"ל חיובתא לניעט איתערך ללא למנדע בהו אחרא עכ"ל:

הוא שימעות] ויודע כי שם ע"ב הוא גג"ג אותיות ג"פ ע"ב ואח"כ נכללן בע"ב תיבין א"כ הם ד' ובכן, ואמנם ענין ד' ובכן או הם ד' הוי"ת עסמ"ב באופן זה כי הוי' דע"ב הרי היא נודעת כי גם היא במספר ג' אותיות בכן גם הוי' דס"ג עש"י אותיותה הם ע"ג כמנין ובכן עם הכולל גם הוי' דמ"ה עם חשבון ד' אותיותה הפשוטות הם כמנין ע"א ועם הכולל הרי ע"ב, אמנם הוי' דב"ן היא בבחי' ריבוע כזה י"ה י"ה י"ה י"ה"ה שהיא בני' ע"ב כו', ועתה נבאר כ"א מהן, ובכן יתקדש שמך כו', [דל"ז ע"ב] הנה זה ובכן הא' הוא הוי' דע"ב דיודין אשר הוא בסוד החכמה הנק' קודש כו', ובכן תן פחדך כו', לריך להגיה מלת כמו שידענו ולהסיר מלת כמו כנודע ואז יהי' מספר תי' סדר ובכן הזה מ"ב תיבין כנגד שם מ"ב כנודע שהוא בגבורה ובפחד כנודע כו' [א"ש גם קבלתי ע"פ לומר אגודה אחת בסגול :

ג ובכן תן כבוד ד' לעמך כו', לריך להגיה ולומר ותקוה טובה לדורשך כי לריך האדם לפרש ולבאר בלשון שאלתו, ולכן ל"ל ותקוה טובה לדורשך ולא ותקוה סתם וביאור המלות הוא כי הנה אנו עתה בזה, ובכן הג' שהוא בז"א ככ"ל שהוא בסוד הוי' דמ"ה דאלפין, ולכן לריך להזכיר בו ענין תקוה טובה הזאת והוא כי יש בו אותיות תי"ק ו"ה פ"י כי הי"ו והעש"י הם תי"ק ונתק של ב' אותיות אחרונות וה' של הוי' והו' ותי"ק ו"ה והענין הוא כי הנה אומות העולם אין להם בחי' רוח ומכ"ש נשמה רק בחי' נפש בלבד מעולם העש"י ואף נפש זו היא מן הקליפה דעש"י הנקרא רע, ולכן אנו אומרים בימי החול בעמידה למינים א' תהי תקוה פ"י שאנו מתפללים שלאומות

מוז"ל שגם במנחה של יום שבת יאמר אב הרחמים והדבר מצוה כי במנחה דשבת יש עלי' דומיא דתפלת המוסף והוא פשוט. גם מלאתי במחזור של מוזה"ה שעשה הגהה כי גם בתפלת נעילה ביוה"כ יאמר אב הרחמים כמו במוסף וכן שמעתי מפיו כשהי' מתפלל כו', ודע כי בכל י' י"ת ל"ל אב הרחמן שהוא בז"א אבל בתפלת המוספין דר"ה ויוה"כ ושבת שבתיים ל"ל אב הרחמים לפי שאז עולים עד או"א ויודע כי אבא עילאה נקרא אב לכל הרחמים כולם כי הוא ראשית קו הימין כו' [דל"ז ע"א] ביום ר"ה נידונין כל הנשמות העתודים לחזור בגלגול בעוה"ז וזו"ש זכר יצוריו ברחמים לחיים ולא אמר זכר אמתו ע"ד מ"ש זכרנו לחיים אלא זכר יצוריו הם הנשמות הנו' שזכר אותם ברחמיו ית' להחזירם לחיים ולהחיותם בעוה"ז בסוד חזרתם בגלגולם וזה מ"ש בתפלת המוסף בזכרונות אמת זכר מעשה עולם ופוקד כל יצורי קדם כו' מ"ל נפקד כהיום הזה כו' :

מש לדרך ודור המליכו לאל כי הוא לבדו מרום וקדוש, דע כי ביי' י"ת אין לומר כל סדר זה מן לדור ודור ע"ס הברכה דאמתה קדוש עם ד' פ' ובכן דאלעזריכו למימר והם ובכן יתקדש כו' ובכן תן פחדך כו' ובכן תן כבוד כו' ובכן לדיקים וכו' וא"ל סדר הזה כולו אלא בב' ימים דר"ה ויוה"כ בלבד אבל ביי' י"ת אין בחי' או מתגלים, ולכן אין לאומרים אז זולתי זכרנו בברכת אבות ומי כמוך בתה"מ ואמתה קדוש כסדר ימי החול, אלא שחומת המלך הקדוש כו'. ובכן יתקדש שמך וכו', דע כי ד"פ נזכרו בכלן מלות, ובכן שלא כדברי הפוסקים ממנין זה וגורעים ונשנים כפי העולה בדעת, והנה ובכן הוא בני' ע"ב [א"ש הוא"ו

מנהגי האר"י ענין ר"ה ויוה"כ פתורא דאבא מג

דין. [ד"ק ע"א]:

נג מנהג של הכפרה המנהג הנזכר בספרי הגאונים הי' מו"ל נוהג מאד לקיימו והי' לוקח תרנגול א' לבן לב"א מצני הבית הזכרים ותרנגולת א' לבנה לב"א מצני הבית הנקבות ואפי' לאשה מעוברת ישחוט עליו מספק תרנגול א' וזכר אולי הוא זכר ותרנגולת א' נקבה אולי הולד נקבה ועוד תרנגולת אחרת בשביל האשה עלמה, כנולד שהם ג' תרנגולים ב' נקבו' וא' זכר לכל אשה מעוברת וזמן שחיטתו הוא בליל עיה"כ באשמורת קודם עלות השחר אחר סליחות כו'. המנהג (מו) שנהגו להתעטף בלילות בליל יוה"כ מנהג נהגו הוא וטעם המנהג הזה כי לעולם סוד הטליות הוא א"מ כו', ולפי שהענין הזה נעשה מאיו ליל יוה"כ ולא הולך א' תפ"י כו', לבן אין לורך לברך עליו ברכה להתעטף בלילות [א"ש אני ראיתי למו"ל שהי' מתעטף בלילות קודם שיסקע החמה ולכן הי' מברך עליו להתעטף בלילות, וכן אני נוהג אחריו]:

נג המנהג שנהגו להוליא ס"ח אחת או ג' ס"ח בליל יוה"כ ואומרים עליו החרת נדרים שהוא כל נדרי נזכר בס"ה פ' פנחס ברע"מ בדרנ"ו ע"א וו"ל ובג"ד תקיט לומר ב' כל נדרי

שלאומות העולם וגם למינים שלא יהי' להם חלק ומי"ק ו"ה שהם ילי' ועשי' ואפי' בנפש דעשי' מלך הקדושה לא יהי' להם שום אחיזה כלל, אבל עתה ביום ר"ה אנו מתפללים שאנו דורשין ית' שימן לנו תקוה מלך הטוב ר"ל שעל הפחות אם אין בנו מעשים לקבל הכשמה הטליונה מכולם שהיא מן הבריאה לפחות אל יחסר לנו רוח וכפז מן ילי' עשי' הנק' תקוה מלך הקדושה שבהם הנק' טוב וזמ"ש ותקוה טובה כו' [דל"ז ע"ג]:

נא ברוך אחת ד' המלך הקדוש ז"ל הנולך הקדוש בב' ההי"ן כו', גם המלך המשפט שאומרים בעי"ת כו', וכחוב לחיים טובים כו', נלע"ד ששמעתי ממו"ל כי אהנו נמשלים אל הכותי הזה היודיע לשאול שאלותיו בהדרגה, ולכן בברכת אבות שלנו זכרנו לחיים סחם ועתה הוספנו לשאול שיהיו טובים כו', מה שאומר במוסף ועקדת יצחק היום לזרעו ברחמים הזכור שמעתי בשם מו"ל שזו הנוסחה היא האמיתית לומר לזרעו ולא כדברי הנוסחא האחרת לזרע יעקב כו', ענין א"מ שנתקן אחר (מה) העמידה בכל י"ה באמרוך א"מ קרע רוע גזר דיננו חבוין צמלת קרע א' שם קרע"ע שט"ן והוא שם הב' דש"מ"ב ותכוין שט"י שם זה יקרע רוע גזר

בני אבא

(מה) **אחר** העמידה בכל י' י"ת. ב' כס' או"ל בעמוד התעלה סי' ל"ו ס"ג וו"ל כ' ר"ח בשם הרמ"ק ז"ל כי הימים שבין ר"ה ליוה"כ הם כתי הוה"מ ואסורים במלאכה רק בעסק התורה והתשובה והתבודדות:

(מו) **המנהג** שנהגו. עי' רמ"ו ס' אחרי על דס"ח ע"כ ודף הס' שלי דקי"ג סוף ע"א וריש ע"ב מ"ש בכונת אכילה עי"כ. וכ' בס' או"ל סי' ל"ז הל' יו"כ כסעידת עי"כ יוהר מאד שיהי' ד"ת על השלחן עוד כ' שם טוב לומר כל ספר תהלים ביו"כ כשאומר היודוי ביה"כ יראה שיחקקי כל חוליותיו שבשרה ליל יוה"כ נהגו להיות נשור כל הלילה וטוסי'ם בחורה ושזב ללמוד סודות התורה כי שערי צינה או פתיחים ועוב ללמוד מסכתא יומא עם הכרעורא עכ"ל:

להעבירו מעליו ולפיכך אמר"ל הרואה קרי בליל יוה"כ הוא מסוכן ח"ו:

גד מצאתי בס' (מו) המחזור של מו"ל כו', כתוב בחוץ

כו', יום לוס ישא אדם חיים וכפרה ויעמוד בשעת הולאת ס"ת ויקרא ג"פ י"ג מדות ואח"כ רבש"ע מלא כל משאתי לטובה והפק רטנו ותן שאתי לי ולבני ביתי חיים טובים וארוכים בכבוד ובמנוחה ביראתך ובתורתך בשלום ובהשקט ובצטח ופדינו מכל לרה ויגון וממות ומכל שעות רעות המתרגשות ויולאוה לעולם וכפר עוונותינו ואשמי' אב"י, ויזכור שאלו ג"פ, וכן בזמסק ובמנחה כדי שישלים שאלו ג"פ וזמנתן שאלו ויקרא ג"פ ואני תפלה, גם זה מלאתי אחר כל הגו' וז"ל יום לוס ישא אדם חיים וכפרה שכתוב למעלה עד ויקרא ג"פ ואני תפלה, גם זה כתוב סמוך לו תיכף או השמות ואולי שניריך להזכירם או לכיין בהם אחר נוסח התפלה והשאלה הנ"ל ואלו הן.

בראשית שמות ויקרא דברים שיר מגילה רות
יֵשׁוּעַ יִצְחָק לֵוִי יוֹסֵף מִנְחֵם מְנַחֵם מְנַחֵם מְנַחֵם
איכה קהלת יהושע שופטים שמואל מלכים
אֶתְמָן אֶתְמָן בְּנֵי הָאֵם שָׁמַי אֶתְמָן
ישעי' ירמ' יחזקאל תריעשר תלים איוב משלי
וְיָ אֶתְמָן שָׁמַי לְבָב הָאֵם אֶתְמָן לְבָב
דיאל דה"י עזרא
לְבָב אֶתְמָן לְבָב

ואנו

בני אבא

(מו) **בס'** המחזור של מו"ל כו', אחתיק לך ידידי קורא נעים ממחזור ספרדי תפלה נראה מבטל אזה"ח ז"ל, וז"ל הפלה לוישבדו סיסד הרב המובהק והכולל ההסיד והעיון כמורה"ר חיים בן עטר זלה"ה לאומרה ביו"כ כעוד שהש"ן אומר ויעבור יהי רצון מלפניך אבינו מלכינו ידידות אור נפשינו רוחינו וגשמיתנו למען בריחתך אשר כרת לשלש עשרה מדות שאינן חוזרת ריקס מלפניך וזכר אהבתינו והבנתנו והשב שכינתך לבית קדשינו והחזור להשתעשע בנו כימי קדם כי קשה פרידתך ממנו כפרידת נפשינו מנושיו המו מעינו ובלתה נפשינו אל גאולת שכינתך ואל מעון קדשך ולרונך ד' נכסשינו הגנו מחתנינו וזכוכים לפניך ד' אב הרחמן על גלות השכינה הושיעה ד' שכינתך ודבק נפשינו באהבתך הנעימה והעריכה על נפשינו רוחנו וגשמיתנו וייעול מלכינו בהיכליה:

ואני חיים חקרתי לידע מהיכן מוליא השמות האלו וידעתי כי הם מתיבה שניה של פסוק אחרון של הספר אות א' ואחרונה כזה שם י"פ יולא מפ' אחרון של ס' בראשית שהוא וימת יוסף אות א' ואחרונה של יוסף, וכן כולם עד"ו. גם זה מלאתי בחזרת מוסף ש"ך ביוה"כ כתוב מבחון מכנגד איה מקום כבודו עשוי סימן על תיבת איה כזה ומבחון כ' וז"ל יר"מ אבינו שבשמים שתמלא את שאתי ובקשתי כו', בשם י"פ ע"כ ה"ה כסדר שכתבתי לעיל:

גה ג זה מלאתי בס' המחזור של מורז"ל כו', ביוה"כ בשעה שהש"ך אומר איה מקום כבודו ישא א' מג' שאלות שירלה לשאלו ויאמר בשם י"ה והם קיבוץ קמץ והם בגי' מ"ו כו', וזה יכוין בב' אותיות י"ה הרמזים במלת איה כו'. האוחז ביד מדה משפט כו' וכתוב בחון כתיבת מוז"ל האחו הוא שם בן ד' אותיות כו', ומספרו כשם אהי' הבוחן לריך להגיה כך הבחן והוא בגי' אדני והוא שם לל"ה מעולה למעלה על ע"א שמות. הגואל לריך להגיה הגאל והוא בגי' שם כו"ו ט"ל והוא בגי' הוי' אחר"ד ובגי' יד"י דיי"א וכולם טובים לגאולה ולישועה, הדן באת ב"ש לט"ק והוא שם של כתר הנק' לורט"ק, ההגוי והוא בגי' אזבוג"ה ובגי' דודי וזמ"ש דודי לח, הודאי הוא שם המפורש י"ה במילואו יו"ד ה"א אותיות הודאי ובאותו שם עלה משה למרום, וכן ודאי הוא בגי' אהי', עוד ירלה כי ודאי הוא שם קדוש היולא בר"ת ויברך דוד אה ד' [ד"ק ע"ג] החוקק לריך להגיה החת"ך והוא שם המפורש יולא מפ' פותח את ידך ס"ת הציב בגי' והי' והוא שם א' מע"ב שמות היודע והוא בגי' המלך והוא שמו של כתר הקב"ה:

גו [דק"ב ע"ג] מה שנהגו לומר אחר תפלת הנעילה ז"פ ד' הוא האקים והש"ך אומר פ"א והקהל עונים אחריו וכן עד ז"פ ואעפ"י שאנו כופלים בכל פעם ד' הוא האקים כו' לפ"א תחשב כמ"ש והענין הוא כי הנה שמעתי ממוז"ל כי ד' הוא בעתיקא והאקים בז"א כו' גם שמעתי ממנו כי ד' בז"א ואקים בנק' וכלע"ד שיהיישבו ב' הדרכים האלו עם מה שנתבאר אחר"כ כו' ונמלא כי ד' הוא האקים הנאמר בתחלה הוא כנגד ז"א הנק' הוי' שעלה עד מקום נוק' הנק' אלקים בערך ז"א ואחר"כ כופלים ב' ד' הוא האקים כנגד עתיקא קדישא הנק' ד' אשר עתה נעשה אלקים ע"י עליית ז"א ותרין נוקבין דליה ואינא עילאה שם בעתיקא כי כלם נקר' אלקים כנו' ונמלא כי י"ד פעמים ד' הוא האלקים אינס רק ז"פ בלבד: **גז ונחזור** לבאר ענין ד' הוא האקים כי הנה אקים הוא נוק' והוי' הוא דבורא והקטן נתלה בגדול והול"ל אקי' הוא הוי' וא"כ למה אנו אומרים ד' הוא האקים, אבל הענין יובן עם הנ"ל, כי הנה ביוה"כ עלתה רחל עד חזרת מוסף בכחר דאמא ואז ז"א עפל אלי' כי הוא לא עלה כלל והוא עלתה כל המדריות ההם ועתה אחר המנחה והנעילה אשר עלה ז"א עד מקום נוק' והשווה אי', ולכן אומרי' ד' שהוא ז"א עד מקום עליית נוקבא הנק' אקי', וכלע"ד כי כפי זה הי' לאומרו אחר תפלת לחש דנעילה ולא אחר החזרה ואפשר כי הטעם הוא שלא להפסיק בין הלחש והחזרה. גם יובן ע"ד הנלע"ד שכתבתי לעיל כי ב' כוונות נכללו כאן ענין זו"ן וענין ז"א ועתיקא וכיון שאין עליית ז"א בעתיקא עד אחר החזרה לכן אומרים ד' הוא האקים אחר חזרת העמידה. וטעם אמירת

מנהגי האר"י ענין יוד"ב וענין סוכות פתורא דאבא

כלפי מטה והשורש ביוה"ן כלפי מעלה, אבל תניח הלולב כמו שהוא ראשו למעלה וסופו למטה לא שתשפיל ידך יותר למטה ממקומם ושם תנענע הלולב ג"פ ראשו למעלה וסופו למטה והטעם יובן במ"ש בדרושים של הלולב [ק"ג ע"ד] שכוונת הנענועים הוא להמשיך הארת הדעת למטה והו"ק כולם הם בדעת, ונמלא כי אפי' בנענוע של מטה של הדעת הנה הוא למעלה מראש הלולב שהוא למטה בגופא דז"א כמ"ש במקומו:

ג סדר הנענועים הם בז"ק ע"ד ו' לירופי יו"ה הו"ו בס"י כו' והנה הם כסדר הו"ק ממש דז"א שהם חג"ת נה"י ולכן נענוע האחד הוא ללד דרום כנגד החסד ואח"כ נענוע הב' הוא ללד לפון שהוא בגבורה והג' במזרח שהוא בת"ת והד' והה' מעלה ומטה שהם שחקים נלח והוד זעג"ו. והו' הוא במערב שהוא היכוד שעליו אמרו שכינה במערב כו' כך מספר הפעמים של נטילת לולב הם פ"א בעת הברכה ואח"כ ד"פ אחרות באמצע סדר ההלל והם בזהו לד' כי טוב הא' פ"א ובאנא ד' הושיעה נא כפול"ב"פ ובהודו לד' כי טוב האחרון פ"א. והנה טוב הוא שאחר עלות השחר שהוא כבר יום קודם שתתפלל תמול הלולב בחוץ הסוכה ותברך עליו ואח"כ הד' נענועי' של הלל יהיו בביהכ"ג ומה טוב הו' אם היית

אמרת ז"פ הוא כנגד הו' קלות דאלי' אשר עלה ז"א למעלה מהם ועולה עד הבינה שהיא למעלה מז' תחתונות דאלי' [דק"ג ע"ג]:

נח דרושי (מה) חג הסוכות. הנה בעת נטילת הלולב שלא ע"י זמן ההקפה לריך לנענוע הלולב והנענועים המדעים להמשיך החסדים ממקורם ושרשם אשר בדעת דז"א כמשי"ת בדרושים אבל בזמן ההקפה אין לורך לנענוע הלולב כי הוא בסוד אור המקיף הנגלה וא"ל לנענועו גם לריך שלא להפריד כלל את האחרונו מן הלולב אלא ב' ידיו סמוכות זו לזו ומתדבקין יחד הלולב והאחרונו. וגם בעת הנענוע תכוין בעת הבאת הלולב שהביאיהו כנגד החזה שבגופך לפי הכוונה שבאר לקמן בע"ה. גם סדר נענוע הלולב כך הוא להוליך הלולב למרחוק ולהחזירו להביאו פ"א וכן פעם ב' וכן פעם ג' הרי הם ג' הולכות וג' הובאות בכל קלה מו"ק שלא כאותם הגוהגים לעשות ג' נענועים בהולכה וג' נענועים בהובאה א' ומוליכין הלולב מעט מעט ג"פ בהולכה א' וכן בהובאה:

נח ג תזהר שלעולם תקח הלולב ותנענעו דרך גדולתו שהוא שרשו למטה וראשו כלפי מעלה אפי' בעת שתנענעו נגד מטה שלא כאותם הגוהגים אז לבוף ראש הלולב

בני אבא

(מה) **דרושי** חג הסוכות. ראיתי להעתיק כאן דברי הבאמ"ח בס' תנז' בתחילתו ד"ה וע"כ כאשר כו' הנה גיף הסוכה בדפנותי' וסככה הוא הגוף שבמנו' אבל לא זה הוא העיקר. והעיקר הוא הנשמה שבה שהוא שהאדם מראה שנכנס כולו עם אבריו וגידיו תחת לל כוכה שהוא שמו ית' הו"ו אדני ואינו רוצה להסתופף בשום לל אחר כ"א רק תחת ללו ומקבל עליו יהודו ית' באמת ובתמים כי כל המלות שבתורה מורים הכל על יהודו ית' וזה הוא כל השלימות והתיקון כו' וכשנכנס לסיכה יכוין שנכנס כולו לרשות היחיד שלא ללאת הולת אף במחשבה קלה מדבר שאינו נוגע לעבודתו ית' כו', רק מי שמוח שכלו גדול יכול לידע במי' כל מנו' באור ותי' למעלה כו' אופן יהודו באבריו נגד אורות מנו' זו למעלה אבל בכלל כולם מורים על יחיד שמו והוא הנשמה שבהם והעושה אותם בהניף לבד כו' הו' כמו הנפל וכס' או"ל סי' ל"ה ס"א כ' יש להרבות בלדקה ערב סוכות כו' טוב להדליק בסוכה ז' נירות כו' יזהר שלא לדבר בסוכה בימי חג הסוכות אלא בד"ת כי גדולה קדושתה עכ"ל:

מנהגי האר"י ענין סוכות והו"ר פתורא דאבא מה

שהם משותפין זע"ו כללע"ד :
סב מנהג ליל הו"ר, והנה לקמן בע"ה
 נבאר ענין החומס הנעשה
 בליל זו, ולכן לריך להיות (:) נעור כל
 הלילה הזה יען כי בו גדונים כל הגבראים
 כו', וזה הסדר שתעשה הנה בחצי הלילה
 הא' תקרא ספר ואלה הדברים בלו ע"ם
 פ' ואלה הברכה כו', ואם השלים קריאתו
 קודם שיהי' חצי הלילה תעסוק בתורה
 ובספרי קבלה אם תרצה ולא בדבר
 אחר ועיקר הדין הוא נידון בחצי הראשון
 של הלילה כו', ולכן אחר חלות לילה
 הוא שיוצאים לראות לל שלהם בלבנה כי
 כבר נגמר הדין והוא טעם אותם שמוהגים
 לומר בליחות בליל הו"ר אחר חלות קרוב
 לאשמורת הבוקר האמנם אביר לומר ויעבור
 וי"ג מדו' וסלי' אשר הם כיוצא בזה לא יאמר
 רחמנא אדכר לן קימו' כו', אלקוט שבשמים
 כו', דעני לענוי' כו', ד' הוא האקים כו',
 ד' מלך כו', עשה לזמן שמך וכיוצא
 באלו יכול לומר גם ביום הו"ר בתפלת
 שחרית יאמר ע"ד הנו' חוק מו"ג מדות
 של ויעבור וכיוצא בזה כו' :
הג ר"ר שזאת תורה אביר (יא)
 בתשעה"מ לפי שאין עוק' דו"א
 רחל מודווגת עמו עד תפלת מוסף של
 היום ואעפ"י שבשאר ימים שבין ר"ה לח'
 עלרת מותרים בהש"מ העעם הוא כמ"ש
 ואנו

היית מתפלל בסוכה כדי שתתפלל ותעול
 הולב בצרכתו בשעה הראויה ליו שהוא
 אחר תפלת שחרית קודם ההלל :
סב א' וענין הד' נענועים שבתוך
 קריאת ההלל הנו' לריך שיכין
 בכל פעם כנגד הוי' א' במילואה, אמר
 הכותב חייס ללע"ד שהם סוד ע"ב ס"ג
 מ"ה ב"ן, גם בענין ההלל לריך לכפול
 כל הפסוקים ב"פ מן פ' אורך כי עניתו
 כו', עד סוף ההלל שהוא פ' הודו כו',
 האחרון כו', א"ש ק"ל טובא שהרי בס'
 החי' דמ"ח ע"ב בתו' כ' כו', וגם בס"ה
 בפ' (מט) פינחס בר"מ בדרגו' ע"א
 וז"ל ונענועין דהלל אינן משותפין בנענועין
 דנטילת לולב ואינון ח"י באלא ח"י בהודו
 תחלה וסוף ח"י דנטילת לולב הרי ע"ב
 כו', והרב זללה"ה כ' שהם ד' זולת נענוע
 של הברכה ול"ע ונלע"ד כדי ליישב דברי
 הרב ז"ל והוא כי הרב נשען ע"מ שיאמר
 הברכה לבדו תחלה קודם שתתפלל ואח"כ
 יעשה הד' נענועים יחד בקהל ואז לריך
 לכיין כל הע"ב בהלל ובס"ה ובתי' אמרו
 בזמן שהוא מתפלל בסוכה כמלכותה ומברך
 בעת קריאת ההלל ואז יספיקו הד'
 הנענועים מאחר שאין פירוד ביניהם כלל
 ואז אין לורך לאנא כו', בפ' כללע"ד
 וכן הלשון מסייע במ"ש והנענועין דהלל
 אינן משותפין בנענועין דנטילת לולב הרי

בני אבא

(מט) **בב'** פינחס, וכן בסוף פ' תלא דרפ"ג ע"א בהשמעות הוהר הדפס בסוף הוי' דש"ע
 ע"א ובס' אור ישראל מקאזינן בת"ו חו' ו' על דכ"ג ע"א וזה"ש דשום ירושלים
 ח"ו כ"ט ע"א כ' בס' ע"ז וז"ל והי' נראה כי בזהר מיירי ביום א' דסיכות דלוא כל הכוונות
 מחסד דחסד ולכן יכול החסד דברכה להצטרף אל כל בימים האחרים דהברכה הוא בחסד אהד
 והע"ב נענועים הם מחסד אחר אז לא מוצרכו והמעתיקים טען וכתבו כוונה זו גם ביום א'
 ומ"מ מפני שאנו מדמין לא נעשה מעשה וכו' :
 (:) **ניעור** כל הלילה, כ' בס' או"ז סי' ל"ח ס"י ושבול ליל הו"ר כדי שיהי' נקי כל הלילה
 לתורה ולתפלה עכ"ל משמע דהעבילה תהי' בכניסת הלילה :
 (ג) **אביר** בתשעה"מ, ובגלויות ב' הלילות אסיר כ"ב בס' או"ז בס' ל"ח סי' א' :

מנהגי האר"י ענין סוכות וש"ת וחנוכה פתורא ראבא

יום הו"ר עד ח' עלתה, ולכן יזהר האדם ביום זה להשלים מעשיו ולשוב בתשובה כו', [דק"ח ע"א] אחר שחמרו קדיש תתקבל של אחר סדר ז' הקפות קח ה' בדים של ערבה כשירות כמו אותם שבלולב ולא תקחם קודם ע"כ הלולב כמנהג קצת עמי הארץ כי אין ראוי לעורר הגבול והדין בזמן כניסת החסדים ומכיון שהם ה"ג מלפ"ך כו', ואח"כ תחבוט בהם על הקרקע והכיון כוונה א' בעת החבטה זהו בזמן [דק"ח ע"ב] הורדת הערבוב עד לקרקע והוא לתת בה ה"ג הנז' לעשות בה בחי' כלי במלכות לזורך המ"כ כו', ולכן לני"ך שתחבוט ה' חבטות כנגד ה' גבורות כי בכל חבטה יורד וטוהן בה גבו' א' מהם וכוונה החבטה בעלמה הוא הכאת הדין וירידתן במלכות כבה הנקרא קרקע עולם כנודע, וגם עניינה הוא להכות ולשבר ולהחליש כח הגבו' כדי שיתמתקו ויתבססו גם תכיון בעת החבטה לבס יו"ד הא' וא"ו שהיא בגי' ט"ל כו', ואמנם אין לזכך לברך על הערבה כו'.

סו [דק"ח ע"ג] בענין חנוכה. סדר הדלקת נרות ה' נוהג כנוסח הכ' בב"י כו', והוא כי בלילה הא' ידליק הנר שבגד ימינו שהוא היותר רחוק מן הפתח מכל ז' נרות ובלילה ב' ידליק נר הב' לו שהוא יותר כמוך א' הפתח יותר מן הא' ואח"כ יפנה אל ימין וידליק הנר הא' וכעד"ז כל שאר הלילות עד שנמצא כי בלילה האחרונה מדליק הנר שבגד שמא' שהוא הנר היותר קרוב וכמוך א' הפתח ומחיל בו ונפנה לנר ימינו הקרוב קרוב קודם, ונמצא כי הנר הא' מכלם שהוא בלד ימין המדליק.

נדלק

כי בכל או הימים יש זיווג עליון של ישראל או יעקב עם לאה, אבל עתה ביום ח' עלתה לא יש זיווג אלא ברחל לבדה, והנה אין זיווג שלה, אלא בתפלת מוסף כנו' [דק"ד] יום שמחת תורה מה שנהגו להוציא הספרים מחוץ לביכל, וגם להקיף עמהם התיבה בשחר ובמנחה ובערבית דבמולאי יו"ט מנהג אמתי הוא כו', וראיהו למזו"ל נוהג מאוד בדבר זה להקיף אחר הס"ת או לפניו או לאחריו ולרקד ולגורר לפניו בכל יבולתו בליל מולאי יו"ט אחר הפלת ערבית והי' מקפיד מאוד לעשות אז ז' הקפות שלימות וזאת הקפות שלימות של יום ש"ת, אבל בענין הקפות שביום לא נמצאתי עמו ולא ראיתיו גם ראיתיו בליל מולאי יו"ט שהלך לביה"ג אחר והקיף ז' הקפות והלך לדרכו ומלא ביהכ"ג אחרת שנאחרתו בהקפות וחזר להקיף עמהם:

סד [דק"ה ע"ד] וטעם היות כל נענוע ג"פ הוא כי הנה ג' מוחין יש ברישא דו"א חב"ד כו', הוא כלול משלשתם כו', ונמצא כי הדרוס שהוא החסד של הדעת כלול מג' מוחין, ולכן לרי"ך ג' הולכות וג' הובאות כנגד דרוס הכלול מי' מוחין להמשיך הארה משלשון, ולכן לרי"ך הולכה והובאה כנגד המוח, הא' אשר בדרוס והולכה והובאה פעם ב' להנוסף מוח הב' אשר בדרוס שלא כדברי המהגים לעשות ג' הולכות רלופות בפעם א' שמוליכין הלולב קצת ומזרימין ומרחקין אותו יותר ואח"כ מקרביין אותו בג' קרובין ועד"ז כו'.

סה [דק"ז ע"ב] כנגד תבא"ר כו', אך עדיין הדין חלוי כל

נדלק אחרון בלילה האחרונה. ואמנם נבאר תחילה ענין קדושת הימים (יב) האו ואח"כ נבאר ענין ברכות נר של חנוכה והנה כמו שנתבאר שבשבתות ויו"ט ור"ח יש בהם תוס' קדושה על ימי החול, גם בחנוכה ובפורים יש בהם תוס' קדושה יותר מימי החול, אמנם אין קדושתן שיה למדריגת שבתות ויו"ט ור"ח כו', ענין חנוכה ופורים הוא באופן אחר כי תרומתו אינון בהוד ואעפ"י שבתפלה שחרית דחול בארנו דיעקב נגלח ומלכות בהוד וכפ"ז החול הוא קדוש יותר מחנוכה ופורים אשר תרומתו אינון בהוד, אבל הענין הוא כו', כי הנוקב' יש לה אז תוס' קדושה לפי שאז היא מקבלת הארות' ע"י עלמה כו', כי הנה בחול יעקב יונק הארתו וחלק הארה שלה מן הנלח ומן ההוד ואח"כ טוהן לה הארתה וגמשך מן ההוד על ידו, אבל עתה בחנוכה ופורים היא יונקת חלק הארות' מן ההוד ע"י ענמה שלא ע"י בעלה ואינה טפילה אליו בימי החול, והנה ענין זה תוס' קדושה ל"י בזמנים או יותר מבחול :

סז ענין כוונת הדלקת הנר הסובבים על יחיד א' עליון ושלא הנקרא נר כו' וענינו בקיצור הוא כי ג' בח' יחוד יש לזו"ן הא' הוא בבחי' הוי' אלקי' ומספרו

מ"ז הב' הוא בבחי' הוי' אלקי' ומספרו יב"ק הג' הוא בוי' ארז' ומספרו ל"א ולפעמים מתיחדים [דק"ח ע"ד] בבחי' א' ולפעמים בבחי' ולפעמים בשלשם ואז הוא היחוד הגמור ואז הנוק' נקרא נר כמספר ו' שמות הגו' והנה בצרכה ה"א שהוא להדליק נר חנוכה נרמו שלשתן ובצרכה ב' שהיא שעשה נסים נרמזה הב' ובצרכה ג' שהיא שהחיינו נרמזה התחמונה מכלל כו' מה שמלאתי בקונטרס אחר כי ההוי' הא' שעם אלקי' תהי' במילוי יודי"ן דע"ב וההוי' הב' שעם אלקים היא דס"ג וההוי' הג' שעם ארז' היא הוי' דמ"ה וג' הויות אלו עלמם מה שתכונן במילת להדליק שהיא בגי' ע"ב ס"ג מ"ה (א"ש עם הכולל) ומן אלקי' שבחבור ההוי' דע"ב דיודי"ן גם הוא יהי' במילוי יודין שהיא קס"א ועם ההוי' עלמה שהיא ע"ב יהיו שניהם בגי' רגל לרמוז כי גם חנוכה נקרא רגל מכלל המועדים כו' בקונטרס אחר מולאתי כי בצרכה א' של להדליק כשיאמר בא"י יכוין שזו ההוי' היא ע"ב דיודי"ן ותכונן לחבר עמו גם אהי' דיודי"ן ושניהם בגי' רגל וז"ס שתכלה רגל מן השוק ובצרכה שעשה נסים יכוין באותה הוי' במנין ס"ג ויחבר עמו שם אלקי' ולכן גם ההוי' דס"ג יכוין שהוא בניקוד אלקי' ובצרכה שהחיינו יכוין

בני אבא

(יב) **קדושת** הימים האלו. כ' כס' או"ז סי' ל"ט הל' חנוכה וז"ל מזה מן המוכהר להכין כלי מיוחד פיעור הדולק כ"כ שעות להלק בכל לילה פיעור חני שעה והוא מ"ד פיעורים ושגולתן ליגלל מהריגת דם מזה מן המוכהר להדר דוקא אחר שמן זית כו' כי הנס הי' בשמן והפתילות מהן יניח עד חנוכה המוכהר ולאחר שדולק ליל ח' יקח כל הפתילות יחדיו וידליקם עם שאר שמן זית שנשאר עכ"ל. כ"ע סי' תרע"ג ס"ד כ' אין חוששין לפתילות להחליפם ער שתכלה והוא משבילי לקט כמ"ס בבבא"ג והער"ח מוסיף שכ"א במס' סופרים ומעילס ממהתי שראיתי אנשי מעשה נוהגין להחליף הפתילות בכל לילה ולא ידעתי טעמן עד שמלאתי בכל בו הל' חנוכה וז"ל ונהנו להדש הפתילות בכל לילה כו' לפי שבכל לילה הי' הנס מהודם, ועוד טעם אחר להדש הפתילות זכר למקדש שהיו מחדשין בכל לילה אל מעורת המאור ובמס' כושרים אין חוששין כו' עכ"ל הרי שמהנה קדמון הי' להחליפם עוד מלאתי למאירי במס' שבת על דכ"א וז"ל ואף חידוש הפתילות בכל לילה אינו מן הדיון אלא דרך הידור ומדמיון נירות המקדש עכ"ל ובמהתי בזה שראיתי שמהני אנשי מעשה נמצא בהראשונים :

יכוין בלוחה ההוי' שהיא במילוי מ"ה דלפין ויחבר עמה שם ארז' :

סח ונחזור לברכה ראשונה כמו שאמרנו כי בתחילה תכוין במלת

להדליק שהוא בגי' ג' היות ע"ב ס"ג מ"ה ותכוין להמשיך ג' הווי'ת האלו ע"י הדלקה זו אל הטוקב' הגק' הוי' דב"ן ובמלת נר תכוין שע"י המשכה זו תשתלם בג' היחודים הנז' ותתיחד עם בעלה בגי' היחודים הנז' אח"כ תכוין כי ר"ת להדליק נר חנוכה הוא שם קדוש הגק' נח"ל הוולא מר"ת נולד חסד לאלפים כנודע ועניינו הוא אור הנמשך מן אי' לז"א כרי סיה' בו כח להתיחד עמה בג' היחודים הנז' שהם בגי' נר ולכן תכוין בשם נחל שהוא בגי' הוי' דמ"ה דלפין ואות א' שבאמצע מילוי אות ו' הוא שם אק' בריבועו כזה יו"ד ה"א ו' א' ה"ה אה"י אה"ה ו' ה"א (נג) כי שם זה מורה ענין א"י המאירה בז"א בהתלבשה בחוכו (ונלפע"ד שמואל כי ב' שמות אלו בגי' נחל עם הכולל והם מ"ה מ"ד כו') :

סח אח"כ במלת חנוכה תכוין כי כמו שהמשכנו הארה מאי' אל ז"א בשם נחל כרי שיוכל להתייחד עמו בג' יחודים הגק' נר כן עתה נמשיך הוי' דס"ג של אי' שהיא מספר עשר אותיות המילוי עם חשבון אותיות הפשוט

לכדם שהם כ"ו הרי כ"ו וס"ג בגי' חנוכה וזהו ההמשכה תמשיכנו בטוקב' הנקר' נר ועי"כ תהי' נר חנוכה עוד יכוין במלת חנוכה אל משחז"ל שהוא אותיות חנו כ"ה והם סוד כ"ה אותיות שיש בו' השמות שאמרנו שיוכין במלת נר. ברכה ב' והוא שעשה נסים כו' במלת שעשה תכוין שהוא חיבור ש"ע ש"ה פי' שתכוין להמשיך הארת הפנים העליונים שהם ב' שמות א ומלוייהם כזה אלף למד אלף למד העולים בגי' ש"ע כו' ותמשיכם אל שם אלקים דמילוי יודין העולה בגי' ש' ועם ה' אותיות הפשוטות ה' הרי ש"ה מן שעשה ש"ע ש"ה וזוה יתמחק שם אלקים הנז'. עוד יראה כי ענין ב' שמות אלו של אל הם סוד הוי' דס"ג שבארנו במלת חנוכה שהוא כ"ו וס"ג שהוא הוי' בפשוט ובמילוי והנה בפשוט הוא אל כי חשבונה הוא כ"ו וד' אותיות' והכולל הרי אל כי במילואה דס"ג יש בו' אותיות ייא"י שהוא בגי' אל ואלו ב' שמות אל מתמלאים והם בגי' ש"ע מן שעשה כו' :

ע [דק"ט ע"א] דע כי מה שאנו לריכוין לתקן הוא זווג זו"ן ויש כמה בחי' כו' וכן יש בזווג זו"ן ג' בחי' א' ו"ק ופי' כשהיא עולה בו"ק שלו שם הם מזדווגות וזה אינו תשוב כ"כ לפי שרמ"ח איבירה הם מו"ק שלו ולמטה הם

בני אבא

(נג) שם זה מורה. נ"ל שעשות קטן יש כאן והסופר והסופר השמיט אלל הוא"ו א' אחד שהיא א' של מילוי וא"ו שהרי אחר ו' הראשונה של הוא"ו נכתב שם אק' בריבועו ואחר שם אק' בריבועו נכתב ו' ה"כ ונחסר הא' שבחוק הוא"ו וכנ"ל כזה יוד הא ו"א א' א"ה אה"י אה"ה ו' ה"א וכן ממ"ש הרש"ו כי ב' שמות אלו בגי' נחל עם הכולל ואם איתא שה"א שבאמצע הוא"ו אינה במספר א"ל לה כולל ודוק גם בפע"ה כ' כמ"ש ודע כי לא אבין כפי' קול יעקב שכ' הב' שמות מ"ה ואהי' בריבועו משולב אות בלוח עיי"ש דלא כמ"ש כאן ובפע"ח דהשם אק' בריבועו אחר הא' של הוא"ו באמצע שם מ"ה והעטם כ' בדרוש א' של חג הפסח כי מהא' של הוא"ו יולא השם אק' בריבועו גם ברמ"ז פ' בשלח על דני"ד ע"א כ' וז"ל שידוע ששם אק"ק יולא מא' של שם מ"ה עכ"ל א"כ אין לשלב אות בלוח רק כמ"ש כאן ובפע"ח :

הם ועוד שאינם פב"פ ועוד כי החיבוק אינה בגופה אלא בתחלת ראשה ואינה בין תרין דרועין דמלכא. הבחינה הב' כשעולה עד המוחין שלו ושם מזדווגת וגם זוג זה גם שהוא מעולה מן הא' אינו חביב כ"כ לפי שהכתר שלה הוא כנגד הפנים שלו ואינם פנים בפנים והחיבוק בלואר. הבחי' הג' כשהיא עולה עד הכתר שלו זהו מובחר כי הוא פב"פ והחיבוק הוא בגופ' ממש ואז היא נקרא נ"ר כמ"ש בזה רמ"ח איברים ותרין דרועין דילי' המחבקים אותה הם נ"ר וזהו נר שבת ונר חנוכה אלא שיש הפרש ביניהם כי נר שבת עולה היא למעלה עד הכתר שלו ממש ונר חנוכה הוא אשר יורדים כל הבחינו' אלו אלי' למטה במקומה ולכן קיימת שמן של שבת קודם ובענין ההדלקה נ"ח קודם כי אם ידליק של שבת קודם כבר עלתה ומה התועלת באחרת אבל יעשה לה הכנה בהדלקת נ"ח וירדו בה האורות ואח"כ בנר שבת:

עא בענין הפורים הנה נוסח ברכה אחרונה של המגילה היא

ה' מטבעות ואלו הם הרב את ריבנו כו' והם כנגד ה"ג הנודעות אשר על ידיהם יריב את ריבנו וידין את דיבנו כי בהם תלוי הדין והנקמה. עוד על ענין על הנסים כו' א"ש כ' אבא מוז"ל וז"ל כו' ביום ט"ו לאדר שהוא יום הב' של פורים בהיותו בלפת ת"ו לא הי' אומר על הנסים. א"ש גם אני ראיתי למוז"ל שביום הב' של פורים בדמשק לא הי' אומר עה"נ והנלע"ד כי הטעם הוא כי בענין ההפסקה בעמידה לא היה מפסיק מספיקא האמנם בשאר מלות פורים כמו משלוח מנות גם מתנות לאביוני' גם ביום הב' היה נוהג לעשות כן מספיקא. ועתה נביא אל ביאור ענין ימי פורים והמגילה והמרדכי ומעות מגבת

פורים והמסתה והשמחה הנה נתבאר אללינו כו' כי בכל זמן של הגלות עומדי' ז"ן אב"א כל ימי החול לולי בשעו' התפלה ובשבתות כו' והנה כאשר רולים לחזור פב"פ לריך שתקדים בחי' הפלת הדורמיטא על ז"א כדי שתעשה הנסירה כו' [דק"ט ע"ב] והנה אף בזמן הדורמיטא אין הנקב' ישינה כי אז מסתלקין מוחין דז"א ונכנסין בנקבה כדי להבנות ולתקן פרטופה כו' ובהכרח יש הארה והשגחה זו על ישראל מלדה וענין אותה הארה היטה ענין מרדכי הלידיק כו' דע כי הנה בזמן הדורמיטא דז"א לא בלבד נכנסין המוחין דז"א מלד נה"י דאמא ונכנסין בנוק' רחל בהיותה אב"א לא אף גם המוחין דבנה"י דאבא בסוד ויבין י"א את הללע דא אבא ואמא ונמלא כי כמו בהיות המוחין ההם תך ז"א היו יולאים מהם ב' הארות לחוץ ומבחי' הארת המוחין דאבא יולא יעקב מלד פנים דז"א ומבחי' הארת מוחין דא"י יולאת רחל מלד אחוריו גם עתה יולאת מרחל נוק' דז"א ב' הארות או ג"כ בלי ספק ולא עוד לא שבהיות מוחין הנו' תוך הנקבה נחוספה בחי' הארה ג' כו' כי הנה בהיותם תוך ז"א הי' היסוד דא"י נשלים בחסד דז"א והיסוד דאבא שהוא יותר ארוך כגוד' הי' נשלים בסיוס היסוד דז"א ממש ולא הי' יולא מחוץ ליסוד כלל, אבל עתה בהיותם המוחין תוך הנקבה אשר היסוד שלה נוקביי קלר מוכרח הוא שהיסוד דאבא יתפשט וילא מחוץ ליסוד נוק' ולחוץ ותתגלה הארתו בגילו גמור לגמרי ונודע כי מה שהי' מתלבש ביסוד דז"א הוא בחי' העטרה של היסוד דאבא שהיא בחי' המל' דאבא ואין ספק כי הארה זו הנגלית ממל' דאבא הוא הארה גדולה עד מאוד והנה שורש נשמת מרדכי היטה מן ההארה ההוא

הוא, ולכן על ידו היתה חשועת ישראל כו', וז"ס קריאת המגילה, וגם התפשטותה בעת קריאתה לטעם פירסום הנס והוא ענין הארת עטרת מל' דאבא המתגלית ויוצאה לחוץ, ולכן נקרא מגילה לשון גילוי ולריך לגלותה ולפרסמה כו':

עב ואמנם היות ימי הפורים האו נעשים בכל שנה ושנה

ולא הספיק לעשות בזמן ההוא לבדו, הטעם הוא כי הש"י ברחמיו רצה שאותה ההארה המתחדשת בהיות המוחין דאז"ח תוך הנקבה בזמן דורמיטת ז"ח לא תבטל לעולם בכל שנה ושנה בימים ההם עלמס כו', אף יהיו ז"ן פכ"פ תתגלה ההארה הנז' בימים ההם ולא תבטל והענין הוא כי בכל שנה בימים ההם כאשר יכנסו המוחין ברחל בסוד דורמיטת דז"ח אעפ"י שאח"כ [דק"ט ע"ג] יחזרו פכ"פ לא תבטל הארה הנז' ותשאר שם קיימת ונרשמת אחר הסתלקות המוחין האו ממנה ויחזרו בז"ח ז"ס מש"ה וזכרם לא יסוף מורעם כי אותה ההארה היא עטרת היסוד הזכר דאבא הנקרא זכר כו', לעולם לא הי' נס גדול כזה, לא בשבתות ולא בזו"ט להתקיים ההארה זו אף אחר הסתלקות המוחין מן הנקבה אלא בימי הפורים בלבד ובבחי' זו יש יתרון גדול אל פורים על כל שאר הימים אפי' בשבתות ויו"ט. והנה בכל שנה בימי הפורים כדי לקיים ההאר' הנז' אנו לריכס לעשות ג' מלות והם קריאת המגילה כדי להמשיך ולגלות ההאר' הנז' היוצא' לחוץ בגילוי, והנה לריכות ב' בחי' אחרות, והם או הא' בחי' ההאר' היסוד

הוא דאבא ברחל לצורך תיקון בני פרטופה כי לכן נכנסים המוחין הנז' כדי להגדילה ולעשותה פרטוף כזו', וזה נעשה בסוד מתנות לאביונים כי רחל נקרא עני ואביון והיסוד דאבא הנקרא לדיק נותן לה לדיקה ומתנות והארה הזה נעשה ע"י שאנו נותנים למטה מתנות לאביונים וע"י מלה זו נעשה דוגמתה למעלה ובחי' הב' הוא כי אחר שנתקן פרטוף רחל עלמו ע"י הדיקה ומתנות לאביונים עוד לריך הארה שניתן בה בסוד המוחין עלמן שלו המתלבשין בתוך פרטוף י"ס שלה כנודע ולריך שתקיים הארה הנז' במוחין שלה כל הימים ההם הנקרא פורים וישאר קיימת שם אף גם אם יסתלקו המוחין דאז"ח אחר דורמיטת ותחזור פכ"פ, ועכ"ז תשאר הארות המוחין ההם קיימים במוחין שלה ולא יסתלקו לגמרי כשאר זמנים ככ"ל, וענין זה תלוי בקיום מלה אחרת והוא לעשות סעודת פורים ששתה ושמחה וזו ענין אכילה ושתי' כו', שהמוחין של הנקבה נקרא י"ה י"ה מבחי' י"ה, והם נמשכים בה ע"י אכילה ושתי' וזהו פי' אכילה אכל י"ה שתי' שתי' י"ה כי ע"י המאכל והמשתה נמשכין לה מוחין הנקרא י"ה, גם נרמזה היא עלמה במלת אכילה שהוא בגי' אדנ' ע"ה, לרמוז כי אז המוחין של י"ה הנמשכין ע"י האכילה הם בנקבה הנקרא אדנ' כו', וענין משלוח מטות לא נתבאר מפני הרב ז"ל ושמה רמז לענין האר' יסוד דרכורא הנותן ליסוד דנוק' והם נקרא' איש לרעהו יסוד ליסוד כללפע"ד:

תם ונשלם חלק ראשון

אשר העתיק ר' שמואל זימאר ז"ל מכתבי אביו רחז"ל דבריו האריו"ד ס' שער הכוונות וכותם יגן עלי לינצל משגנות ועוונות ודונות ויאר לי עיני ואובה לראות מתורתו נפלאות ויהי לי ד' ישעי ואורי:

לוח המפתחות מח"ד

כד לכסות התפילין כעלית והי' מתעטף בט"ק ומכרך עליו והי' לוכשו חתה מלבושו ולא הי' מסיר תפילין ועלית עד אחר ועל כן יקו' לך.
כה להסתכל בצינית לתועלת גדול וכוונת ההסתכלות.
כו כסדר כתיבת התפילין ולא יפסיק בכתיבתן והפלה קודם הכתיבה
כז ענין ראוות התפילין וסדר עבודם וכוונתם נר"ך לאשטא שמאלא
כח סדר הנחת תפילין וג' כריכת על האלבע וכוונתם.
כט שלא להזיח תש"ר עד שיניח ש"י ולתחוב הראוות באבנט.
ל סדר הליצה תפילין (ואין להלוק תפילין עד שילמוד בהם.
לא בענין תפילין דר"ת וטמושא רכ"א
לב באופן הנקחת דרש"י ור"ת ובעי' לאסתכלא כב' שינין.
לג ללא יעדו יו"ד מן תש"י מהתפלה (וכי"ז יהי' התיק מהתפילין).
לד תפלת השחר ותיקן ד' עולמות ע"י ד' שאיות (וגם בביה"כ שבבית לא יפנה למזרח ומערב ואין להרהר בשום צורך מלו' ובאיות אלבע יקנה ולא ידבר בביה"כ.
לה בענין הג"ל (וגודל שבר קריאת הקטורת ולא לומר הקטורת בלא עו"ת וגם ברכת השחר).
לו טעם קריאת הקטורת קודם תפלת שחר' ואחריו וקודם מנהג וסדר קריאתם.
לז יש"ר
לח סדר ד' עולמות עד אחר שמ"ע ואחר שמ"ע עד אחר עלינו
לט בענין קדיש בתרא שאומרים היתומים אפי' בשבת ויו"ט.
מ חיליק התפלה שבין שבת לחג.
מא סדר הקדיש וענייתו.
מב אם לעמוד בשעת הקדיש.
מג אין לומר פ' יגדל נא בשעת הקדיש וקדי' יהוה טוב להאמרו אף בימים שאין בהם דינא דגיהנום.
מד ענין הודו וענין ד' מלך כו' ונקודתן.
מה נר"ך לעמוד בשעה שאומרים ד' מלך.
מו כבדון שאמר נר"ך לעמוד ולאחוז ב' זינית. וענין הח"י פסוקים של יהוה כבוד (ואין להסתכל הו"ך לד"א כל משך פסוד"י)
מז ליתן זדקה בכל בוקר וסדר הזדקה בשעה

סו' א' שלא להתפלל בעצבות אמנם תהי' בשמחה
סו' ב' אהבת חבירים שגריך מאד ושלא להכניש האלבע כהאזנים בחפלה (ישתיית חמין קודם חפלה).
סו' ג' שלא להרים קול ביותר ובפרט בחול ואין לומר בחפלה פ' המן וי' הדברות.
סו' ד' מנהג הרב ז"ל בקומו כסדר הברכות ובקדימת זינית לתפילין גם הח"י ברכות לסדרם ככל יוס אם שלא נתחייב בהם.
סו' ה' כי"ז יתנהג בה"י ברכות בענין אמן ובאיות מקום רמוזים (ובענין ז' אמנם זיוכל לכיין בט"ו ויין דלמת ויניב)
סו' ו' סדר נט"י שחרית וכוונת הברכה (וסדר התעוררו משנתו).
סו' ז' כוונת ברכת אשר יזר וכוונת ברכת אקי נשמה וברכת הנותן לשכני בינה.
סו' ח' ברכת הנותן ליעק כח. ושלא ללבוש ב' מלבושו' וחד (והמלבוש הראשון יהי' ט"ק קודם שילבוש האנפלאות)
סו' ט' סדר המלבושים והמגעלים
סו' י' הקדמה קטנה בקריאת שם ההוי'.
י"א הקדמה א' בענין ביהכ"ג שיהי' מי' ראשונים והרב ז"ל לא הי' מי' ראשונים עיי"ש הטעם.
י"ב הנכנס לביהכ"ג מה יכוין ומה יאמר בכניסתו.
י"ג בענין הג"ל.
י"ד כוונת יוס שבת בכניסתו לביהכ"ג.
י"ה אחר שנכנס יאמר מזמור יהנונו.
י"ז שלא לדבר בביהכ"ג שלא לריק בביהכ"ג והזמירות הי' אומר מתוך הסידור (וי"ש לא ישיה' עד אחר ובל"ג).
י"ח בענין עטיפת הטלית (ויכוין זכר ל"מ ולקיים מ"ש בתורה ועשו להם זינית ואם נפסק חוט אחד יתקן.
י"ח זינית אפי' ט"ג קודם לתפילין גם לא ירחיק מקשר גודל כלפי מעלה ולא יקרב פחות מג"א.
י"ט סדר השיטוף שיטליך הזינית לזד שמאל לאחוריו מתהלה ב' זינית של ימין ואח"כ נזד של שמאל.
כ אין להני' סו' בטלית' ונר"ך שיכסה התפילין.
כא לקבץ הזינית בק"ש נגד הלכ והחזה.
כב סדר כריכות הזינית והקשרים.
כג בענין קשירת ראשי החוטין ובע"ק ב' נקבים שיהי' ט"ק לבן ואין להסירו אפי' כליילה ותי' על קושיית המ"א.

רוח המפתחות מח"ר

סז כונת מומור יעקב כו' ונא לזיון וענין פטוס הקטורת ועלינו לשבח.

ע שלא לומ' פזמון שנסדר שלא בדרכי הקבל' עא בעיקר נוסח התפלה אין לשנות ממנהג אבותיו ומה שמיסוד עפ"י הדין זה הדבר שזה לכל אדם.

עב נוסח התפלה הנותן ליעקב כח נובה לאומרה והערב נא התחלת ברכה כו' בסתר כנגלו אבינו שבשמים חי וקיים.

עג נוסח פטוס הקטורת עד עליו השלם כל הקרבנות.

עד אלא ככה רבין העולמים

עה הדוד ק"ד ק"ד מעומד (מלך ב"ד ורמ"ק וכן בס' א"י ק"ד) מומור לחודה מיושב (ומהרמ"ס כ' מעומד) ברוך שאמר.

עו יהי כבוד פ' והוא רחום יאמר בשבת ויברך מעומד גם הלדקה שנותן אז גם כן מעומד).

עז יולר אור ימשמש בתפלין וכל נוסח הכרכה עח אהבת עולם שמע ישראל עד שמ"ע (וחילק שבין א"י לחו"ל ומס"י בק"ש מבעל הגז' והעברת צינית על העינים מבעל סימיו עינים ועיקר ק"ש בניבור).

עט תפלת העמידה.

פ מנהג הקדושה ואחר הקדושה וכרכ"ה ונפ"א וע"כ פסוקים וריבוי הוידוים.

פא מנהג אל מלך יושב ונפ"א והוא רחום ומנהג באיזה קדוש הי' עומד ומנהג עד אחר עלינו והסרת התפלין והעלית רא"ל בזמן המגפה ר"ל גלוי וידוע ולא שאר פסוקים.

פב תפלת מנהג ומנהג עו"ת בחהמ"נ וט"ק אין להסיר בלילה, תפלת ערבית וסדרו אל אדון שאומרים בשבת, אין קדוש כד' ז"ל ג"כ בשבת וא"ל אלפא ביתא ושיר המעלות כמו"ש.

פג וידוי שאחר מנחה ונתינת לדקה במנחה וטו"ת לא יהא עליו אחר שקיעת החמה והקפדה שהחן יחזור התפלה ולאומרה סמוך לשקיעת החמה.

פד לא נהג לומר המזמורים קודם ת"ע ולדקה ומה שגריך לעשות בת"ע.

פה ביאר ברכה השכיבונו (ופיוס הכרכה).

פו סדר שכיבת הלילה ולא יסיר ט"ק בלילה

פז בחלי לילה הא' אל סליחו' וי"ג מדות ולא בכי' על הורכב הבית ולא להזכיר בלילה שם ס"מ אפי' ביום.

שאומר כי כל בשמים (השירה) מכפרת ואסור להפסיק בין השירה לישתבח ולא יפסיק בט"ו שבתות מבשיר ושבתה כו' ושלא יהפוך פנו עד סיוס בתוך ה' המבורך ל"ו במקום ברכו יאמר אר"ע בכל יום כו').

מח סדר ברכו ויולר אור.

מט ברכת אהבת עולם וכונת מ"ד כנפות כל הארץ.

נ עוד בכונת מארבע כנפות כל הארץ.

נא בכונת וכונו בחרת הד' זכירות.

נב עוד בענין הנ"ל.

נג בענין ק"ש וכוונתי' (מאן דלא קרי ק"ש בעונתי' וכשישן כו' אין העומאה יולאת עד דקרי ק"ש).

נד בכונת ק"ש ומס"י בק"ש

נה עוד בענין הנ"ל אסדר קריאת כל הק"ש.

נו בסדר אמירת אמת ויציב וזריך לעמוד בתהלות כו' (ולא קודם)

נז כונת העמידה וענין הכריעות (דלא ישחמע קלא כללותא ואלותא שקיל ככל המזות ובה תליא שורקנא).

נח אב הרחמן יאמר ויודוי בשומע תפלה ויתפלל על מזונו (ובמנחה לא יתפלל על מזונו) וענין הכריעות שבמודים וכונת למען יחלצון ידיך וסדר הפסיעות שלאחר שמ"ע.

נט דלא ישמע קולו בחפלתו וכונת הקדושה ולכוין הרגלים בעה הקדושה (כשמתפלל ביחיד יאמר הוידוי קודם שיחזור למקום שהתפלל).

ס בענין הקדושה וכוונתו (ובכרוך כבוד כו' אין לשחות רק מעט).

סא נשיאת כפים וכוונתה

סב כונת ברוך הוא וב"ש וכונת אמן (וכמה ענינים בעניית אמן)

סג הוס' שנת מתחיל ביום ו' מתחילת שעה ו' וכוונת א"מ יושב וטעם קדימת הוידוי אל י"ג מדות וכוונת הכאה על החזה.

סד לומר הוידוי בל' רכיס.

סה נפ"א לא יסיס פניו בתוך ידו.

סו מסירת נפש בנפ"א מכפרת על חילול השם וכוונת המומור של נפ"א.

סז בענין ס"ת ב"ב וה' וסדר העולים לס"ת (ואין לסייע לחזן כו')

סח שיכסה הס' בעת הכרכה ויאחזו ביריעה עזמה בעת הכרכה ע"י מפה של ס"ת.

מנהגי האר"י הקדמה שער המצות ח"ב פתורא דאבא א

שהוא ר"ת פשט רמז דרוש סוד בכל
 בחי' מהם כפי אשר יוכל להשיג עד מקום
 שידו מגעת לטרוח ולעשות לו רצו שלמדנו
 ואם לא עשה כן הרי חסר מלוא א' של
 ת"ת שהיא גדולה, ושקולה ככל המלות
 ולריך שיחגלגל עד שיטרח בד' בחי'
 של הפרד"ס :

ג דע כי העושה מלוא א' אין
 מספיק לו במה שיעשה אותה
 שהרי מליט דבדברי רז"ל שאמרו כל
 העושה מלוא א' מטיבין לו ומאריכין לו
 ימיו ושנותיו וכיוצא בזה אמרו כל המקיין
 מלוא א' יש לו כך וכך, והנה אהמנו
 ראינו כמה וכמה מלות שעושים בני אדם
 ואינם מתקיימים דברי רבותינו ח"ו בענין
 גודל שכרם בעוה"ז, אבל השורש שהכל
 נשען עליו הוא שבעשיית המלוא א' יחשוב
 עליו כמשא וממחר להסירה מעליו, אבל
 יחשוב בשכלו כלאו בעשותה אותה המלוא
 ירויח אף אפים דיגרי זהב ויהי' (א) שמח
 בעשותו אותה המלוא בשמחה שאין לה קץ
 מלבד ונפש ובחשק גדול כלאו ממש בפועל
 נותנים לו אף אפים דיגרי זהב אם יעשה
 אותה מלואו וז"ל הפ' תחת אשר לא עבדת
 את

א הקדמה דע שכל נילולי נשמו' מכל
 נשמה ונשמה מחוייבת לקיים
 כל תרי"ג מלות אם לא אותם שאין בידו
 יכולת לקיימם כמו מעשה הקרבנות כלם
 כו', מלות יבוס וחלילה או גט או פדיון
 בן בכור שדברים אלו אינם ביד האדם כו',
 וכיוצא במלות אלו, אבל כל השאר חייב
 אדם לקיימם ואפי' אותם שאינם חובה
 על האדם אלא בהזדמן כגון מלות שילוח
 הקן שאינו מחויב לרדוף אחרי' אלא כי
 יקרא קן לפור שהוא דרך מקרה וכיוצא
 בזה עכ"ז לריך האדם לחפש אחריהם
 ולעשות כי כל זמן שלא השלים התרי"ג
 מלות שהם כנגד רמ"ח איברי גידי
 נשמתו הנה נשמתו חסירה מן האברים
 ונק' בעל מוס ועליו נאמר כל אשר מוס
 בו לא יגש, וזה כנו' ומפורש בס"ה תי'
 ע' דקל"ב ע"ב שאין לו תיקון עד שיחזור
 בגלגול, וישלים כל התרי"ג מלות
 וז"ל זכאה איהו מאן דשריא לי' בכל אבר
 ואבר דלי' כו' :

ב דענין עסק התורה שהוא א'
 מרמ"ח מ"ע אם לא השלים
 אותה שהוא ענין עסקו בפרד"ס התורה

בני אבא

(א) **ויהי'** שמח וכו' ז"ל זיה"ק פ' וישב דק"פ ע"ב חמין דשכינתא לא שריא באתר עלינו
 אלא באתר דאית ביה הדוה. אי הדוה לית ביה לא שריא שכינתא בהוא אתר כד"א
 ועתה קחו לי מנגן וכו' כנגן המנגן וכו' עליו רוח אלקים דהא שכינתא ודאי לא שריא באתר
 עלינו, מלן מיעקב כו' כיון דאתא עלי' הדוה דכשורה דיוסף מיד וחתו רוח יעקב אביהם עכ"ל
 כ' בהמכתבים שם' פרי הארץ חשובה כללית, בעסק העבודה אשר רכיס זועקים על המחשבות
 זרות והתהוות הסיבה היא הגדלות שבהם שאינם שמחים בעבודתם ולא די להם כי אם גדולות
 ונפלאות מהם כי הנה כלל גדול בתורה להיות שמח בהלקו גם בעסק התורה והעבודה אם מעט
 ואם הרבה ויהנה ממנה משא"כ. אם אינו נהנה ושמח כו' ורואה בגדולות ונפלאות ממנו דוחין
 אותו למחשבת חוץ כו' ומי שרואה לכנס במקום שאינו ראוי דוחים אותו לחוץ. הנה ידע איניש
 בנפשי' למה יחשבי בגדולות כמה זכה בהם ודאי מהראוי לומר מתי יגיעו מעשי למעשה אבות
 ואפ"ה יהי' שמח מאוד בעסק עבודתו של עבשיו ובשמחה של מלוא זו יזכה לגדולה הימנה ואם
 יאמרו הי תורה ובי מלות שאין לו כלום ז"א והלא עושבי ישראל מלאים מלות אבל אינו שמח
 ונהנה ממנו משא"כ כשישמח בעשיו יהי כו"ל. ז"ל הת"ו תי' כ"א דנ"ע ע"א ושמחת בחגיך
 כו' מאן דאזיל למהמי לה לריך לנשרי גרמי' מעליבו דאיהו ליגית השוכא ענין שאלו עזיל דאיהו
 מיס ועלי' חתמר כל איש אשר בו מוס לא יקרב כו' ע"י ח"א סי' א' בבני אבא :

מנהגי האר"י הקדמה שער המצות ח"ב פתורא דאבא

זהיר וזריז לכיון כוונה זו, וכן בעת שמתפלל לפניו ית' על איזה שאלה מן השאלות כמו מזונות ועושר וצנים וכיוצא בזה לא יתפלל לסיבת עלמו של ריך לישאל אותה השאלה אלא לקיים מצותו ית' שנלמדו ויטו שנתפלל ליו בעת לרכיבו להורות כי הוא אקינו ולאנחנו עמו ועבדיו וליו עינינו חלויות כעני עבדים אל יד ארונים ואין לנו שום עזר אלא ממנו ית' וישים כל בטחונו עליו :

ה ג כוונה גדולה מכלם כו', כי יכוין האדם שאינו עושה המצוה כענד המשמש את רבו ע"מ לקבל פרס אלא כבן שכל כוונתו לעשות רצון ונחת רוח לאביו שבשמים ואין ענין זה מתקיים אלא במי שידוע כוונת התפלה והמצות ומכוין בעשייתו לתקן עולמות העליונים וליחדא שמא דקי"ב"ה ע"ש שכינתו' ואין (ד) כוונתו לקבל שכר העוה"ז ואף לא לתועלתו הנמשך לו לעוה"ב (ה) וכמ"ש בזוהר פ' משפטים בר"מ דקי"ד ע"ב כו', ואף גם בעסק התורה א' יחשוב שעוסק בתורה כדי שידע מה שיש בה אלא שעוסק בה כשור

את ר' אלקיך [ד"א ע"ב] בשמחה ובטוב לבב כו', וז"ל רב ברונא דחד יומא המך גאולה לתפלה ולא פסק חוכא מפומי' כל הוא יומא וזה יורה על היות אמונת בטחונו בצורה ית' בתכלית האחרון יותר משאם הי' הסכר מזומן לפניו ובפועל וכפי גודל שגחתו באמת ובטוב לבב הפנימי כך יזכה לקבל אור עליון ואם יתמיד בזה אין (ג) ספק שישרה עליו רוח"ק וענין זה טובג בין בקיום כל המצות כולם בין בעת שעוסק בתורה שיהי' בחשק גדול נמרץ ובהתלהבות עלום כלו עומד לפני המלך ומשרת לפניו בחשק גדול למזא חן בעיניו לקבל ממנו מעלה יתירה וגדולה :

ד ג העושה מצוה אין די לו עשייתה (ג) אבל לריך שיקיים משז"ל שיכוין בעשייתם שהוא עושה אותם לשם עושיהן שהוא השי"ת הגשל בזה בעת שמסתפר ראשו לא די לו בזה שלא ישחית הפיאות, אבל לריך שיכוין שהוא מונע עלמו מלהשחיתם כדי לקיים מצות בוראו שזוהר על כך, לכן בכל מצוה ומצוה יהא

בני אבא

(ב) אין ספק כו'. נ"ל סמך לזה מפסוק מלכים א' סי' ע' פ"א ואת חש"ק שלמה ותיכף כתיב וירא ד' אל שלמה שנית :

(ג) עשייתה כו'. כונת המצות כ' נס' והרי חמה פ' ויהי על דר"כ ע"ב ודה"ס קפ"ג ע"ד וז"ל לאתערא חדוה ע"י הכוונה כי מהמעשה אינו יכול לעלות רק עד ג"ע התחתון אמנם ע"י כונת המצות שאדם מכוין עילה עד למעלה למעלה ומקשר המדות כו' אותה המדה הנגדיית לאותה מצוה במילין הם הברכות של המצות ועובדא מעשה המצוה בעלמו שבו מתעוררים למעלה ובוהח"מ על דרכ"ו ע"ב כ' עוד וז"ל מהכונה שאדם מכוין כי בתורה ומצות מאותם הכונת נעשים לבושים זכים כו' שבהם מתלבשת הנשמה בג"ע אבל מקיים המצות ועשייתם בגשמות נעשים לבושים אחרים שבהם מתלבשת הרוח בג"ע תחתון כו' עיי"ש דק"ע ע"ב מהספר ועי"ל בב"א אות י' מ"ש בשם הו' :

(ד) ואין כוונתו כו'. כ' נס' דרך פקודיך במצוה י"ב בחלק המחשבה אות ד' אחר שהאריך בענין עושה המצוה בתערוכות ד"א ר"ל כ' וז"ל קבלתי מרכותי שלדבר הזה מהני מסירת מודעה קודם העבודה אפי' בינו לבין עצמו יאמר לפני בוראו גלוי וידוע לפניך שרצוני לעשות רצונך דוקא ובאפשר באמצע העבודה יפתני יזה"ר ויפיל במחשבותי איזה מחשבה אחרת לעבוד העבודה באיזה פנוי' הנני מבטל אותה מחשבה והרהור ורעיתא לדבא כי רצוני באמת לעבוד עבודה שלימה בלתי לד' לבדו עכ"ל :

(ה) לעוה"ב. עי' בח"ר בענין העמידה בבני אבא או"ק ס' מ"ש בשם ס' א"י :

מנהגי האר"י פ' בראשית, שער המצות פתורא דאבא ב

אני שמעתי מאחרים שכפי הסימנים שהכירו בזמורי ז"ל שלא הי' מקיים מצות עונה בזמנים הנז' דעיבור ויניקה, אבל כלפע"ד שאינו כן כפי מה שאני ראיתי בו סימנים אחרים, גם לריך לשהות על הבטן עד שיכלו טפת הזרע כו' :

ז [ד"ן ע"ב] דע כי מי שאינו ת"ח מותר לשמש מטתו בלילי החול ולא ביום ואף בלילה אינו מותר לו לא אחר חלות לילה, והטעם הוא לפי שאז הוא זיווג יעקב ולא. שתופסת כל מקום רחל ג"כ והם כשיעור קומת ז"א והוא זיווג יותר מבושם מהזיווג הנעשה קודם חלות שהוא יעקב ולא מן החזה ולמטה כו', והת"ח אסורים לשמש מטתם בימי החול ולא הותר להם, אלא בליל שבת וגם זה לריך אחר חלות דווקא כי אז הוא זיווג מובחר כו', אבל קודם חלות דליל שבת הוא כמו אחר חלות דלילי החול ממש אלא שהוא מבושם בליל שבת עתה יותר מבשל החול, ועכ"ז לא הותר אלא לע"ה בלבד, גם בליל יו"ט ור"ח דינס כלילי שבתות, ואף הת"ח מותרים בהם אחר חלות לילה, אעפ"י שאין כ"כ בהם קדושה כמו בליל שבת, וכן בליל טבילת מצוה אעפ"י שהוא בלילי החול, ושמעתי כי מוז"ל הי' נוהג בכל ליל טבילת מצוה להיות נעור עד חצי הלילה ועוסק בתורה ואח"כ משמש מטתו ואח"כ קורא ק"ש וישן, וטעמו של דבר כדי שלא יבא לידי הרהור כלל על מטתו, ואולי יבא לידי קרי ח"ו, אבל לא שמעתי ממזלה"ה :

ח וענין נתינת המטה בין אפון לדרום הוא יחי' דוגמת (ו) אדה"ר

בני אבא כשכבדא

כשור לעול וכחמור למשא לקיים מצות צוראו ליחדא קב"ה ושכינתו ע"י עוסקו בתורה :

ו פ' בראשית מצות פ"ו ארז"ל [ד"ו ע"א] עד עשרים שנה הקב"ה יושב ומלפס לאדם כו', כיון שעברו כ' שנה ולא נשא אומר לו תפח עלמותיו וענין או' עלמותיו ולא גופו או רוחו כו', כי תחלת בנין הנקבה היתה מן הללע של אדם הראשון והאיש הנשא אשה משלים עלמותיו ומולא אבידתו ומי שאינו נושא אשה נמלאו עלמותיו חסרים ומתפזרים ואינם מתקבלים יחד כמי שנופח העפר ומפזרו לכל רוח. חומרות בענין הזיווג בחדשי העיבור והיניקה בוודאי כי גם בזמנים האלה חייב אדם לקיים מצות עונה וא"ל כי אדרבא נר" ח"ו לבטלה והענין הוא כי נודע כי יש למעלה ב' מיני זיווגים הא' הוא להוליד נשמות וזה הזיווג אינו תדירי והזיווג הב' הוא תדירי ואינו נפסק כלל והוא לחיות ולקיום העולמות כו', הזיווג שבזמן העיבור והיניקה הוא כנגד זה הזיווג הב' שאין בו הולדת נשמות, אמנם יש חילוק א' בזה והוא כי בזיווג תדירי שאינו להוליד נשמות אם האיש רוצה למנוע עלמו ממנו מותר והרשות בידו לפי שהזיווג ההוא למעלה נעשה מא"ו בלתי מעשה התחונים, אבל גם זה הוא בתנאי שגם אשתו לא תקפיד בדבר הזה ותמחול לו על ככה, אבל אם היא מקפדת בדבר לריך לקיים גם מצות עונה זו, אבל בזיווג שאינו תדירי שהוא להוליד נשמות כיון שאינו נעשה מא"ו אלא ע"י מעשה התחונים אינו יכול לפטר כלל אף אם אשתו מחלת בדבר כו', אבל

(1) דוגמת אדה"ר כשכבדא, ז"ל זו"ס פ' יתרו דל"ו ע"ג ד"ה אמר אדם גלמו ראו עיניך כשהייתי מוטל גולם בלא לורה ממזרה למערב ראו עיניך הדורות העתידות ללאת ממנו עכ"ל וכן איתא בהוספה שבסוף זוהר שמות דרע"ו ע"ב מדאמר ממזרה למערב משמע דראשו הי' למזרה דלא כמ"ס המ"א בסי' ג' ס"ק ז' בשם הרמ"ע דראש למערב :

מנהגי האר"י פ' לך לך, ויחי ח"ב פתורא דאבא ג

ענין (ט) קבורת המת.

הקובר את המת, ובפרט מי שהוא מבורש קין שילא מתערבות זוהמא של הנחש לריך שיכיון כי ע"י קבורת הגוף בקרקע תתעכל אוהה הזוהמא שנתערבה בכפש ע"י חטאו של אדה"ר וישאר נקי מן הזוהמא ההוא והס היפוך אותיות קין כי מן קין נעשה נקי כו': יב [דמ"ו ע"ב] מנהג בני אשכנז שלא לבנות ליון על הקבר עד אחר ז' ימי האבילות לפי שטעם בנין הליון הוא כעין כהא ומושב לשרות עליו האורות המקיפים על הגפס ועדיין לא נשלם המקיף לחנות שם עד סוף ז' ימי אבילות ואם יבניהו טרם בוא המקיפים שמה אז אותה רוח הטומאה הנדבקה אז בכפש המת שורה על הליון ההוא ומתגברת שם ולא תזוז משם כדמיון מי שבונה בית ואינו (י) מזכיר עליו שם שמים ששורה עליו רוח הטומאה ואינו נעקרת משם לעולם

בני אבא

השחתת הזרע. [פ' לך לך ד"ח ע"א] ענין (ח) המילה ענין הנוהגים לומר לו הפסוקים של צמה אקדם ד' אכף לאקי מרום צעת שמקריבין צניהם למילה. שמעתי בשם מו"ל שהי' מוחה ביד האומר אותם כדי שלא יפתח פה לשטן באומרו האתן בכורי פשעי פרי בטני חטאת נפשי ואפשר שיקטרגו עליו למעלה וימות הבן ההוא בחטאת נפשו ופשעיו:

יא פ' ויחי [ד"ד ע"ב] ענין ביקור חולים, במעתי בשם מו"ל כי הנה שם הוי' דמ"ה דלפין עם ד' אותיותיו הוא בגי' מ"ט כמנין חולה, והענין הוא כי לפי שחסר מן החולה שער החמישים העליון מכלם, ולכן נפל בחולי על המטה שהוא מ"ט ה', ולכן לריך שיכיון בביקורו את החולה להמשיך בו שער הנ' שהוא הכולל של ההוי' דאלפין, העולה מ"ה ועם ד' אותיותיו הם מ"ט כנז' ואז יושלם החמישים שערים ויקום מחליו:

(ח) **ענין** המילה, כ' בס' או"ס סי' מ"א בהל' מילה נהגו בכל מלכות ארץ ישראל להיות ניעור כל הלינה שקודם המילה ולעסוק שם בבית היולדת בתורה וליהן נדקה ביותר כי נהגו בא"י שאבי הבן לוקח הילד קודם שמלין אותו ואומר פסוקים אלו אם אשכחך ירושל וגי' עד ראש שמחתי ואח"כ אומר ד' מלך ב"פ ואח"כ אומר אגל ד' הושיעה נא ב"פ ופסוק הגלימה נא ב"פ ואח"כ אומר אשרי הבחר ותקרב ישכון הרריך ועונין הקהל נכבדה בטוב ביתך קדוש היכבד וכו' יש לראות ליקה מוהל ת"ח לתקן בזה מדת יסוד הפנומה ויש לראות להיות מונף ביין ויש בזה סוד כו' חייב אדם לעמוד מפני נשואי תינוק למילה וכן בשעת המילה עגמה מפני כבודו של אליהו הנביא עכ"ל:

(ט) **ענין** קבורת כו'. עי' או"ס עמוד התורה פכ"א דס"ד ע"א כ' בס' מ"מ פ' בלק על ד"ד ע"ב וז"ל טוב לנפטר למוה מתוך דברי תורה והיושבים לפניו יזכירו ד"ת וכ"ש אם קוראים השם של מ"ב שהוא מסוגל להעלאת הנפשית ויקראו ק"ש לפניו עכ"ל מדברי זוה"ק פ' ויחי דרי"ז סוף ע"ב מפורש יואל דעוב לנפטר שכל ז' יומין ולכו לקברו ולהתשלל עבורו עי"ש איתא בזה"ק ויקהל קז"ו בוע"א אר"ש כו' בשעתא דמיתו אפקי' לי' מבית' לבי קברי' מה"מ אשתכח ביני נשי כו' ואית לי' רשו למקטל בני נשא ואסתכל באנפיהו כו' מאי חקתא בשעתא דנעלי מוחא לבי קברי יהדר ב"י אנפוי וישבוק לנשי בתר כתפוי ואי אינין מקדמי יהך לאחורא בנין דלא יתחוו עמהון אנפין באנפין ולבתרי דיהדר מבי קברי לא יהדר בההוא אורחא דנשי קיימין ולא יסתכל בהו כלל כו' עי"ש:

(י) **ואינו** מזכיר עליו כו'. כ' בס' אגרא דכלה פ' נח ע"פ הבה נלכנה לבנים וז"ל מקובל בידינו כי לכל פעולה קדושה ממשעה הגשמיות כגון פעולת המזות ובניית בתי כנסיות ומדרשות להזכיר על כל פעולה ופעולה שנושה בשביל המזוה פלונית שזיווגו הבו"ש ועי"כ

מנהגי האר"י פ' ויחי, שמות ח"ב פתורא דאבא

קהילות ספרד מנחה נכונה כו' הי' מוזה"ה מלעיג עליהם מאד והי' אומר שלא היו מעלין, אבל לפעמים היו מורידין אם אין נפש המת ההוא ראוי לכך:

יג פ' שמות, איסור להגות השם ככתבו ואיסור קבלה מעשית, כתוב זה שמי לעולם לעולם לעולם כתיב, כמשחז"ל ח"ל מוזה"ה כי אמיתות פי' דבר זה הוא שלא יקרא ד' אותיות ההוי' ככתבן בלי מילוי, אבל אם גם יקראנו במילוי כזה יו"ד ה"י וי"ו ה"י, גם זה בכלל ההוגה את השם באותיותיו, ובענין קבלה מעשית מה שהוא שימוש האדם לעשות דברים נפלאים ע"י השבעת שמות הקודש כל העושה השבעות או גורם שיבואו תמיד בפיו ברכות לבטלה כי עבירה גוררת עבירה, ואותם המלאכים שהוא משיבין בעל כרחן מהגרים בו ומביאים אותו לידי ברכות לבטלה, ושאלתי למוז"ל שהרי ראינו דורו' הראשונים שהיו משתמשין בשמות שהיו משתמשין בהם ר' ישמעאל ור"ע לענין פתיחת הלב והזכרה והשיב (יא) לי כי הם היו נטורים באפר הפרה כו', אבל עתה כולנו טמאים לנפש אדם ואין לנו רשות להשתמש בהם ושמעתי בשם מוזה"ה תשובה והיא זו כי כל מי שיתקיים בו על כן עלמות אהבון כו', ר"ל כי כל מי שאפילו המקטריגים אוהבים אותו מפני שאין בו שום חטא שיוכלו לקטרג עליו כו', מותר וראוי לו שישתמש בשמותיו ית'

לעולם כנו' בזהר פ' תזריע ומזרע על פ' הוי בונה ביתו בלא לזק כו', ולכן לריך להמתין מלכתבו עד תשלום ז' ימי האבילות ואז אדרבא הוא מלוה לבנות ליון על הקבר תיכף אחר האבילות להכין כסא ומושב א' האור המקיף כו', [ד"ז ע"א]. וענין המקום נהג מוזה"ה שלא לשנות מקומו בשבת משום דהוי דברים שפרהסיא, אבל לא הי' יולא לשדה להקביל שבת לפי שאז עדיין אינו שבת ממש ואפי' דברים שפרהסיא נוהגים. וענין עסק התורה בדינים של האבילות ע"ד הסוד הי' מגמגם בהם לפי שהם משמחי לב וע"י ההפלה שהיו מפלירין בו הי' מתחיל להתעסק בהם והי' פוסק באמלע הדרוש כו': ענין הנשמה שאמ"ל כל שנים עשר חודש עולה ויורדת ולאחר י"ב חודש עולה ואינה יורדת שמעתי משמו של מוזה"ה כי בשבוע האחרונה של הי"ב חודש אעפ"י שהאדם נפטר באמלע השבוע בימי החול ואז הוא תשלום הי"ב חודש, עכ"ז בשבת שלפני אותה השבוע אז עולה ואינה יורדת עוד ואעפ"י שעדיין חסירים כמה ימים מהשבוע להשלים הי"ב חודש, [ד"ז ע"ב] לפי שביום השבת כל הנשמות עולות בג"ע העליון כגודע אפי' בחוד הי"ב חודש וכיון שעלה טוב לא ירד בשביל אותם הג' או הד' ימים החסירים מחשבון הי"ב חודש, ענין ההשכבות שאומרים על נפשות הנפטרים כמנהג שלוחי ליבור

בני אבא

ועי"כ תשרה הקדושה הרוחנית על הפעולה ואפי' על אבני הכנין המוגשמים עכ"ל וי"ל שזה דבר מפורש בזה"ק פ' תזריע דכ"א ע"ב וז"ל בכל עובדא דב"ג ליבעי דלהוי לשמא קדישא מאי לשמא קדישא לאדכרנא בפומי' שמא קדישא על כל מה דעביד עכ"ל ועיי"ש ד"ג ע"ב:

(יא) **והשיב** לי. עי' באורך כ"ז כשער ריה"ק תיקון ג' ד"ג ע"ב מזה משמע דגם לזכירה ולפתיחת הלב אסור להזכיר ולהשתמש ולריך לעיין בזה באיזה מקומות שנכתב סגולות בזה הענין כגון בס' הליקוטים פ' וירא דכ"א ע"ג דכ' שם כשקום כבוקר יזכיר שם אריאל רמ"ב פעמים וזה יועיל להבין מה שילמוד באותו היום:

מנהגי האר"י שה"מ פ' שמות ומשפטים ח"ב פתורא ראבא ד

לפי שהארץ היתה מלאה גילולים ואם ירד המלאך שם יתלבש באותה הוזהמא, אבל הוא ית' אש אוכלה הוא ואין דבר עומד בפניו ואינו מקבל טומאה ח"ו, ולכן בהזכרת שם המלאך מתלבש הקול הזה באוויר העולם אשר יש בו בחי' חומר וקליפ' כנודע, אבל שמותיו ית' אינן מקבלין, טומאה לכן מותר להזכירם, אבל שם ההוי' אף כי גדול מכל השמות לרדף להעלימו מרוב קדושתו ומעלתו, אמנם שמות המלאכים שהם נמלאים בבני אדם כגון מיכאל גבריאל מותר להזכירם ואין בהם חשש איסור :

מן **[דב"ג ע"ב]** פ' משפטים : איסור הזכרת שם אלקים אחרים כד כתבתי ב' ו' שם אלקים אחרים לא תזכירו, דע כי עיקר איסור זה הוא שלא יזכיר שמו של סמאל הנק' אלקים אחרים כנו' ובפרט (יב) בלילה לפי שאז ממשלת החילונים וכל המזכיר שמו מזכיר כמו היפך דבכל המקום אשר אזכיר את שמי ולא עוד אלא אפי' להזכיר שם השדים כגון אלו שקורין בלשון לע"ז אי"ל דיא"ב לו וכיוצא בזה שצ"א לזכור לשון שדים אין להזכירם כי מגביר כחם וכשהי' מוזהל"ה מזכיר הי' אומר כמ"ך מ"ס, ופעם א' הייתי מדבר עם אדם א' והזכרתי לסמאל והי' בלילה ובבוקר כשהלכתי לבית מורי זללה"ה והסתכל במזמתי ואמר לי הנה בלילה הזה עברת על שם אלקי' אחרים לא תזכירו והזהירני מאד שבשום אופן לא ביום ולא בלילה לא אזכיר שמו ולא כיוצא בו, ובפרט בלילה שאז יכול להתגבר על המזכירו להחטיו ולענישו גם על בני

ית' הקדושים, אבל מי שיוכלו לקטרג עליו מלמעלה לומר ראה פלוני שעבר עבירה פלונית והוא משתמש בשמותיך הקדושים הנה זה הוא ודאי שיעטשוהו אותו למעלה אם ישמש בשמות הקודש, עוד שמעתי בשם מוזהל"ה והוא כי כל השמות והקמעים אשר בזמנינו הם מוטעים אפי' אותם הפועלים בנסיון אמיתי, ולכן האדם המשתמש בהם נענש, אבל אם היינו יודעים אותם על מתכונתם היינו יכולים להשתמש בהם :

יד **[ד"ח ע"א]** גם הי' מוזהל"ה נזהר מלהוליא בפיו שום שם משמות הקודש או של המלאכים אפי' אותם הכתובים בספרים ולא הי' זוכר באמנע הדרוש אלא כדרך זה כשהי' זוכר מטערי"ן הי' אומר מ"ס עי"ת וכשהי' זוכר סמאל"ל הי' אומר סמ"ך מ"ס, וכן כיוצא בזה ופעם הדבר לפי כשהקב"ה מחרס והשליטס על שליחותיו ומלאכותיו לזה אותם תוכף כשיזכירם האדם וישביעם בשמו שיהיו מוקקים לו כנו' באותיות דרע"ק, והנה היכף בשמוע המלאך שמזכירים שמו בעוה"ז נבהל ונרתע לאחוריו לשמוע אם משביעים אותו כדי שיהי' מוזקק להשלים שבועתו כנו' ואף אם רואה אחר"כ שאינם משביעים אותו עכ"ז נרתע ונבהל בשמועת שמו ומתקנא במזכיר שמו ומתגרה בו ומקטרג עליו ופעם א' שאתי למוזהל"ה כי הרי שמות ארטי אלקים וכיוצא אנו מזכירים אותם תמיד וא"כ למה אסור להזכיר שמות המלאכים הנכבדים, והשיב לי בסוד ועברתי בארץ מזרים אני ולא מלאך כו', ופי' בזה

בני אבא

(יב) **ובפרט** בלילה, וכ"כ ג"כ בשער הכוונת בדרושי הלילה העתקה לשוני בח"ר סי' פ"ו עי"ש וז"ל הוזהר פ' בחוקתי דקי"ג ע"ב ויבעו לי' לבי' דלא יפיק מנייבו מלה בפומי' בנין דלא יתער להו לנבי' ולא ישחקון בהדי' כו' :

אדם אחרים בסבת האיש המזכירו: בענין
 בשר וחלב כתיב לא תבשל גדי בחלב אמו
 מוולדה"ה נהג שבכל יום שאכל גבינה לא
 הי' אוכל בשר עד הלילה, וראיתי מחמירין
 שלא לאכול הסוקאר הנעשה מן הקנים
 המתוקים עם הבשר לפי שהגוים מלבינים
 אותם ע"י שמערבין בו חלב עזים כנו',
 ולכן אינן אוכלים אותו עם בשר ואני
 ראיתי למוזלה"ה שאכלו עם הבשר יחד:
מוז [ד' ל' סו' ע"א] פ' שמיני סיקוף
 הנפש כתיב אל תשקלו את
 נפשותיכם וכו', ואמרו רז"ל מכאן שהמשהה
 נקביו עובר על לא תשקלו וגו', והטעם
 יובן במ"ש בפ' עקב בפ' [ד"ל ע"ב]
 ואכלת ושבעת וגו', כי ענין האכילה
 הוא לברר האוכל מתוך הפסולת והאוכל
 שהוא המזון נבלע באברים והפסולת נעשה
 מותר ונדרה למטה כנודע ומהם נעשו
 הקליפות כו' ולכן המשהה נקביו שמהה
 המותר והקליפה היא מלרחותה את
 שנגמר בירורה ועיכולה הגה הוא משקן
 את נפשו ממש יותר ממה שמשקן את
 גופו ונודע כי בכל דרכי דעה ולכן לריך
 שיכין האדם כוונה זו בלכתו לבית הכסא
 טרם הכנסו שם כי אסור להרהר שם:
יז פ' אחרי [דל"ב ע"ב] דין הגדה
 כתיב ואל אשה בנדת טומאתה
 לא תקרב כלע"ד ששמעתי ממוזלה"ה כי
 גדה ר"ל כ"ד ה' שגורם להפדיד ה' תחלה
 מן ההוי' לכן תיקן ימי מענותיו כ"ט כמיין
 גדה כו'. דין הדם כתיב ואיש איש מבית
 ישראל אשר יאכל דם וגו' ענין סברת
 הרמז"ם זלה"ה בענין ביסול תרכגולת
 שלימה והממלאים תוך חלל התרכגולת
 בטפילה של בשר מחותך דק מעורב בבילים
 ופלפלין וכיוצא וכן חתיכות הבשר כגון

הללעות או הפלאד"ש שממלאים אותם
 בטפילה הנו' וכן בני מעים שמחכים
 אותם ע"ד הנו' יש מחמירין לבשל בשר
 שבחובה תחלה, קודם שיטווה במילוי הנו'
 משום חשש דם ואני ראיתי למוזלה"ה שלא
 הי' חושש לסברא זו אבל אם היו עושים
 אותו כך ודאי שהוא יותר טוב אבל בענין
 הפאסטילים שעושין מן עיסה ובחובה בשר
 מחותך עם כללים מחוככים כנודע בזה
 חקרתי לאמו של מו"ל ואמרה לי שמוזלה"ה
 הי' מזהיר לאשתו שתבשל הבשר ההוא
 בתחלה טרם נתווה בתוך העיסה [א"ש]
 יש להסתפק בספיח"ה וגם בלחמ"ה פי'
 אלעגי"ן שעושים אותו אם גם לריך לבשל
 הבשר תחלה כמו הפאסטילים או אם
 נאמר דשאי הפיסטילים מפני שהבשר
 נסתם בתוך הפיסטילים לגמרי מפני זה
 לריך לבשל הבשר תחילה האמנם הספיח"ה
 שהיא מגולית לגמרי ע"ג העיסה אין
 להקפיד בכך האמנם נלפע"ד שיותר טוב
 [דל"ג ע"א] הוא לבשל מקלט ביסול הבשר
 ההוא בתחילה או לטגן אותו על מחבת
 בשמן שומשמן כמו שעושין וכן נהגתי
 כל ימי לחומר[א]. ובענין ביצה ללוי' ראיתי
 למוזלה"ה פעמים שהי' גומעה כשהיא
 ללוי' בלתי שישיגה בחובה אם יש בה דם
 או לא ולא הי' חושש לסברת המחמירין
 שלא לגמוע ביצה ללוי' והביא רא' מן
 התלמוד בכמה מקומות בענין גמיעת
 הביצה כמו שהוא בין חי' בין ללוי' וכמעשה
 דר"ע שהי' בתענית ערב שבת והביאו
 לו ביצה מגולגלת וגמעה חי' והרבה כאלה
 והטעם הוא כי ס"ס דרבנן:

יח פ' קדושים. מלות כיבוד חכמים
 וזקנים, כתיב ומפני שיבה תקום
 וגו' הנה מי שהוא זקן מששים (יי) שנה
 ומעלה **בני אבא**

(יי) **מששים** שנה ומעלה. כן איתא בת"ו תיקן כ"ח דנ"ו ע"א ועיי"ש בגמ' מה שהתעורר
 ע"ז

מנהגי האר"י פ' קדושים ח"ב פתורא דאבא ה

והמלכות שבהם היא הנק' פאת הראש כי לעולם כל פאת היא במל', ולכן פאה גימט' חלקים והענין כי הדינים לוקד גבוה והם מכלל קיום העולם והעולם לריך להם, ולכן אין ראוי להעביר כולם, ולכן משי"תין הפאה שהיא המל' האחרונה שבי"ס הראש, אבל הכפירות הראבנות אין ראוי שיהי' בהם דינין, והמנס נוק' דז"א הנק' בחי' עשי' שבאלילות וכל החיות הדינין ושורשם הם בה ואם נעבור הדינים גם מראש הנקיבה יבטלו לגמרי, ולכן האשה אינה מגלחת ראשה, ואדרבא מגדלת שער ראשה כנודע להשאיר שורש הדינין כו', [דל"ד ע"א] והמנס בענין שיפור הפאה הי' מזהר מהד' מוזה"ה לשירר כל הבערות אשר הם בלדעים שהוא כל הבערות (יד) שיש בין האוזן לאוהו מוקס החלק שאין בו שער מכאן ומכאן בשני לדדי הראש כמו"ס בס' בית יוסף וגבוה הפאות שיפורן עד מוקס שיגביה ראש האוזן למעלה ועד המוקס שיגיע שם ראש האוזן נק' פאה בחי' הגובה והף אם היו שערות הפאות גדולים מאד וארוכים לא הי' חותקן במספריים רק עד יגדלו ויהארכו וידלדלו ויכנסו ויכנסו למטה מגבול שערות הזקן ואז הי' חותקן ומקלרן במספרים לפי שמה שמסתלשל ממש ולמטה אינו נקרא פאת הראש:

וענין

בני אבא

על זה מהש"ס כתב בספר נהל קדומים בפרשת קדושים כגם רבינו אפרים ז"ל מפני שיבה תקום כלומר כשהמלה אדם זקן מלוד עומד והוא מיצר מאוד בעמידתו ואחה יושב תקום והשיבכו במקומך, והדרה כני זקן שאם אינו זקן כ"כ תהדר אהו וחאמר לו אם תרצה לשת במקמי עכ"ל וכ' עוד בס' ורו"ל הביאו כו' בס' הרדים דהרגיל לקום מפני שיבה וזכה לירא את ד' דכתיב מפני שיבה תקום ויראתך מאלקיך:

(י"ד) השערות. איתא בספרים שהשערות לא יהיו על האוזן או על אחורי האזנים ז"ל ח"ו תי' ע' דקכ"ב ע"א ונגיין דאזריך לבערה מעל (ס"א מגו) חודנין דלא יהיו סתימן תרעין דשמיטה דלוחא כו' וכן בס' דקכ"ד ובערין אחרנין דכ"ל לריך לבערה לי' חקות חודנין דס"א ובערה דאיבו תחית חודנין לריך לבערה דאחקרי מארי דדינא לגבי תרעין דשמעין כהון ללוחא וכן איתא בזו"ה פ' יתרו ד"ל ע"ג ודל"ג סיף ע"א:

ומעלה אפילו שאינו ת"ח לריך לקום מפניו אבל מפחות מכן ששים ח"ל לקום מפניו אלא א"כ הוא חכם בקנה חכמה ולכן ר"ת 'מפני שיבה תקום הוא מש"ה כי משתין בגין ואילך אז נקרא שיבה כו' גם פ"ה הייתי מהלך בדרך עם מוזה"ה ובא ת"ח והלך לפניו במתכוין ובראות מוזה"ה זה אף הוא מתכוין הי' תמיד ללכת אחריו אף שהת"ח הלך לד' אחר ואמרתי לו כי ח"ו כי נראה כנותן מכסול לפני עור כי אותו הת"ח לא הי' מכיר ערך מוזה"ה, והשיב לי כי כיון שהת"ח הי' מתכבד בזה הי' הוא מחויב לחלוק לו [דל"ג ע"ב] כבוד ולעשות רלוטו בכך ע"ד הלל הזקן שרק לפני עני נן טובים ג' מילין כי ג"ו בכלל כבוד ת"ח:

י"ה פאת הראש כתיב לא תקיפו פאת ראשכם וגו' כבר נתבאר לעיל בהקדמה שער זה שקודם שיטעה האדם המלו' שהוא עובה יכוין לקיים מצות בוראו ית"ש, ולכן כשהאדם מבהפר יכוין שהוא מקיים שני מצות בפיאות הראש אחת מכאן ואחת מכאן והמנס מצות בה' פאות הזקן כו', ולריך שיכוין האדם שהוא דוגמת ז"א ושהוא מספר ראשו להיותם דינים הקיפין ובפרט מי שהוא משורש קין דינא תקיפא, והמנס נודע כן בבערות הראש יש בחי' י"ה

מנהגי האר"י פ' קדושים, ופ' שלח ח"ב פתורא דאבא

ויש בבחינה אחרת ואין בחינותיהם שוה, ולכן אין לערבם יחד:

בא [דמ"א] ע"א פ' שלח דין החלה כתיב ראשית עריסותיכם

חלה תרימו וגו' כו' ודע כי העפ"י שבזה ג' גרפות אין ראוי לסמוך על דברי המקילין להפריש כל שהוא, אבל לריך לזוהר להפרישה כשיעורה האמיתי עפ"י הכבוד ה' מומ"ח חלקים ככו', גם לריך לזוהר שלא יסירו השאור מן העיסה להלנישו לחמץ בו עיסות אחרות עד (טו) שיפרישו חלה תחלה לפי שלפעמים לוקחים מעט שאור לעשות מומנו חיזה מואכל כנדע וישכח להפריש ממונה חלק החלה המעורבת בשאור ההוא, גם לריך לזוהר כאשר עושין העיסה רכה מאד וכשעורכין אותה על הלוח עורכין אותה עם מעט קמח כדי שלא תהדבק העיסה בלוח וצידים, ולכן לריך לבין כשנפריש החלה שהיא דעהו גם על הקמח ההוא הנדבק בעיסה, וכמו ש"כ הר"ן זלה"ה במסכת קדושין פ' האונגר באופן שיותר טוב שלא יפריש החלה עד שיערוך הלחם על הלוח ואח"כ ישרוף החלה כ"א הפרישה מקודם ושרפה חינה מועילה, גם טוב לזוהר כשאוכל פת של מי שאינו מוחזק בכשרות שיפריש ממנו חלה קודם שיאכלנו ובפרט בפת פלטר שרוב פעמים אינם נוהרים להפריש חלה גם לריך לזוהר כשעושין עיסה לזרוך פת הבאה בכסנין שהם כעין כוסין ממלאים אותם מדבש ואגוזים וכיוצא, וכן כשעושין מן העיסה לפוחית בדבש או ממיני לביבות המתבשלות במים, וכן כל כיוצא בזה לריך להפריש מהם

ב וענין פאת הזקן הנה גם הם למוכות של שפע כו', והי' מוזהל"ה נזהר מאד שלא לחתוך שער הזקן כלל לא בתער ולא במספריים לא למעלה ולא למטה ולא בשום מקום מן הזקן הפילו למטה. תחת הזקן באותם שערות קטנים החופפים על הגרון ממש, אבל השער שבשפה העליונה המעכב את האכילה הי' קוץ במספריים ולא עוד לא שהי' אומר שאיסור גדול מאד הוא לעקור או לתלוש בידו הפי' שער אחד מכל מקום וקנו כי הם ליטורות של שפע, ולכן לריך האדם לזוהר שלא ישים ידו בזקנו למחם בה כדי שלא לעקור ויתלוש אי' זה שער, גם הי' אומר מוזהל"ה שבכל פעם שהאדם מזדרז ומעמיד על עצמו שלא ליגע בזקנו לטעם הנו' יכוין כוונה הנו' בזקן יש א' שדי ברמו, גם הי' מוזהל"ה נזהר מאד שלא לגלח ראשו אחר שעת המנחה גדולה והפי' בערב שבת לא הי' מגלח ראשו לא קודם חלות היום דוקא: דין בלאים ושעטנז, כתיב שדך לא תזרע כלאים ובגד גו', הנה טעם איסור כלאים בחילנות ובזרעים הוא בזמ"ש כי האדם החוטא לריך להתגלגל אחר פעירתו לקבל עונשו ויש מי שאינו זוכה לבוא לעוה"ז בדרך שאר הנכמו', אבל הוא מתגלגל תוך לומח או דומם או צבע"ח כו', ונל"א כי יש במיני הלמחים כגון חילנות או זרעים נשמות מתגלגלים בתוכם עד מלאות ימי גזירתם בכך, ואם תערב זרעים או חילנות או עם א' תגרום רעה ועונש יותר לאותם הנפשות המתגלגלות בתוכם [דל"ד ע"ב] כי יש מגולגל בבחי' אחת

בני אבא

עד שיפרישו. ז"ע בזה מומ"ח הרמ"א ביו"ד סי' סכ"ד סי"א בשם המרדכי שלכתחלה לא יתן שאור של פטור בעיסה של חיוב ואפשר שלדעתו כאן לריך להפריש ה' ממ"ח ה"כ הי' בהחלה שיפריש יותר מהשאור:

מנהגי האר"י פ' שלח, ופ' ואתחנן ח"ב פתורא דאבא ו

והס ד'א שיעור מקום הנקיבה, לכן אסור להלך בהם כי הם רשות הנקיבה:

בג ת"ת פ' ואתחנן [דמ"ד ע"א] כתיב והיו הדברים האלה וגו', ושננתם

(יו) לבניך וגו', בתחלה אכתוב בענין השכחה אשר באנשים כי היא עתה עללות ותדומה לימוע מעסק התורה

באמנם כי הנה ח"ו מנאליס לריק יגיעם ולבהלה, כיון שהכל נשכח מהם ולכך נודיעם ענין השכחה מה ענינה, הנה נודע מאמרי הוזהר פ' משפטים בתחלת הפ'

כי האדם תחלה נותנים לו נפש ואי זני יתיר יהבין לי' רוחא כו', הנה הנפש היא מהנקבה ובה ענין השכחה וכל זמן שלא השיג האדם חלק רוח הבאה מן הזכר

ובו סוד הזכירה הוא שוכח והולך והנה עורר ומתקן הנפש ע"י ערחו ועמלו בתורה ואעפ"י שזוכה מה שלומד אינו

ח"ו לריק כי בשעה"כ (יח) ולעתיד יזכרו לו כל מה שזכר כמאמר'ל ואם עתה בחיים

שוכח כי המקום גורם לכך כי הוא מתקן הנפש הנקרא עלמא דטוקבא ואינו ח"ו

יגיעו לריק ומחוייב הוא לתקן בראשונה הנפש ואח"כ יתנו לו הרוח הרי הקדמה

א' הקדמה ב', ענין השכחה ומה ענינה,

דע

מהם חלה לפי שחלחל בלילתן [א"ש ז"ע כי הרמב"ם ז"ל וכל הפוסקים ז"ל הקלו לזה] הימה קשה ולא רכה כעין תבשיל

וכמ"ש הפוסקים ז"ל:

בב [מ"א ע"ב] איסור ראיית (עו) העין, כתיב ולא תחורו

אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וגו', וכתיב עיניך לטוב יביטו וגו', דע כי בכתוב

הזה נרמז ענין מה שה' נוהג רב שלא הי' מסתכל ולא הי' מוליא ראיית עיניו

חוץ לר"א ונודע שאין הסתכלות העין רק לפניו או לשני לרדיון כי ודאי שבהיות

האדם מהלך אינו מסתכל לאחוריו והולך ובשלישה לרדיון או לריך שלא ישיט עיניו

חוץ לר"א כמלאו ג' פ' ד' הס י"ב כמנין ג' הוי"ת אחת לפניו ואחת לימין ואחת

לשמאל וכל הוי' יש בה ד' אותיות שהם ד"א, ולכן לא ישיט עיניו חוץ מהם לא

תמיד יסתכל בג' הוי"ת או שהם ג' מולא כו', וז"ס עיניך לטוב יביטו נכ"ח גי' ג'

הויות שם יביטו עיניך ולא חולה להם: גם משארז"ל אסור לילך אחורי אשה

הוך ד' אמותיה הטעם הוא כי הנה רחל אשת ז"א היא אחוריו מן החזה שלו ולמטה

שהם שיעור ד' ספי' תנה"י שבו כנו'

בני אבא

(עו) **ראיית** העין, כ' בווה"ק פ' נשא דקמ"כ ע"א וז"ל קול באשה ערוה שער באשה כו' שוק באשה כו' יד באשה ערוה הנל באשה ערוה דאע"ג דתרין חילין

לא שנייה הכרנא ותרין חילין יתיר מערו' אינין עכ"ל:

(יו) **ושננתם** לבניך, איתא במהנ"ע פ' וירא ריש דף ק"ה וז"ל כל המגדל בנו לת"ת ומוליכו לבית רבי בבוקר ובערב מעלה עליו הכתוב כאלו קיים החזרה ב' פעמים בכל

יום ובוה"ק פ' שלח דקמ"ד ע"א איתא וז"ל קרבנא דרביא כד קריב ב"ג ברי' לבי' סגרא או למינה דא קרבנא שלים ואיתא בוהר פ' וישב דק"ס ע"א וז"ל לית לך חגרא טבא כההוא דלולף

לברי' דהילו דמארי' באורחוי דאורייתא:

(יח) **עוה"ב** כו', וכן איתא בוה"ק פ' וישב דקפ"ה ע"א וז"ל כל אינין מילין דאיבו לא יכיל לאדנקא כהון כדקא יאות ואיבו אשתדל בנו כלבו עלין כמעיי מתקנין ואורייתא חמלל בני' הה"ד והקליטת היא תשיחך וכ' סס בזה"ה כי הנשם והניף הלך לו שאותו נוף

סיחי' או יחי' ספירוי ורומני ולכך יתנוגן התורה יותר ממנו שהי' כו' א"כ שהמועט ההשנה בשעה"ו (ה"ה השכחה) הוא כח הקליפה כו' אבל אחר התחי' שאין קליפה יוכלו לאדנקא ולהשיג כל מה שירצו בלי צער ועמל כו':

גורמים שכתה בדרש כשיאכלם כמו הזיתים וכיוצא בהם ודע כי אין זה אלא במי שאכלה בלא כוונה כעס הארץ אך כל מי שמכין באכילתו אלו הכוונות שיבארו בפ' עקב לקמן בפ' ואכלת ושבעת כו' אדרבה נותנים בו זכירה כיון שאכלם בכוונה ומזכר ומתקן אותם ע"י הכוונה ההוא, ובענין משרז"ל כתב שעל גבי הקבר משכח אין זה אלא בכתיבה בולטת ולא בשוקעת כו' :

בה ובענין התפלה הגו' במס' ברכות פ"ד רבי נחמיה בן הקנה ה' מתפלל בכניסתו לב"ה וביציאתו תפלה קצרה כו' ראיתי למוזלה"ה לעולם כשהי' מתחיל לעסוק בתורה היינו בהלכה בש"ס בעיון עם חבירי הישיבה אפילו שהי' לומדים בניתו ה' מתפלל תפלה זו ערס שמתחיל, יר"מ יא"ו אבותי שלא אכשל בדבר הלכה ולא נאמר על עמא עהור ולא על ע"ור עמא ולא על אסור מותר ולא על מותר אסור ואל יבשלו חבירי בדבר הלכה ואשמח אני בהם ולא אכשל אני בו וישמחו הם בי כי ד' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה גל (יט) עיני ואזיטתה נפלאות מתורתך ואח"כ ה' מתחיל לעסוק בתורה והמונס תפילה אחרונה ביציאתו מביהמ"ד לא שמעתי ממנו לעולם. ענין עסק התורה בעלמא כבר כתבתי בשער יו"ק כי עיקר כוונת האדם כו' שיכון לקשור

בני אבא זה הוצא כנסא מלך על דקכ"ו בתי' ע' להם גב"ל ל"ג ע"פ ית' גב' וישק' ליה אבא עי"ג, וכו' בס' דברי אמת פ' נה ע"פ להר חעשה וו"ל, בקיצור כי טוב להתיישב בהתחלת לימוד תורה והפלה ובשחרו ית' מפני אהבתו ית' רולה לעבוד לנינו ית' כזה כו' עכ"ל ועכ"פ לר"ך האדם להיות בזכרוננו מ"ס בס' או"ל בעמוד העבודה פ"ט וו"ל ח' מן הדברים המעבדים את התפלה נמי שאינו בזמנ פיו ומוציא מפיו דברים שאינם הנונים לפניו ית"ש או ה' מוצאות הפה שלו הם מילוליים בעינינו הם"ל ואיך יאטרפו אח"כ האותיות היוצאים מפה כזה לכתר על ממ"ה הקב"ה ומקומו מו"ו פקודי רמ"ש ע"כ אינן ארבעים נטלי דניא מבי' ונתנה לאלקא להאי נשתת דחבת כו' ואינן מ' אינן דקימיין ואניפו ומגדין לכל אינן דאינן מפייהו מלה דלא אנטריכח ובת דא אשיקו משווייהו מלה קדישא מלה דאורייתא ומענפי שווייהו בה ואינן קיימי ומגדין לן וקיימי בהאי גדישא מ' ימינן דלא אשתמע ללוותין :

דע כי השכחה נמשכת מן אחריים דאו"א כי הנה נודע שהפנים שלהם הם הוי"ה ואקי"ק במילוי יודין ושניהם גי' זבור כי מהם נמשכת הזכירה, וזה ענין הזכירה זכ"ר י"ה כי הזכירה באו"א הנק' י"ה בצמי' הפנים שלהם שהם ע"כ קס"א, אבל האחריים שלהם הם הריבוע והאחוריים של שני שמות הגו' הוי"ה ואקי"ק דמילוי יודין ושניהם גי' תשכח [א"ש כזה הוי' דיודיין האחרים שלהם הם קפ"ד י' י"ה י"ו י"ו ותרבע אותו יו"ד יוד ה"י יוד ה"י וי"ו, יוד ה"י וי"ו ה"י הם קפ"ד ואהי' דמילוי יודין מהרובע כזה אל"ף אל"ף ה"י אל"ף ה"י יו"ד אל"ף ה"י יו"ד ה"י הם קדמ"ת וקפ"ד וקדמ"ת הם תשכ"ח כללע"ד] ומשו שני האחריים נמשכת השכחה לפי שאין אחיזת החיולונים לא באחריים ואין השכחה מו"ו לא ע"ו אחיזת החיולונים ועל בני בחי' או כתוב בתורה זכור א תשכח כו' :

בד [דמ"ד ע"ב] משרז"ל אינו דומה סונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה פעמים ואחד ואין הדברים או מכלל הדברים שהם דרך גוזמא אלא הדברים הם כפשתן כי השר הזה הגקרה ס"ס שהוא גי' ק' והסונה פרקו מאה פעמים יש בידו יכולת לשכתו ומשם ואילך אין בידו יכולת לשכתו, גם ע"ד הפזע כמ"ס רז"ל כי יש דברים

גי' עיני ואזיטתה וכו' השמות שפס' זה הוצא כנסא מלך על דקכ"ו בתי' ע' להם גב"ל ל"ג ע"פ ית' גב' וישק' ליה אבא עי"ג, וכו' בס' דברי אמת פ' נה ע"פ להר חעשה וו"ל, בקיצור כי טוב להתיישב בהתחלת לימוד תורה והפלה ובשחרו ית' מפני אהבתו ית' רולה לעבוד לנינו ית' כזה כו' עכ"ל ועכ"פ לר"ך האדם להיות בזכרוננו מ"ס בס' או"ל בעמוד העבודה פ"ט וו"ל ח' מן הדברים המעבדים את התפלה נמי שאינו בזמנ פיו ומוציא מפיו דברים שאינם הנונים לפניו ית"ש או ה' מוצאות הפה שלו הם מילוליים בעינינו הם"ל ואיך יאטרפו אח"כ האותיות היוצאים מפה כזה לכתר על ממ"ה הקב"ה ומקומו מו"ו פקודי רמ"ש ע"כ אינן ארבעים נטלי דניא מבי' ונתנה לאלקא להאי נשתת דחבת כו' ואינן מ' אינן דקימיין ואניפו ומגדין לכל אינן דאינן מפייהו מלה דלא אנטריכח ובת דא אשיקו משווייהו מלה קדישא מלה דאורייתא ומענפי שווייהו בה ואינן קיימי ומגדין לן וקיימי בהאי גדישא מ' ימינן דלא אשתמע ללוותין :

לקשור את נפשו ליחודה ולדבקה עם שורשה למעלה ע"י עסק התורה ויכוין שעי"כ נשלים חילון העליון הקדוש ונתקן כי כל תכלית בריאת האדם ועסקו בתורה אינו אלא כדי [דמ"ה ע"א] להתקן ולהשלים חילון האדם העליון בהיות נפשוהיה נתקני' ונחזרות להכלל שם כי וזה יועיל מאד להשגת רוה"ק ע"י עסק התורה בזאת הכוונה:

בו עוד יש

אזהרה והוא כי בהיות האדם עוסק בתחמת האמת כי כלם גימטריאות כנודע אין ראוי למנות האותיות במספר קטן אלא כל הגי' יהי' במספר גדול של האותיות לפי שכל מספר קטן הוא ביצירה במט"ט כו', ותחמת הקבלה הוא באילנות שבו הוא מספר גדול של האותיות וכל מי שנפשו אינה מתוקנת בא לדעתו תמיד ענין מספ' קטן, גם בענין עסק ההלכה בעיון עם החברים ראיתי למזל"ה המתגבר כארי בכח בעת שהי' עוסק בהלכה עד שהי' נלאה ומזיע יזעה גדולה שאני את פיו מדוע טורח כ"כ והשיב לי כי הנה העיון לשבר הקלי' שהם הקושיא שיש בהלכה ההיא שאין מניחין לאדם להבין אותה, ולכן לריך האדם לטרוח ולהתיש כמו אז כי לכן נקרא התורה תושי' שמתשת כמו של העובד בה, ולכן ראוי לטרוח ולהתיש כמו בהיותו עוסק בתורה:

בו גם

בענין פלפול ועיון ההלכה הי' מורזלה"ה אומר כי תכלית העיון הוא לשבר הקליפות שהם הקושיות כי הם גרמו לאותם הקושיות שהם בהלכה שלא יובנו תירוניהם כי אם בקושי וברוחק גדול כנודע, ואמנם עסק התורה ממש אינו העיון רק קריאת התורה בעלמה בארבע דרכי' שהם ר"ה פדר"ס כנודע וכמו שמי שרולה לאכול האגוז לריך תחלה

לשבר קליפותי' כן לריך להקדים העיון בתחלה והי' מוז"ל אומר כי מי ששכלו זך ודק וחריף לעיון הלכה בשעה או על הרוב בשתי שעות ודאי הוא שטוב לו מאד שיטרח שעה או שתי שעות בתחלה בעיון לסבה הנז', אבל מי שמבין בעלמו שהוא קשה העיון וטורח בו זמן הרבה עד שיעיין ההלכה לא טוב הוא עושה ודומה למי שמחבר כל היום אגוזים ואינו אוכל מה שכתובס ויזמר טוב לו שיעסוק בתורה עלמה בדינין ובמדרשים וסודות, ואמנם מוז"ל הי' מאיר וקל העיון בתכלית ורוב הפעמים הי' מעיין בכל הלכה והלכה שעה דרכים של פלפול כנגד ששת ימי החול ואח"כ הי' מעיין דרך שביעי ע"ד הסוד כנגד יום השבת שאין בו קליפות:

בח ענין

משארז"ל ר"מ אומר כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה כו', ביאורו הוא זה כי לשמה ר"ל לשם ה' ר"ל שימשך התורה לאות ה' והי' זו היא בלאה והתורה היא יסוד אבא שבתוך ז"א כו', דמ"ה ע"ב] וזאת היא כוונת עסק התורה לשמה שיכוין להמשיך אורות יסוד אבא הנק' תורה א לאה העליונה הנק' אות ה', ועי"כ מתחלקין הדינין הקשים אשר בה כו', וזהו לשמה לשם ה' והענין הוא כי הנה לאה היא מכוונת ממש כנגד היסוד דאבא במקום שהוא מכוסה שהוא עד החזה ואנו לריכין להמשיך אורות היסוד הנז' בכל פרטוף לאה כו', [דמ"ו ע"א] גם תכוין כי משנה גי' ל"א אשכ"ח ל"ה ועי"כ יועיל לך שלא תשכח המשנה, ונלע"ד חיים כי זו הכוונה אחרונה אינה ממוזלה"ה כו', [דמ"ו ע"ב] כשארש עוסק בתורה בתלמוד הנק' הלכה יכוין שהם אותיות הכלה ותהי' כוונתו שכל קושיא שהוא מתרחץ יכוין שעי"כ מסיר הקליפות

החזקות

החוקות והקשות מן ההלכה שהיא הכלה עליונה נוק' דו"א ושמשקטה בכ"ד קשוטי כלה כו', ויכוין ג"כ כשלומד א שס אדני שהיא הכלה העליונה וכשקורא משנה יכוין לשם שדי שהיא גי' מטטרו"ן כו' :

בט ועתה נבאר סדר עסק התורה שיעסוק האדם בכל יום,

והנה אין אנו מדברים בכל עסק התורה שאדם עוסק רק בלימוד קבוע שלריך ללמוד בכל יום בקביעות בסוד קבעת עתים לתורה וזהו מנהג מוז"ל אחר שהי' יולא מביהכ"ג ואוכל אכילתו הי' מתעטף בליניית ולבוש תפילין ואח"כ קורא הקריאה הזאת שיתבאר עתה בכוונת א' שנבאר, תחלה יקרא מקרא ואח"כ גביאים ואח"כ כתובים ואח"כ קבלה ואח"כ משנה ואח"כ תלמוד, וטוב שיקרא ג' בחי' שיש בתלמוד והם ברייתא ותוספתא ומימרא, ונלפע"ד שהקבלה תהי' באחרונה מכולם לפי

סדר המדרגות ממטה למעלה הם מתחילין מן המקרא ומסיימים בקבלה כמו שיתבאר בענין הכוונות, והרי זה דרך כלל וזה פרטן תחלה יקרא בתורה מפרשת השבוע ההוא ביום א' יקרא ששה פסוקים ראשונים שבאותה פרשה וביום ב' יקרא ד' פסוקים שלאחריהם וביום ג' ה' פ' שלאחריהם וביום ד' ו' פסוקים שלאחריהם וביום ה' ה' פסו' שלאחריהם כללות כולם הם כ"ו פסוקים ודע כי לריך וקרות כל אלו הפ' כדרך שקורין הפ' לבערב שבת כל פסוק מהם שמו"ת :

ג דע שאם לא קרא מקרא ביום ראשון של השבוע יש לו תשלומין לשיקרא ביום שני שתי הקריאות דהיינו [דמ"ז ע"א] קריאת יום א' וקריאת יום ב' אבל אין זה מועיל רק לעורך היום ב' שלריך שיקרא קריאת יום שלפניו שדלג ואח"כ יקרא קריאת היום ההוא אך לעורך

יום א' שלא קראו בו אין לו תיקון כלל ועליו נאמר מעוות לא יוכל לתקון, אח"כ יקרא בגביאים וכל פסוק שני פעמים מקרא ופעם א' תרגום, ומלאחי כתוב בקונטרסי שכל פ' מהם יקרא פעם א' מקרא ופעם א' תרגום אחר כך יקרא בכתובים עם התרגום שלהם ואח"כ יקרא על סדר הנו' משנה ותלמוד כו' ובלילות א"ל ללמוד קביעות הנה כו' אמנם נבאר ענין ליל הששי לפי שגם בו לריך לקרא מקרא והוא כי אז בליל ששי בקומך ממטעך אחר חלות תקרא מקרא ואם לא תוכל לקום קודם שתישן תקרא כו' פסוקים אחרים שלאחרי נו' פסוקי' שקרית בחמשה ימים של השבוע כנו' ואח"כ תקרא מה שתרלה כמנהגך וביום הששי אז תקרא כל הפרשה כולה מתחלתה עד סופה שמו"ת כו' ובערב שמתח תורה אעפ"י שאינו יום ערב שבת תקרא פ' וזאת הברכה שמו"ת :

לא ג דע כי בכל ע"ש אחר שתיים הפ' ההוא שמו"ת תכפול פסוק אחרון של הפרשה מקרא ולא תרגום גם דע כי כשתקרא המקרא לריך לקרותו בטעמים שבפסוקים ההם אבל התרגום א"ל לקרותו בטעמים שאין טעמים אלא במקרא לשון הקודש שלא כאותם הטעמים לקרוא בטעמים ואפי' התרגום של הפרשה וביום השבת א"ל לקרית הפ' רק לשומעה כולה מפי השליח ליבור הקורא בס"ת אבל ההפטרות של יום השבת תקראנה אותה ולא תסמוך על המפטיר זולתי א' הברכו' שמברך לפני' ולאחרי' שלריך שהכוין לזריך לשומעם ולענות אחריהם אמן כו' נודע ענין מ"ש כו' כי מארי מקרא אינון בעשי' ומארי משנה ביני' ומארי תלמוד בבריאה ומארי קבלה באילנות. ולכאורה נראה תימה כי המקרא היא תורה שכתב והמשנה

בניקודיהם היואלים מן ה' נקודין הראשונים של אותיות אלו 'את' אשר יביאו והם לירי ושבא פתח סגול וקמץ ומירק ולפי שכל קריאה זו היא הכנה ו' ימי החול לקבל חוס' קדושת שבת, לכן נרמזו נקודיהם בתיבות הנו' שהם צפ' והי' ביום הששי והכינו את אשר יביאו כו', והרי קרא כ"ו, פסוקים ראשונים צפ' השבוע בה' ימים ראשונים מן השבוע ובליל ו' תקרא כ"ו פסוקים מן הפרשה עלמה אותם שאחרי כ"ו פסוקים ראשונים, אבל בש"ר לילי השבוע אין ראוי לקרא מקרא לפי שהמקרא הוא צעשי' והלילה עלמה היא בחי' עשי' והכל הוא דינין ואין ראוי לעורר דינין, אבל בליל ו' יען כי יום הששי מכין לשבת והרחמים מהעוררים בו, לכן יכול לקרא מקרא אף (כ) בלילה ומה שיכין הוא בצירוף אחד מ"ב לירופי הוי' והוא והי"ה וניקוד ד' אותיותיו כולם במיריק בניקוד אות ש' שני' של הששי כי שאר ד' נקידות של ביום הששי הם לשם והי' של יום הששי עלמו כמו שיתבאר והנה אין לכיין בליל ו' במילוי הוי' דהיי"ן כמו בה' ימי השבוע לפי שהמילוי הוא דין כו', ואין ראוי לעורר הדינים בלילה :

לג **וביום** הששי קודם שתקרא כל פרשה השבוע שמו"ת כנו' תכין

והמסנה והתלמוד והקבלה הם תורה שבע"פ למטה ממדרגת תורה שכתב אבל הענין הוא כי העולם האלילות כולל את כל העולמות שלמטה ממנו ויש שם תורה שכתב והוא המקרא וגם המסנה והתלמוד והקבלה ובבריאה חסד ממנו הקבלה ויש שם ג' האחרות ובי' חסדים הקבלה והתלמוד ואין שם אלא * (מקרא [דמ"ז ע"ב] בלבד ולכן הקבלה נקרא ע"ש האלילות לפי) שמים האחרות ובעשי' חסדים שלשתן ואין שם אלא מקרא [דמ"ז ע"ב] בלבד ולכן הקבלה נקרא על שם האלילות לפי שאינו נמלא אלא בו והתלמוד נקרא ע"ש הבריאה לפי שנמלא בו ולא בעולמות שתחתיו והמשנה ע"ש היצירה לפי שאין נמלא בעולמות שתחתיו והעשי' אין בו אלא מקרא ולכן נקרא ע"ש :

לב **[דמ"ח ע"א]** הנה נת' לעיל בסדר מקרא התורה שצכל יום יקרא מספר אחד של פסוקי' והענין הוא כי בחלילה חזון כי המקרא הוא בעולם העשי' כנ"ל ושם הוא הוי' דב"ן דהיי"ן והנה המילוי שבה הם ה' אותיות אלו ודכו"ה ותחלקם בה' ימים הראשונים של השבוע דהיינו ביום א' תקרא ו' פסוקי' כמנין אות ו' ראשונה של המילוי הנו' ואות ד' ביום ב' ואות ה' ביום ג' ואות ו' ביום ד' ואות ה' ביום ה' ותכין ג"כ

בני אבא

(כ) **אף** בלילה, משמע דבשאר לילות אין נכין לקרא מקרא בלילה אף אח"כ וכן כ' בת' היים שאל ח"ב סי' כ"ה באמצע הת' שנשאל לענין הקפות המת בלילה כתב שם וז"ל והרב האר"י וז"ל הוהיר שלא יקראו מקרא בלילה וההולעים אהרי מנהגי האר"י וז"ל אין קרין אפי' אח"כ מקרא וזה פשוט ושמעתי מהמקובל המושלח ח"ק כמוה"ר שלום שרעבי זלה"ה שהי' מתפקק על מה שנהנו לקרות בכתיב כנסיות סמוך ליום תהלים כו' והי' אומר שאולי אין תהלים בכלל אזוהרת הרב ואין ולאו ורפיא בידו' והמקובלים נמנעו לקרות תהלים כהול כל שלא האיר היום עכ"ל. אבל מהרמ"פ בס' אר"י נעמוד הפלה סי' א' אות י"א כ' וז"ל יזהר שלא יקרא מקרא בלילה קודם חנות עכ"ל אמת שפשת דברי' שמכאן משמע שקפידת ואזוהרת האר"י וז"ל אף אחר חנות :

(*) מיופר

תכין בתחילה א ה' אותיות המילוי דב"ן
 הנ"ל א ה' ימי השביע ותכין עתה
 [דמ"ח ע"ב] כו', מלות ת"ת כבר בחרתי
 ענין כוונת שמו"ת ועי"ש כי שנים מקרא
 הם הת"ת והיסוד וא' תרגום הוא באחורים
 שלהם, ושמעתי מזולתי באופן אחר והוא
 כי א' תרגום הוא בטוק' דז"א כי היא
 בחי' האחורים שלהם היושבת באחורי
 ז"א כנודע: ענין הזהרת באר היום זו
 אחת מהם, דע כי לריך האדם לזהר
 שלא לישב במקום שאין (כא) בו ישוב
 לפי שבמקום שאין בו ישוב שולט שם שד
 א' ושמו תגי"א ויולא מפסוק ולמה תניאון
 את לב בני ישראל והיושב שם אעפ"י
 שהוא עוסק בתורה מתגבר עליו השד
 ההוא להזיקו או להחטיאו ואין כח באדם
 ההוא העומד שם לשלוט עליו לולי יהי'
 לדיק גמור, ומורי הזהיר לאדם אחד שלא
 ילך על קברי הרשב"י ור"א בנו ללמוד
 שם יחידיו חפ"י בימים שרגילים ב"א לילך
 שם ומכש"כ בשאר מקומות שאין בנ"א
 יושבים שם:

לד וביום השבת אין לורך לקרא
 הפרשה רק תשמע כל הפ'

מפי הש"ן ותכין בהוי' שלימה דב"ן
 דההי"ן ונקידו הם ט' נקודות שיש ב"א
 התיבות מ"גנה על אשר ילקטו ואח"כ
 תכין ב' לירופי והי' ביום הששי כי
 ביום הששי הי' בתחלה ה' אותיות המילוי
 כמו שהן ואח"כ לירוף והי' [מ"ט ע"א]
 אבל עתה שהוא יום שבת אין בו כוונת
 מילוי שהשבת הוא יום רחמים והמילוי
 הוא דין כנודע לכן לריך שתכין ב'
 לירופי והי"ה וניקוד כל אותיותי' בשורק
 בניקוד אות ט' של ילקטו והנה לפי

שכל שס דב"ן אנו מכוונים בשבת לכן
 לריך שישמע האדם כל הפרשה כולה וזמנא
 ביום ו' לריך לכין לירוף והי' פעם א'
 בלבד וז"ס והי' ביום הששי כי ביום הו'
 חוזר מילוי ב"ן לעשות לירוף והי' כנ"ל
 אבל ביום השבת לריך בפ' והי' מהנה
 וז"ס והי' משנה ר"ל כי יהי' ב' לירופים
 של והי' עוד לריך שתדע כי בכל עת
 שתקרא הפרשה בע"ש שמו"ת לריך לכין
 בכל אותם ההוי"ת שבאותה הפרשה שהם
 הוי"ת דב"ן במילוי ההי"ן:

לה ונבאר עתה ענין כוונת תרגום
 דע כי בכל פעם ופעם

שתקרא חזרה מקרא חפ"י בשאר ימי השבוע
 לריך לקריתם שמו"ת והכוונה הוא כי
 המקרא הוא בחי' פנים דהוי' כל ב"ן
 והתרגום הוא אחוריים שבקדושה כו' ודע
 כי כל בחי' האחוריים הם שמו"ת בסוד
 ריבוע שהוא בסוד פשוט כפל משולש
 מרובע כו'. והנה ביום ששי כבר נתבאר
 שלריך לכין בהוי' דב"ן בבחי' הפנים
 שלהם ויהי' כל ט' אותיותיו בשוריק ואז
 תכין ג"כ באחוריים שלה מנוקדים בשוריק
 כזה (*ו.ו. *ו.ו. *ו.ו. *ו.ו. *ו.ו. *ו.ו. *ו.ו. *ו.ו. *ו.ו.)
 ואינו זוכר יותר. עוד שמעתי ממוז"ל
 דרוש זה בענין שמו"ת כי הנה היותם
 בפ' מקרא הם כנגד הת"ת והיסוד אשר
 בת"ת יש שם הוי' שהוא גי' כו', וביסוד
 שם שדי ושני שמות לו בגי' שם כמנין
 ניטריקין ר"ת בנים מקרא שהוא ש"ס
 גם מקרא בגי' ב' שמות הנו' כו', (כ"ב
 א"מ וחבירי כתבו שבליל שבי לא הפסיק
 עם התרגום כלל גם כתבו שיקראם באשמו'
 הבוקר לא בתחילת הלילה) [דמ"ט ע"ב]:

בני אבא

שאינ (כא) בו יבוב. מקורו העבור מוזה"ק פ' וישלח דקס"ד סוע"ב וז"ל בכל זמנא לא ידך
 ב"ג יחידאי בארחא כמתא אלא באחר דבני נשא אזלין ותכין ומשתכחין תמן
 ועל דא לא ידך ב"ג יחידאי בלילה הואיל וב"ג לא משתכחי כו' ועי"ש ב"ב ז'הרי חמה שכ' וי"ס דגרסי
 ועל דא חשי' ביממי' כש"כ בלילה כו' דאפי' ביום כעי' לוי' לב"ג לאשתמרא כו': (*ו.ו. *ו.ו. *ו.ו. *ו.ו.)

מנהגי האר"י שעה"מ פ' ואתחנן ח"ב פתורא דאבא ט

לכון היק הם רמוזים כל הנבראים שבעולם בקומת האדם כו', כי כל העולמות כלם הם לזור קומת אדם כו', כי כל הנבראים תלויים באדם שהוא מלך על כלם וגמלא מי שידע חכמה זו לכון מקום אחיזת הנבראים כל א' וא' באבר פרטי שבשיעור קומת האדם ויאמר ויזכיר בפיו כל הפרק ההוא שבו נזכרין כל אותן השירים שמשוררין כל הנבראים כל א' וא' כפי השפע הנשפע לו, והגה הוא גורם ירדת שפע א' כל הנבראים כלם: [ד"ג ע"א] טוב לאדם לדור בבית שיש בו חלונות פתוחות נגד הרקיע כדי שתמיד בכל עת ורגע יגביה (כג) עיניו לשמים ויביט בנפלאותיו ית' בבריאת שמים וארץ וכענין מ"ש דהמע"ה כי אראה שמיך מעשה אלבעותיך כו', וענין זה מחכים האדם ומכנים יראת ד' וטרה בלבו אם יתמיד וירגיל עלמו בזה:

לח **שינת** היום כבר התחלנו לבאר ענינה בשער התפלות כו', ושם נתבאר ענין שינת הלילה שהיא מוכרחת לאדם, ואמנם שינה כבר אמרנו ל' אסור

לו **ענין** עסק התורה בלילה קודם שיזן ה' אומר מו"ל כי כל הנשמות כולם עולות בכל לילה לפני הקב"ה ליתן דין וחשבון לפניו ית' מכל מה שנעשה ביום ההוא וכנו' בס' התי' בתי' ה' מן ה"א תי' שנכתבו אחר תשלום הספר, גם שם למעלה עוסקים בתורה כל זמן היוחס שם עד שיחשורר האדם משנתו כו', ומו"ל ה' מסתכל במלח האדם אחר שקיעת החמה וה' מכיר באיזה לימוד עמידה נשמתו לעסוק בלילה בעלותה למעלה או בס' הזהר או במשנה או באיזה ספר מספרי רז"ל והי' מזהר לאיש ההוא שטרם שיזן יקרא את הקריאה ההוא וכו', אבל בעיני שאר עסק התורה לא ה' חושש לקרות בתחילת הלילה כי עיקר (כג) העסק בתורה הוא אחר חלות בקומו ממטתו:

לו **ענין** פרק שירה כו', האומר פרק זה בכל יום וזכה לכמה מעלות, והענין הוא כי אותו הפרק מיוסד על השירים שמשוררים בכל יום כל הנבראים שבעולם לבזרוא ית' וכל שהוא חכם ובקי

בני אבא

(כג) **עיקר** העסק כו'. עי' רמ"ז פ' ויקהל על דקל"ה ודף הם' מ"מ שלי הוא דר"ה ע"א שפ' שם לימוד התורה בתחילת הלילה עד חלות הוא מסוכן והטעם כו' עיי"ש אבל לשון זה שבכאן שכ' לא ה' חושש לקרות בתחילת הלילה כי עיקר העסק כו' משמע שאינו מסוכן ח"ו רק בלא ה' חושש כי עיקר הלימוד אחר חלות. וכן נראה מלשון וזה"ק פ' בשלה דמ"ו ע"א דכ' שם וו"ל ואורייתא בעי למלעי בה יומם ולילה כו' חינוח ביממא בלילה אמאי כו' והא' אחר דעיקרא דלילא מפלגותא ואילך כו' עיי"ש מל' זה משמע כמ"ש כאן אבל בזו"ה בראשית י"ז ב' במדהנ"ע נראה קת' כמ"ש הרמ"ז דאיתא שם ב' כוכבים תחלת למשמורה א' כו' שאז מתחילין לומר שירה ונגעלו כל השערים מתושבתחו של מעה כו' ושא' חנן הקורא בתורה בלילה הקב"ה מושך עליו חוט של חסד כו' אר"י התם במאי אמרי כשסיים כל חושבתין ביום ומפלגות דלילה והלאה דעסיק בתורה כו' עיי"ש ע"פ ויטע וגו' גן בעדן מקדם:

(כג) **יגביה** עיניו, מקומו עהור כו"ה"ק פ' בשלה ריש דנ"ז מסתכל ברקיע שריא עלי' נהירו דסכלתנו דדעתא קדישא ומתעטר ב' ב"ג כו' וכל' שם בס' והרי חמה נרין הסתכלות ברקיע כדי שישרה עליו נהירו דדעת כי סויע גדול הוא לו הסתכלותו ברקיע כי שורה עליו נהירו דסכלתנו דדעתא קדישא ועי' בזה גם בשער ריה"ק ד"א ע"ב ח"ל וו"ה במדהנ"ע בראשית ד"י ע"ב מסתכל ברקיע אמאי ח"ל ההוא סויעא רבה דכ"ג ת"ח נ"ג כו' דעד לא יסתכל ברקיע לא הוה מדעי' עילוי':

מנהגי האר"י פ' ואתחנן ופ' עקב ח"ב פתורא דאבא

גובה מזוזת הבית לג' חלקים ובהחלת שליש העליון מלמטה למעלה שבו שם הניח המזוזה והסוד הוא כי המל' הנק' מזוזה יולאות בתחלת שליש העליון מלמטה למעלה בחזה דז"א כו': [ד"כ ע"ב]:
לפ' פרישת עקב אסור לאדם לחבר ולשלב אלצעות יד ימינו

עם אלצעות יד שמאלו כמו שנהגים בני אדם לעשות לפי תומם דרך מקרה והטעם הוא לפי שהם נחות עליונים ימינים ושמאלים ואין לערבם, ואמנם טוב הוא א' האדם שיסתכל בכל שעה ויבט בחלצעותיו ויכוין בהם כי הנה בב' ידיו יש עשר אלצעות וכל אלצע מהם הוא שם אהי"ה דמילוי יודי'ן והוא גי' אלצע וכידע כי שם זה יולא מר"ת א"ת א' השמים א'ואת א'הארץ: בענין הגדיבות והתרוגות ראיתי למז"ל שלא הי' חושש בעלמו להחבד במלבושים גאים יותר מדאי גם במאכלו הי' אוכל דבר מועט מאד, אבל במלבושי אשתו הי' זהיר מאד לכבדה ולהלבישה והי' מפיק [דכ"א ע"א] כל רעונה אף אם לא הייתה ידו משגת כ"כ: ובענין הלדקה והמזות לא הי' קומץ וכמש"ל בענין הבדלה שמבדילין בבית הכנסת שנתן ד' פרחים זהב ללדקה כדי שינוחו לו להביא יין להבדלה הנו' משלו גם כשהי' קונה איזה מזוזה כגון תפילין או אחרוג לא הי' מקפיד לדעת כמה יתן במזוזה הוא א"א הי' פורע כל מה שהיו שואלים לו בפעם אחת והי' אומר למוכר הרי המעות לפניך קח כל מה שמרלה וכמ"ש בזהר פרשת (כה) תרומה:

אסור לאדם שיטן ביום יותר משינת הסום והענין הוא דע כי השינה שביום רעה א' הלדיקים וטובה א' הרשעים וכמש"ל שינה לרשעים הנאה להם והנאה לעולם, כי הנה הלדיק ע"י מעשיו הטובים ששופה אפשר שכאשר ישן בלילה, ואח"כ בהקילו משנתו חוזרת נפשו בו היא ממשכת ומביאה עמה איזה נשמה של איזה לדיק קדמון ומתעברת בו בסוד העיבור ושתייהן נכנסות בגוף והיא בזה כדי לסייעו במזות כמ"ש בחזות דר"נובמדה"ג (כד) על הבא לטבר מסייעין אותו כו', ר' נתן אומר נשמות הלדיקים מסייעין אותו והבן זה וכאשר חוזר לישון ביום אפשר שתחזור ותפרד ממנו אותה הנשמה שבאה לסייעו כי בלילה שהפקיד נשמתו ביד המלכות העליונה מתחדשת עם ומזדככת ונשלמת ואז מתעברת בה נשמת הלדיק והוא אבל בשינת היום אין הנשמה מלאה מקום בו, בדרך הלילה שאומרים בידך הפקיד רוחי, ולכן מאבדת כל הרווח שהרויחה בלילה בשינת היום אבל הרשעים הוא להפך כי בלילה אין נשמותיהן עולות למעלה כו', והם משוטטות באויר הרקיע בין החיונים ומשתתפות יחד ונכנסות באדם בהקילו משנתו, והנה כאשר ישן ביום אפשר שיפרדו ממנו אותם נשמות הרשעים המחטיאים אותו וזפרט אם עשה איזה מזוזה ביום ההוא, אבל ביום השבת אפי' ללדיקים השינה טובה כי אין דבר רע נאחו ביום השבת: מזות המזוזה כו', הנה מקום נתינת המזוזה אמרו בגמ' שהיא מתחלת שליש העליון ר"ל כי תחלק

פעם

בני אבא

(כד) ובמדה"ג. המדה"ג הזה הוא כזו"ח ריש פ' נח וז"ל ר' נתן אומר נשמתין של לדיקים מסייעין אותו:

(כה) פרישת תרומה. הוא שם בזהר דקב"ח ע"א בכל מה דיבעין מיני' בין ועיר ובין רב וכ' שם גמ' והרי תמה וז"ל מכאן יש סמך לקצת אנשים ראיתי אומרים לבעלי האחרונים כשהיו קונים את האחרוג היו אומרים דע שכל מה שתשאל אחן לך לכך לא תשאל יותר מדאי כו' עכ"ל:

מנהגי האר"י שה"מ פ' עקב ח"ב פתורא ראבא י

מרביעית כדי שלא יתחייב בצרכה אחרונה ויכוין לפטור בצרכה זו המים שבחוך הסעודה, ופעם א' שתיתי אני יותר מרביעית והסתכל מורי במלחי ואמר לי מורי שתיית מים ולא ברכת אחריהן ברכה אחרונה ואם יש יין בחוך הסעודה א"ל לכל זה כי ברכת היין פוטרת כל מיני משקין, בשער הגלגולים ית' עונש מי (כו) שאינו נוטל ידיו איך נעקר מן העולם ואיך מתגלגל נפשו בחוך אמת המים, גם מי שאינו מברך ברכת הנהנין נידון במים וע"ש:

מב נטירת ידים שעורה כל היד שהוא ה' אלצעות והכף

עלמה עד פרק הזרוע וטעם זה נחבאר אלזינו באדרת נשא כו', ענין נט"י שהוא לשון נטירות כמו וינטלם וינשאם אשר ביאורו הוא שבעת רחילתם יגביהם (כו) למעלה עד כנגד ראשו ולפחות עד כנגד שתי הפנים שבו כי גם הפנים מכלל רישא אינון [דכ"ב ע"א] כו', ונדע כי ג' ידים הם, והם חג"ת יד הגדולה בימינא, יד החזקה בשמאל יד רמה באמצעותא והנה לריך לרחוק הידים ואח"כ להעלותא א היצירה ועי"כ לא יינקו הקלי' מהם אותם שבעשי', ולכן נבאר תחלה רחילתם ואח"כ נטילתם והגבהתם א היצירה, והנה בתחלה תרחוק יריך ותשפוך מים ע"י ימוק בפי' (כח) זו אח"ז ותכוין כי הוא יד כפולה והוא

מ פעם אחד אירע לי ביום שבת כאב גדול בעינים וממשך הכאב זה קרוב לב' חדשים ולא הי' בחוכם שום חולי זולתי כאב העינים לי מאד ושאתי למוז"ל מה הי' סבת הכאב ההוא ואמר לי ב' סבות האחת היא לפי שאני פוסע פסיעה גסה במהלכי בימי החול ונדע כי פסיעה גסה נוטלת כו', ואינה חוזרת לא בקידוש ליל שבת, ולפי שבאותו ליל שבת לא נתכוונתי באותו הקידוש, לכן בא לי הכאב הזה, סבה ב' היא לפי שאני הייתי מתפלל תמיד בבית מדרשו והייתי יושב לימינו לעולם והייתי מסתכל ומביט בו ללאוד דרכי הנהגותיו בכל הפרטים והוא הי' מתכוין בחוך תפלתו כוונות גדולות ונוראות אשר על ידם הי' אור עליון בורה עליו ולא הייתי כדאי אז להסתכל בו ואמר לי השתדל שלא תסתכל בפני בשעה שאני מתכוין ביחוד ק"ש ובשעה שאני כורע במודים ובשעה שאני עושה קדושה ואומר ק'ק'ק' ד' לבאות כי או הג' מקומות יש בהם כוונות נוראות ועי"ז יוסר ממך כאב העינים, וכמנעתי ביום המחרת מלהסתכל בו בג' זמנים או ותיקף נתרפאתי:

מא כבר ידעת מחלוקת הפוסקים והוא מחלוקת האמוראים

אם לריך לברך על המים שבחוך הסעודה, ולכן טוב לנהוג ללאות ידי ספק שקודם שיטול ידיו [דנ"א ע"ב] ישמה מים פחות

בני אבא גי'

(כו) מי שאינו נוטל כו', עי' זוה"ק לך סו' דס"ו איתא סס ו"ל כל מאן דלא נטל ידיו כדקא יאות אע"ג דאחענש לעילא אחעניש לחתא ומאי עונשי' לחתא דגריס לי' לגרמי' מסכנותא כמה דעונשי' כך הכי הוא וכו' מאן דנטיל ידו כדקא יאות דגריס לגרמי' ברכאן דלעילא דשראן ברכאן על ידיו כדקא יאות ואחכרך בעותרא, וכן הוא במס' שבת דס"ב אמר ר' אבהו כו' ג' דברים מביאין את האדם לידי עניות כו' והמזולזל כנט"י כו' אר"ת אלא מאשי מלא חפנאי מיא ויהבו לי מלא חפנאי טיכותא:

(כו) **יגביהם** למעלה, זו"ח רות דכ"א ע"ג רביעאה לריך להנביה ידיו לאחר נטילה. (כח) **ב"פ** זא"ו, כ' הרמ"ז בפי' עקב על דר"ה ע"כ בד"ה דברכה לא שריא וז"ל מדכרי הרב ז"ל נראה דאין חילוק בין מים רבים למוטעים שתמיד לריך לשפוך ב"ס לכיון כו' עכ"ל:

ג' כח והס כ"ח אותיות אשר במילוי המילוי דהוי' דע"כ דוודין אשר בחדר יד ימין, ואח"כ תרחוק ירך שמאית ותערה עליהם מים ב"פ אחרים רזופים ותכוין כי גם היא יד כפולה שהיא ג' כח אותיות של מילוי המילוי דמילוי ס"ג שבגבורה ואח"כ (כט) תשפסף שני ירך זו בזו ותכוין לכוללם ביחד בסוד יד רמה באמצעיתא, וגם הוא יד כפולה שהיא ג' כח אותיות דמילוי המילוי דהוי' דמ"ה דלפי"ן אשר בת"ת ותכוין כי ע"י ג' כחות או שהם ג' מלויי המילויים של ג' ההוי"ת הנו' מתגרשים הקלי' מן הג' הידים הנזכרים, כל זה ע"י המים שהם מימי החסדים כי החדר הוא המגרש הקלי' כי אין אחיזתם לא מלד הדין והגבורה כנודע כו', ואחר שנסתלקו הקלי' מן הידים אז תגביה ירך למעלה כנגד פניך ותכוין להעלות בהם את העשי' ליצי' לקבל שפע האכילה שלה משם כנו' וזו היא כוונת הגבהת הידים למעלה ואז תברך ברכת נט"י כו', ובאומהך ענ"י תכוין כי ג' ידים או הס יד הגדולה מימין והס י"ד אותיות ד' לקיגו ד' ויד החזקה משמאל שהוא י"ד אותיות כו"ו במוכס"ז כו"ו שהם חילוף ג' שמות דיד ימין באותיות של אחריהם ויד רמה באמצעיתא שהיא י"ד אותיות שיש בפשוט

ומילוי ההוי' דמ"ה דלפי"ן ולפי שהידיס או הס צילי' כנו', לכן הוי' זו מלוייה בלפי"ן, ונודע כי כל עולם המשפיע בעולם שתחתיו אינו יורד להשפיע בו לא בבחי' האחוריים שבו שבעולם העליון כו', ולכן לריך לכיון כי ר"ת של על נטילת ידים הוא ענ"י ג' ק"ל שהוא אחוריים המלאים במילוי לפי"ן שהם אחוריי' דינ"י כי משם מקבלת העשי' כי זה סוד שהמל' נקראת עני וד"ל לפי שהעשי' בסוד נוק' [ג' ע"א] והיולרה בסוד ז"א ואינה מקבלת ממנו לא מן האחוריים שבו שהוא ג' ענ"י כנו' כו' :
מג ענין נט"י כבר הודעתוך כי לריך בכל יד ויד ואח"כ ישפסף שניהם יחד ולחברם ואמנם סדרן כך תחלה תרחוק ירך הימנית ואח"כ השמאית ואח"כ תחבר (ל) שניהם יחד ותשפסף ועתה נבאר הכוונה שתכוין הנה כשתשליך המים ותרחוק יד ימינך תכוין בד' אותיות הוי' פשוטה ובאותיות המילוי שלה במילוי אלפי"ן והרי הם י"ד אותיות כמנין יד ימין ואח"כ תרחוק יד השמאית ותכוין ע"ד הנו' ממש ואח"כ כשתחזור שנית לרחוק יד ימין תכוין בכ"ח אותיות מילוי המילוי דהוי' דלפי"ן תכוין להמשיך הכח הזה עם הנו' ויהיו מ"ב אותיות וע"י שם מ"ב הזה אתה מעלה את הידים ממקום הקלי'

בני אבא

(כס) **ואח"כ** תשפסף. עד ואז תברך ברכת נט"י מזה משמע שלא כמ"ש הרב מלאדי בספרו ברכת הנהנין שיברך קודם שיפסף כדי שהיא הנרכה כמו עובר לעשיית המלו' עיי"ש בסדר נט"י אות ד'. אלא דדי מה שמברך קודם הניגוב דזה הוי ג'כ עובר לעשיית ועיי"ש בברכת הנהנין הנ"ל דא"ל קודם נט"י ואשא כפי וגו' משום הפסק :
 (ל) **תחבר** שתייהן. לא נבאר כאן אס לחבר ב' הכחות ולשפסף ואס לחבר ג'כ ב' הורעות באופן שלא ילאו קשרי הורעות לאחור בסוד כל אחור הם ניתה כמו שביאר בנפ"י שפרית בש' הכוונות ד"ב ע"א כמו שהעתקתי שם לשינו כפי' ו' ומן הסברה נראה דאין תיליק וכמאנה חסידים מס' מול"ש ס"א כ"כ בנפ"י דסעודה וכן כנגיד ומלוה אח"כ ראיתי בעמתי המלות פ' זו שכ"כ בנפ"י דסעודה שוב ראיתי מקור הדבר כו"ח רות דכ"א ע"ג ע"פ ויאכל בועש וישת ד"ה פתח הוא רווק וו"ל רביעאה דלריך להנבי' ידיו לאחר נטילה בשעה דמברך ויזדווג ב' זרועותיו כא' כו' ושם מירירי בנפ"י דאכילה :

מנהגי האר"י שו"מ פ' עקב ח"ב פתורא דאבא יא

מוציאה לחון את חג"ת דז"א ואת המל' עמהם כדי שיחזרו למקומם עם השפע שלקחו ממנה כו', כי הוציאת מן הארץ העליונה שהיא אחא והרי זו כוונה א', ואמנם יש עוד כוונה ב' והיא שתכין אח"כ כי הא' זו של המוציא היא המלכות שאחר שחזרה למקומה גם היא מוציאה לחס ושפע ומזון א העולמות התחתונים והלחס הזה נמשך לעולמות מן הארץ התחתונה שהיא מלכות, והרי נתבאר ב' כוונות שלרד"ך לבין זו אח"כ בהמוציא לחס מן הארץ, ולכן אמרנו ל' שלרד"ך לדייק בה"א של המוציא כאילו יש בתוך מילוייה ה' אחרת שהיא המל' ובה' ראשונה תכין כוונה א' ובה' שני' של המילוי תכין כוונה השנית במל':

מה ברבת המוציא אחר שתבלע
הלחס לרד"ך לטבל פרוסת

המוציא במלח ותכין כי לחס ומלח אותיות שוות, אבל השינוי הנמצא בהם כי הלחס רמוז א ג' הוי"ו"ת שהם ג' לחס והוא סוד ג' חסדים שביסוד הנודעים ומלח ג' ה' הוי"ו"ת של ג'ג שביסוד הנמחקות כנו', ותכין למתק הג' ע"י החסדים ע"י עיבול זה כי כל מלח הוא קלת מרירות ודין כו', [דג"ד ע"ב] אנו לריכים לברר וללבן ולנרף את האוכל הטוב אשר מעורב בתוך הפסולת הרע כדוגמת מה שעשה המאילי ית' וז"ס אכילה עליונה כי היא בחי' בירור אוכל מתוך הפסולת והפסולת נדחה למטה בקלי', וכן אנו ע"י מה שאנו אוכלים העומח והדומם והחי אנו מצרין אוכל מתוך הפסולת וחוזר אברי ארס ממש, אבל הפסולת נדחה ויואל למטה בסוד היצירה ודחיית המותרות ותכין כי אוכל ג' א הוי' גם הוא ג' ז"ן גם מזון הם אותיות מ"ו ז"ן כי מ"ו הוא מילוי הוי' דוידן וזן הוא א הוי' כו', וכשתסתה

הקלי' למקום הקודש כנו' כי כל העלחה היא ע"י שס מ"ב ואח"כ תרחוק, [כ"ע] כי זה סותר מ"ש לעי' שלרד"ך ליתן על יד ימין ב"פ זו אחר זו, וכן ע"י השמא' ואפשר שכ"ז מהר"ם אשיך כמו שסיים בסוף כ"ל המלקטן שמאך ע"ד הכוונה הנו' ממש ואח"כ כשתשפסף הב' יחד תכין בהוי' דאפין פשוט ומילוי המילוי שהם מ"ב אותיות יחד והרי הם נמלאו כאן ג' שמות מ"ב וכולם הוי"ו"ת דאפ"ן א' בימין לבדה וא' בשמאל לבדה וא' בשותפי שניהם באמצע וה"ס יד הגדולה מימינא יד החזקה משמאל יד הרמה באמצע כו', וכשתברך אחר הנטיילה ברכת ענ"י תכין כוונה אחרת כי כשתאמר בא"י לקיטו הרי ב' שמות ד' לקי' ותוסיף עוד בכוונה בלבד לחבר איהם שס הוי' אחרת ויהיו ג' הנו' בפ' שמע ישראל ד' לקיטו ד' ותכין שבהם י"ד אותיות, גם תכין א החילוף שלהם שהם ג' שמות כו"ו במוכס"ז כו"ו שבהם י"ד אותיות אחרות אמנם הי"ד הוא (כ"ל של"ל הא') שהם אותיות ד' לקיטו ד' תכין שהם ביד ימין הנקרא יד הגדולה והב' הי"ד שהם י"ד אותיות החילוף הנו' הם ביד שמאל הנקרא יד חזקה כו' הר"ם אשיך ז"ל:

מד ענין הנטיילה והאכילה יכין בשעה
שנוטל ביד ימין בהוי' דע"ב

וביד שמאל בהוי' דס'ג ויחבר אח"כ שתיהן יחד ויכין בהוי' דמ"ה [כ"ג ע"ב] ואח"כ בהוי' פשוטה ומליאה דמ"ה כו', ובין כע"י להמוציא יכין באחוריים דד' הוי' עסמ"ב וג' אהי' דויד"ן ודאפ"ן וההי"ן ואקים ואדני וד' הוי' במילואם כסדר ביושרם כו', [דג"ד ע"א] אמרנו ל' שלרד"ך לדייק במלח הא' של המוציא ולהזכירה בפני עצמה כזה ה מוציא לרמוז ב' כוונות א' א ה' עילאה אחא שהיא

וכשתהה תכוין כי שמי' גי' ד' הוי' דעסמ"ב ושלשה אהי' דיודין לפני ההין ותוסוף עליהם כח אותיות פשיעות שיש ב' שמות הגז' בהיותם פשוטים הרי הכל גי' שמי' ואם תשתה יין תכוין כי ז' שמות הגז' במילואם יש בהם ע' אותיות כמנין יין ותכוין כי יין הם הגבורה וגמחקה ע"ז שמות הגז' כו' :

מו [דנ"ז ע"ב] דע כי כפי שנת"ל בענין המתגלגלים כו', כמה מיני גילגולים יש ועל כמה מיני עבירות מתגלגלים תוך המים והאי' מהם הוא מי שאינו נוטל ידיו לאכילה וגם מי שאינו זהיר בצרבת הנהנין, ונמלא כפי זה כי אין מעין ובור מקוה מים שאין נמלאים בהם כמה וכמה נפשות מתגלגלים לאין מספר כו', והנה כדוגמת איש הלדיק אשר מתעברין בו נפשות לדיקים ומסייעין אותו בכל דרכיו למינעו מן החטא כך ח"ו אם האדם ישחה מן המים ההם ויכנס בו חיזה נפש נוגלגל אשר במים ההם ואף יכולת בראש הוה לתקנו הנה יתעבר בו נפש הרשע ההוא ויחטיאו עד יורידהו לבאר שחת, וכן עד"ז בענין האכילה אם האוכל יהי' ע"ה ויאונה לפיו המחיל ההוא חיזה מתגלגל כו', ואינו יגול לתקנו או אם האוכל ההוא ת"ח וא"י בחכמת האמת ויאכל הירקות העומחין הבאים בהם הנפש המתגלגלת, והנה אין בידו לתקנו אפשר שיתעברו בו ויחטיאו כנו' כי לכן לפעמים מזדווגים מקריים ומארעות רעות וקשות לאדם בפתע פתאום ועושה חיזה עבירה גדולה והוא כי אותו נפש המתגלגלת היה חוטאת בעבירה ההוא ועתה החטיאה לאיש הזה כפי דרכה וז"ס שנמלא לפעמים חיזה לדיק ובידו עבירה א' שאינו יכול לפרוש ממנה והוא לבדה הגז' כו' :

מו מורז"ל בלכתו בדרך והי' שוחה מים [נ"ח ע"א] ממעין ובור מקוה מים הי' מביט ומכוין בשתייתו עד שבכח כוונתו הי' מגרש ודוחה משם אותו הרוח או הנפש המתגלגלת שם ואח"כ שוחה מן המים ההם ואח"כ הי' הרוח ההוא חוזר למקומו כו', ולכן הי' מוז"ל מזהיר אותו מאד שלא נשתה המים ההם בפה ר"ל שלא יניח האדם פיו על המעיין עלמו וישהה, אבל בלכתו למעיין ישהה מעט כל שהוא ואח"כ יקח המים בחופניו וישים בפיו, ואמנם אחר שכבר נעקרו המים מן המעיין או הבור והובאו לבית אין חשש כלל לשחות מהם, ועב"ז טוב הוא לשפוך מעט מים קודם שישתה וכנו' במ' חולין דק"ה כו', ואו הם הנוטות שיכוין בצרבת המים שהכל נהי' בדברו שהכל הוא יסוד והשפעתו נגלות אח"כ ע"י המל' הנק' דבר כי היא קבלה השפעת ממנו וז"ל שהכל נהי' בדברו, והנה יש בצרבת זו ט' תיבות כנגד ט' יודי'ן שיש בד' הוי' ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן שעולים גי' מים ואח"כ כששוחה את המים יכוין א' הע' יודי'ן הגז' שהם גי' מים ואח"כ יברך ברכה אחרונה בורא נפשות רבות ונריך לדייק ולומר על כל מה שבראת כו', לנוכח ולא על כל מה שברא כו' :

מח הנה טרם שיאכל האדם לריך שיכוין לברר הטוב אשר במאכל ההוא מן הרע המעורב בו ע"י כוונה זו כו', [דנ"ח ע"ב] הנה נודע כי כל בחי' ז' המלכים לא נתבררו לא ע"י החכמה הנקראת מחשבה כנו' בזוהר פקודי כו', ובמחשבה אחרת כלל, גם נודע מ"ש בפ' ויקרא ד"ד אכלו רעים לעילא דא אור"א דהמן אכילה, ולכן לריך לכוין בעת האכילה של אות אף שהוא בינה כנו'

מנהגי האר"י שה"מ פ' עקב ח"ב פתורא דאבא יב

לחלקה לארכה וטה" שני ווי"ן זו ע"ג זו כזה א' ואז נמלא יוד עילאה וא"ו עילאה הם י"ו שינים העליונים ווי"ד וא"ו התחתונים הם י"ו שינים התחתונים, ואח"כ כוונת פרטיות זו אחר זו והם ה' כוונות כו':

ממ [דנ"מ] ע"ב ועמה נבאר מי הוא האוכל ומה היא האכילה, דע כי כל בחי' האכילה היא בעשי' שהיא הנקב' המקבלת שפע ומזון מן היצירה הנקב' אוכל כי האוכל הוא א הוי' שבילי' ונמשך א העשי' הנק' ארנ"י ואוכלת אותו ונעשית אכילה, ולכן אוכל בגי' אל הוי' ואכילה בגי' ארנ"י ולריך לכלול מדת יום בלילה ומדת לילה ביום והוא כי בסעודת היום תכין א אכילה שהיא בגי' ארנ"י ובסעודת הלילה תכין א אוכל שהוא אל הוי' והמנס בכל א' מב' סעודות או ביום ובלילה תכין ג"כ בשם מאכל שהוא חיבור הוי' עם ארנ"י ביחד כמנין מאכל, עוד לריך שמדע שלריך האדם להיות זוכר בתוך אכילתו חורבן הבית כנו' פ' פרומה (לכ) ויהי' עלבז בלבז ודואג כי

כנו' בסוד מ"ש פרק הבונה אף בית אף בינה, ותכין בליורה א החכמה כמו שיבאר, והמנס חס תוכל לכין כוונת או בהמשך כל זמן אכילתך הוא דבר גדול ולפחות תכין כוונה זו כשאתה אוכל אותה הפרוסה של כוית דהמוליא אשר ברכת עליו ותחלה תכין כוונה קלה דרך כלל וזו הוא כי הנה ענין הבירור ע"י ל"ב שינים שהם כנגד ל"ב נתיבות חכמה המזכרין הכל כנו' דמחשבה אחרירי כלל והם הטוחנין ומפררין את המאכל ועי"כ מתברר האוכל מתוך הפסולת כדרך הרחיים הטוחנות התבואה ואח"כ מתפררין הסובין והמורסין כו', והנה שן בגי' אחריים דהוי' דיודי"ן דע"ב שבחכמה שהם בגי' קפ"ד ואחריים דהוי' דס"ג שבבונה שהם גי' קס"ו, וקפ"ד וקס"ו גי' ש"ן כי השן טוחנות בחיבור או"א, גם תכין כי ל"ב שינים או הם רמוזים בליור אות א שליורה יו"י יוד לעילא יוד לתתא וא"ו באמלעיתא וכבר כתבאר בחי' תיקון כי אות א' בליור יו"י היא בחכמה וזו הוא"ו שבאמלע לריך

בזמן בני אבא

(לא) פ' תרומה. הוא בדף קנ"ז ע"ב ועיי"ש מה שעתה בחרבנה אנו מברכין על הארץ הטובה עיי"ש שמהרץ וז"ל בולטותי' דרזא דמהימנותא גו אמלעיתיה דנקידה גו ארעא קדישא בני קה"ק ואע"ג דהשתא לאו איהו בקיומא בזכותי' כל עלמא אתון כו' ובג"כ אע"ג דישראל השתא לבר מארעא קדישא עם כל דא מהילא וזכותא דארעא אשתכח מזונא כו' מאן דמתעדן על פתורי' כו' אית לי' לאדכרא ולדאגא על קדישא דארעא קדישא ועל היכלא דמלכא דאתחרב ובגין ההוא עליבו דאיהו קמתעלז כו' חשיב עלי' כאילו בנה ביתי' ובנה כל חרבא דבי' מקדשא וכאה הולקי' עכ"ל, הרווחנו מדברי זיה"ק דלכאורה קשה דאין חותמין בשתיים והאיך חותמין על הארץ ועל המזון ובאמת לנוי הקשה כן לרבי בברכות דמ"ט ע"א ורבי תי' ארץ דמפיק מזון ויש להבין וכי יש ארץ דאינו מפיק מזון דאם אינו מפיק מזון הרי הוא מדבר אבל השתא לפי דברי הזו' מוכן היטיב דאינה כשאר ארץ דמפיק מזון ללרכה אבל האי ארעא קדישא מפיק מזון לכל העולם, ואגב אזכיר מה דתמה אני על הגאון יעב"ן ז"ל בסידור שלו שדחק עצמו דהו"ל להזכיר הנחלת הארץ לכסוף ולמה אינו כסוד כסדר שהיו זה אחר זה דהנחלת הארץ הי' כסוף כלן ואיני מבין דהרי עיקר ברכה זו ברכת הארץ איקרי רק דאיכא תנאי שם בש"ס דלריך להזכיר בה ברכה זו ברית ותורה ובאמת רב סבר שם דא"ל להזכיר רק דאין פסקינן ככל הני תנאי דלריך להזכיר אבל עיקרה של ברכה זו ברכת הארץ ובה הוחמין וא"כ בה לריבין להתחיל שיהא החתימה מעין הפתיחה :

בזמן ביהמ"ק קיים היטה השכינה אוכלת
באופן אחר יותר מעולה ומשובח ממה
שהוא עתה אחר החורבן והיו נתקנים
מאד העולמות בתיקון יותר משובח :

ג גם בענין שיעור הפאה מן התבשיל
שבקערה אין חשש בזה הזמן
לפי שטעם שיעור הפאה מפני היזה עני
שיבא בתוך הסעודה או גם כן להשאיר
חלק שמש המשרת בסעודה, ולכן כיון
שמשייר בקדירה חלק אשתו ובני ביתו
די לו בשיעור פאה זו ובפרט שאין עתה
נוהג אללינו ענין עניים הבאים בתוך
הסעודה ולא ענין השמש, ולכן אין דין
זה נוהג עתה כלל, גם ה"י נוהג מוז"ל
פעמים רבות שה"י מזה לבני ביתו שיבואו
לפניו מאותם עשבי דדברא שאינן נזרעין
ע"י אדם או קולים ודרדריס שדרך בני
אדם לאוכלם וה"י אוכלם כדי לקיים בעלמו
קללת אדה"ר שמתקלל וקוץ ודרדר כו'
ואבלת כו' :

נא ענין מים אחרונים דע כי ס"א
עומד על השלחן כנו' בזוהר
פ' תרומה ויכול או לשלוט עליו יותר
משאר זמנים ובפרט בהיות אדם יחידי
ואין שם ג' אנשים כדי לברך ברכת זימון
כי ע"י ברכת זימון מסלק ס"א משם כנו'
פ' בלק בעיבדא דהאי יוקא ולריך לזוהר
מאד בזוונת מים אחרונים כדי שלא יקטרג
עליו, אבל ע"י זו המתנה שנותן לו
כנודע (לכ) מסתלק הס"א והולך לו כי
בתחלה ה"י אורח ואח"כ אס לא יכוין
בצרהמ"ז היטב יעשם בעה"ב ויקטרג
עליו ובפרט בהיותו יחידי בלי זימון כנו',
וזהו מה שמכוין הנה ר"ת מים אחרונים

מ"א, וכן ר"ת וס"ת אחרונים, מ"א
הראשון הוא מ"א אותיות שיש באק"ק
דמילוי יוד"ן, והמ"א הב' הוא מ"א
אותיות שיש באק"ק דמילוי אלפי"ן ותכוין
להלק ולדחות מעל השלחן לס"א ע"י
שני מ"א מ"א או שלא יקח [ד"ס ע"א]
יותר מחלקו הראוי לו גם תכוין כוונה
זו עלמה בליור ידך באופן זה כי תסדר
ד' אלצעות יד ימיך לבד והגודל לבד,
ותכוין כי בארבעה אלצעות יש עשרה
אותיות בכל אלצע ובאלצע הה' הנקרא
גודל יש אות א' והרי הם מ"א דאק"ק
דיודן ביד ימיך ובסדר הזה תכוין בה'
אלצעות יד שמאך למ"א אותיות אשר
באק"ק דאפי"ן, ושתי כוונות או תכוין
היות אלצעות ידך כפופות כלפי
מטה כנודע כי במים אחרונים לריך
להשפיל אלצעותיו כלפי מטה, ואמנם
מלאחי בקונטריכו כוונה אחרת משונה
קלת מן הכוונה הנזכרת וזו היא כי בגודל
הימני תכוין בד' אותיות אק"ק הפשוטות
כי להיות שהגודל הוא המשובח והעיקרי
שכל האלצעות, לכן בו כרמו כל ד'
אותיות השם הנו', ואח"כ בד' אלצעות
האחרים תכוין בד' אותיות אה"י במלוייהם
ובמילוי מלוייהם ביודן גם תכוין בשם
אק"ק בפשיטו ובמילוי הם י"ד אותיות
כנגד י"ד פרקין שיש בה' אלצעות ידך
וכדוגמא של כל הנו' תכוין בשם אה"י
דאפי"ן ביד שמאך :

גב והנה אין להפסיק כלל בין מים
אחרונים לצרהמ"ז ופעם א'
הייתי לפני מוז"ל ובא לפני אדם אחד
ואמר לי כי זה לי שני ימים שאירע לו
כאב

בני אבא

(לכ) **מסתלק** הס"א. רוח כזו"ה דכ"ב ב' למיהב חולקא לפטור' ביבא כו' דלא ישמח
מקטרגא לגבי' :

מנהגי האר"י שעה"מ פ' עקב ח"ב פתורא דאבא יג

וא יבא בכל עת א הקודש וכדי לסלקו
משם לריך לומר הב לן ונברך כמ"ס
בינוקא פ' בלק, ולכן אומרים זה הפסוק
אברכה את ד' כו', תמורת הב לן ונברך
ואח"כ פ' סוף דבר הכל נשמע ואח"כ
פ' תהלת ד' ידבר פי גי', ואח"כ פ'
ואנחנו נברך יה ואח"כ יאמר וידבר אי'
זה השלחן אשר לפני ד' ואח"כ בהמ"ז:
נג ענין בהמ"ז הנה אם הוא (לה)
יחיד לא יברך בהמ"ז על
הכוס כנו' בפ' תרומה [קכ"ז ע"ב]
ואם יש עמו ג' אנשים שאכלו עמו כאחד
ואין שם יין יברכו ברכת זימון ואעפ"י
שאין יין ואח"כ יברכו בהמ"ז ואם הם
ג' ויש יין אז תברך בהמ"ז על היין באופן

כאב חזק בכתיפו ונסתכל בו מו"ל וא"ל
כי בא לו כאב זה מפני שהפסיק בין
מים אחרונים לברהמ"ז בקריאת פ'
משניות ועבר על מ"ס ז"ל היכף לנטילה
ברכה דהיינו נטילת מים אחרוני', ולכן
חכך נהפך לכתף והרגיש בו כאב, ולכן
צריך לזהר שלא להפסיק בין מים אחרונים
לברהמ"ז כלל אפי' בד"ת, ואם הוא רגיל
לעסוק בתורה כמש"ל יעסוק (לב) בתורה
קודם שיטול מים אחרונים, אמנם או
הפסוקים לריך לאותה"ס אחר מים אחרונים
קודם בהמ"ז מוזמר (נג) אלקים יחננו
כולו ואח"כ פ' אברכה את ד' בכל עת
כי הס"א העומד על השלחן כנ"ל בשם
הזוהר הנה הוא נקב' בכל עת בסוד

בני אבא

(לב) **יעסוק** בתורה, ז"ל וזה"ק פ' תרומה קס"ה ע"ב ואכלת לפני י"א הבא אתכליל לללל
במלי דהורייתא דהכי אצטרך הואיל וקב"ה קמי' לקיימא דכתיב זה השלחן אשר
כו' הואיל וקאים ב"נ קמי מארי' אצטרך נמי למיתן למסכני למיתן לין כמה דאיהו יהיב לי'
למיכל ומאן דאכיל קמי מלכא קדישא אצטרך ללא ישתכח בלען על פתורי' דהא בלענו מסט"א
הוי ורוח דא הלעיטני נא ארע בלענו ואכלת לפני י"א כתיב ולא לשני סט"א (ו"ל ז"ל וז"ל רות
דכ"ב ע"א ולא עוד אלא דעיקרי רשע דכתיב ונען רשעים תחסר בני' איבעי למיכל בנשח
על פתורי' כמאן דכתיב קמי מלכא) ואצטרך ללא יתעסק במילין בטילין וכצרכי סעודה (שפיר)
ואצטרך לאהעסקא במילין דהורייתא דהא כד מלין דהורייתא אחרו על פתורא יהיב יהוא ב"ג
תקפא למארי' עכ"ל, ובמס' אבות פ"ג ר"ש אומר ג' שאכלו על בולתן א' ולא אמרו עליו ד"ת
כאלו אכלו מונחי מתים וב' שם הרע"ב ובברהמ"ז שמברכין על השלחן יולאין כו' וכלהו השיגו
עליו דאטו ברשיעי עסקינן דלא מברכי ברהמ"ז עיי"ש בתוי"ט ובתו' חדשים ובאמת דהוא קושיא
גזולה אבל מה נעשה דהרי גם רש"י כ"כ על משנה זו ומסתמא יש לזה איזה מקום ברז"ל
וב"ה שכן מלאתי מפורש בדרז"ל והוא בזו"ה רות ע"פ ויאכל בועז וישת ד"ה פתח יהוא רויק
בדכ"א ע"ג וז"ל חשיעת ז"ל על כולהו ד"ת ויחיד שאין לו עם מי לעסוק בד"ת די לו
בברכותיו עכ"ל הרי מפורש כרש"י וברטנורא ומבוס קושיא אין לדהות דברי רז"ל כי כל קושיא
לה תירץ ולי גראה לתרץ כי עיד מדקדקים שם למה אמר ג' שאכלו ולא אמר ב' שאכלו עיי"ש
בהוי"ט ובמד"ש ולי' דחדא מהורגת בתיך כי ב' שאכלו כ"א מברך לעלמו ויולא בזה אבל
ג' דאהד מברך וב' יולאין הלא הב' לא אמרו שים ד"ת ואף דלענין בהמ"ז יולאין בשמישהו
אבל בד"ת כתיב ודברת בס ואין יולא בהרהור כמו בפסק בא"ח סי' מ"ז ס"ד הנהרהר בד"ת
א"ז לברך א"כ הב' לא אמרו שום ד"ת ואין יולאין ולפענ"ד שתי' הוה ברור ונכון:
(נג) **מוזמר** אלקים כו', בס' או"ט בעמוד התפלה סי' כ"ג סי"ט וסעיף ל"ה, גראה דעתו
שבחול יאמר על נהרות בכל, וגם מוזמר יחננו וביום שאין בו תהנה יאמר
בשוב וגם יחננו:

(לד) **הוא** יהודי, וב"כ ברע"מ פ' פינחס דרמ"ו ע"א, וכן בזוה"ק פ' תרומה דקס"ה ע"ד
ולברכה על הכוס במוטב תלחא נברך שאכלנו משלו ובעובו היינו זכ"כ בזו"ה רוח
דכ"ב ע"א ד"ה כוס של ברכה לריך י' דברים כו', שלא בג' א"ל כוס מ"ע לכוס של ברכה
אינו מתברך אלא בג' ומנ' ולמעלה הא פחות מג' לא:

מנהגי האר"י   שה"מ פ' עקב ח"ב   פתורא דאבא

זה כי תחלה תאמר המזמור והפסוקים הנו' עד סוף הפסוק ואנחנו נברך יה וגו' ואח"כ תזול הכוס בימיך ותעמידנו על ה' אלצעותיך הימים ממש על גובהן (לה) ותתן עיניך בכוס בכל ביהמ"ז ואם אין שם כוס יסגור עיניו ויברך ביהמ"ז בכוונה וישים ידו [ד"ס ע"ב] השמאלי על לבו כנגד החזה ויד ימינו על שמאלו ויברך ביהמ"ז בכוונה גמורה לטעם הנו' כי ס"א עומד שם לקטרג עליו אם לא יברך ביהמ"ז בכוונה וא"ל מוז"ל כי מלשון ההוא יוקא דפ' בלק משמע שאותו הכוס צב' (לו) ידיו עד שיגמור ברכה ראשונה וכשתחיל ברכה ב' כדון יתיישב כסא על תיקוני' ר"ל שיעמדו על ה' אלצעות יד ימינו ועכ"ז לא נהג מורי כן אלא כמו שכתב לעיל ביהמ"ז כבר נתבאר שיברך ביהמ"ז בכוונה גמורה וידיו אסורות זעג"ז על החזה ועולם עיניו אם אין שם כוס לפי כס"א קאי תמן לקטרגא עליו ובפרט אם הוא ביחיד, גם לריך שהדע כי אעפ"י שנת"ל שבהוך הסעודה אם הוא בחול יתעבב א לבו ובפרט אם הוא ביחיד על החרבן כנ"ל,

בשם הזוהר אמנם צבחה"ז אדרבא לריך להראות שמהה יתירה בלבד, וכמ"ס זוהר תרומה על בועז ויאכל וישת וייעב לבו דברך על מזוני' בשמחה וצטוב לבב והטעם הוא כי הגיה האכילה נת"ל שהיא צטוק' העליונה האוכלת משפט הזגר וע"י מה שאנו מכינים באכילתנו אנו ממשיכין לה השפע ומזון וממה שאנו ממשיכין לה הוא מחלקת אח"כ ונותנת מזון ואכילה אינו, ולכן לריך לברך ביהמ"ז בעין טובה ובשמחה (לו) יתירה להראות לפני' כמדביסם בעין טובה ולא כלרי עין, ואז גם היא נותנת לנו מזונותינו בשמחה ובעין הטוב: **גד כוונת** ביהמ"ז בחול. כבר הודעתך כי בשבת יכוין צד' ברכות אל ד' אותיות הוי', ובחול יכוין אל ד' אותיות אדני' כו' תחלה תכוין לשם אדני' שהיא בגי' ס"ה, ובל"ד אותיות מילוי מוליו ס"ה מאה, ואח"כ תברך ביהמ"ז ובברכה ראשונה תכוין דרך כללותה אל אות א' מהדני' אשר מילוי מילוייה ח' אותיות א"ף למ"ד פ"א והס ח' אורות, ובהוי' דחתימה ברכת הון תכוין שהיא הוי'. [דס"א ע"א] בניקוד לקים ובברכה ב' תכוין בכללותה

בני אבא   אל

(לה) **גובהן** כו' ותתן עיניך, עי"ל כה"ר בענין קידוש כב"א אות י"ט מ"ש בשם או"ז והבאחי בשם דברי הו' עתה ראיתי נת"ז סוף תי' מ"ט דפ"ה ריש ע"א וז"ל לריך לחתי הכא כה' אלצען ונתן עיניו בו. וז"ל זוה"ק סו"פ ויהי דר"ג ע"ב וישנה בי' בההוא פים לברכה לי' בד' ברכאן כו' ופחורא בנהמא כו', (שייך ריש אות ל"ב וז"ל ויאכלת לפני י"א הכא אחכליל למלא במלי דאורייתא דהכי אצטריך הואיל וקב"ה קמי' לקיימא דכתיב זה השלחן אשר לפני ד' כו'), עיין בס' דרך סעודה כ' לריך לאחוז הכוס על כף ימין כו', וסי' ואתן את הכוס על כף כף דייקא:

(לו) **בב'** ידיו, עי' במשנת הסידים צמ' מו"ש פרק ט' מ"י וז"ל אם הכוס מרתת על אלצעותיו לאחוז בו ביד שמאלו ולישבו עכ"ל משמע שהוא רוצה להמתיק שלא נאמר דכוונת הזוהר לאחוז בב' ידיו כמ"ס כאן רק דכוונת הזוהר דאם הכוס מרתת על האלצעות יתקן בשמאל אבל מלשין הזוהר שם דקפ"ז סו"ע"ב דכתב וידוי לא יכלי למסבל כסא דכי' לשון רבים משמע דקאי אהרין ידים:

(לז) **ובשמחה** יתירה, כוונה ק"פ ויקבל דרו"ם ע"א וז"ל מאן דמברך לקב"ה מגו שבעה כעי לכוננא לבי' ולשוואה רעותי' בחדווה ולא ישתכח עיני' הלא דיברך בחדווה כרוז דא וליכוי רעותי' דהא חיהו יהיב השתא לאחרא בחדווה בעינא עבא וכמה דאיבו מברך בחדווה ובעינא עבא הכי יהבין לי' בחדווה ובעינא עבא ובנ"כ לא ישתכח עיני' כלל הלא בחדווה ובמלין דאורייתא כו':

מנהגי האר"י שה"ם פ' עקב ח"ב פתורא דאבא יד

כזה דל"ת למ"ד תי"ו כו' :

נה עוד יש כוונות אחרות פרטיות
 בצרכה ראשונה בפסוק טתן
 לחם לכל בשר תכוין כי בצרכה זו היא
 בסוד החדר, ולכן תכוין בחיבת טת
 שהיא בגי' אב"ג ית"ך שהיא ספירת
 החדר אשר בז' שמות שם בן מ"ב כו',
 ובאומרך כי הוא זן ומפרנס לכל לריך
 להגיה כי הוא א זן כו', ובפסוק פותח
 את ידך תכוין לאותם הכוונות שביארנו
 במוזמר אשרי יושבי ביתך כו', דחול קודם
 ובה לליון, בצרכה ג' בהגישך א תיבה
 את שבפסוק ואכלת ושבעת וברכת את
 תמוזוג (לה) הכוס במים כו', ומלת את
 היא המל' הנקרא כוס ותסתכל במים
 ההם בעת שתתנס כנס ותכוין כי מים
 גי' ל' כמנין ט' יוד"ן סדר' הוי' עסת"ב,
 ובצרכה (לט) רביעית תכוין באומרך ג'
 הטבות הוא הטיב הוא מטיב הוא יטיב
 לטו כו', כי ד' ברכות או של ברהמ"ז
 הם כנגד ד' מוחין שאנו מאירין בגוק'
 והם נק' חו"ב ודעת כלול [דס"א ע"ב]
 מחו"ג, וגמלא כי ברכה רביעית היא
 הגבורות וכוונת ברכה זו הרביעית היא
 למתק ולבסס גבורות או ע"י החסדים
 כנודע הנק' טוב בסוד אך טוב וחסד
 כו', זהו כוונת הטבת או, ואמנם לפי
 שיעקר הטבת הגבורות ומיתוקן וביסומם
 בעת היותם בסוד ז"א ערס ימשכו בדעת
 דנוקבא הם מתבסמות ג' גבורות בלבד
 בג'

בני אבא

אל ד' מאדנ"י במילוי מילואה דל"ת למ"ד
 ת"ו שהס ח' אורות אחרים ובהוי'
 דחתימת הברכה תכוין בשם אקיס עלמו,
 ובצרכה ג' תכוין בכללותה אל אות נ'
 דאדנ"י במילוי מילוייה שהס טו"ן ווא"ו נו"ן
 והס ט' אורות אחרים, והוי' דחתימת
 הברכה תכוין אל שס א, והנה נתבאר
 אלליו בשער התפלות כו' כי הוס' קדושת
 השבת נמשך כל ו' ימי החול ומשם נמשך
 מזון לשבת הימים כי מן השפע שנמשך
 בשבת ע"י ג' סעודות ההס אנו לריבים
 להמשך מהם בששת ימי החול, ולכן לריך
 לכוין בג' ימי השבוע הראשונים להשאיר
 מן החוס' הגו' של שבת שעברה, ובג' ימים
 אחרונים יכוין להמשך ללורך יום השבת
 הבא כנו' שס וזו היא עיקר הכונה שיכוין
 האדם ברהמ"ז, ובפרט בשם א אשר
 בצרכה ז' והג' כנו', ולכן אם הוא ביום א'
 יכוין בשם א שד"י שבבירא', וביום ב'
 בשם א הוי' שביר', וביום ג' בשם א
 אדני שבשע', ועד"ז ממש יכוין בג'
 אחרונים, ובצרכה ד' יכוין באות יו"ד
 במילוי מלוייה יו"ד ווא"ו דל"ת, והס ט'
 אורות אחרים, ובהויות של התחלת הברכה
 הזו יכוין לשם לבאות, ואמנם ביום ר"ח
 אז תכוין ערס שהתחיל לבדך ברהמ"ז כי
 ל"ה אותיות יש במילוי המילוי דאדני לפי
 שבחול היא כמנין ד"ל ועני, ועתה נתוסף
 בה אות יו"ד במילוי אות התי"ו של הדל"ת,
 וגם בצרכה הב' תכוין שהס ט' אותיות

(לה) **תמוזוג** הכוס. עי' כוונ' פ' תשא דמ"ג כו' ע"א וז"ל וכ"ג כד איהו מברך על מוזגא
 בכסא איבעי לוי למיהב ביי' מיא בצרכת הארץ לברכא להאי ארץ דאיקרי מוזגא
 ואיקרי כוס של ברכה דכלהו ברכאן ביי' תליון:
 (לט) **ובברכה** רביעית. בס' פנים יפות פ' עקב ע"פ למען עותך פי' עפי"ו משו"ל כל השריו
 בלא צער אוכל עולמו וז"ש דהמע"ה ד' רועי לא אחר שירעה אותי באופן
 שלא אחרור עיה"ב וכן תקנו ברהמ"ז הייס ושלום ובל טוב ומכל טוב לעולם אל יחסריו פי'
 מעולם עליון שהוא כל טוב כמ"ס עולם שכלו טוב אל יחסריו שלא ינכה מן הטוב בעוה"ב
 איתא בזה"ק פרשת וירא דק"ד ע"א בעי לוי לב"ג למשתי מההוא כסא דברכה ננין דיוכי
 לההוא ברכה דלעילא:

מנהגי האר"י שה"מ פ' עקב פ' ראה ח"ב פתורא דאבא

בג' החסדי' דאורות מגולים וזה עיקר ביטוימן, ולכן באו כנגד ג' הטבות בלבד אעפ"י שהן הג', בסיום ברהמ"ז יאמר פסוק עושה שלום במחומיו כו' ויכוין טובה במחומיו להוי' דע"ב דיו"ן :

גו ברכת (מ) הנהנין כבר נתבאר כללות כוונתה כו', בצרכות

השחר כו', ואמנם קצת פרטים יתבארו עתה בע"ה הנה נת"ל בצרכת המים שהיא שהגל נהי' בדברו כי היסוד נקרא כל משפיע למטה באמצעות המל' הנק' דברו, והנה עד"ו תכוין בכל ברכת הנהנין והמשל בזה בירא פרי העץ תכוין כי בורא ערי הוא היסוד והעץ הוא במל' ועד"ו בורא פרי הגפן וכיוצא בכל ברכות הנהנין ודע כי לריך האדם להזהר בתכלית בצרכו' (מא) הנהנין כי גוף האדם כהנה מהן ומתקדש בצרכות אלו, וכמ"ש ותורתך בתוך משי וגורם שפע עליון באדם, ברכות הטוב והמטיב כשבא להם יין בתוך המזון תכוין ע"ד שנת"ל בג' הטבות שבצרכה רביעית דברהמ"ז, והנה הוין הם הגבו' אבל החסדים הנק' טוב מטיבין וממתקין אותם וזה הטוב לרדי' שהם החסדים עלמן היוצדין ביסוד ז"א לאורך עלמן לגלות הארתם כטודע והמטיב לאחריו כי בדרתם שם ממתקין ומטיבין אל הגבורות אשר שם כמדע הנקראים יין :

נז ברכת שהחייט תכוין שהוא כנגד היסוד הנק' א' חי וקיימנו

כנגד תרין קיימין כו"ה עמודי הבית, והגיענו לזמן הזה כנגד המל' שבה סוד הזמנים. כטודע, עשבי דדברא כתבו הפוסקים האחרונים שכיון שלא נזרעו בידי אדם יצרך שהכל, ומוזלה"ה לא הו' מושש לסברא זו, אמנם אף אם הם מדבריות אם היו פרי העץ הו' מצרך עלים בפה"ע ואם הם עשבים מדבריות הו' מצרך בפה"א, [א"ש כך הו' נהג ג"כ מוז"ל וכך אני נהגתי] בענין הריב"ס הנעשה מתירוש המבושל של הענבים לא הו' מוז"ל נמנע מלאוכלו אף אם העושין אותו חשודין עליו, והנלע"ד שהי' מקל בו לפי שאין ניסוך באומות הישמעאלים ודי לו להחמיר שלא לאוכלו בהיותו ודאי שלהם אך בספיקו מותר :

נח [דס"ב ע"א] פרישת ראה. מלות השחיטה כו'. כוונה א'

למד מוז"ל לשוחט א' ת"ח מכלל החבירים והי' הוא ז"ל אוכל משחיטתו וזו הוא כבר נת"ל אללנו בפ' עקב בענין אכילת המזון כי כל הנבראים כלם מעורבים מטו"ר ולריכים להתדבק ולעלות במעלות החומר הראשון שבו נבראו במעשה בראשית וזה הוא בענין האדם והצ"ח כנו' שם, עוד נח' שם בחינה ב' והוא ענין הנפשות המתגלגלות בגופות הבהמות והחיות והעופות, ולכן לריך השיחט לבוין בשתי כוונות אלו אם בבחי' הראשונה למתק הדינין והגבורות ע"י השחיטה, ואם בבחינה

בני אבא

(מ) **ברכת** הנהנין כו' עי' במ"מ פ' לך על דפ"ו ע"א שכ' בוי' כד"א ברוך אתה ה' כ' שם המ"מ ז"ל בקיצור בכל ברכת הנהנין והמליט תכוין כי ברוך יסוד דאו"א ועל ידם אתה (שהוא חסד) מוריד שפע לוטיר שיובל לעלות והענין כו' בתחילה אנו מורידים שפע ע"י ברוך כנו' ללאתה שהוא חסד ואח"כ להוי' שהוא ת"ת ואח"כ לאלקינו שהוא גבורה ואז יכולים לעלות אל הבינה ואז הבינה נקרא מלך העולם כו' ואחר שעלו שם יורדים ומביאים עמהם שפע ומזין לעולמות כולם :

(מא) **בברכת** הנהנין כו', עי' ש' רוח"ק די"א ע"א בזה העתקתי לשונו בח"ג סי' י"ג :

מנהגי האר"י שה"מ פ' עקב ופ' שופטים פתורא דאבא טו

היורדין בגרון בעת הגדלת ז'א ובאין לו מוחין דגדלות דהוי' והנה הם דינין קאים גמורים ותכוין להוריד שם ג' הוי"ת דמוחין דגדלות ויתמתקו דינין של הגרון ואז יהיו ג"פ הוי' לקי"ס בני' השחיטה כי ע"י השחיטה מתמתקין הדינים כנו' ועי"כ נמשך אור וחיות א הנפש המגולגלת שם, ועי"כ נתקנה ככל' והחזור לבא בעולם כשאר נפשות כו' :

נב [דע"ב ע"ג] פ' שופטים מצות
(מא) הלוייה כתיב ידית

לא שפכה את הדם הזה ועינינו לא ראו, ואחז"ל שלא פטרטו בלא לוי' הודיעו חז"ל כי שיעור הלוי' הוא מיל (מנ) וכוד הדבר הוא כי יום השבת הוא יסוד ושיעור תחומו אפיס אמה שהוא מיל, וממלא כי השכי' שהיא מלכות שיעורה מיל גם בינה לבין היסוד הוא מיל, ולפי שהאדם בלכתו לדרך לריך שתלוהו השכינה בסוד לרק לפניו יהלך, לכן האדם המלוה אורו לריך שימשך (מנ) עליו את השכי' שהלך עמו וזה ע"י הלוי' ששיעור' הוא מיל שהוא שיעור השכי' כנו' :

ס פ' תלא [דע"ג ע"א] ענין הטבילה
כנו'

בבחינה הב' כי ע"י כוונה זו שנבאר יושלם עוכש המגולגל הוא ויתקן להיותו ראוי לבא אח"כ בגוף האדם בעת לידתו כשאר כל הנפשות בני אדם הכשרים, והנה בעת שתשחזו הסכין במשחזת להסיר הפגימה אשר בו ובעת בדיקת הסכין אם יש בו פגם תכוין כי פגם עולה בני' ג' אמות הנו' בס' ילירה והוא מ"א אומיות שיש בשם אהי' בפשוטו ובמלואו ובמילוי' מלואו, והנה הם ג' שמות אהי' דיודין דאשין וההין והרי הם ג"פ אם כמנין פגם, והענין הוא כי כל או הכ בחי' דינין ובבורות ותכוין למתקם ולעשותם רחמים מה שפי' ג"פ אם כו', יהיו עתה בחינת הוי"ת שהם רחמים שהם מ"ב מ"ב מ"ב כו', שהם פשוט ומילוי' ומילוי' המלוי' דע"ב ס"ג מ"ה [א"ה בטעמי המלות מסיים כמנין פגם וג' אומיות פגם שהם מורים רחמים דהוי"ת חילוף מה שהיו תחלה בסוד דיניסבא"ס דאהי' כנו', ואמנם שם ב"ן דההין אין בו מ"ב אומיות] ובשיחוט יכוין כי הנה מקום השחיטה הוא בגרון שהיא גי' ג' שמות לקיס הצולים כמנין גרון והם ג' מוחין דקטנות

בני אבא

(מא) מצות הלוי' בס' הקנה דכ"ב ע"א כתב וז"ל ואומר לך בני ושניהו כחוסם על לך כשאתה יוצא לדרך תקח ב' בני אדם ואז"ל יותר ובלבד שיביו אוהביך ואומר אש עיני וגו' עד שמים וארץ והם עינים אל יתן למיט רנליך על ינוס שומריך והוא אומר הנה לא ינוס ויש"י והם עינים ד' שומריך עד מעתה ועד עולם :

(מב) מיר גל"ע בוו"ח בראשית מדהנ"ע ד"ע ע"ד ע"פ יהי אור ר"א בר"ש דהוי אלל חמיו כד אויל ממנו אויל עמו חמיו כפלגות מיל ברכי' חמיו מפשעות הל' משמע ללא

הלך עמו יותר, עיי"ש דמסיים מה החתן כשיולא ישיש כך היוצא לדרך ישיש בהוא שעתא ובדף י"ב ע"ד איתא שם רוח מורה מנשבת מכווקר עד הלי יוס כו' מאן דאזיל באורחא ויכוין רוחי' להאי עניינא כל ברכתא דברכי' לי' מתקיימת בהוא שעתא ויהא חדי כל האי יומא ואיתא שם בפ' לך במדהנ"ע כל המקדים ויוצא לקראת הבא מן הדרך ונזנן לו שלום מעלה עליו הכתיב כאילו אכילה ושחי' הוא ויחן לו עכ"ל :

(מג) שימשך עליו כו'. מקימו טהור בווה"ק פ' וירא דק"ד ריש ע"ב וז"ל ת"ח כד ב"ג עבד לוי' לחבריה איהו אמשיך לשכינתא לאתחברא כהדי' ולמחך עמי' באירחא לשינא לי' ובנ"כ בעי לי' לב"ג ללווי' לאושפיוא בנין דהכר לי' לשכינתא ואמשיך עלי' לאתחברא. כהדי' :

העליונים המתפשטים בגופא דו"א יסתלקו ויעלו למקומם בדעת שבחך היסוד דאימא ולא יאירו למטה, ולכן לריך ללקות את החוטא למעלה בין שתי כתפיו שהוא מקום שהחסדים סתומים ומכוסים שהוא מן החזה ולמעלה מדה כנגד מדה [דפ"א ע"א] כי הוא העלה את החסדים המגולים למקום המכוסה שלא יתגלו ויאירו והנה ע"י הכאה זו שם גורם שירדו אותם החסדים שנתעלו למעלה ויתפשטו למטה במקום הגלוי, ולכן סדר המלקות כך הוא להכות הכאה אחר בכתף הימני והכאה שנית בכתף שמאל כנגד שתי החסדים המכוסים שם כו' והכאה שלישית על החזה בשליש עליון בתפארת המכוסה ועוד טעם אחר יש בכתף החזה, כי מלבד שליש החסד המכוסה אשר שם, עוד יש טעם אחר, כי שם פתח גילוי כל החסדים ומשם הם יולאים ונגלים למטה, והנה כפי"ז היה מספיק ללקות ג' הכאות או לבד אצל ה' ט"ל הכאות לפי שטודע כי צנה"י דאי"ש ג' שנוות אה"י דיודין דאלפי"ן וההי"ן, וגמלא כי אה"י דההי"ן הוא ביסוד דאימא אשר בתוכו נחומים כל החסדים כטודע וכנגד ט"ל אוחיות שיש בשם אה"י זה בפשוטו ומילואו ובמילוי מילואו לריך ללקות ע"ל הכאות וכוננה זו יכוין הלוכה כשמלקין אותו ע"ל הכאות, ולפני"ד ששמעתי ממזול"ה כי כשחוטא האדם גורם שיסתלקו החסדים ושיתגלו הגבורות והדינים, ולכן ילקה מלקות שהוא בני' תקע"ו כמספר ה' גבורות דמגלפ"ך הגפולים שהם בני' תק"ם

הנ' בגמ' לבעל קרי או למשמש מטתו ראיתי למז"ל מקפיד בכל כחו וזוהר לקיימה (מד) ואף שה' בגופו חולי קשה הנקרא שבירה ר"ל שנקרע הכרס ויולאים בני מעים לתוך כיס הביצים וכיוצא בזה והטבילה מוקת מאד לחולי זה עכ"ז לא ה' מטבילה כלל ופעם א' גזרה עליו אמו שלא יטבול בחורף ההוא ולא טבל על כרחו אבל לא נסתלקה ממנו השגתו בכל הזמן ההוא, ואחד מן החברים העיד לי בשם מז"ל ששמע ממנו שאין דבר מועיל כ"כ להשגת האדם בדריעה זאת כמו בהיותו נוהר להיות תמיד טהור מטומאת קרי וס"ז ע"י הטבילה, והנה כוונת הטבילה הזאת לא קבלתי' זולת כוונת הטבילה של ע"ש ושל שחרית בשבת כנ"ל במקומו, אמנם מה שקבלתי ממנו ז"ל דרך כלל בענין (מה) הטבילה הוא כי הטבילה היא בבחי' ספי' החסד שבאימא הנקראת מ"ס סתומה שבטובה עומדים הנשים :

סא [ד"פ ע"ב] מלות השכיח כתיב ביומו נתן שכרו. הנה מז"ל ה' נוהר לקיים מצוה זו בתכלית וכאשר לא ה' בידו מעות לפרוע ה' מתעכב מלהתפלל תפלת המנחה עד שקיעת החמה כדי לבקש מעות לפרוע אל השכיר ההוא והי' לוקח בהלוואה ופורע ואח"כ היה מתפלל במדולה תפלת המנחה והיה אומר איך אתפלל להש"י תפלת המנחה וצאה לידי מצוה גדולה כזאת ולא קיימתי' : מצות המלקות. כתיב ארבעים יכנו לא יוסף, הנה האדם החיטא גורם שהחסדים

בני אבא

(מד) לקיימה. ז"ל זו"ה בראשית די"ד ע"א במדנה"ע ובחג נידונין על המים על שהם מכוסים בעי"י ועל שהם מוללים במקוואות כו' ועל כך נידונין על המים על ענין המים, ועי"ל בה"ר בעניינא שבת כג"א אות כ"ה ולקמן בה"ג ס"ו ב' :
 (מה) בענין הטבילה. עי' בשער ריה"ק די"א ע"ב מענין כוונת הטבילה באורך השקתי לשונו בה"ג ס"י י"ה י"ט כ"ו מ"ב :

מנהגי האר"י שה"מ פ' תצא ופ' וילך ח"ב פתורא דאבא טז

היה מחמיר מאד]: [דפ"א ע"ב] מנהגים ואיסורים שאינם רמוזים בתורה. ענין ד' עבירות כו' שאמרו רז"ל עליהם שאין מקבלין פני השכינה כח ליניט וכת חנופים וכת שקרנים וכת מספרי (מי) לה"ר, דע כי בעולם האלילות יש ה' פרטופים והם א"א ואו"א וזו"ג והנה כת לניט פוגם בא"א, כת חניפים באבא כת שקרנים בא"י וכת מספרי לה"ר בז"א, ולכן כל כת מאלו הד' כחות הפוגמת בד' פרטופין הנו' ואינו רואה פני השכינה שהוא פרטוף ה"ה הנק' טק' דז"א כי הם ע"י חטאם פגמו אלו הפרטופין העליונים ולא נמשך אלי' השפע הנריך לה, ודע כי עון הלניט קל מכולם ולכן אינו גורם רק סילוק הארת א"א מלהאיר בתחתונים, ועון החניפים גדול ממנו כי גורם סילוק מן התחתונים גם הארת אבא. ביה"א יותר גרועה ואינו מאיר בתחתונים ועון השקרנים גדול ממנו כי גורם לסלק מן התחתונים, גם הארת אימא, ועון מספרי לה"ר חמור מכולם שגורם לסלק מן התחתונים אפי' הארה התחתון של ז"א כו' :

סג | דפ"ב ע"א | מלות ההליכה בא"י שאמז"ל כל המהלך ד"א בא"י נמחלין (מי) לו עוונותיו, יש צמולה זו ב' כוונות הא' ברחל והב' בלאה כי כל א' משתיכן נק' א"י כונה הא' שברחל הוא שתכוין כי רגלי דז"א שהם נו"ה הם מהלכין ברחל

הק"ס ועשרה כוללים שבהם הרי הק"ע ואח"כ לכלול הה' חסדים בה' גבורות הרי תקע"ה ועם הכולל תקע"ו כמנין מלקות, וראיתי למוז"ל שלא היה כ"כ מקפיד ונוהר בה' ללקות מלקות כמו בענין התענית והטעם הוא כי אין בדור הזה דייגין מומחין ואין המלקות בזמנה"ז רק קבלת לער בלבד, ולכן לא היה מקפיד בו ונוהר כ"כ אבל בזמן בהיה לוקה הי' מקבל ד' מלקיות כנגד מה שהיה חוטא בד' אומיות ההוי' ולא הי' לוקה לא פחות ולא יותר :

סב פ' וילך מצות ס"ת. כתיב ועתה כתבו לכם את השירה הזאת. יש נמנעים מלקיים מצוה זו מפני בני דברים, האחת היא שאינם יודעים לכתוב וחושבין שיעקר המצוה הזאת לכתוב בידו, והשנית היא לפי שאין בזמננו זה יודעים ובקיאים בחסירות וייתרות ופתוחות וסחומות כנו' בגמ' הנה אני ראיתי למוז"ל שזוה"ל לסופר אחד שיכתוב לו ס"ת אחד כמנהג ס"ת שלנו ולא חשש למיעוט בקיאותו בהם, גם לענין הכתיבה ליוהו שיכתוב כל הס"ת ויניח גליון חלק בכל מקום של ההיו"ת שיש בס"ת והיתה כונתו לכהבס בידו בזונה שנתבאר אללינו והוא בזוהר פ' ויקרא וצפ' אחרי מות כילד יכתבם יעו"ש, [בתענית ובתפילין ובכונת טבילה ובטעין הגין שענט"ז ג"ך בדק ח"י

בני אבא

(מי) מספרי לה"ר. וראוי לידע גודל הומר עון לה"ר מ"ש בזוהר פ' תוריע דמ"ו סיע"ב זו"ל כמה דענשי' דהאי ב"נ בגין מלה בישא כך ענשי' בגין מלא טבא דקאתי לידו' ויכיל למללא ולא מלייל עכ"ל :

(מי) נמחלין עיונותיו. איתא בזוה"ק פ' אחרי דע"ב ע"ב כל מאן דזכי למפיק נשמתו' בארעא קדישא אחכפרו הובוי' כו', בס' זהרי חמה פ' שמות על ד"א ע"ב ודף ה"ם ד"ו סוף ע"ב. וז"ל הומרות המלות אינו כ"א בא"י כי הם קוגית המלות סגולה נפלאה עכ"ל, והוי כעין מ"ש בס' הנ"ל על דפ"ט ע"ה ודף ה"ם נ"ע ע"ב כי מלות הנעשית בשבת יש בהם חושפת קדושת היום גורם ע"כ ה"ה הכא קדושת המקום גורם :

הדין ואכתוב קלה מה שהזכרנו מיו"ל ויש
 בהם דברים של חומרא בלבד ובדברים שהם
 כפי הדין לריך ליוזר שלא לאכול תרמוסין
 הנשלקין ע"י גוים למתקן וכן שלא לאכול
 אפונין של הגוים שקלו אותם כעין אותם
 קליות ובלע"ז נק' קורמא"ש והנה התורמסין
 אעפ"י שכן הדין מותרין הם לפי שאין
 עולים על שלחן מלכים עכ"ז לא גרעו'
 מההוא גברא ללא אתחוי לי' איבו ז"ל
 משום דשהה דאחים לי' קפילא ארמאה
 אבל האפונין מן הדין אסורים מפני שקליות
 שלהם עולים על שלחן מלכים והשרים של
 המקומות עושים אותם קליות ולאו דוקא
 מלכים אלא כיון שעולים על שלחן השרים
 אסורים, גם יזר שלא לאכול פת של גוים
 אפי' מן הפלטר כלל ואפי' בספיקו לריך
 ליוזר ולבדוק אם הפת שמוכר ישראל
 החנוני הם מפלטר גוי כדרך שנהגים
 [דפ"ג ע"א] בא"י שיש חנוני ישראל
 שמוכר פת של פלטר גוי :

סה ענין חומרות בדיני המעשר יזר
 שלא לאכול שומשמן כמו
 שהם בשום אופן עד שיולא מהן המעשר
 וזהו דין גמיר כסברת כל הפוסקים לפי
 שגמר מלאכתן הוא כשמוציאין שמן מהן
 ואז הוא פטור ממעשר לפי דעת הרמב"ם
 ז"ל לפי שגמר מלאכתן בהוצאת שמן הוא
 ביד גוי אבל כשאוכלן כמות שהן הנה גמר
 מלאכתן הוא ע"י עצמו ונתחייב במעשר
 אפי' לסברה הרמב"ם. גם צענין הזיתים
 שממתקין אותם ע"י ישראל הם גמר מלאכתם
 ע"י

ברחל וממשיכין לה ע"י הליכה זו ב' מוחין
 שבה שהם חו"ב הנעשית מנו"ה דז"א כנודע
 והם נעשים לה מן המוחין דז"א אשר מלד
 אי' מנו"ה שבה שמחלבים תוך נו"ה דז"א
 כנו' ותכוין כי ב' מוחין שבה הנעשים לה
 ע"י נו"ה דז"א הם ב' שמות יה במילוי
 יוד"יין יוד"הי יוד"הי והם בגי' ע'
 כמנין הליכה, כינה ב' שבלאה היא באופן
 אחר כי הנו"ה המהלכים בה הם ב"פ
 עילאין דג"ה דאי' שבתוך חו"ב דז"א
 משא"כ ברחל שהכונה היתה לנו"ה עלמון
 דז"א, עוד שינוי אחר, כי שם היו ב' מוחין
 בלבד דמלד אי' כנ"ל וגרמוז במלת הליכה
 אבל בלאה הוא המשכת ד' מוחין בלבד
 וכולם מלד אבא כמ"ש. האמנם לפי שאינו
 מאירין בה ד' מוחין דאבא אלא באמלעית
 אי' המלבשת אותו כנו', ולכן לריך לכיין
 במילוי אחריים דהוי' דס"ג דאי' שהם
 בגי' קס"ו ובשמייר מהם ריבוע האותיות
 הפשוטות שהם גי' ע"ב ישאר המילוי גי'
 ל"ו כמנין מהלך וו"ש רו"ל כל המהלך
 ד"א בא"י כו'. והאמנם היות שם א"י שדברו
 רו"ל בלאה הוא לפי שיעקר שם זה הוא
 בלאה לפי שז"א נק' ישראל ולמעלה מן
 החזה יולאת לאה לבדה מאחור ולכן נקרא
 ע"ש אי' אבל רחל יולאת למטה מן החזה
 מאחוריו דז"א, ולכן אין לה שם א"י בפרטות
 כמו בלאה כו' :

סד [דפ"ב ע"ב] מי שרונה להיות חסיד
 לריך לנהוג חומרות (מה)
 יתרות אעפ"י שאינו מחויב בהם כפי

בני אבא

(מה) **חומרות** יתרות. כ' כס' אגרא דכלה פ' בשלח ע"פ ולא נהס אלקים דרך וגו'.
 דקדוקי המלות ש"ס ממדוזת החסידות יותר ממה שהדין מחייב דהיינו אסור
 לאכול מבהמה טריפה ואם הורה חכם להכשיר וודאי מותר והמדקדק ואינו אוכל מבהמה שהורה בה
 חכם והמדקדק יותר לא יאכל בדאיבא לך ריעותא והנה ידוע לנפש יש או"פ וחז"מ וכן יש לנפש
 רמ"ח איברים ושם"ה גידים רחנים וכ"כ לאוה"מ והנה ממעט המנז' עש"י הדין מאירים רמ"ח
 איברי נפש הפנימיים ומהומרי המלות מאירים לאוה"מ ובורהים מהם החיצוניים עיי"ש וכ"כ ע"ד
 כס' בני יששכר בחודש סיון מאמר ה' אות כ"ח :

מנהגי האר"י מנהגים ואיסורים פתורא דאבא יז

ע"י ישראל עד"ה בשושמין וחייבים במעשר לד"ה אבל הזיתים השחורים המתוקין וקנאן מיד הגוי וכבר היו ראויים לאכילה כמו שהן ע"י הדחק פטורים מן המעשר אף אם מסקן אח"כ ישראל. גם התורמסין המתמתקין ע"י ישראל חייבים במעשר כפי הדין הפוסקים. גם בענין ענבים יש מקומות שעושין יין מכל מיני הענבים שבארץ ההוא ויש מקומות שאינם עושין יין רק מן המיוחדים לעשות מהם יין ולכן הגויים הנוטעים הכרמים ההם כוונתם אינם רק למוכרם ולעשות מהם יין ולכן באלו המקומות שהענבים שלהם מיוחדים לעשות מהן יין כגון הענבים השחורים שבאר"י שאינם ראויים לא לייין אזלין בהר דעת הנוטעות אותם וגמלא בגמר מלאכתן אינה אלא כשעושין מהן יין ולכן היין ההוא חייב במעשר לד"ה כגו' וגמלא כפי"ו שאין לאכול אותם הענבים כלל עד שיוליא מהן המעשר כי אכילתן הוא גזר מלאכתן והוי ביד ישראל אבל בשאר מקומות אע"פ שעושין יין מן הענבים רוב הנוטעים אותם הוא לאכילה ולא לייין שלהם, גם ההולך לגינה הגוי לקנות ירקות יזהר שלא יתלשם בידו כי הירקות גמר מלאכתן הוא הלישהן ונגמרו ביד ישראל ונחייבו במעשר אותם שתלש ישראל :

סו גמ יוהר להוליא תרומות ומעשרות מן היין שקונה מן החנוגי בעל היין לפי שרוב אנשי הדור אינן בקיאים במעשרות וכע"ה דמו בענין המעשרות כמו יין של דמאי. וזה סדר הולאות תרומות

ומעשרות מן היין בקיאות, הרי בהי' לפניו ק' ליטרין של יין יקח ג' ליטרין מהם שהוא חלק א' משלשים ושלש ושלש ליטרא וישמחו בכלי א' ומשכהו ויקרצבו א חצית היין ויאמר ליטרא א' מק' ליטרין שבחצית הגהון בכלי זה הרי הוא חולין וב' ליטרין האחרים שבכלי זה יהי' תרומה על הכל ר"ל על הליטרא הג' שבכלי זה ועל ל"ז ליטרא שבחצית ואח"כ יאמר וזו הליטרא הא' שהוא חולין שבכלי זה עם ט' ליטרין האחרות שבמקום פי החצית יהי' מעשר על כל מה שבחצית וזו הליטרא שבכלי זה תהי' תרומות מעשר על ט' ליטרין שבפי החצית שקראתי להם שם מעשר ואח"כ יאמר וט' ליטרין אחרות שבלפונה של החצית או בשוליה כפי מה שיראה לומר הרי הם מעשר עני ואם הוא שנת מעשר ב' הרי הם מעשר ב' ויהי' הט' ליטרין של מעשר ב', וחמישית שניסוף עליהם מחוללים על פרוטה [דפ"ג ע"ב] זו, ואח"כ הג' ליטרין של תרומה ותרומות מעשר יסליכס בקרן זוית שיבלעו בקרקע ואותה הפרוטה לריך שתהי' עלי' לורת מטבע וישליכה לים המלח. ומה שנהגו להפקיר נכסיו ולחזור ולזכות במעשר עני ההוא אינו מועיל כי שאין בפניו מי שיוכל לזכות מן ההפקר ואין זה הפקר אבל אם יהי' שם איזה אדם אחר ואוהו האדם יפקיר נכסיו ויזכה במע"ש ההוא ואח"כ יחזור ליתנו לבעליו בחורה מתנה ש"ד, (ג"ט) גם הפורים מ"ש זה על מעט קמח כו' אכור לפי שאין מחללין פירות על פירות :

בני אבא

גמ הפודים, וגם' חכמת אדם שער מזות הארץ פ"י סט"ז כ' בכס תכו' מהרי"ע ובכס של"ה יש מקילין כו' שבשנת מעשר עני מביא ג' בני אדם אוהביו ומפקיר בפניהם כל נכסיו כו' וחוזר וזוכה במ"ע. אמנם כו' מפסידים הרבה שאם זוכה לאלתר הייב בהו"מ כו' אא"כ הוא עומד כך בהפקירו ג' ימים (וע"ז הקשה בס' הפ"א מדברי הרמז"ם ז"ל עיי"ש) ואם יש לו הוצות אלל אנשים אחרים כיון שהפקיר כל נכסיו הרי זכה הלה במה שכידו ואם אח"כ תבעו הרי גזלו :

ענין

לשוא גפשו וקרי גפשי, גם יזהר לקיים כל התרי"ג מצוות העפ"י שלא נחייב בהן כדי שלא ילטרך לבא בגלגול לקיימו ככ"ל בהקדמת השער הזה, ודע כי בהיותו מחפש ומקיים המצוות שאינן מהגות תדיר כמו מצוות הזרוע והלחיים והקיבה וכיוצא באלו גורם אל השראת רוח"ק אל האדם להשיג ידיעה וחכמה ובפרט ביום ההוא עלמו שקיים איזה מצוה מהם לריך לזהר במאד מאד שלא לאכול שום לב בהמה וח' ועוף כי שם תכלית שורש התקשרות נפש הבהמות ואם יאכלו האדם מתקשרת בו נפש הבהמות ההוא לגמרי והיזהר מתקשר בו ומע"ז אמרו"ל שהאוכל לב בהמה גורם לו שכתה וטפשות הלב ושמו וקטורת ישמח לב. סליק קיטור כ' שער המצוות בריך רחמנא דבייטן עד כה יעורני לקיים מ"ש פה ולכוין בכל המצוות להשם יתבדך שמו :

סז ענין כלאי הכרס וערלה מי שהולך לגנות הגוים יזהר שלא יקח מן הירקות אלא ממה שהם רחוקים מן הגפן כדי עבודתו שהם ד"א כנו' אם הי' יחידית ובכל דיני כלאי הכרס גם טוב הוא שלא לקנות פירות האילן מן הגנים בפרדם שלהם פן יהי' שם ודאי ערלה ותראה אותם ואז אסור לקנותה, אין לשמות קום החלב אחר שנקפה החלב וכבדלו המים ממנו וכמ"ש הרב ר"א ממין ז"ל, יזהר שלא להסיח דעתו מן התפילין בעודן עליו אלא בעת שהוא מתפלל הפלת עמידה ובעת שהוא עוסק בתורה כי צב' זמנים אלו אין חשש, יזהר לקיים מ"ע כפי סכרת הרמב"ן ז"ל שלא ליטבע בחיי אביו או אמו אפי' באמת וזה בכלל מ"ע דכבוד (ז) את אביך וגו' :

סח גם יזהר שלא ליטבע בחיי נפשו אפי' באמת כי נפש ישראל חלק חלקי ממעל וכמ"ש אשר לא נשא

בני אבא

(ז) **כבוד** את אביך. כ' צם' והח"מ פ' לך על ד"ן ודף ה"ס' מ"ד ע"ד מי שיב לו בן בעוה"ז בכל עת שזוכה הבן במצו' מעטרין אביו בג"ע עכ"ל ומקיר דבריו מזה"ק סו"פ בחיקותיו וז"ל בן יכבד אב כו' בתר דמיה אי תימא האי פטור מני' הוא ללו הכי דאע"ג דמית אהתייב ביקרי' יתיר כו' דאי האי ברא אזיל באורה תקלא ודאי מבזה לאביו הוא ודאי עבד לי' קלנא וזי האי ברא אזיל באורה מיסיר ותקין עובדיו ודאי דא אוקיר לאביו אוקיר לי' בהאי עלמא גבי בני נשא אוקיר לי' בהאי עלמא גבי קב"ה וקב"ה הייס עלי' ואותיב לי' בכורהייא דיקרי ודאי עכ"ל ובזו' שלה דקע"א ס"ו ע"א שבעין עטרין עטרוהו לאביה כו' ובזו"ח פ' אהרי דמ"ז ע"ד בשעתא דאהכס יתנו לי הולקא בג"ע כו' ובשעתא דאתחכס יותר כו' מערין לי בכחרא דלדיקויא כו', וז"ל הח"מ פ' תרומה על קב"ז ע"ב ודף ה"ס דקי"ב ע"ב כשהבן מחדש איזה הידוש בשבת קבלנו מרבינו האריולה"ה שמערים בנינו את אביו באותו עולם ואסמכי' אקרא כבד את אביך וכו' את יוס' השבת איש אמו ואביו תראו ואת שבתותי תשמרו (ונלקח מלק"ת ושער הפסוקים פ' יתרו) וא' לס' בסגולות הודיע לעם הוקי ד' מעתה לא ילטרך לחדש דבר כי בו יבנה נפש לקברו עכ"ל ויזכו להוות בניועס ד' בארץ החיים :

ח"ג ליקוטי שער רוה"ק פתורא ראבא יח

(א) [ד"ד ע"ב] כל המלות יש להם אות רומזת על כל אחת ואחת וציוס שיטעה אדם מלזה אחת או תתראה מאירה אך מלות הלדקה תאיר כל השבוע ההיא בסוד ולדקתו עומדת לעד אבל שאר המלות לא יתגלו ציוס אחר רק אם עשה חיזה מלו' אחרת או תאיר גם זו עמה :

(ב) ביום שבת קודש כל מי שהיא זוכה להיות לו סוד תוס' שבת בנפשו אין עוותתיו מתגלים במלחו ביום שבת כי אין אחיזה אל החינוכים ביום ש"ק בני שיש בו תוס' שבת :

ובענין עוממת קרי א"ל מורי ז"ל כי כל אותו היום מתגלת אותה המומאה וניכרת במלחו אף אם טבל אלא שהיא גלוי דבר מועט אבל אם לא טבל היא נגלה שם תמיד כל זמן שלא טבל :

(ג) **ובענין** השגתו א"ל די בתחלת ימי השגתו הי' עורח לפעמים שבוע א' על מאמר א' מהזוהר כדי להבין אותו ולא היו אומרים לו פירושו דא"כ נמלא שלא היטה התורה ההיא שלו ולריך שהוא יחדש בשכלו מעלמו בתורה מה שקבלה נפשו בחלקו מהר סיני ולכן כאשר הי' עורח או היו אומרים לו בענין פלוני כו' עיינת ועמדת על האמת אבל עדיין לריך קלה עומק יותר ולפעמים היו אומרים לו טעיה בענין פלוני בכלל או במקלחו והי' חוזר ומעיין עד שהי' עומד על האמת :

(ד) **ובענין** השגתו אין הפה יכול לספר כו' אמנם מה שראיתי בעיני דברים נפלאים ואמיתים כו' הי' יודע להמשיך לפניו נפש כו' מן החיים או מן הנפטרים הראשונים או מן האחרונים ושאל מהם כל רלוטו בדיעת העמידות וצרוי התורה [ע"י] בשער הגלגולים דמ"ה ע"א הקדמה ל"ו וז"ל שם א"ל מורז"ל כי הוא ראה בעיניו את ר"י צ"ק ואת ר' יהושע בן ר"ע ויאנס איש א' הפך מ"ש רש"י ז"ל פ"ק דשבועות בסוגיא דבהרת ששניהם א' עכ"ל גם בשער הגלגולים הקדמה כ"ב ד"כ ע"ב כ' וז"ל כמה פעמים הייתי עם מורז"ל הולך בשדה והי' אומר הנה איש אחד הנקרא בשם כך והי' לדיק ות"ח ולסבת עון א' פלוני שעשה בחיו הוא עתה מתגלגל חוץ אבן זה או לומח זה כו' ומעולם לא הכיר בו מורי ז"ל והיינו חוקרים אחר הנפטר ההוא ומלאנו דבריו כנים ואמיתים ואין להאריך בדברים אלו כי לא יכולים ספר. ולפעמים הי' מסתגל מרחוק ת"ק אמה בקבר א' שבין עשרים אלק קברים והי' רואה נפש המת הנקבר שם עומד על הקבר והי' אומר לנו הקבר ההוא קבור איש פלוני ושמו פלוני ומענישים אותו עונש פלוני על עון פלוני והיינו חוקרים על האיש ההוא ומלאנו דבריו אמיתים וכמה דבות לא יכלם רעיון] גם הי' נגלה אליו אלי' הנביא ז"ל ומלמדו גם הי' מכיר באותיות המלה ובתכמת הפרלוק ובאורות שיש בעור גוף האדם ובאורות שבשערות ובפלפופי עופות ובשיחת דקלים ואלילות ועשבים ואפי' שיחת הדומם כו' ושיחת להבת הנר ולהבת גחלי אש ורואה המלאכים המכריזים בעולם כל ההכרזות ומדבר עמהם וצקי בכל העשבים ובסגולתיהם האמיתים וכאלה דבות לא יכלם ספר כו' ואשר עיני ראו ולא זר כתבתי באמת :

(ה) [ד"ה ע"א] כאשר ילא אדם מפתח ביחו ומודמן לפניך כלב אחד ופניו כנגד פניך ויפשוט זרועותיו בקרקע ללד ראשו ודומה כמו שמסתחיה לפניך מורה

ח"ג ליקוטי שער רוה"ק פתורא דאבא

מורה על בשורה טובה ואם יהפוך אחוריו אליך ויפשיט זרועותיו בקרקע יורה ח"ו להפך :
(ו) [ד"ף ע"ב] ענין השגת אדם החכמה יש תנאים תנאי א' הוא השמירה ושימעת
דבורו כל מה שיוכל ושלל ישיח שום שיחה בטילה כו'. תנאי ב' שעל כל
דבר ודבר ובכל ענין שבחורה או שבס' הזוהר אשר לא תבין תשב ותבנה עליהם
כל מה שתוכל. גם עליית נשמת האדם לבילה אחר שיבנה וישן שלא השיט בהבלי
עוה"ז אלא תיקף תעלה למעלה במקום הראוי לה כל זה תלוי בבני' שהבנה בעת
השינה ומישן מהוך הבני' :

(ז) גם אל הר"ש סאגים בשם מורו"ל כי הרולה ליגלל שלא יראה קרי בחלום על
מטתו אחר שיאמר פ' בידך אפקיד רוחי בסוף סדר ק"ש יאמר אח"כ פ'
ב' של אלא בכח והוא פ' קבל רנת עמך שבצט טהרנו טורא ויכוין בשם השני של
שם מ"ב הרמוז בר"ת והוא שם קרע טען כלו נקוד בשבא אס אינו יודע נקידו
האמתו הראוי לשם זה ויכוין בשבש זה י"ה קורע כח השטן שלא יביאנו לדי קרי :

(ח) [ד"ף ע"ב] טעם למה שנהגו להתענות בב' וה' בכל שבוע הוא מפני כי
הגבורה וההוד שולטים בימים אלו והנה הם מדת הדן ולכן המתענה בהם
יכוין להמתיק דיני הגבורה ע"י החסד ודיני ההוד ע"י הגלגל גם יקרא באלו הימים
משניות ס' קדשים שהם דיני הקרבנות ויחשוב כאלו הקריב בזמן שב"ה הי' קיים
וישמור עלמו מלשון הרע ורכילות וכיוצא בזה :

(ט) [ד"ף ע"א] דע כי הסתכלות עיני האדם באנשים הגהרגים ע"י תלוי' וכיוצא
בה פוגם מאוד בנפשו של אדם ואפי' אם מסתכל בהם מרחוק מאה אמה
או יותר גם בחוש הריח אם מריח אדם באיזה גבילה או ריח רע פוגם מאוד בנפשו
וגורם שתתרחק מומו והראוי לזה מבשמים של מו"ש להחזיר את הנפש גם ארו"ל כי
הנשמה נהנית מאוד מן הריח טוב ועליו נאמר כל הנשמה תהלה יי

(י) [ד"ף ע"ב] הגה לריך האדם בעת קיומו כל מלוא ומליה או בהתעסקו בחורה
או כשמתפלל התפלה להיותו שמח וטוב לב כו' נדפס בח"ב סי' נ' ע"י"ש :

(יא) גם מדת הכעס מלבד מה שמונעת ההשגה לגמרי וכמו שמלינו על פ' ויקלוק
משה על אלעזר כו' ואמרו רז"ל כל הכועס אס נביא הוא נביאחו מסתלקת
ממנו וכו' האמוס יתר רעה יש לו מדבר הנזכר כמו שבאר, והנה מו"ל הי' מקפיד
בענין הכעס יותר מכל שאר העבירות אפי' כשהוא כועס בשביל מלוא וכענין משה
ככ"ל וכו' טהן טעם לזה ואומר כי הלא כל שאר העבירות אינם פוגמים אלא כל
עבירה ועבירה פוגמת אבר אחד אבל מדת הכעס פוגם כל הנשמה הקדושה כולה
ומתליף אותה לגמרי והענין הוא כי כאשר יתכעס האדם הגה הנשמה הקדושה
מסתלקת ממנו לגמרי ונכבחה במקומה נפש מלך הקליפה וז"ס מש"ה
טורף נפשו באפו וגו' כי ממש טורף הקדושה ועושה אותה טריפה וממית
אותה בעת אפו וכעסו וכמבואר בזוהר פ' תלו' ד' קפ"ב וע"ש כמה מגזים ענין הכעס
עד שאומר כי מאן דמשהעי עם הכועס כאלו משתעי עם ע"ז עלמה ועיי"ש :

ואעפ"י שעושה האדם תיקונים לנפשו ותשובה מעולה על כל עוונותיו ומלות רבות
וגדולות הכל לאבדים מומו לגמרי לפי שהרי אותה הנשמה הקדושה שעשתה כל המעשים
הטובים

ח"ג ליקוטי שער רוה"ק פתורא דאבא יט

הטיבם נתחלפה בעמאה והלכה לה וגשארפה שפחה עמאה במקומה וירצה את גבירתה ולריך שיחזור פעם אחרת לחזור ולחקן כל התיקונים הראשינים שעשה בתחילה וכן הוא בכל פעם ופעם שהוא כועס נמלא כי בעל הכעס אין לו תקנה כלל כי תמיד הוא ככלב שב על קיאו. וגם גירס היזק גדול אחר לעלמו.

[ד' י"א ע"א] והוא כי הגה אש עשה חיזו מלו' גדולה אשר בסיבתה היחה חיזו גשמה קדושה של חיזה לדיק ראשון מתעבר

בו בסוד העיבור לסייעו כנודע ועשה ע"י הכעס מחלקת גם הוא וזהו ג"כ ענין טורף נפשו בחפזו כי מי שהוא בעל כעס אי אפשר לו כל ימי חיזו בעל מידה זו להשג שום השגה אפי' אש י"ה' לדיק בכל שאר דרכיו לפי שהוא בונה וסותר כל מה שבנה בכל עת שהוא כועס אמנם שאר העבירות אינם טרפים ישוקרים הנפש ממש אמנם נשארת דבוקה בו אלא שפנימה בבחי' אותה העבירה שעישה בלבד ובאשר יחקן הפגם ההוא לבדו יחקן לגמרי אבל הכעס לדיך תקונים רבים והכנות רבות לחזור להביא את נשמתו הנטרפת ממנו וכולי האי ואולי כנו' בזה פ' הלו' כי לפעמים כפי בחי' ומליחות הכעס ההוא אין לו עוד תקנה כלל ולא די זה אלא אפי' כשהייתי מלמד את אחי ילו' ולא הי' יודע כפי רלוגי והייתי מתכעס עמו על הדבר הזה וגם על הדבר הזה הזכירני והוכיחני מורי ז"ל במאד מאד:

(ז) ג בענין עסק התורה הי' אומר לי מו"ל שיעקר כונת האדם בעסקו בתור' לשימשך עליו השנה וקדושה עליונה נדפס סי' כ"ה נה"כ

ג עיקר כל המדות טיבות הוא כתיבתו האדם בשפלות ובענוה וזיראת חטא על פניו בתכלית האחרון בשלשה מדות הנו' וגם יתרחק בתכלית האחרון מן הגאווה והכעס והקפדה ולינות ולשון הרע ואפי' אש יש לו סבה גדולה להקפיד לא יקפיד (פיתוי י"ה"ר מפתה לכהור בעריות ולגבור לנוול ולזקנים שידברו להר"ע ודברים שעליהם זרה"מ כס"ת וילא דק"א ע"ג מהספר) גם יתרחק מן שיחה בעילה אעפ"י שאינה חמירה כמו המדות החמשה הנו' ולא יקפיד אפי' עס ז"כ גם שמירת שבת בכל הפרטים במעשה ובדיבור מועיל מאוד א' הכנה גם כניסת בית הכנסת וישבתו עס בתכלית ברעדה במורא והכוונה הידיעה היא הועלת גדול להשראת רוה"ק:

(ג) ג אל מו"ל כי עיקר השגת האדם א' רוה"ק תלו' ע"י כוונת האדם וזהירות בכל ברכת הנהנין לפי שעל ידם מתבטל כח אותה הקליפות הנאחזות במאכלים החומרים ומתדבקים בהם באדם האוכל אותם וע"י הברכות שעליהם הנאחזות בכוונה הוא מסיר מהם הקליפות ההם ומוכך החומר שלו ונעשה זך ומוכן לקבל קדושה והזכירני מאוד בזה:

(ד) ג לריך לקום אחר חלות לילה ולומר הללו' אידה וגו' ואח"כ יניין בשם מנלפ"ך כמבואר אצלנו במקומו (ועי' בשע"ל עס) ודבר זה מועיל מאוד א' ההשגה והנהגה לעמוד בחלות לילה לריך כמה תנאים כו' (נדפס בה"א סי' ז"ה) **ו** ואגב נאמר חידוש כי הגה מי שנעור כל הלילה ולא ישן כלל ועוסק בתורה כל אותה הלילה יהי' נפטר מעגם כרת אחר אש נחזיב ח"ו וכל לילה ח' פוער כרת א'. גם לריך לזכור:

[ד"י"א ע"ב] להניח בכל יום תפילין כס' ר"ת שהם כוד לירוף עס יפה"ז כמבואר

ח"ג ליקוטי שער רוה"ק פתורא דאבא

כמבואר במקומו ושם זה יולא מר"ת פ' יתהלל המתהלל 'השכל וידוע וכו', ולכן הנחת או התפילין מועיל מאוד אל ההשגה והשכל והידועה גם לריך לזוהר שלא לבטל בכל יום הקביעות של מקרא משנה תלמוד וקבלה עם הכוונת שלהם כו' ולריך לזוהר בזה מאוד:

(טו) גם ה' אומר מו"ל שטוב לאדם שידור בבית שיש בו תלוות פתיחות לשמים (נדפס בח"כ סי' ל"ו)

(יז) גם אל מו"ל כי שורש הכל לענין השגה הוא העיון בהלכה כו', (נדפס בח"כ סי' כ"ו כ"ו)

(יח) א"ר הרי"ם ז"ל בשם מו"ל ששמע ממנו כי אין דבר יותר טוב מושרח ולריך אל האדם לענין ההשגה כמו העבולה: (נדפס בח"כ סי' ס')

(יט) ענין מ' סאה שבמקוה הוא כי שם יק"ו במילו אלפין בני' ע"ל ועם הכולל הרי מ' פ' אחר כי הנה יק"ו בני' אק"ו והנה ע"ל דיק"ו עם כללות שם אק"ו הרי מ' וקודם שיטבול ונכנס למקוה לטבול יכוין כוונה זו ולמקוה המים קרא ימים ר"ת שלה"ס בני' קב"א והם כנגד שם הוי' אלקים שהם בני' יב"ק ושם ע' אותיות הם קב"א גם ויקרא אלקים ליבשה ארץ ויקרא עם הכולל הוא שם אלקים דיודין הוא ש' וי"ג אותיותיו של המילוי וה' אותיות פשוטות הם בני' ש"ח במנין ויקרא עם הכולל יבשה ג"כ עם הכולל הוא שם אלקים ע"ד הנו' הרי ב' שמות אלקים ועם שם אלקים עלמי הנו' בפי' הרי שלשה שמות אלקים (שהם בני' חתן שהם כל הדינים הקשים כמבואר אללינו בפי' ואברהם בן ע"ה שנה בלאו מחתן כי הם ג' מוחין דקטנות ואם תסור ע"ה מן חתן ישאר יעקב עם הכולל כי הוא בחי' רחמים פשוטים שלא מחתן שהם הדינים הקשים ונכנס ברחמים כי יעקב ילא מחתן בבואו לארץ כנודע) ונחזור לענין כי הנה נרמזו שלשה אלקים בפי' זה ועוד מלת ארץ היא אלקים דאלפין הרי ב' תיבות הנו' נרמזו ד' שמות אלקים רעופים הם בני' משה כו':

(כ) גם אל הר"א הלוי שאל מו"ל עלה לענין ההשגה והיא זו שלב ישיח בינה בטילה ושיקים בחלי הלילה ויבכה על חסרון הידיעה ושלמור בזהר דרך

[ד' י"ב ע"א] בקיאות בלבד בלי שיעמיק בעיון מ' או נ' עליהם בכל יום ושיקרא בש"ה פעמים רבים ואמנם אל מו"ל כשאלתי לו איך זכה לכל

החכמה הזאת והשיב שטרח במאור מאוד בחכמה זאת ואמרתי לו כי גם הרמ"ק ז"ל וגם אפי"ס עירתי במאור מאד בחכמה זאת ואל"ל שהאמת הוא שטרחתי מאוד מאוד יותר מכל אנשי דורינו אבל לא עשיתי כמוהו כי כמה לילות הי' נשאר בלתי שינה על מאמר א' של ס' הזוהר ולפעמים שעה לילות של ימי החול בשבוע הי' מתבודד ויושב על עיין מאמר א' בזהר בלבד ולא הי' ימן כל הלילות ההם רוב פעמים: כ"א) ודו"ש אודות ז"ל אל שמע משוול"ה שמי שיבט מ' יום רעופים בלתי דבור של חול ישיג חכמה והשגה גם שמעתי ממו"ל כי האדם

הרולה שתעלה נשמתו בלילה בשור פקדון הגשם כמבואר אללינו בפי' בדרך אפקוד רוחי הנה אין ספק שמי שיהי' לדיק ושלא בכל מצעו נשמתו עולה בכל לילה למעלה ונזכר במסנ"ע על הזוהר ע"ש אבל יש קצת מלות שאצפי' שלא יהי' האדם שלם

ח"ג ליקוטי שער רוה"ק פתורא דאבא ב

יש בהם סגולה להעלות נשמתו למעלה בלילה וא"ל שיעשה כלס רק אם יעשה אחת
 מהם בלבד כמו שנבאר אם יעשה דבר א' מהם כחקו יספיק לו להעלות נשמתו
 בלילה ההוא בלבד וזולתו אם ח"ו עבר איזה עבירה גדולה המונעת אותו מלעלות
 ואין דבריו עתה אלא באדם אשר מתהלך בדרכי השי"ת ואינו עושה העביר' במזיד
 והנה הם ששה דברים שכ"א מהם לבדו אם הוא כחקו יספיק הא' הוא שבאותו
 יום נתבין בתפלתו כוונה שלימה באופן שגרם בעת נפ"א דתפלת שחרית זווג העליון
 וז"ס מש"ה מי יעלה בהר ד' כו' מי הנבמה של האיש שמוכל לעלות בלילה אל הר
 ד' והוא הג"ע העליון והשיב הפ' כו' אשר לא נשא לשוא נפשו פי' כאשר נשא נפשו
 למעלה כו' בעת אומר אליך ד' נפשי אשא לא נשאה לשוא ר"ל על חנם אמנם
 היתה בנשיאות נפשו ממש שגרם זווג עליון כו', הב' אם נתן ביום ההוא לדיקה
 כתקנה והוא שלא ידע למי נהנה והמקבלה לא ידע ממי מקבלה וגם לריך שיהן
 הדיקה ההוא לאדם הגון וראוי ליתן לו לדיקה, הג' אם היו עליו כל היום ההוא
 תפלין בלי היסח הדעת כלל מהם ויכוין בהם כוונה הקלרה המבוארת אללינו. הד'
 הוא מאן דזכי לחייבא שבאותו יום מונע אל איזה רשע מן איזה עבירה והחזירו
 בתשובה מעון ההוא בלבד או אם מדבר על לב הרשע דברי תשובה ועשו פירות
 והם מועילים, הה' הוא שבעת שכיבתו יתן על לבו לזכור כל החטאים שחטא ביום
 ההוא בלבד ויהיו כולם נגד עיניו או וישב בתשובה או מהם ויתודה עליהם בפיו
 אחר הק"ש של השכיבה כו' ואחר שאמר המז' ויהי נועם ואלו נקראים בס"ה מארי
 דחושבנא בכל לילה ולריך שלא יחטר אפי חטא או דקדוק קטן של חטא אשר חטא
 ביום ההוא וכלם יתודה עליהם או בעת השכיבה ולא ישכח אפי' א' מהם ולענ"ד
 ששמעתי ממוז"ל שא"ל שיזכור כל מה שעשה ביום ההוא דא"כ אין לדבר סוף אמנם
 כיון שטורח בדעתו ונתן אל לבו לזכור כל אשר יוכל לזכור ממה שחטא ביום
 ההוא יספיק. (א"ה כעין זה איתא בזוה"ק פ' בלק ד' קל"ה סוף ע"א וז"ל ולא תימא
 עד דפרוש חטאו מיומא דהו' בעלמא כו' דהא תנינן אין בודקין חורי ביתא עכ"ל):
ג (כ"ב) א"ל שמי שהוא משרש קן לריך לזרה להסיר הסכין מעל השלחן בעת
 ברהמ"ז לגמרי ולא יספיק לכסותו בלבד יען כי הלי זיין הם בקין. גם
 לריך שלא לשפוך דם ואפי' דם מילה ושלא להרוג אפי' פרושים וכנ"ס. גם א"ל
 שריך לזרה מן דברים אלו מן פאיעה גסה (ועי' ד"ל סו' ע"ה) מהגאווה ממישט
 אכילה. כוונת התפלה ובפרט בצרכת השיבה שופטינו. יזהר בצרכת הנהגין יזהר
 לשום מלא על השלחן יזהר שלא לשחות מים אחר המזון. לריך להזהר בכבוד חברו
 גם יזהר כשאומר נקדישך לכון לחבה רגליו ולכוין בשם אב"ג' ת"ן כמבואר במקומו:
ג לריך לזהר [ד"ב ע"ב] שלא לעקור שום שער מן הזקן אפי' דרך עסק כו',
 גם לריך לכוין כשלוש בגדי שבת שם אהרריאל עי"ל בעניינא שבת בב"א
 אות י"ד מ"ש בזה] כו' גם יזהר שלא לחבר ולשלב י' אלבעות ימין ושמאל זה עם
 זה, ולכוין בהם בשם אהו"ה שהוא בגי' אלבע כו', [א"ש החשבון הוא כך במילוי
 יודין אלף ה"י וי"ו ה"י הם בגי' קס"ג] גם יזהר שלא יגעו רגועות התפלין בקרקע
 ולכוין כי רגועה הוא בגי' ב' פעמים א"ל כו', גם יזהר שיסתכל בטום של צרכה
 ולכוין

ח"ג ליקומי שער רוח"ק פתורא דאבא

ולכוין כי כשהושלך לתוכו המים הם ע' יודי"ן שד' ההיות עסמ"ב כו' :
(ג) גם אל מורז"ל הקדמה א' עוכה והיא זאת דע כי אין לך אדם שאין לו יוס
א' קבוע בשבוע ויוס א' קבוע בחודש ואותו היום יפה לו לכל דבריו כי
מולו באותו יוס כפי שורש נשמתו ובאותו היום אין לו פחד משום דבר רע, וגם כי
לא ימות באותו היום, וז"ס משאז"ל שוב יוס א' לפני מיתתך והוא באותו היום שאין
לך פחד שתמות בו שוב ביום ההוא בתשובה כי אח"כ בשאר ימים אולי תמות ולא
יהי' לך זמן לשוב בתשובה :

(ד) גם אל כוונת הדקדק והתפלה והוא לייחד שם י"ה הנפרד מן ו"ה וקודם
שהאדם יעשה מנו' או לרקק יאמר ליחדא שמא דקב"ה בדחילו ורחימו
ורחימו ודחילא בשם כל ישראל ויכוין לחבר שם י"ה שהם דחילו ורחימו עם ו"ה
שהם קב"ה ושכינתי, וענין הדקדק חתן הפרוטה ותכוין כי פרוטה הוא סוד פרטוה'
כי שורש הדינים הם רפ"ח נילונין ועם הכולל הם פרט והדינים עלמם הם במל'
הנקראת ה' תחלה וכשתחבר ו' עם ה' אז פרט הדינים נמהקים וזה נעשה ע"י
הדקדק. גם מוזמר יעקב טוב לבט"ח לקרותו ולכוין בב' פעמים יב"ק שבו הא' בראש
המוזמר כו' והב' בסוף כו' [ע' לבח"ר סי' ס"ט] גם פ' כי אני ה' רופאך יש בו ד'
יודין וטוב לאומרו בכל יום ולכוין בו להסיר מעליו הקל"י ע"י ד' יודין לו שהם ד'
יודין של שם הוי' דע"ב דיוודין [א"ש מה שגלפ"ד שיאמר כל הפ' האמנם הכוונה
ההי' בד' יודין שד' תיבות הנו' ועדיין ל"ע כי במלת רופאך אין בה יוד ואפשר
שטעות נפל ואפשר לומר יו"ד של מלת עליך] :

(ה) לאדם המשמ"ש בקבלה מעשיות כו' אני הכותב חיים בלתי למורז"ל כו'
הנאסרות בכל ספרי המקובלים כו' [נדפס בח"ב סי' י"ג] וזה תקוין
יתגלגל ע' פעמים בשלג כו' [ד"ו ע"א] :

(ו) להסיר הכעס טוב הוא שבעת הכעס יכוין בשם אק"י דמ"ו ההין שהוא
בג"י כעס [אמר המלקט כ' בדרך אמת בגליון וזה' פ' וילא דקנ"ו
ע"א כשאדם בכעס יביאו לו נער ויתפיים עכ"ל, ומלאחי מקומו בזו"ח תרומה דמ"ב
סו' ע"ג וז"ל מאן דאיהו ברוגזא יתון לגבי' נער וישהכך רוגזו' וכ"א בהיספה דזו'
שמות דרע"ט ע"ב], גם מלאחי ענין א' לחקן הכעס והוא זה כל פעם שהקרא
ק"ש בשחרית תקבן בידך ד' כנפות הליית כנודע, וסיס אהם על החזה ותכוין
כי כל כקף מארבעתם עולה בגי' כעס והוא ג"כ בגי' אק"י דמלוי ההי"ן העולה
בגי' קנ"א והנה ד' כנפות הם בגי' ליית ותכוין כי אלו ד' פעמים אק"י הנו' אשר
מהם נמשך הדין והכעס יתמתקו ע"י אורות החסדים המהגלה בחזה דז"א [ד"ז
ע"ב] גם לריך לטבול ב' פעמים בכל שבוע והוא ביום ג' וביום ו' עוד מלאחי
נוסחה אחרת כו' יכוין בתפלת שחרית לשם הוי' דע"ב דיוודי"ן לחברה עם אק"י
דהי"ן שהוא בגי' כעס כדי להמתיקה ובתפלת מנחה יכוין בהוי' דס"ג לחברה עם
שם אלק"י שהוא דין למתקו ובתפלת ערבית יכוין להוי' דמ"ה דאפי"ן לחברה עם
אדנ' שהיא דין למתקה וכבר הודעתך כי אדנ' ואלק"י שניהם בגי' כעס ג"כ והנה
ג' יחודים הנו' שהם ו' שמות כלם עולים בגי' נר (א"ש החשבון הוא בפשוטים לבד
בלתי מלאים והם הוי' אק"י הוי' אלק"י הוי' אדנ') גם כאשר יעבול יכוין כי מקו'
הוא

ח"ג ליקוטי שער רוה"ק פתורא דאבא כא

הוא בני' כעס ובג' אק' דהה"ן ויכוין כי ע"י טבילות או יתבטל הכעס המתגבר עליו לאכנסו אל יתמיד בטבילות בכוונה זו:

(כו) [רב"א ע"א] קודם שיטבול ויכנס למקו' לטבול יכוין כוונה זו ולמקו' המים קרא ימים ר"ת הוי' אק' שהוא יב"ק עם ט' אותיותיהם ויקרא אק' ליבשה ארץ הגה ויקרא עם הכולל בני' שם אק' דיו"ן והוא ש' וי"ג אותיות מלווי זה' אותיות פשוט הם שי"ח בני' ויקרא עם הכולל יבשה ג"כ ג' שי"ח עם הנז"ל הרי ב' שמות אק' ועם שם אק' עלמו הנז' בפ' ויקרא אק' הרי ג' שמות אק' שהם בני' חר"ן שהם כל הדינים הקשים כו', ועוד מלה ארץ הוא אק' דאפ"ן הרי בד' תיבות הנז' ד' אק' רעופים כו':

(כח) [רב"א ע"ב] כאשר האדם יעשה עונות רבים כו' גורם לסלק ג' אפ"ן הנז' [כ"ל מן ג' שמות אק' שבנינה דיו"ן ואפ"ן והה"ן] ולהורידם אל הקליפות למטה ועי"כ נותנות שכחה באלים ושוכח (ח) כל מה שלומד כי כן ג' אפ"ן הנז'

בני אבא

וישוכח. כדי שח"א ההורה בלב גזורה ושמירה, אח"א זכירה וזכירה, (ח) עי' נה"ב סי' כ"ח ב' השמות שהם בלו"א שהם בני' ע"ב קס"א ששניהם בני' וזכר משם נמשכת הזכירה (ועי"ש בהמפתחות גם ע"י ב"ש רוה"ק ריש דל"א) (ב) נה"ב סי' כ"ח העתקתי שיכוין כי משנה ג' לא אשכח לה ויועיל שלא תשכח המשנה (ג) נה"ב סי' כ"ד העתקתי דברים הגורמים השכחה (ד) יהוד ח' סוד ב' שמות של י"ה המובא לקמן נה"ג סי' ל"ב עיי"ש, (ה) כס' מגיד משרים מהב"י פ' כי תבא ד"ה אור ליוה"כ כ' בס' קודם שיחיל ללמוד מאי דבעי יאמר פ' וזכור דבר לעבדיך על אשר יחלמנו י' פעמים ויזהר דבמאי דקבע ללמוד בהאי זימנא לא יפסיק בכוס מלה ממילין דעלמא ובהכי דלכר כל מה דילמוד בההוא שעתא וכן בכל זימנא וזימנא, (ו) גם עי' כס' הנ"ל בדבור הקדום שם המתחיל על דבר השכחה, (ז) כ' כס' אול"ל בעמוד התפלה סי' י"ח אות י"א ו"ל יש לבוין בחיהום ברכה זו (ר"ל בכרכת שים שלו') כוונה אחת מועלת לזכירה שר"ת של ה'מברך ח'ת ע'מו י'שראל ג' אלקי' ליחדו עם הוי' של כרוך אתה ד' מדת הדין ומדת הרחמים עשו שלו' יחד ותכוין כי שם הוי' זה גיקוד שורק דהיינו מלאכות שיחקשו דברי תורה בלבך בזכירה, והוא סגולה נפלאה עד מאוד עכ"ל, (ח) כ' עוד שם סי' כ"ב אות י"ז מנהג נכון לנשק הספר בפתיחה וחתומה וכפרט כס' קבלה וגם הוא סגולה לזכרון (כי קידם לזה כ' וקנה לך חבר זה הקולמוש שנקרא קנה ועיקר זכירתו ע"י שיכתוב הדברים) (ט) כ' עוד שם אות כ"ו חייב אדם לזייר לפניו שם בן ד' אותיות כי הוא סגולה לזכרון וגם מוסף יראה והשנה, (י) כ' עוד שם סי' כ"ג אות ב' ירגיל עלמו כפת חטים ובינה מנילגלת בלא מלה ושמן וית כי הוא יפה לזכירה גם לזכירה בכל בוקר יאכל עשב שקורין בלשון ערב לש"ן אלח"ר, (יא) מאתאי כתוב בכת"י וז"ל סגולה נפלאה העתקתי מש' עץ הקדוש כת"י ישן משנת ת"ע וז"ל סגולה שלא ישכח מה שלומד ולכל דבר קבלה וז"ל לזכירה יכוין שם זה תי"ץ בניקוד ראבון, בניקוד של תיבת שכחה כזה חיריק שבא קמן ואח"כ יכוין בניקוד זכירה כזה שבא חיריק קמן תי"ץ, (יב) עוד סגולה לרחוץ א"ע או עכ"פ ראשו ומלחו בשלג ולכוין בשמות אק' כ"ה במילוי יודין ואלפין והה"ן שכל א' הוא קס"א אק"ג קנ"א ולכוין בעת הרחיצה להשלה אלפ"ן שבשמות הנ"ל שהם במספר שלג ובמספר שכחה יעבור ממנו בעזרה"י השכחה מכל מה שלומד ולכל דבר, (יג) בהעתיקה הנ"ל סגולה שלא ישכח מה שלומד וז"ל כל האומר קודם לימודו המשנה של מש' זכחים כו"פ ד' וז"ל המשנה, לשם ששה דברים הזכר

ח"ג ליקוטי שער רות"ק פתורא דאבא

הנו' הס ג"כ בני' בכחה כמו שלג וכאשר האדם חוזר בתשובה ומכוין להחזיר ג' אפין הנו' למקומם הוסר מוטו השכחה :

כט) ענין השוכנים בו' להתענות מ' יום רלופים שיש כן יום הא' של פ' במות יד פ' תרומה בו' עיקר התענית ב:ס בו', לא על עון קרי וימים או מסוגלים להתענות בהם על הקרי יותר מכל השנה, וטעם הדבר יהבאר לך ממה שבארנו בענין גלות מזרים בחומר בו', כי אותם שגשתעבדו בגלות מזרים היו אותם הגלויות של הנשמות שילאו מאדה"ר באותן ק"ל שני' כפי' מאשהו והוליד שדין ורוחין בו', וכל או נתקנו בגלות מזרים, ולכן בזמן הפרשיות או יש בהם סגולה לקבל תשובה האדם המתענה בהם על עון הקרי בו', ומה שצריך לבין בתענות הנו' הוא זה, יכוין בהוי' דע"ב ריודין כי יש בה ד' יודין שהם בני' מ' כנגד מ' יום של התענית, ולכן בו' ימים ראשונים יכוין בכל יום מהם א' החלק האחד מעשרה של היום הראשונה עד"ז יכוין במ' יום בד' יודין ויכוין בכ"י להעלות ביום הוא חלק א' מן היודין ההם אשר בהם הגיע הפגם שלו והשליכו ארלה בעוטו ומסר אותו חלק הקדושה א' הקלי' ועתה ע"י תשובתו זאת מסיר הקדושה מתוך הקלי' וחוזר להעלותה למקומה ועי"כ כשארים הקלי' מהים בלתי חיות בו' |דכ"ב ע"א| גם טוב הוא שיתן פרומה א' ללדקה קודם התפלה בכל יום מימי תעניתו ויכוין לתקן מה שגרס וחסר מן הדיק העליון א' המל', גם לריך ליוזר משם ואילך שלא לשמש מעמו לא אח"ל לילה ולשהות על הבטן עד שיוכלו כל טפות הזרע ושלא להשיח עם האשה בדברי בטלה בעת הזוג : **כט) אדכ"ד** ע"ב] היתה ליל ר"ח וא"ל בו' שהכין בשם כד' במילואו שהוא תמיד והוא בני' רא"ש חד"ש וא"ל כי בכל יום שאירע בו ר"ח לריך לבין כונה זו בו', ויכוין כך בכל רגע ובכל שעה שביום ר"ח בו' |ד"כ ע"ב] דע כי הא"ש

בני אבא

הזנה נזכה, לשם זכה, לשם זוכה, לשם השם, לשם אישים לשם ריה, לשם נישוח, וההטאת והאבס לשם הטא אמר ר' יוסי אף מי שלא הי' בלבו לשם א' מכל אלו כשר שהוא תנאי ב"ד שאין המחשבה הולכות אלא אחר העובד עכ"ל המשנה, ומכיים בע"י אמירה זו מעהר נשמתו והוא חועלת גדול ומסוגל לכל דבר שבקדושה לאומרה עכ"ל, (יד) כיון שמתגאה משכה תלמידו והטעם ע"י כס' קהלה יעקב מדינוב בע' שכה, (עו) כל ה ועם משכה תלמודו, כס' ק"י הנ"ל, (עז) מי שלומד בהשאי משכה תלמודי עירובין נ"ג, (יו) שר שכה פועה שמו והוא בני' מאה ומיכאל גי' מאה ואהד, וכן זנגוגא"ל רבו בל משהרע"ה וכן הנעלם מן משה (ר"ל משה במילואו כזה מ"ס שין ה"א ותסיר אותיות משה ותשאר המילוי) גי' ק"א והוא מבעל להשכה, קהלת יעקב כס', (יה) כ"ד שמות היוזאים מסוף כ"ד שפירס (בח"ר בענין יו"כ סי' נ"ד שם גרסו) טובים לזיכרון, ק"י בע' זכירה, (יע) יין גורם שכה כמ"ס פן ישנה וישנה מחוקקי ק"י בע' שכה, (כ) פתח לבי בתורתך ר"ח בני' יב"ק והוא מכונל לזכירה סידר קול יעקב בסוף שמ"ע, (כא) השם מ' מע"ב שמות שהוא יי"ו ר"ח יתברך יתרום זכרו ובני' ז"ך בו', נגד ז"ך אותיות בו' ויועיל לזכור שלא ישכה מהרה הלימוד כ"כ כס' הקנה בסוד שם ע"ב, (כב) תנא מני' מ' זמנין אפשר נגד ד' יודין דעס ע"ב שמועיל לזכירה, ס' דכש לפי מ"ע מ' אות ע"ז, (כג) כס' אור ישראל על תי"ז די"א ע"ב שס' ומגלין לו רזי תורה דהיינו כסס יג"ל נגלין הרזין, גם כס' הג"ל על דקב"ז ריש ע"ב כ' ומגלה הרזין וזה שם יג"ל פו"ק, (כד) כס' כסא מלך על דקב"ג ע"ב וקרא רזיאל כי הוא ממונה על רזי דארוייתא לנלותם לחושקים בתשלה וכתעניות יאמרו גל עיני ואביעה בו', (עי' בח"ב ככ"א אות י"ע) :

ח"ג ליקוטי שער רוח"ק פתורא דאבא בב

הא"ש אשר החמיל לייחד היחודים הנודעים ונמנע מליחדם הנה גורם לו מזק גדול אם יעזבם יומים יעזבוהו יגרום שאותם הנשמות שרואים להתדבק באדם יבדלו ויתרחקו ממנו וא' האמר שעסק התורה גדול ולכן ראוי לבטלו כי ענין היחודים הנו' הוא גדול מעסק התורה כי הוא מיחד העולמות העליונים ונק' עסק התורה ויחוד והכל הוא ביחד כו' :

ל) [דכ"ז ע"א] להחזיר הרשע בתשובה כו', ברכת השיבני אבינו לתורתך שבהפלה י"ח הוא צנינה הנק' תשובה, ולכן בהגיעך בצרכה זו בחפלתך האמר הפלה זו קודם החתימה ירמ"י או"א שתחזור חתירה מתחת כסא כבודך וקבל בתשובה את פכ"פ כי ימנע פשוטה לקבל שנים בא"י הרולה בתשובה ובמלת ימנע תכין א ספי' החסד הנק' ימין ותכין זה שהוא שם הוי' נקודה בסגול כל ד' אותיות והנה החסד נקשר עם צינ' ולכן תכין לקשר ולחבר החסד עם צינ' הנק' ימין ותשובה ותכין שיפשוט יד ימין הנק' חסד כדי לקבלו בתשובה הנק' צינה הסמוכים יחד כו' :

א) [אדנ' במלואו גי' תרע"א ובסמוסף עליו י"ו אותיות המלוי עולה תרפ"ז (א"ש ג"ל מ"ש י"ו אותיות הם ד' אותיות הפשוטים וי"ב אותיות של המלוי) להורות כי שם זה הוא היכל אל ד' הויות עסמ"ב וגם לג' שמות אק' דיודין דאלפין ודההין העולים כל הז' שמות תרפ"ז ואם תוסף עליו ל"ה אותיות מלוי המלוי יעלה בגי' השכ"ב (א"ש הענין הוא כי בשם הדג' יש בו ג"א אותיות כו' ולכן מתחלה הזכיר ה"ו אותיות ד' פשיטות וי"ב של המלוי ול"ה אותיות של מלוי המלוי סך כלם הם ג"א) וזהו אם השכ"ב לא תשחד כו' ולזה יכוין האדם בשעה בשופצ על מנתו בלילה ולא יתיירא נפשו מן המזיקין ואפשר כי גם יגלל מן הקרי גם ז' שמות הנו' שהם תרפ"ז אם תוסף עליהם כ"ח אותיותהם הפשוטים יעלו בגי' השכ"ב ב'ופן שלריך לכון לייחד אלו הו' שמות הנו' עם שם הדג' ע ד מ"ש כו' גם הו' כלו בניקוד חולם עולה הדג' עם הכולל להורות כי הוא הממתקו [דכ"ז ע"ב] גם הדג' כלו בניקוד חולם עולה בגי' הוי' דס"ג עם מ"ב אותיות פשוט ומלוי ומלוי המלוי להורות כי משם נמשכה המתקו גם אק' כלו בניקוד חולם עולה א"ן ולכן שם אק' סודו הוא בכתר הנק' א"ן ואם תשחד כלם ג' חשבונות הנ"ל עילים בגי' רל"ב עם הכולל כמנין ד' הויות עסמ"ב כי מהם נמשך השפע לג' שמות אלו הכוללים כל ה"ם מראש ועד סוף ועוד לאדם שיכוין באלו השמות עם הנקודות הנו' כשעולה לשכ"ב על מנתו :

ב) יחוד א' מועיל לזכרה לכל אדם כו' והם ב' שמות של י"ק במלוי יודי"ן ושל מלוי הדי"ן ואותיותיהם משולבות זה בזה ואלו הם **ייוודרההיה**

ייוודרההיה וזמן כוונה זו בכל בוקר בעת עלות השחר **ייוודרההיה** גם ביו"כ בקדושת מוסף ובנעילה בעת שאומרים א"י מקום כבודו והכוין זה במלת א"י כי אלו השמות הם סוד י"ה. וזהו מה שתכין כי שם הא' הוא י"ק במלוי יודי"ן והוא בכתף הימני ולכן היא הגובר על שם י"ק במלוי הדי"ן ואותיותיו קודמין כמזכיר לעיל והשם הב' הוא כתף השמאלי אשר בו גובר מלוי הדי"ן

ח"ג לימושי שער רוח"ק פתורא דאבא

הה"ן ומכיון כי נקודות שס ה"א הם בני' ע' ונקודות שס ה"ב בני' ק"ל כי כתף השמאלי יש בו ה"ג והס ה' הויו"ת שהם בני' ק"ל ושניהם יחד הם בני' ר' בסוד ומאחרי לנותרים את פרוי כי אלו הנקודות שהם בני' ר' כנו' הם נטרים ושומרים את הזכירה וא"כ האלף לך שלמה הוא י"ה כנו' שהוא בני' אלף והענין הוא כי שם י"ק דיוד"ן הוא בכתף הימני וי"ק דהה"ן הוא בכתף שמאלי וכתף בני' ת"ק וב"פ כתף בני' אלף :

(ג) [דמ"ד ע א] החדש של אלול הוא סוד שם הו" דס"ג ואקי' דיוד"ן שהוא בני' קס"א ואלו נרמזים במצבה אלול כי ב' אותיות אל"ל הם ג' יוד"ן וא' שבשם ס"ג כנודע כו' וב' אותיות ו"ל הם שס אל"ל היו"א מג' יוד"ן ו"א ג"כ דקס"א כי ג' יוד"ן שבו הם ל' ובמקום אות א' הו"ש במקומה אותו' כי האלף נעלמה בוא"ו זה ולכן נקרא אלול כי בכל החדש הזה ראוי לכיון ב"ב שמות אלו כו' (כונת ק"ש בקי"ור עי"ש ד"ג ע"א וע"ב):

(ד) [דנ"א ע"ב] ראוי לאדם תמיד להעריך א"ע כאילו הוא מדור וכסא אל האלי' הקדוש כו' ובפרט בזמן שהאדם מתפלל הוא יותר ראוי ומזכיר [דכ"ב ע"א] שיכין בכך ועי"כ יוכל לשיעטוהו מן השמים ומקובל תפלתו לפי שיוכל ע"י כוונה זו לקשר כל העולמות ע"י שתשרה ותחול עליו קדושה עליונה וזכו מה שיכין יחשוב האדם האדם להכין ראשו שיהי כסא אל שם ההו"ו בניקוד קמן כלו. ומוח חכמה שבו בשם הו"ו בניקוד פתח ומוח ב"ל שבו בכו"ו בניקוד ל"רי וזרועו הימין בכו"ו בניקוד סגול וזרועו השמאלי בכו"ו בניקוד ש"א וגופו בכו"ו בניקוד חולם וידך ימין בכו"ו בניקוד חיריק וידך שמאל בכו"ו בניקוד קבוק ויכוד שלו בכו"ו בניקוד שורק בוא"ו והעטרה שבו בכו"ו בלתי נקוד כו' ויכין כי און שלו הוא הו"ו דס"ג חוץ מן ה' אחרונה כו' שה' אחרונה ירדה עד החוטם והו"ו זו בני' און ועי' כוונה זו אולי יזכה לשמוע איזה קדושה מלמעלה בתפלתו. ויכין בחוטם שלו אל הו"ו דס"ג כי כך עולה בני' כו' ואולי יזכה להריח ריח קדוש ובפה שלו יכין להו"ו דס"ג ולכ"ב אותיות היו"אנות מן ה' מולאות הפה אשר כ"ו בני' פה ואולי יזכה למ"ש דהמע"ה רוח ד' דבר פי ומלתו על לשוני בעת תפלתו ובנחי' העינים שלו אם הוא בעולם העש"י שהוא בזמן שמסדר הקרבנות אז יכין לה' הויו"ת אשר בהיותם פשוטות חשבונס בני' עי"ן אמנם יכין בהם שהם במלוי ההי"ן. ואם הוא ביל' שהוא כשמסדר סדר הזמירות בברוך שאמר אז יכין בה' הויו"ת שהם בני' עי"ן ויכין שהם במלוי אלפין דמ"ה. ובי"ל יכין בה' הויו"ת דס"ג ובעמידה בה' הויו"ת דע"ב דיוד"ן וכן אם מהלך בבוק יכין שב' רגליו הם נלח והוד וכשמסתכל בעיניו באיזה ענין יכין כי ב' עיניו הם חו"ב וכן עד"ז יכין בכל פרטיו ויכין עלמו כאלו הוא כסא אל הקדושה העליונה וז"ס בכל דרכיך דעוה ואין ספק כי אם יתמיד האדם לנהוג עלונו בזכות אלו שיהי' כאחד מן המלאכים המשרתים ברכיע וישיג לדעת כל אשר יהנה ובפרט אם לא יפסיק ויחשוב בכל רגע כו' והכל תלוי כפי עולם כוונתו כו' :

(ה) [לזכך הנפש ולהאיר בה ולהוסיף בה כח והאר' להתקשר למעלה בקדושה עליונה

ח"ג ליקוטי שער רוח"ק פתורא דאבא כג

עליונה. כלילה אח"ל בקומך לעסוק בתורה תכוין קודם בלא הכוונה
 שנסדר בע"ה ואח"כ העסוק בתורה ואח"כ בכל שעה ובכל רגע תכוין ג"כ בהם
 וכפי מה שתרגיל לכוין בהם כך תתרצה בהארה בנפשך ומה טוב ומה נעים אם
 יהי' נגד עיניך כל היום כלו כי כוונת או מתקנים את הנשמה ומאירה במאד מאד
 ואם תרצה לסדר כלם ביחד הוא טוב ואם תרצה לכוין בכוונה א' מהם בלבד עשה
 כפי רעיון כי אינך קשורות ביחד :

לו) כוונה א' תכוין בהוי' דע"ב דיודין ואח"כ באקי' דיודין עמהם ואח"כ תכוין
 בשם ס"ג ואח"כ עמה באקי' דיודין ג"כ ואח"כ תכוין בהוי' דמ"ה
 דאלפי"ן ואח"כ באקי' דאלפי"ן עמה ואח"כ תכוין בהוי' דב"ן דהסי"ן ואח"כ באקי'
 דהסי"ן עמה וענין זה הוא חיבור ד' הוי"ו' דאבא בד' אקי' דאמא והנה יותר מובחר
 ומשובח ועיקרי הוא אם תשלם יחד זה בזה כך אם תקח אות א' מן הוי' דע"ב
 ואחרי' אות א' מן אקי' דיודין ואח"כ אות ב' של הוי' דע"ב ואח"כ אות ב' של
 אקי' דיודין וכן תעשה עד שתשלם י' אותיות דהוי' דע"ב עם י' אותיות דאקי'
 דיודין ואח"כ עד"ז תשלם הוי' דס"ג עם י' אותיות אקי' דיודין ואח"כ עד"ז תשלם
 י' אותיות הוי' דמ"ה ב' אותיות אקי' דאלפי"ן ואח"כ עד"ז תשלם י' אותיות (נ"ל
 דל"ט אותיות) דהוי' דב"ן עם י' אותיות אקי' דהסי"ן ולעולם תקדים הוי' א אקי'
 והנה אם כשאתה מכוין בשמות ובשלושים הנו' הוא ביום תכוין אח"כ כו' שתשלם ד'
 אותיות אקי' פשוטים עם ד' אותיות הווי' ותחיל מן אקי' כזה איקקוק"ק ותכוין
 שהוא חבור או"א ואח"כ תשלם שם אדנ' עם הוי' ותקדים שם אדנ' כזה אידקטי"ק
 ואם כשאתה מכוין בשמות ובשלושים הנו"ל הוא כלילה תכוין אחר הנו"ל בהשך (ח)
 משל היום והוא כזה יאקקויה"ה יאקדונה"י ועם הדבר כו' [נ"ב ע"ב] כשהוא ביום
 אז תכלול מדה לילה ביום ולכן תקדים אקי' ואדנ' לשם הווי' אבל כלילה תגביר
 מדה היום לכלול יום כלילה ולכן תקדים הווי' אל אקי' ואדנ' דכורא ברישא
 וביום נוק' ברישא :

לז) כוונה ב' כגד הודעתך כי ג' עולמות צי"ע ועולם הברי' הרחוקות שלו
 הוא שם א שדי ועולם הילי' הוא אל הוי' ועולם העשי' הוא א אדנ'
 וכבר ידעת כי האדם יש לו תוס' נשמה בכל שבת מן האלי' ומן הברי' ומן הילי' ומן
 העשי' וכליל מו"ש מסתלקת בחי' האלי' ואח"כ ביום א' כשארים עמו ג' בחי' של
 צי"ע וביום ב' מסתלקת בחי' הברי' ונשארים בחי' ילי' ועשי' וביום ג' מסתלקת
 בחי' ילי' ונשארת בחי' עשי' אח"כ ביום ד' מסתלקת גם בחי' העשי' מבחי' תוס'
 שבת

בני אבא

(א) אלייר לך ליוז השלובים (שילוב הוי' דע"ב באקי' דיודין), יאולדפההיוויודדהיי
 (שילוב הוי' דס"ג באקי' דיודין) יאולדפההיוויאודדהיי (שילוב הוי' דמ"ה
 באקי' דאלפי"ן) יאולדפההאויאודדהיאא (שילוב הוי' דב"ן באקי' דהסי"ן)
 יאולדפהההוויודדהיה

ביום אקי' הוי'   ביום אדנ' הוי'   כלילה הוי' אדנ'   כלילה הוי' אקי'
 איהיהויה   איהדמיה   יאההויה   יאההויה

ח"ג ליקוטי שער רוח"ק פתורא דאבא

בבית שעברה בו' ביום ד' חוזר האדם לקנות חיים' קדושה לשבת הבאה מבחי' העשי'
 וביום ה' מבחי' יל' וביום ו' מבחי' ברי' וביום שבת נחמק בו מבחי' אל' ולכן ביום
 א' יכין תמיד בשם אל שדי שימשוך לו הארה משם לקיים לו חיים' שבת שעברה
 מבחי' ברי' וביום ב' מן א' הוי' וביום ג' מן א' ארנ' ואח"כ ביום ד' להמשך הארה
 לשבת הבאה מן א' ארנ' וביום ה' מן א' הוי' וביום ו' מן א' שדי' אבל דע כי בג'
 ימים ראשונים תכין כי א' שדי וא' ארנ' שהם הנקבות דברי' ועשי' בבחי' לאה וא'
 הוי' דילי' בבחי' ישרא' ז"א אבל בג' ימים אחרונים יכין אותם בעקב ורחל: (ב)

לח) כוונה ג' ביום א' תכין תמיד בשם ס"ג וביום ב' יכין בשם מ"ה וביום ג'
 יכין בשם ב"ן אח"כ יכין ממטה למעלה יום ד' בשם ב"ן יום ה'
 בשם מ"ה יום ו' בשם ס"ג:

לט) כוונה ד' ביום א' תכין בלוח ה' א' של הוי' וביום ב' בלוח ו' של הוי'
 וביום ג' בלוח ה' אחרונה של ההוי' ואח"כ יכין ממטה למעלה בג'
 ימים אחרונים. ביום ד' בלוח ה' אחרונה בו' ביום ה' בלוח ו' בו' ביום ו' ה'
 שילאה בו':

מ) כוונה ה' ככר בארנו כי ביום ב' וביום ה' תכין בילי' בשם א' הוי' שבי'י
 גם תכין א' שם מ"ב של אבגית"ל לפי ששם מ"ב הזה הוא בילי' כנודע
 ותכין בכל הוי' שמות שבו להעלות בהם בחי' נפשך מן העשי' לילי' ע"י שם מ"ב
 הזה, אמנם אם הוא יום ב' תכין שגובר שם קר"ע שט"ן על כל שאר השמות
 כדי שעל ידו תעלה ואם הוא יום ה' תכין שגובר שם חק"ב טכ"ע, גם לריך לש"ב
 ולקשר זה השם עם השם האחרון פי' כיון שהכוונה שלך הוא כדי לקבל תוס' שבת
 וכבר ידעת כי שם של יום השבת הוא טק"ו זי"ת, ולכן לריך שאם הוא יום ב' תשלב
 ותקשר השם של קר"ע שט"ן בו', עם שם של שבת בו', כזה קשרקעושיצמינת
 ואם הוא יום ה' תשלב שם של חקבטכ"ע עם שם שקול"ת כזה, השקקבוטצניעת
 שיקבל הארה של יום ההוא מן השם של שבת:

מא) כוונה ו' תכין להעלות נפשך מן העשי' א' גדר יל' בלוחן זה, דע כי הנה
 סוד הכנפים הם המעופפים ומעלים את האדם למעלה כנודע
 כי אין העוף פורח אלא ע"י כנפיו, והנה הכנפים בעוף הם הזרועות באדם וכבר
 ידעת כי ה"ח הם מהפשטים בו"ק הגוף ויש בהם חסדים מכוסים שהם ב"ב הזרועות
 ובשליש העליון של הגוף ומשם ולמטה הם מגולים בו' [דכ"ג ע"א] והנה זו הכוונה
 שתכין כי הנה כל העליות הם ע"י שם מ"ב כנודע, ולכן תכין כי שם אבגית"ל
 הוא בזרועך הימני ושם קר"ע שט"ן הוא בזרועך השמאלי ושם גר' יכ"ש הוא בשליש
 הח"ת העליון המכוסה וע"י ג' שמות או מעופפים אותם החסדים אשר הם לעלות
 למעלה

בני אבא

(ב) קילור הכוונה, ביום א' יכין תמיד בשם א' שדי (ברי') שימשוך לו הארה משם
 לקיים לו חיים' שבת שעברה מבחי' ברי' (לאה) וביום ב' מן א' הוי' (ישרא' יל')
 וביום ג' מן א' ארנ' (עשי' לאה) ביום ד' להמשך הארה לשבת הבאה מן א' ארנ'
 (רחל עשי') ביום ה' מן א' הוי' (יעקב יל') ביום ו' מן א' שדי (ברי' רחל):

ח"ג ליקוטי שער רוח"ק פתורא דאבא כד

למעלה א שרשם שהוא בדעת ובדרך עלייתם הם מעלים את האדם עמהם עד היצי' כו', והנה כדי לחזק ולהגביר יותר כח עטיפה זו תכון להוריד חסדים בדעת דזעיר לזורך זוג ועי"ז יתוסף כח בחסדים ויעופפו יותר בכח ותעלה מן העשי' אל היצי' :

מב) [דע"ב ע"א] יטבול י"ג טבילות ויכוין בג' שמות הוי' אקי' ארנ' [בהג"ה פס לבאר היחוד הקדוש הזה בעזרה"י י"ג טבילות של ג' שמות הנו' והוא דמחלקים לד' גרופים כמ"ש לבסוף אי"א, ה'ה'ד י'ו'ג' ה'ה'י' טבילה א' לעלות א' אחרונה שבזירוף ראשון שהיא א' של ארנ' ליד שלמעלה ממנה שהוא של הוי' ואחר שלתתה לה אז משפיע לה הטבילה ב' (וזהו הפי' להמשיך י' א א') ואח"כ בטבילה ג' להמשיך א' שעליהם שהיא א' של אקי' לזי"ד וא"ף וכן עד"ז כל הג' גרופים האחרים ע"כ הג"ה פס] הטבילה הא' להעלות הא' א י' [דע"ב ע"ב] הב' להמשיך י' א א' הג' להמשיך א' א י"א הד' להעלות ד' א ה' הה' להמשיך ה' א ד' ה' להמשיך ה' א ה' הז' להעלות נ' א ו' הח' להמשיך ו' א נ' הט' להמשיך י' א ו"ג ה' להעלות י' א ה' הי"א להמשיך ה' א י' הי"ב להמשיך ה' א ה' הי"ג להעלות ג' שמות הנו' כזה אי"א הה"ד יו"ג ה' י' ויכוין בי"ג ליקוטי דיקנא ויאמר חי א כמוך וגו' המוגמר טעון ברכה הלל וזמרה שיר ושבחה. עוז והעלימות בשמחה לפאר ולרוזם לאל המערכה :

השמחות מבני אבא

לכוין הטעם ואין זכר למו בסדר פדה"ב לכוין בזה ואין א' מאחרונים מעורר בזה. סי' ל"ו. בב"א אות ל"ו כי אין הכרע בדברי הארז"ל. אבל בסדר תפלה למשה מהרמ"ק ז"ל כ' דמוכה מהזוהר שיאמר הברכות קודם לאתו לביהכ"ג. סי' לז. בב"א אות מ' דברי הזו' פ' יתרו דפ"ח גם מל' זוה"ק פ' אמור ל"ד ב' משמע כן שאיתא שם א"ר יודא חדוותא כו' דשבתא על כלא כו' מה דלא אשתכח הכי בשאר ומי כו' בהאי יומא ניימי דגיהנס. סי' מ"ח. בב"א אות ט"ז כ' ל"ל י"ג שבחים, ולק"מ כי שם באו"ל עמוד העבודה פ"ט כ' וז"ל עד ומלכות הא תליטר ואח"כ נתוסף לומר ברכות והודאות ועכ"ל עד מעתה ועד עולם עכ"ל. סי' נ"ה. סשה"ו מן ד' אותיות

סי' ו'. בב"א אות ח' עי' באמ"ח שמות ד' כ"ב שהאריך בזה ובזוהר פ' תולדות דקי"א סוף ע"ב ביתך נשמתה. שם. לחבריתך שתי הזרועות. ז"ח רות דכ"א ע"ג ע"פ ויאכל בעו ד"ה פתח ד' לדרך להגביה ידיו כו' ויזדווג ב' זרועותיו כאשר בשעת הגבהת ידיו. סי' י'. טעות הוא בידם ולא תחשב למזו' כלל וכן הוא בזוה"ק תרומה קל"א א' ראשיתך בני כנישתא ואוריך כו' ועי"ש בזה"מ. סי' פ"ו. שלא לדבר כלל בביהכ"ג זוה' פ' תרומה קל"א ב' עי"ש בזה"מ. סי' י"ז. בב"א אות ט"ז ולא די שיכוין ללאח ידי מזוה, ול"ע דבפה"ב כ' בתורה פ' בא ויהרג ד' כל בכור באל"מ וגו', וכל בכור בני אפרה הרי דמפורש בתורה הטעם זכר להריגת בכורים וא"כ לריך

השמטות מבני אבא

כו' מקומו טהור ברע"מ ז"ו ל"ג א' ז"ל
 ואי לריך ד' מיהות ב"ד דאינון סשה"ו
 מקבל עלי' מאדני בנפש דילי' כו', ובזו"ה
 משפטים ק"ח א' אדנ' בהיפך אהוון
 דינא בהאי שמא אהדנו ועי"ל סוף סי'
 ל"א שם בב"א אהת ג"ג ולכוין בד'
 חיבות ד' אלקינו כו' כ"ב בזוה' תרומה
 קכ"ב א' ד' קדמאה דא נקודא עילאה
 ראשיה דכלא אקיטו רזא דעלמא דאחי
 כו'. סוף סי' ג"ז. לכבוד מלכא קדישא.
 לזוה"ק ויקהל ד"ר ע"ב ואנן מקמי מלכא
 עילאה בעינן לקיימא על קיומא באימהא
 ברעדה. סי' ג"ז. ב' בב"א אהת ג"ח
 ע' בת"ז דל"ו הובא לקמן בב"א אהת
 אהת ס"ג ובזו"ל הובא ג"כ שם. שם
 בב"א אהת ס' פ' פקודי דרס"ה. כ"ב
 ועי"ש במ"מ בשם האר"ז"ל דאס כיון
 באחת מכל הברכות עד שמר"ה עד
 ר"ה לירוף הקב"ה כו' ועי"ש עוד בזו'
 דאי לזוה"ק דיחיד לא יאה דחי לה לבר.
 סי' ס"ב. בב"א אהת ע' בזוה"ק פ' ואחחנן
 וכן פ' תרומה דקס"ב ע"א שם דא עלמא
 דאחי דאיהו שם גדול. שם בסוף האהת
 דלא חיברי וכן איהא פ' תרומה קע"ח
 ריש ע"ב. סי' ס"ג. ונשא השעיר כו'
 בזו' פקודי דרס"ב ע"א וב' חולקא
 דסטרא מסאבא כו' אינון חובין וכל
 אינון חטאין דההוא ב"ג דקשר קשרין עלי'
 דיחודא דאתודה עלייהו כלהו שריין עלי'
 דסט"א כו' וחי לא אהדי עלי' אשתכח
 מקטרגא ויכל ליי' כו' וכתוב ונשא השעיר
 וגו'. סי' ס"ז. בב"א אהת ע"ד אין ראחי
 לשום אדם. בזו' ויקהל ר"ב א' מאן
 דקרי בספרא דאורייתא חד קרי וחד
 לשוק ואי תרי קראן באורייתא גרעו
 מהימנותא דלע לא. ועי"ש עוד בדר"ו
 ע"א וליה רשו לעמא למפתח פומיהן
 אפי' במילי דאורייתא כו' כמאן דל"ל

פומא כו' עמדו כל העם ואזני כל העם
 א ספר התורה וכו' ואסור למקרי בספרא
 דאורייתא בר חד בלחידיו כלהו לייתי
 ושחקין כו' ומאן דקרי באורייתא להו
 חד קאים עלי' ושחק כו'. סי' ע'. מיוסדים
 עפ"י האמת. כ"ב כמ"ש בס"ד פ' תרומה
 קע"ח בשירי ובתשבתיה דאית בהון קבלה
 אחיותות. סי' ע"ו. בב"א אהת פ"ה נ"ב
 ושם קס"ו ע"ב וזו' רות דכ"ב ע"ב.
 סי' פ"ח. בזו' על פ' ולא אמר נ"ב
 תרומה קע"ג א'. שם בסוף הסי' בשבח
 מי שעוסק. בזו' פ' אמור דף ע"א דאיקרין
 בני ביתא וז"ל מהבא אוליפנא דכל ב"ג
 דלעי באורייתא בליה וקס בפלגות
 לילה בשעתא דכנ"י אהערת לחתקנא
 ביתא למלכא האי אשתתף בהדה והאי
 איקרי מבי מלכא כו' ואיקרון ביתה בני
 ביתה. ובזו"ח בראשית במדהנ"ע די"ג
 ע"א בפלגות לילה כד עי"ל קב"ה בג"ע
 כו'. ויקום לאתעסקא באורייתא אהויל
 קל"י ואשתמע בגד"ע כו' דהאי יחא
 קדמאי מכל שירתא ותושבתתא דאמרין
 לעילא. שם בב"א אהת ק"א מכאן תשובה
 כו'. וכן בזו"ח בראשית די"ז ע"ג ע"פ
 ויטע וגו' גן בעדן וא"ר יהודא ובלבד
 שלא יפסיק משיחיל עד שיתפלל כשהחמה
 זורחת. סי' פ"ח. ולריך לזודרו בכל
 יכלתו. בזו' ויקרא כ"ג ריש ע"ב וי לפלתיא
 נזיף דמארי שבקי דמארי' דלא אהענ
 רוחי' ולא אשגח ליקרא דמארי'. סי'
 צ"א. בב"א סוף אהת ק"ו דיפוי
 באחד כעין זה בזו' משפטים ק"ט א'
 ויתודה ומיחד לקב"ה בכל יומא למהו
 מיפת' באחד וכ' שם בס' והח"מ הי"ג
 כוונת יחוד ק"ש כאומור נפשו להקב"ה
 בענין ע"ש סי' י"ג בב"א אהת י"ב, וז'
 המקובלים שמלביש כו' כ"ב כן איהא ש'
 בזו' ויקהל ר"ח ב' בפי', ועי' בזו' אחר

י"ב. משורש קין כו' בזה"ק פ' תוריע
 דמ"ח ע"ב וכד אהעבר מני' שער
 דר"ש אהבסס ודינין דלתתא לא אודמו
 כו' ות"ח כל מאן דהיו מסערא דדינא
 ודינין מתאחדין ב' לא אהדכי עד דיתעבר
 מני' שער ומדאחצבר מני' שער אהדכי.
 בב"א בח"ב אות ל"ב. שכן מלאחי
 בוז"ח רות כו' עיי"ש ואס שבז' תרומה
 הג"ל מחלק בין ג' ליחיד ואין מוזכר מה
 מ"מ כדי שלא יסתרו דברי הו' מוכרחים
 אכן לחלק בין ג' ליחיד ואף שסתם
 דבריו מיירי בג' דווקא וכן בוז' תרומה
 דקכ"ג ב' שלחן דלא אהמר עלי' מלי
 דאורייתא כו' כי כל שלחנות מלאו כו'
 מיירי נמי בג' אף שסתם דבריו ויש שם
 גי' ולא בריך על האי מונא לקב"ה
 וע"ז יותר קשה אם לא בריך וכי לא חסר
 לו לא ד"ת הא רשע הוא א"ו דמיירי
 בג' וחזירו הולילו בבב"מ ואין חסר לו רק
 ד"ת ואף בלא גי' זו אף שאמר סתם
 ניכל לומר דמיירי בג' כדי שלא יסתר
 עם זו' רות ובז' עקב רע"ב ב' אמר
 סתם שתיחאה למהוי על פתורא מלי
 דאורייתא עכ"ל ואח"כ בדרע"ג סוף ע"א
 מפרש שתיחאה כו' דהכי אוקמוה מ"מ ג'
 שאכלו כו' הרי אף שאמר סתם קאי
 על ג' ואמר ההדפסה ראיתי בר"ח שער
 הקדושה פט"ו שכבר קדמי במליאה שמלאחי
 בוז' רות וכ' שזו' תרומה חולק עם זו'
 רות מדסתם דבריו ואין חילק בין ג'
 ליחיד, וכן הסכים עמו בשל"ה בשער
 האותיות ואס כי הראיתי פנים נגד זה
 מי יוכל לעמוד נגד ב' הרים הגדולים.
 עתה בא לידי פרקי אבות עם פי' יעפ"ץ
 וראיתי שכוונתי לדעתו הגדולה:

דע"ט סוף ע"א וריש ע"ב מעיני חמיכת
 לפרנים. סי' ט"ז. בב"א אות ט"ו מלאחי
 בוז"ח כו' גם עי' בזה בהוספה שבז'
 שמוח דרע"ז ע"א. סי' ט"ז. מזמור ליום
 השבת ז"ל וזה"ק אחרי ע"ט ב' כתיב
 מזמור שיר ליום השבת ליום השבת ממש
 שבתא דקא משבח קב"ה כדין חדוותא
 אשתכח ונשמחא אהוספת וז"ל ז"ח
 בראשית ע"ז ע"ד מדהנ"ע ע"פ אה
 תולדות השמים בסופו אח"י אין לך שבת
 וקילום לפני הקב"ה כמו שבחו של שבת
 העליונים ותחתונים כלם משבחים לו
 כאחד ואפי' יומו של שבת ממש משבח
 לו הה"ד מזמור שיר ליום השבת סי' י"ב
 בסופו, איתא בוז' פקודי ריש דרנ"ה
 ושבחתי אני את השמחה וגו' דא חדוותא
 דמלאך קדישא בזמנא דהיה שלטא בשבתא
 וביומן טבין דמכל עובדין טבין דב"נ
 עביד אין טוב לאדם תחת השמש כ"א
 לאכול ולשתות ולאחזאה חדוותא וכו'.
 סי' ב"א בב"א בסופו קף פרעה.
 וכ"כ בשל"ה בשער האותיות. סי' ב"ן
 בב"א אות כ"ז כל אחד כלול מי' עי'
 ש' רוח"ק דכ"ז ע"א ד"ה א"ש. סי' ב"ז
 בב"א אות כ"ח בת"ז דל"ד, וכן ברע"מ
 פ' לו כ"ט א' נשמה יתירה נשמת כל
 חי. סי' ל"א. יתבאר לקמן, נ"ב בחלק
 ב' סי' ל"ח. סי' מ"ה בב"א אות מ"א,
 מעל מלחו מקומו טהור מזוה"ק פ' אחרי
 ע"ה ב' ובכינא קמי קב"ה כו' ומאיטן
 דמעין אסתינא אנפאי. סי' מ"ה בר"ה
 ידונון כל הנשמות נ"ב בוז"ח בראשית
 במדהנ"ע די"ג ע"ד בסופו בר"ה דן כל
 העולם כלו גופות כו', והנשמות. סי' ס"ח
 בב"א אות כ"ג בסופו יולא מא' של שם
 כו' ע' ש' רוח"ק דמ"ח ע"ב. ח"ב סי'

מפתחות ח"ב וח"ג

סי' סד מי שרצה להיות חסיד צריך לזהר
בחימרות יחירות ענין ביסולי עז"ס
ופת עכו"ם.
סי' סה כדיני מעשר שני באיזה מינים.
סי' סו עיד כענין מעשר וסדר מעשר.
סי' סז ענין כלאי הכרם וערלה, וקיס החלב
והיסח דעת בחפלין ושנוטה בחיי אביו
אפי' באמה.
סי' סח שבוטה אפי' באמת בחיי נפשו כי נפש
ישראל חלק חלקי' ממעל לקיים כל התרי"ג
מזות אפי' שלא נחייב בהן כהן שלא
לאכול לב בהמה וקשה לשכחה ושמן
וקשורת ישמח לב.

מפתחות מח"ג

א מזות הדקה תאיר כל השכוע לא כן שאר
המזות.
ב כיום שבת מחוס' שבת אין עונותיו מתגלים
במלכו קרי אותו היום מתגלה במלכו אף
אם עכל ואם לא עכל נגלה תמיד.
ג בענין השנת מוז"ל.
ד עוד בענין השנתו.
ה סימן כאשר ילא מסחה ביתו.
ו להשנת החכמה.
ז סנולה ליגלל מקרי.
ח למה מחשנין ב' ו'ה'.
ט היוק הרואה בנהרגים והיוק ריח רע.
י להיות שמח בעת עוסק בתורה ובמצות.
יא כמדת הכעס וגודל הפנס.
יב כוונתו בעסק התורה.
יג כונת ברכת הנהנין מביא לידי השנה.
יד קימת המזות מביא לידי השנה תנאים שיוכל
לקום בחלותו.
טו מי שנער לילה א' נשטר מכרת א' הנחת
חפילין דר"ת מועיל להשנה גם הקביעות
אל מקרא משנה תלמוד קבלה.
טז שידור בבית שיט בו תלונות ויסתכל בכל
רגע לשמים ניחן בו יראה וקדושה.
יז כונת עיון הלכה ומי שאינו קל העיון.
יח אין מוכרח אלדס להשנה כמו העבילה.
יט ענין מ' סאה שבמקו' וכונת העבילה.
כ ענה לענין השנה.
כא מי שירצה שפעלה הנשמתו בלילה כסוד
פקדון צריך ששה דבריה.
כב מי שהוא משרש קין צריך להסיר הפסין

סי' סד כסדר הנ"ל.
סי' סה לזה כוונת התרנוס.
סי' לו ענין עסק התורה בלילה קודם שיט
כי כן גם למעלה יעסוק בתורה.
סי' לז ענין עסק שיטה, טוב לדור בבית
שיט בו תלונות.
סי' לח כדון שינת היום מזות המזוזה.
סי' לט שלא לשלב אנכעות ימינו בשמאלו וטיב
שיסתכל באנכעות, כענין הנדיבות
והוותרנות.
סי' מ' מה שאירע למוז"ל בכאב העינים.
סי' מא אזהרה לדרך על המים קודם נט"י
ועונש מי שאינו נוטל ידיו ומי שאינו
מברך ברכת הנהנין.
סי' מב שיעור נט"י והנכחה הידים בשעת
נט"י וכוונתה וסדר הרחיצה וכוונת
הברכה של ענט"י.
סי' מג עוד סדר הרחיצה וכוונתה.
סי' מד כוונת הנטיילה והמוציא.
סי' מה כוונת הנטיילה והמלח והאכילה והשתי'.
סי' מז כמה מיני נלגולים בחוך המים והמאכלים.
סי' מז בענין שתי' ממעין וכוונת שהכל
יבורא נפשות.
סי' מח כוונת אכילה.
סי' מט כוונת אכילה ויזכור מורכב הכית
בחוך אכילתו
סי' נ כענין שיר הפאה צווי הרב להביא לו
עשני דדברא בחוך הסעודה.
סי' נא כוונת מים אחרונים ותיקינה.
סי' נב שלא להפסיק כלל בין מים אחרונים
לברמה"ז ובאיזה פסוקים מותר להפסיק
(עי' בהשמטות).
סי' נג ענין בהמ"ז וכוונת ברהמ"ז.
סי' נד כוונת בהמ"ז וכוונת ברהמ"ז.
סי' נה כוונה פרעית בברהמ"ז.
סי' נו ברכת הנהנין והטוב והמטיב.
סי' נז ברכת שהחיינו וענין עשני דדברא
וענין הדבש של ענבים.
סי' נח מזות השמישה והשחות הסכין.
סי' נט פ' שופטים מזות הלוי' הבא מן הדרך
(והיוצא לקראת הבא מן הדרך)
סי' ס' פ' תלא ענין העבילה לב"ק.
סי' סא מזות כיומו חתן שכרו מזות המלקות.
סי' סב פ' וילך מזות כתיבת ס"ת, ד' כיתות
שלין מקבלין פני השכי'.
סי' סג מזות ההליכה בא"י.

מפתחות ח"ג

5 להחזיר הרשע בתשובה.
 6א כונת שמוח כשעולה לשכב ולא יתירח מן המזיקין, וגם אפשר יגלל מקרי.
 6ב להסיר השכחה וענין הזכירה.
 6ג כונת הודש אלול.
 6ד שראוי לאדם תמיד לכוין ולערוך א"ע כאילו הוא מדור וכסא אל האל' הקדוש.
 ויכוין בזה כמה כוונות נטלחות.
 7א לזכך הנפש ולהאיר כדי להוסיף בה כח והארה להתקשר בקדושה עניוה וכוונתו הוא כלילה אח"כ והם ששה כוונות.
 7ב כוונה א'
 7ג כוונה ב'
 7ד כוונה ג'
 7ה כוונה ד'
 7ו כוונה ה'
 7ז מא כוונה ו'
 7ח מב כוונת י"ג עבילות.

מהשלחן בעת ברהמ"ז ושלא לספוך דם כלל אפי' דם מילה ויוזר מפסיעה גסה וגאווה ומועט אכילה ולוזה בתפלה וברכת הנהנין ומלח על השלחן ויוזר בכבוד חבירו ויכוין רגליו בנקדישך ולא יעקר שער מוקטו כוונה כשלוש כנדי פקת ולא ישלב אנכעיתיו ולא יגעו הרצועות בקרקע ויסתכל בכוס אל ברכה.
 8א אין לך אדם שאין לו יום א' בשבוע ובחודש שהוא טוב לו.
 8ב כונת הנדקה טוב לבע"ת לומר מזמור יעקב בכל יום וכונה הכתובה בו גם יאמר ס' כי אני ד' רופאך.
 8ג בה תיקון לאדם המשמש בקבלה מעשיות.
 8ד בו אדם כועס ולהסיר הכעס.
 8ה בז כונת הטבילה.
 8ו כח להסיר השכחה עי' וו' חלו' קס"ב ע"ב.
 8ז כח כונה שיכוין בכל ר"ח ומי שהתחיל ליחד יחודים ונמנע.

לוח התיקון

* יד א א דמ"ו
 * טז ב א בן ובפרט כש"ע
 * ז ביה' לד' אחיון דילי
 * יח ב א ויקהל ר"ב ב'
 * כ יב דא ימינא
 * טס בכ"ו עובדא דבראשית
 * ושס קס"ו ע"ב
 * כב א ג ר"ל בק"ש
 * ו ס"ו ע"א
 * כג ב ג בת"ו שרפים
 * י המעלה החפלה
 * כד א ב דקידם
 * ד וסי' ק'
 * כה ב טו בזו' תרומה קע"ג א'
 * ז א דאורייתא דלעי כלילה
 * כ"ו א ב דרי"ג ב'
 * כ"ז א יג סו' ע"ב
 * כח ב כ אלו המזמורים
 * כח ד ד היראה מן אות י'
 * כט א כו על גב
 * כט ד לא כטיות

כל מקום שגורסם כוכב בזה * הוא כבני אבא.
 א' ב. ל"ב ולכן הרנו
 ב א כו וכזה כ'
 ג' עכ"ל בק"ש שעהמ"ע
 ס' ז"ב
 ג' ה' שחרחך
 * ב.ו בעוה"י
 ו ב טו כביה"כ ס' תרומה
 קל"א ב' עיי"ש והח"מ
 * ב יג וו"ל הת"ו
 * ח א ט כו' מ"ש
 * ט א יג דמ"ז
 י ג יח וקודם
 יא א בא בחייכון
 * ג שהבאתי
 * יב ת"ו
 * כ ז ד"ק סוף ע"א
 * יד בר בריש
 * יח ה'תפסות
 יג א' ג המסוכב בחצי לבנה נחמק
 ה כך ז"ל עי"ל ס' ע"ז

לוח התיקון

* לו א יא שלים מכל
 * לו ב כז המסנה נעלמיר
 לט א ה גופי' קודס
 * מד ז ט אותס בהגוף
 מז ב לג בגילוי גמור
 ח"ב ד"ז ז"א ע"ב שורה א' בתי' ע' שהס
 ד"ט ע"ד ש' ט"ו שס אקי', ז"ל אקו'
 דיא ע"ג ש' ל"א לפעמים מודמנים
 דיב ע"ג ש' לב יעשה בעה"ב
 דיג כ"א ע"א ש' ו דאיקרי רשע.

לא א לי דיוס ו'
 * ב א כונת הטבילה
 שס טבילת פ"ס
 * לב ב ה קליפת
 לג ב יא ט"ז י"ב
 יט השמאלית
 * לג ב ו בריש א' לא כב' רישון
 * ט פקודי דרמ"ט
 לה ג ט אות י'
 לו ב ז להפריש מן

שלא להוציא הגייר חלק איים בא' יפאור אדם מחבירו לא מתוך דבר הלכה

עירובין דס"ד ר' אבה בר שומי ורב מגשיא בר' ירמי' מדיפתי הוי קמפטרי מהדרי כו' אמרי נימא מלתא כל חד וחד דלא שמיע לי' לחברי' דאמר מרי בריה דר"ה א יפטור אדם מחבירו לא מתוך דבה"ל שמתוך כך זכריהו פתח חד מנייהו ואמר היכי דמי שתיי וה"ד שיכור, שתיי כל שיכול לדבר לפה"מ, שיכור שא"י לדלה"מ, פתח אידך ואמר המחזיק בככסי הגר כו' יקח בהן ס"ת כו' אפי' עבד עיסקא ורווח כו' עב"ד הגמ'. ולריך להבין מה ענין הני הלכתא לא יפטור שמתוך כך זכריהו ונראה דיש לדקדק עוד בהא מרי ברי' דר"ה אמר סתם מתוך דבר הלכה, משמע כל הלכה אפי' שמיע לי' כבר ולמה אמר נימא כל חד מה דלא שמיע כו', וי"ל דרייק מדאמר שמתוך כך זכריהו ולא אמר ומתוך כך זכריהו משמע שהוא תנאי שהלכה יהי' חידש אללו שלא שמעה ובזוהאי יהרהר בה בדרך לשטותה ומתוך כך זכריהו ויהי' שמתוך כך כמו תנאי שהלכה תהי' בענין שיזכריהו ע"כ אמר דכל חד לימא מה דלא שמע חברי' ויתכן דלא הי' יודיע מה דלא שמע חברי' ע"כ אמר ה"ד שתיי שלכתחילה לא יתפלל וה"ד שיכור שחפלתו תועבה כי לקמן דס"ו איתא דהבא מהדרך א יתפלל דאין דעתו ללולה וכ"כ הרמב"ם ז"ל דהוי כמו שתיי, ואיתא בזו"ח פ' נח במדנה"ע דכ"א ע"ב אר"י בילבל בדעתו הי' נח כשילא מהתיבה בדירתו עם החיות ומפני ששה מעט יין נשכר עכ"ל א"כ נראה דאם אין דעתו מיושבת נשכר אפי' ממעט יין א"כ הבא מהדרך דאין דעתו ללולה אפי' שמה מעט הוי שיכור לענין תפלה, א"כ הלכה זו לריך לזכור על הדרך ומתוך כך זכריהו אף שכבר שמע הלכה זו כיון שהוא מזכירו ולריך לזכור על הדרך הלכה זו, ופתח אידך ואמר ג"כ הלכה שלריך לזכור על הדרך שהולך לעיסקא ויריחו שיקנה ס"ת והלכה ג"כ לריך לזכור על הדרך ומתוך כך יזכרהו :

להסיר הצמאון. ז"ל שער הפסוקים פ' בראשית ד"ב ע"ג ע"פ והארץ היטה תוהו וגו'. דע כי הוזכר בתורה רוח ד' ורוח אקים, וזה עניינם רוח אקים הוא כי אקים במילוי יודין' בני' ש', ואם תסיר המילוי שבתוכו שהוא האויר והרוח שבו יהי' המילוי לבדו בנימי' רוח ורוח אקים מרחפת על פני המים, ולכן מי שילמח למים ואין לו או שהוא בתענית יכין אל רוח אקים הנו' שהוא מרחף ושט על פני המים, ובה יוסר ממנו הלמא :